

СЛУЖБЕНИ Лист ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

www.ljubovija.rs

Љубовија, 02. новембар 2023.

Година 2023 - број 20

САДРЖАЈ

СЛУЖБЕНОГ ЛИСТА 20/23 06-337 /2023-03 од 02.11.2023. године

- 1.Решење о давању сагласности на Одлуку о усвајању Извештаја о извршењу Одлука о сагласности на Извршење буџета општине Љубовија за 2023. годину, за период 01.01.2023. - 30.09.2023.године;
- 2.Програм подршке спровођењу пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Љубовија у 2023.години;
- 3.Одлука о Општинској управи општине Љубовија;
- 4.Одлука о спровођењу конкурса за именовање директора ЈП „Љубовија“ и текст Јавног конкурса за именовање директора ЈП „Љубовија“;
- 5.Одлука о приступању изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Љубовија за период 2023-2033.година;
- 6.Одлука о усвајању Плана развоја општине Љубовија 2024-2030.година;
- 7.Одлука о покретању поступка јавног надметања за отуђење грађевинског земљишта у општини Љубовија;
- 8.Решење о давању сагласности на Другу измену Програма пословања ЈКП „Стандард“ Љубовија за 2023. годину;
- 9.Решење о давању сагласности на Прву измену Посебног програма коришћења субвенција и Инвестиционог програма ЈКП „Стандард“ Љубовија за 2023. год;
- 10.Решење о разрешењу Комисије за именовање директора јавних предузећа општине Љубовија;
- 11.Решење о именовању Комисије за именовање директора јавних предузећа општине Љубовија;
- 12.Решење о разрешењу члана Школског одбора Средње школе „Вук Караџић“ Љубовија;
- 13.Решење о именовању члана Школског одбора Средње школе „Вук Караџић“, Љубовија;
- 14.Решење о разрешењу члана Управног одбора Центра за социјални рад “Љубовија” Љубовија;
- 15.Решење о именовању члана Управног одбора Центра за социјални рад “Љубовија” Љубовија;
- 16.Решење о именовању Општинског савета родитеља општине Љубовија за школску 2023-/2024.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА 02.11.2023

На основу члана 76. Закона о буџетском систему "(Сл. гласник РС" број: 54/09, 73/10, 10/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/23, -исп. 108/13,103/15 и 99/16, 113/17,95/18, 31/19, 72/19 и 149/20118/2021 и 118/2021) и члана 5а. и 6. Уредбе о буџетском рачуноводству („Службени гласник РС“, број 125/2003, 12/2006 и 27/2020.),86.став 4 а у вези са члана 4б. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број: 129/07, 83/14 - др.закон, 101/16, 47/18 - др.закон и 111/21-други закон), члана 88. у вези са чланом 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број3/19), члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“,број 18/23), Привремени орган општине Љубовија, на седници одржаној 02.11.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ

1. Даје се сагласност на Одлуку о усвајању Извештаја о извршењу Одлуке о буџету општине Љубовија за 2023. годину, за период 01.01.2023. - 30.09.2023. године, коју је донело Општинско веће општине Љубовија број:400- 261/22-02 од 26.10.2023.год.
2. Саставни део Решења је Одлука Општинског већа општине Љубовија број 400-261/23-02 од 26.10.2023. године и Извештај о извршењу Одлуке о буџету општине Љубовија за 2023. годину, за период 01.01.2023- 30.09.2023.године.
3. Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу општине Љубовија.
4. Одлуку доставити Општинској управи Љубовија-служби за рачуноводство и архиви.

ПРЕИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број:06 -261/23-03

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић с.р.**

ИЗВЕШТАЈ
О ИЗВРШЕЊУ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА
ЗА 2023. ГОДИНУ
у периоду јануар – септембар 2023. године

Љубовија, 12.10.2023. године

1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ДОСТАВЉАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА

Правни основ за састављање Извештаја о извршењу Одлуке о буџету општине Љубовија за 2023. године, у периоду јануар – септембар 2023. године, садржан је у члану 76. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 (испр.), 108/2013, 142/2014, 68/2015 (др.закон), 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 118/2021-др.закон и 138/2022) и члана 5а. и 6. Уредбе о буџетском рачуноводству („Службени гласник РС“, број 125/2003, 12/2006 и 27/2020).

Чланом 76. Закона о буџетском систему дефинисано је да орган управе надлежан за финансије обавезан да редовно прати извршење буџета и најмање два пута годишње информисе извршни орган власти, а обавезно у року од петнаест дана по истеку шестомесечног, односно деветомесечног периода.

1.1 Акти на којима се засновано извршавање буџета и састављање извештаја о извршењу

- 1.1.1 Одлука о буџету општине Љубовија за 2023. годину („Службени лист општине Љубовија“ број 28/2022, 10/2023);
- 1.1.2 Закон о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 (испр.), 108/2013, 142/2014, 68/2015 (др.закон), 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 118/2021-др.закон и 138/2022);
- 1.1.3 Закон о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС“, број 138/2022, 75/2023);
- 1.1.4 Закон о јавном дугу („Службени гласник РС“, број 61/2005, 107/2009, 78/2011, 68/2015, 95/2018, 91/2019 и 149/2020);
- 1.1.5 Уредба о буџетском рачуноводству („Службени гласник РС“, број 125/2003, 12/2006 и 27/2020);
- 1.1.6 Правилник о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Службени гласник РС“, бр. 18/2015, 104/2018, 151/2020, 8/2021, 41/2021, 130/2021 и 17/2022);
- 1.1.7 Правилник о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем („Службени гласник РС“, број 16/2016, 49/2016, 107/2016, 46/2017, 114/2017, 20/2018, 36/2018, 93/2018, 104/2018, 14/2019, 33/2019, 68/2019, 84/2019, 151/2020, 19/2021, 66/2021, 130/2021, 144/2022, 26/2023 и 83/2023);
- 1.1.8 Правилник о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна („Службени гласник РС“, број 16/2016, 49/2016, 107/2016, 46/2017, 114/2017, 36/2018, 44/2018 (др.закон), 104/2018, 14/2019, 33/2019, 68/2019, 151/2020, 19/2021, 10/2022, 144/2022 и 25/2023).

На основу члана 76. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 (испр.), 108/2013, 142/2014, 68/2015 (др. закон), 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 118/2021-др. закон и 138/2022), члана 5а. и 6. Уредбе о буџетском рачуноводству („Службени гласник РС“, број 125/2003, 12/2006 и 27/2020) и члана 2. и 3. Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Службени гласник РС“, бр. 18/2015, 104/2018, 151/2020, 8/2021, 41/2021, 130/2021 и 17/2022), Одељење за буџет и финансије Општинске управе општине Љубовија саставља

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА ЗА 2023. ГОДИНУ

ЈОПШТИ ДЕО

Приходи и примања, расходи и издаци буџета општине Љубовија за период 01.01.-30.09.2023. године састоје се од

Опис	План	Остварење/извршење 01.01.-30.09.2023.
1		2
А. РАЧУН ПРИХОДА И ПРИМАЊА, РАСХОДА И ИЗДАТАКА		
1. Укупни приходи и примања од продаје нефинансијске имовине	770.339.459,00	443.836.665,62
1.1. ТЕКУЋИ ПРИХОДИ у чему:	642.270.139,00	443.834.085,46
- буџетска средства	556.000.000,00	398.280.217,82
- сопствени приходи	0,00	0,00
- донације	86.270.139,00	45.553.867,64
1.2. ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	128.069.320,00	2.580,16
2. Укупни расходи и издаци за набавку нефинансијске имовине	897.797.851,00	544.814.955,12
2.1. ТЕКУЋИ РАСХОДИ у чему:	549.335.755,00	328.442.473,83
- текући буџетски расходи	511.900.655,00	303.216.711,63
- расходи из сопствених прихода	0,00	0,00
- донације	37.435.100,00	25.225.762,20
2.2. ИЗДАЦИ ЗА НАБАВКУ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ у чему:	348.462.096,00	216.372.481,29
- текући буџетски издаци	247.611.296,00	149.352.932,81
- издаци из сопствених прихода	0,00	0,00
- донације	100.850.800,00	67.019.548,48
БУЏЕТСКИ СУФИЦИТ/ДЕФИЦИТ	-127.458.392,00	-100.978.289,50
Издаци за набавку финансијске имовине (у циљу спровођења јавних политика)	0,00	0,00
УКУПАН ФИСКАЛНИ СУФИЦИТ/ДЕФИЦИТ	-127.458.392,00	-100.978.289,50
Б. РАЧУН ФИНАНСИРАЊА		
Примања од продаје финансијске имовине	0,00	0,00
Примања од задуживања	0,00	0,00
Неуtroшена средства из претходних година	127.458.392,00	100.978.289,50
Издаци за отплату главнице дуга	0,00	0,00
НЕТО ФИНАНСИРАЊЕ	127.458.392,00	100.978.289,50

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЛЈУБОВИЈА

Планирани и остварени приходи и примања, односно планирани и извршени расходи и издаци буџета утврђени су у следећим износима:

Опис	Економ. класиф.	Планирана средства	Остварење/извршење 01.01.-30.09.2023.
1	2	3	
УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ		770.339.459,00	443.836.665,62
1. Порески приходи	71	308.155.100,00	218.161.107,80
1.1.Порез на доходак, добит и капиталне добитке (осим самодоприноса)	711	230.605.000,00	170.687.863,70
1.2.Самодопринос	711180	0,00	0,00
1.3.Порез на имовину	713	51.800.000,00	31.858.564,60
1.4.Остали порески приходи	714	18.750.000,00	11.330.280,24
1.5.Други порески приходи	716	7.000.000,00	4.284.399,26
2. Непорески приходи, у чему:	74	52.894.900,00	34.449.260,02
- поједине врсте накнада са одређеном наменом (наменски приходи)		0,00	0,00
- приходи од продаје добара и услуга		0,00	0,00
3. Меморандумске ставке	77	500.000,00	0,00
4. Донације	731+732	30.666.739,00	29.242.137,64
5. Трансфери	733	250.053.400,00	161.981.580,00
6. Примања од продаје нефинансијске имовине	8	128.069.320,00	2.580,16
УКУПНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА НАБАВКУ НЕФИНАНСИЈСКЕ И ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (ЗБИР 1+2+3)		897.797.851,00	544.814.955,12
1. Текући расходи	4	549.335.755,00	328.442.473,83
1.1.Расходи за запослене	41	138.308.140,00	96.678.857,23
1.2.Коришћење роба и услуга	42	211.538.648,00	103.937.447,44
1.3.Отплата камата	44	0,00	0,00
1.4.Субвенције	45	44.667.345,00	18.655.625,94
1.5.Социјална заштита из буџета	47	50.076.842,00	30.244.418,05
1.6.Остали расходи, у чему:- средства резерви	48+49+464+465	51.124.780,00	37.768.366,79
1.7.Трансфери	463	53.620.000,00	41.157.758,38
2. Издаци за набавку нефинансијске имовине	5	348.462.096,00	216.372.481,29
3. Издаци за набавку финансијске имовине (осим 6211)	62	0,00	0,00
ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ЗАДУЖИВАЊА		0,00	0,00
1. Примања по основу отплате кредита и продаје финансијске имовине	92	0,00	0,00
2. Задуживање	91	0,00	0,00
2.1.Задуживање код домаћих кредитора	911	0,00	0,00
2.1.Задуживање код страних кредитора	912	0,00	0,00
ОТПЛАТА ДУГА И НАБАВКА ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ		0,00	0,00
3. Отплата дуга	61	0,00	0,00
3.1.Отплата дуга домаћим кредиторима	611	0,00	0,00
3.2.Отплата дуга страним кредиторима	612	0,00	0,00
3.3.Отплата дуга по гаранцијама	613	0,00	0,00
4. Набавка финансијске имовине	6211	0,00	0,00
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ВИШАК ПРИХОДА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА (класа 3, извор финансирања 13), НЕУТРОШЕНА СРЕДСТВА ДОНАЦИЈА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА (класа 3, извор финансирања 15) И НЕУТРОШЕНА СРЕДСТВА ТРАНСФЕРА ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ(класа 3, извор финансирања 17)	3	127.458.392,00	100.978.289,50

У периоду од 01.01.-30.09.2023. године укупно су остварени приходи и примања од продаје нефинансијске имовине у износу од **443.836.665,62** динара, од чега су текући приходи (класа 7) 443.834.085,46 динара, док су примања од продаје нефинансијске имовине (класа 8) 2.580,16 динара.

Укупно су извршени расходи и издаци за набавку нефинансијске имовине у износу од **544.814.955,12** динара, од чега се на текуће расходе (класа 4) односи 328.442.473,83 динара, док су издаци за набавку нефинансијске имовине (класа 5) 216.372.481,29 динара.

У наведеном периоду остварен је буџетски дефицит у износу од **100.978.289,50** динара. Исти се покрива из пренетих неутрошених наменских средстава из претходних година и нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година.

У првих девет месеци 2023. године из текуће буџетске резерве повучена су средства у износу од **10.622.600,00** динара за намене наведене у Прилогу 2 овог извештаја. Средства сталне буџетске резерве нису коришћена.

Укупно извршени расходи и издаци у износу од **544.814.955,12** динара по програмима за период 01.01.-30.09.2023. године приказани су у табели:

ПЛАН И ИЗВРШЕЊЕ РАСХОДА ПО ПРОГРАМИМА

РБ	Назив програма	План	Извршење	Процент извршења
1	СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	22,006,000.00	4,524,550.44	20.56
2	КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	56,987,600.00	28,254,905.08	49.58
3	ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	3,200,000.00	2,668,182.60	83.38
4	РАЗВОЈ ТУРИЗМА	14,308,000.00	10,422,986.02	72.85
5	ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	16,000,000.00	2,458,930.64	15.37
6	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	7,500,000.00	4,406,006.28	58.75
7	ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	279,188,267.00	197,965,585.93	70.91
8	ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ	82,924,612.00	63,572,271.92	76.66
9	ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ	37,000,000.00	28,918,269.49	78.16
10	СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	11,770,000.00	7,836,886.09	66.58
11	СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА	69,326,224.00	49,361,472.85	71.20
12	ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	8,350,000.00	2,254,257.67	27.00
13	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	25,899,213.00	19,589,440.08	75.64
14	РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ	82,650,000.00	20,824,321.98	25.20
15	ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	130,786,757.00	81,855,620.41	62.59
16	ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	17,333,630.00	11,576,129.23	66.78
17	ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	32,567,548.00	8,325,138.41	25.56
	УКУПНО:	897,797,851.00	544,814,955.12	60.68

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЛЈУБОВИЈА

ПЛАН И ИЗВРШЕЊЕ РАСХОДА И ИЗДАТАКА ПО КАПИТАЛНИМ, ЗАЈЕДНИЧКИМ И СТАНДАРДНИМ ПРОЈЕКТИМА

Укупно извршени расходи и издаци за капиталне и заједничке пројекте у периоду од 01.01.-30.09.2023. године износе:

Економ. класиф.	Ред. број	Опис	План	Извршење 01.01.-30.09.2023.	Процент
1	2	3	4	5	6
		А. КАПИТАЛНИ И ЗАЈЕДНИЧКИ ПРОЈЕКТИ			
511	1.	Изградња нових пословних просторија ЈП Љубовија Љубовија:	1.100.000,00	0,00	0,00
		Година почетка финансирања: 2023			
		Година завршетка финансирања: 2024			
		Укупна вредност пројекта: 60.300.000,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета 2023: 1.100.000,00			
		Приходе из буџета 2024: 59.200.000,00			
	2.	Успостављање система техничке заштите за објекте (видео надзор) на територији општине Љубовија:	15.320.000,00	15.313.911,45	99,96
		Година почетка финансирања: 2021			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 35.478.008,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета 2021: 9.808.008,00			
		Приходе из буџета 2022: 10.350.000,00			
		Приходе из буџета 2023: 15.320.000,00			
	3.	Реконструкција Радничке улице са улицом Десанке Максимовић, Немањиним и Бранка Ђопића:	45.600.000,00	45.105.041,45	98,91
		Година почетка финансирања: 2023			
		Година завршетка финансирања: 2024			
		Укупна вредност пројекта: 98.915.000,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета 2023: 45.600.000,00			
		Приходе из буџета 2024: 53.315.000,00			
	4.	Реконструкција локалних и некатегорисаних путева на територији општине Љубовија:	73.678.000,00	67.420.370,63	91,50
		Година почетка финансирања: 2022			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 73.678.000,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета: 57.678.000,00			
		Нераспоређени вишак прихода из ранијих година: 16.000.000,00			
	5.	Пројекат социјалног становања и инклузије рањивих група Бољи живот за све грађане Љубовије:	26.375.774,00	25.972.067,97	98,47
		Година почетка финансирања: 2021			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 26.375.774,00			
		Извори финансирања:			
		Донације од међународних организација: 11.359.352,00			
		Нераспоређени вишак прихода из ранијих година:			

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Економ. класиф.	Ред. број	Опис	План	Извршење 01.01.-30.09.2023.	Процент
1	2	3	4	5	6
		1.873.352,00			
		Неутрошена средства донација из ранијих година: 13.143.070,00			
	6.	Унапређење енергетске ефикасности на згради ОШ Петар Враголић у Узовници:	18.360.000,00	0,00	0,00
		Година почетка финансирања: 2023			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 18.360.000,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета: 5.600.000,00			
		Трансфере од других нивоа власти: 12.760.000,00			
	7.	Унапређење енергетске ефикасности на згради ОШ Петар Враголић у Горњој Љубовији:	4.040.203,00	3.902.273,23	96,59
		Година почетка финансирања: 2022			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 4.040.203,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета: 800.000,00			
		Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти: 3.240.203,00			
	8.	Унапређење јавне инфраструктуре у приградским и сеоским подручјима општине Љубовија:	42.612.267,00	37.418.017,41	87,81
		Година почетка финансирања: 2022			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 42.612.267,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета: 4.637.800,00			
		Неутрошена средства донација из ранијих година: 20.410.202,00			
		Донације од међународних организација: 15.478.556,00			
		Нераспоређени вишак прихода из ранијих година: 2.085.709,00			
	9.	Реконструкција саобраћајница на територији општине Љубовија у циљу унапређења услова за развој туризма:	13.350.000,00	3.064.997,80	22,96
		Година почетка финансирања: 2023			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 13.350.000,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета: 13.350.000,00			
	10.	Изградња отвореног базена у оквиру спортско рекреативног комплекса у Љубовији:	61.650.000,00	300.000,00	0,00
		Година почетка финансирања: 2022			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 107.650.000,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета 2023: 1.650.000,00			
		Приходе из буџета 2023: 46.000.000,00			
		Неутрошена средства трансфера од других нивоа власти: 40.000.000,00			
		Трансфере од других нивоа власти: 20.000.000,00			
	11.	Реконструкција објекта Предшколске установе Полегарац у Љубовији:	25.704.612,00	24.499.760,16	95,31

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Економ. класиф.	Ред. број	Опис	План	Извршење 01.01.-30.09.2023.	Процент
1	2	3	4	5	6
		Година почетка финансирања: 2022			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 25.704.612,00			
		Извори финансирања:			
		Нераспоређени вишак прихода из ранијих година: 4.063.747,00			
		Неутрошена средства донација из ранијих година: 17.866.551,00			
		Донације од међународних организација: 3.092.314,00			
		Приходе из буџета: 682.000,00			
		УКУПНО:	327.790.856,00	222.996.440,10	68,03

Укупно извршени расходи за стандардне пројекте планиране Одлуком о буџету у периоду од 01.01.-30.09.2023. године износе:

Економ. класиф.	Ред. број	Опис	План	Извршење 01.01.-30.09.2023.	Процент
1	2	3	4	5	6
		В. СТАНДАРДНИ ПРОЈЕКТИ			
	1.	Обележавање дана општине Љубовија:	1.000.000,00	606.805,00	60,68
		Година почетка финансирања: 2023			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 1.000.000,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета: 1.000.000,00			
	2.	Избори за савете месних заједница 2023:	700.000,00	0,00	0,00
		Година почетка финансирања: 2023			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 700.000,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета: 700.000,00			
	3.	Помоћ у кући:	2.642.000,00	0,00	0,00
		Година почетка финансирања: 2023			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 2.642.000,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета: 1.000.000,00			
		Трансфере од других нивоа власти: 1.642.000,00			
	4.	Одговорне локалне финансије - Укључивање грађана у процесу доношења одлука на локалном нивоу:	1.000.000,00	292.800,00	29,28
		Година почетка финансирања: 2023			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 1.000.000,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета: 1.000.000,00			
	5.	Дани Дринске регате:	6.440.500,00	5.547.206,15	86,13
		Година почетка финансирања: 2023			
		Година завршетка финансирања: 2024			
		Укупна вредност пројекта: 6.440.500,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета: 4.597.500,00			

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЛЈУБОВИЈА

Економ. класиф.	Ред. број	Опис	План	Извршење 01.01.-30.09.2023.	Процент
1	2	3	4	5	6
		Трансфере од других нивоа власти: 1.000.000,00			
		Добровољне трансфере од физичких и правних лица: 550.000,00			
		Донације од међународних организација: 293.000,00			
	6.	Михољски сусрети села:	699.960,00	635.139,52	90,74
		Година почетка финансирања: 2023			
		Година завршетка финансирања: 2023			
		Укупна вредност пројекта: 699.960,00			
		Извори финансирања:			
		Приходе из буџета: 200.000,00			
		Трансфере од других нивоа власти: 499.960,00			
		УКУПНО:	12.482.460,00	7.081.950,67	56,74

II ПОСЕБАН ДЕО

Укупно извршени расходи и издаци буџета општине Љубовија у периоду од 01.01.-30.09.2023. године из свих извора финансирања износе **544.814.955,12** динара, односно **60,68%** у односу на план.Распоред извршених расхода и издатака буџета по основним наменама, у наведеном периоду, је следеће:

Екон. клас.	ВРСТЕ РАСХОДА И ИЗДАТАКА	Планирана средства	Извршење 01.01.-30.09.2023.	Процент извршења
1	2	3	5	6
400	ТЕКУЋИ РАСХОДИ	549,335,755.00	328,442,473.83	59.79
410	РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	138,308,140.00	96,678,857.23	69.90
411	Плате и додаци запослених	112,801,685.00	79,940,076.48	70.87
412	Социјални доприноси на терет послодавца	17,080,955.00	12,042,928.81	70.51
413	Накнаде у натури (превоз)	90,000.00	19,760.01	21.96
414	Социјална давања запосленима	2,830,000.00	1,075,146.15	37.99
415	Накнаде за запослене	2,855,500.00	2,354,670.94	82.46
416	Награде, бонуси и остали посебни расходи	2,650,000.00	1,246,274.84	47.03
420	КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА И РОБА	211,538,648.00	103,937,447.44	49.13
421	Стални трошкови	53,900,975.00	29,157,926.31	54.10
422	Трошкови путовања	1,310,000.00	680,202.95	51.92
423	Услуге по уговору	44,778,829.00	28,843,345.95	64.41
424	Специјализоване услуге	29,188,500.00	17,492,912.52	59.93
425	Текуће поправке и одржавање (услуге и мат)	65,792,600.00	18,625,994.08	28.31
426	Материјал	16,567,744.00	9,137,065.63	55.15
450	СУБВЕНЦИЈЕ	44,667,345.00	18,655,625.94	41.77
451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	31,000,000.00	11,597,760.76	37.41
454	Субвенције приватним предузећима	13,667,345.00	7,057,865.18	51.64
460	ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	64,784,990.00	46,454,559.27	71.71
463	Трансфери осталим нивоима власти	53,620,000.00	41,157,758.38	76.76
464	Дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	10,000,000.00	4,131,810.89	41.32
465	Остале дотације и трансфери	1,164,990.00	1,164,990.00	100.00
470	СОЦИЈАЛНА ПОМОЋ	50,076,842.00	30,244,418.05	60.40
472	Накнаде за социјалну заштиту из буџета	50,076,842.00	30,244,418.05	60.40
480	ОСТАЛИ РАСХОДИ	37,991,000.00	32,471,565.90	85.47
481	Дотације невладиним организацијама;	32,486,000.00	28,871,120.97	88.87
482	Порези, обавезне таксе, казне и пенали;	1,540,000.00	536,778.58	34.86
483	Новчане казне и пенали по решењу судова;	1,565,000.00	1,275,733.10	81.52
485	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа;	2,400,000.00	1,787,933.25	74.50
490	АДМИНИСТРАТИВНИ ТРАНСФЕРИ БУЏЕТА	1,968,790.00	-	-
499	Административни трансфери из буџета - Средства резерве	1,968,790.00	-	-
500	КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	348,462,096.00	216,372,481.29	62.09
510	ОСНОВНА СРЕДСТВА	344,262,096.00	214,366,272.93	62.27
511	Зграде и грађевински објекти;	302,772,439.00	182,090,223.28	60.14
512	Машине и опрема;	35,694,657.00	31,499,068.25	88.25

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

515	Нематеријална имовина	5,795,000.00	776,981.40	13.41
540	ПРИРОДНА ИМОВИНА	4,200,000.00	2,006,208.36	47.77
541	Земљиште;	4,200,000.00	2,006,208.36	47.77
УКУПНИ ЈАВНИ РАСХОДИ		897,797,851.00	544,814,955.12	60.68

Извршење расхода и издатака по функционалној класификацији у периоду 01.01.-30.09.2023. године је следеће:

Функције	Функционална класификација	План 2023	Извршење 01.01.-30.09.2023.	Процент извршења
1	2	3	5	6
000	СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	69,326,224.00	49,361,472.85	71.20
040	Породица и деца	28,186,450.00	14,254,098.88	50.57
070	Социјална помоћ угроженом становништву неklasификована на другом месту;	10,350,000.00	7,821,442.00	75.57
090	Социјална заштита неklasификована на другом месту	30,789,774.00	27,285,931.97	88.62
100	ОПШТЕ ЈАВНЕ УСЛУГЕ	144,989,887.00	91,251,509.23	62.94
110	Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови;	8,822,000.00	5,974,663.29	67.72
111	Извршни и законодавни органи	8,511,630.00	5,601,465.94	65.81
130	Опште јавне услуге	125,637,467.00	79,662,074.44	63.41
160	Опште јавне услуге неklasификоване на другом месту	2,018,790.00	13,305.56	0.66
300	ЈАВНИ РЕД И БЕЗБЕДНОСТ	24,650,500.00	17,981,815.74	72.95
330	Судови	3,130,500.00	2,180,240.41	69.65
360	Јавни ред и безбедност неklasификован на другом месту	21,520,000.00	15,801,575.33	73.43
400	ЕКОНОМСКИ ПОСЛОВИ	291,176,267.00	197,714,109.86	67.90
412	Општи послови по питању рада	3,200,000.00	2,668,182.60	83.38
421	Пољопривреда	16,000,000.00	2,458,930.64	15.37
451	Друмски саобраћај	257,668,267.00	182,164,010.60	70.70
473	Туризам	14,308,000.00	10,422,986.02	72.85
500	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	28,700,000.00	12,371,121.88	43.10
510	Управљање отпадом;	13,000,000.00	6,411,204.80	49.32
540	Заштита биљног и животињског света и крајолика;	8,200,000.00	1,553,910.80	18.95
560	Заштита животне средине неklasификована на другом месту	7,500,000.00	4,406,006.28	58.75
600	ПОСЛОВИ СТАНОВАЊА И ЗАЈЕДНИЦЕ	67,960,945.00	29,237,205.10	43.02
610	Стамбени развој;	1,500,000.00	-	-
620	Развој заједнице;	30,673,345.00	8,947,415.62	29.17
630	Водоснабдевање;	12,000,000.00	6,984,077.04	58.20
640	Улична расвета;	23,787,600.00	13,305,712.44	55.94
700	ЗДРАВСТВО	8,350,000.00	2,254,257.67	27.00
740	Услуге јавног здравства;	8,350,000.00	2,254,257.67	27.00
800	РЕКРЕАЦИЈА, СПОРТ, КУЛТУРА И ВЕРЕ	108,549,213.00	40,413,762.06	37.23
810	Услуге рекреације и спорта;	82,650,000.00	20,824,321.98	25.20

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

820	Услуге културе;	15,709,213.00	10,864,505.09	69.16
830	Услуге емитовања и штампања;	3,500,000.00	2,635,000.00	75.29
840	Верске и остале услуге заједнице;	1,190,000.00	1,189,999.99	100.00
860	Рекреација, спорт, култура и вере, неklasификовано на другом месту	5,500,000.00	4,899,935.00	89.09
900	ОБРАЗОВАЊЕ	154,094,815.00	104,229,700.73	67.64
911	Предшколско образовање	82,924,612.00	63,572,271.92	76.66
912	Основно образовање	59,400,203.00	32,820,542.72	55.25
920	Средње образовање;	11,770,000.00	7,836,886.09	66.58
	УКУПНО	897,797,851.00	544,814,955.12	60.68

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Укупно извршени расходи и издаци по програмима, програмским активностима и пројектима, као и корисницима, у периоду 01.01.-30.09.2023. године, дати су наведеним табелама:

ИЗВРШЕЊЕ ПО ПРОГРАМИМА, ПРОГРАМСКИМ АКТИВНОСТИМА И ПРОЈЕКТИМА

Шифра програма	Назив програма	Шифра програмске активности/пројекта	Назив програмске активности/пројекта	Текући буџет за 2023	Извршење за период 01.01.-30.09.2023.	Процент извршења
1101	Програм 1. СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	0001	Просторно и урбанистичко планирање	19,506,000.00	4,231,750.44	21.69%
1101	Програм 1. СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	0005	Остваривање јавног интереса у одржавању зграда	1,500,000.00	0.00	0.00%
1101	Програм 1. СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	1101-4002	Одговорне локалне финансије - Укључивање грађана у процесе доношења одлука на локалном нивоу	1,000,000.00	292,800.00	29.28%
УКУПНО: Програм 1. СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ				22,006,000.00	4,524,550.44	20.56%
1102	Програм 2. КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	0001	Управљање/одржавање јавним осветљењем	23,787,600.00	13,305,712.44	55.94%
1102	Програм 2. КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	0002	Одржавање јавних зелених површина	7,200,000.00	1,535,062.80	21.32%
1102	Програм 2. КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	0003	Одржавање чистоће на површинама јавне намене	13,000,000.00	6,411,204.80	49.32%
1102	Програм 2. КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	0004	Зоохигијена	1,000,000.00	18,848.00	1.88%
1102	Програм 2. КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	0008	Управљање и снабдевање водом за пиће	12,000,000.00	6,984,077.04	58.20%
УКУПНО: Програм 2. КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ				56,987,600.00	28,254,905.08	49.58%
1501	Програм 3. ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	0002	Мере активне политике запошљавања	3,200,000.00	2,668,182.60	83.38%
УКУПНО: Програм 3. ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ				3,200,000.00	2,668,182.60	83.38%
1502	Програм 4. РАЗВОЈ ТУРИЗМА	0001	Управљање развојем туризма	6,777,500.00	4,147,310.99	61.19%
1502	Програм 4. РАЗВОЈ ТУРИЗМА	0002	Промоција туристичке понуде	1,090,000.00	728,468.88	66.83%
1502	Програм 4. РАЗВОЈ ТУРИЗМА	1502-4001	Дани Дринске регате	6,440,500.00	5,547,206.15	86.13%

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЛЈУБОВИЈА

УКУПНО: Програм 4. РАЗВОЈ ТУРИЗМА				14,308,000.00	10,422,986.02	72.85%
0101	Програм 5. ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	0002	Мере подршке руралном развоју	16,000,000.00	2,458,930.64	15.37%
УКУПНО: Програм 5. ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ				16,000,000.00	2,458,930.64	15.37%
0401	Програм 6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	0001	Управљање заштитом животне средине	7,500,000.00	4,406,006.28	58.75%
УКУПНО: Програм 6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ				7,500,000.00	4,406,006.28	58.75%
0701	Програм 7. ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	0002	Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре	76,328,000.00	26,655,583.31	34.92%
0701	Програм 7. ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	0004	Јавни градски и приградски превоз путника	5,000,000.00	2,500,000.00	50.00%
0701	Програм 7. ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	0005	Унапређење безбедности саобраћаја	6,200,000.00	487,663.88	7.87%
0701	Програм 7. ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	0701-5031	Изградња нових пословних просторија ЈП Љубовија Љубовија	1,100,000.00	0.00	0.00%
0701	Програм 7. ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	0701-5032	Успостављање система техничке заштите за објекте (видео надзор) на територији општине Љубовија	15,320,000.00	15,313,911.45	99.96%
0701	Програм 7. ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	0701-5033	Реконструкција Радничке улице са улицом Десанке Максимовић, Немањином и Бранка Ћопића	45,600,000.00	45,105,041.45	98.91%
0701	Програм 7. ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	0701-5034	Реконструкција локалних и некатегорисаних путева на територији општине Љубовија	73,678,000.00	67,420,370.63	91.51%
0701	Програм 7. ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	0701-7002	Унапређење јавне инфраструктуре у приградским и сеоским подручјима општине Љубовија	42,612,267.00	37,418,017.41	87.81%
0701	Програм 7. ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	0701-7003	Реконструкција саобраћајница на територији општине Љубовија у циљу унапређења услова за развој туризма	13,350,000.00	3,064,997.80	22.96%

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

УКУПНО: Програм 7. ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА				279,188,267.00	197,965,585.93	70.91%
2002	Програм 8. ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ	0002	Функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања	57,220,000.00	39,072,511.76	68.28%
2002	Програм 8. ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ	2002-7001	Реконструкција објекта Предшколске установе Полетарац у Љубовији	25,704,612.00	24,499,760.16	95.31%
УКУПНО: Програм 8. ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ				82,924,612.00	63,572,271.92	76.66%
2003	Програм 9. ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ	0001	Реализација делатности основног образовања	37,000,000.00	28,918,269.49	78.16%
УКУПНО: Програм 9. ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ				37,000,000.00	28,918,269.49	78.16%
2004	Програм 10. СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	0001	Реализација делатности средњег образовања	11,770,000.00	7,836,886.09	66.58%
УКУПНО: Програм 10. СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ				11,770,000.00	7,836,886.09	66.58%
0902	Програм 11. СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА	0001	Једнократне помоћи и други облици помоћи	7,100,000.00	5,018,839.20	70.69%
0902	Програм 11. СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА	0005	Обављање делатности установа социјалне заштите	4,850,000.00	4,402,602.80	90.78%
0902	Програм 11. СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА	0016	Дневне услуге у заједници	600,000.00	525,000.00	87.50%
0902	Програм 11. СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА	0018	Подршка реализацији програма Црвеног крста	1,172,000.00	788,864.00	67.31%
0902	Програм 11. СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА	0019	Подршка деци и породици са децом	26,586,450.00	12,654,098.88	47.60%
0902	Програм 11. СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА	0902-4001	Помоћ у кући	2,642,000.00	0.00	0.00%
0902	Програм 11. СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА	0902-5001	Пројекат социјалног становања и инклузије рањивих група Бољи живот за све грађане Љубовије	26,375,774.00	25,972,067.97	98.47%
УКУПНО: Програм 11. СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА				69,326,224.00	49,361,472.85	71.20%
1801	Програм 12. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	0001	Функционисање установа примарне здравствене заштите	8,050,000.00	2,164,751.49	26.89%
1801	Програм 12. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	0002	Мртвозорство	300,000.00	89,506.18	29.84%
УКУПНО: Програм 12. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА				8,350,000.00	2,254,257.67	27.00%

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

1201	Програм 13. РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	0001	Функционисање локалних установа културе	13,270,000.00	8,633,681.81	65.06%
1201	Програм 13. РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	0003	Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа	6,690,000.00	6,089,934.99	91.03%
1201	Програм 13. РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	0004	Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања	3,500,000.00	2,635,000.00	75.29%
1201	Програм 13. РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	1201-7001	Галерија Азбуковице	2,439,213.00	2,230,823.28	91.46%
УКУПНО: Програм 13. РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА				25,899,213.00	19,589,440.08	75.64%
1301	Програм 14. РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ	0001	Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима	21,000,000.00	20,524,321.98	97.73%
1301	Програм 14. РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ	1301-7001	Изградња отвореног базена у оквиру спортско рекреативног комплекса у Љубовији	61,650,000.00	300,000.00	0.49%
УКУПНО: Програм 14. РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ				82,650,000.00	20,824,321.98	25.20%
0602	Програм 15. ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	0001	Функционисање локалне самоуправе и градских општина	117,737,507.00	73,728,262.49	62.62%
0602	Програм 15. ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	0002	Функционисање месних заједница	50,000.00	13,305.56	26.61%
0602	Програм 15. ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	0004	Општинско/градско правобранилаштво	3,130,500.00	2,180,240.41	69.65%
0602	Програм 15. ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	0009	Текућа буџетска резерва	1,868,790.00	0.00	0.00%
0602	Програм 15. ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	0010	Стална буџетска резерва	100,000.00	0.00	0.00%
0602	Програм 15. ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	0014	Управљање у ванредним ситуацијама	5,500,000.00	4,691,867.43	85.31%
0602	Програм 15. ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	0602-4003	Обележавање дана општине Љубовија	1,000,000.00	606,805.00	60.68%
0602	Програм 15. ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	0602-4004	Избори за савете месних заједница 2023	700,000.00	0.00	0.00%
0602	Програм 15. ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	0602-4005	Михољски сусрети села	699,960.00	635,139.52	90.74%
УКУПНО: Програм 15. ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ				130,786,757.00	81,855,620.41	62.59%

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

2101	Програм 16. ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	0001	Функционисање скупштине	8,822,000.00	5,974,663.29	67.72%
2101	Програм 16. ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	0002	Функционисање извршних органа	8,511,630.00	5,601,465.94	65.81%
УКУПНО: Програм 16. ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ				17,333,630.00	11,576,129.23	66.78%
0501	Програм 17. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	0001	Енергетски менаџмент	10,167,345.00	4,422,865.18	43.50%
0501	Програм 17. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	0501-7001	Унапређење енергетске ефикасности на згради ОШ Петар Враголић у Узовници	18,360,000.00	0.00	0.00%
0501	Програм 17. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	0501-7002	Унапређење енергетске ефикасности на згради ОШ Петар Враголић у Горњој Љубовиђи	4,040,203.00	3,902,273.23	96.59%
УКУПНО: Програм 17. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ				32,567,548.00	8,325,138.41	25.56%
УКУПНО за све програме, програмске активности и пројекте				897,797,851.00	544,814,955.12	60.68%

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

ИЗВРШЕЊЕ ПО ПРОГРАМИМА, ПРОГРАМСКИМ АКТИВНОСТИМА, ПРОЈЕКТИМА, КОРИСНИЦИМА И АПРОПРИЈАЦИЈАМА У ОДЛУЦИ О БУЏЕТУ

Шифра функц. класифи- кације	Број пози- ције	Економ. класиф.	Опис	План расхода и издатака	Извршени расходи и издаци из буџета 01	Извршени расходи и издаци из осталих извора	Укупно извршени расходи и издаци из свих извора финансирања	Процен- ат изврше- ња
Раздео	1	Скупштина општине						
Функц. клас.	110	Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови						
Програ- м	2101	ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ						
Актив- ност	0001	Функционисање скупштине						
110	1/0	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	3,832,000.00	2,633,311.44	0.00	2,633,311.44	68.72
110	2/0	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	581,000.00	398,946.67	0.00	398,946.67	68.67
110	3/0	416000	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ	250,000.00	72,382.71	0.00	72,382.71	28.95
110	4/0	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	25,000.00	21,390.00	0.00	21,390.00	85.56
110	5/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	3,760,000.00	2,561,632.47	0.00	2,561,632.47	68.13
110	6/0	426000	МАТЕРИЈАЛ	50,000.00	44,000.00	0.00	44,000.00	88.00
110	7/0	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	324,000.00	243,000.00	0.00	243,000.00	75.00
Укупно за активност	0001	Функционисање скупштине		8,822,000.00	5,974,663.29	0.00	5,974,663.29	67.72
			Извори финансирања за функцију 110:					
		01	Приходе из буџета	8,822,000.00	5,974,663.29	0.00	5,974,663.29	67.72
Укупно за функц. клас.	110	Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови		8,822,000.00	5,974,663.29	0.00	5,974,663.29	67.72
			Извори финансирања за раздео 1:					
		01	Приходе из буџета	8,822,000.00	5,974,663.29	0.00	5,974,663.29	67.72
Укупно за раздео	1	Скупштина општине		8,822,000.00	5,974,663.29	0.00	5,974,663.29	67.72
Раздео	2	Председник општине						
Функц. клас.	111	Извршни и законодавни органи						

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Програ м	2101	ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ						
Актив ност	0002	Функционисање извршних органа						
111	8/0	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	4,017,000.00	2,811,989.83	0.00	2,811,989.83	70.00
111	9/0	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	609,000.00	426,016.46	0.00	426,016.46	69.95
111	10/0	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	50,000.00	26,666.00	0.00	26,666.00	53.33
111	11/0	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	20,000.00	9,855.00	0.00	9,855.00	49.28
111	12/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	1,348,530.00	792,975.79	0.00	792,975.79	58.80
Укупно за активност		0002	Функционисање извршних органа	6,044,530.00	4,067,503.08	0.00	4,067,503.08	67.29
			Извори финансирања за функцију 111:					
		01	Приходе из буџета	6,044,530.00	4,067,503.08	0.00	4,067,503.08	67.29
Укупно за функц. клас.		111	Извршни и законодавни органи	6,044,530.00	4,067,503.08	0.00	4,067,503.08	67.29
			Извори финансирања за раздео 2:					
		01	Приходе из буџета	6,044,530.00	4,067,503.08	0.00	4,067,503.08	67.29
Укупно за раздео		2	Председник општине	6,044,530.00	4,067,503.08	0.00	4,067,503.08	67.29
Раздео	3	Општинско веће						
Функц. клас.	111	Извршни и законодавни органи						
Програ м	2101	ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ						
Актив ност	0002	Функционисање извршних органа						
111	13/0	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	1,578,000.00	1,068,981.25	0.00	1,068,981.25	67.74
111	14/0	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	239,100.00	161,950.65	0.00	161,950.65	67.73
111	15/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	650,000.00	303,030.96	0.00	303,030.96	46.62
Укупно за активност		0002	Функционисање извршних органа	2,467,100.00	1,533,962.86	0.00	1,533,962.86	62.18
			Извори финансирања за функцију 111:					
		01	Приходе из буџета	2,467,100.00	1,533,962.86	0.00	1,533,962.86	62.18

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Укупно за функц. клас.	111	Извршни и законодавни органи	2,467,100.00	1,533,962.86	0.00	1,533,962.86	62.18
Извори финансирања за раздео 3:							
	01	Приходе из буџета	2,467,100.00	1,533,962.86	0.00	1,533,962.86	62.18
Укупно за раздео	3	Општинско веће	2,467,100.00	1,533,962.86	0.00	1,533,962.86	62.18
Раздео 4 Општинско јавно правобранилаштво							
Функц. клас.	330	Судови					
Програ м	0602	ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ					
Актив ност	0004	Општинско/градско правобранилаштво					
330	16/0	411000 ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	2,527,000.00	1,808,260.24	0.00	1,808,260.24	71.56
330	17/0	412000 СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	383,000.00	271,982.17	0.00	271,982.17	71.01
330	18/0	415000 НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	85,500.00	55,998.00	0.00	55,998.00	65.49
330	19/0	422000 ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	5,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
330	20/0	423000 УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	30,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
330	21/0	426000 МАТЕРИЈАЛ	100,000.00	44,000.00	0.00	44,000.00	44.00
Укупно за активност	0004	Општинско/градско правобранилаштво	3,130,500.00	2,180,240.41	0.00	2,180,240.41	69.65
Извори финансирања за функцију 330:							
	01	Приходе из буџета	3,130,500.00	2,180,240.41	0.00	2,180,240.41	
Укупно за функц. клас.	330	Судови	3,130,500.00	2,180,240.41	0.00	2,180,240.41	69.65
Извори финансирања за раздео 4:							
	01	Приходе из буџета	3,130,500.00	2,180,240.41	0.00	2,180,240.41	
Укупно за раздео	4	Општинско јавно правобранилаштво	3,130,500.00	2,180,240.41	0.00	2,180,240.41	69.65
Раздео 5 Општинска управа							

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Функц. клас.	040	Породица и деца						
Програм	0902	СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА						
Активност	0001	Једнократне помоћи и други облици помоћи						
040	22/0	472000	НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА	1,600,000.00	1,600,000.00	0.00	1,600,000.00	100.00
Укупно за активност		0001	Једнократне помоћи и други облици помоћи	1,600,000.00	1,600,000.00	0.00	1,600,000.00	100.00
Активност	0019	Подршка деци и породици са децом						
040	23/0	472000	НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА	26,586,450.00	12,654,098.88	0.00	12,654,098.88	47.59
Укупно за активност		0019	Подршка деци и породици са децом	26,586,450.00	12,654,098.88	0.00	12,654,098.88	47.59
			Извори финансирања за функцију 040:					
		01	Приходе из буџета	21,925,000.00	14,254,098.88		14,254,098.88	
		07	Трансфере од других нивоа власти	6,261,450.00		0.00	0.00	
Укупно за функц. клас.		040	Породица и деца	28,186,450.00	14,254,098.88	0.00	14,254,098.88	50.57
Функц. клас.	070	Социјална помоћ угроженом становништву, неклассификована на другом месту						
Програм	0902	СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА						
Активност	0001	Једнократне помоћи и други облици помоћи						
070	24/0	472000	НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА	5,500,000.00	2,208,967.46	1,209,871.74	3,418,839.20	62.16
Укупно за активност		0001	Једнократне помоћи и други облици помоћи	5,500,000.00	2,208,967.46	1,209,871.74	3,418,839.20	62.16
Активност	0005	Обављање делатности установа социјалне заштите						
070	25/0	463000	ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ	4,850,000.00	4,402,602.80	0.00	4,402,602.80	90.77
Укупно за активност		0005	Обављање делатности установа социјалне заштите	4,850,000.00	4,402,602.80	0.00	4,402,602.80	90.77
			Извори финансирања за функцију 070:					

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

		01	Приходе из буџета	8,450,000.00	6,611,570.26			
		17	Неуtroшена средства трансфера од других нивоа власти	1,900,000.00		1,209,871.74		
Укупно за функц. клас.		070	Социјална помоћ угроженом становништву, неклассификована на другом месту	10,350,000.00	6,611,570.26	1,209,871.74	7,821.442,00	75.57
Функц. клас.	090	Социјална заштита неклассификована на другом месту						
Програм	0902	СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА						
Активност	0016	Дневне услуге у заједници						
090	26/0	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	600,000.00	525,000.00	0.00	525,000.00	87.50
Укупно за активност		0016	Дневне услуге у заједници	600,000.00	525,000.00	0.00	525,000.00	87.50
Активност	0018	Подршка реализацији програма Црвеног крста						
090	27/0	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	1,172,000.00	788,864.00	0.00	788,864.00	67.30
Укупно за активност		0018	Подршка реализацији програма Црвеног крста	1,172,000.00	788,864.00	0.00	788,864.00	67.30
Пројекат	0902-4001	Помоћ у кући						
090	28/0	472000	НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА	2,642,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за пројекат		0902-4001	Помоћ у кући	2,642,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Пројекат	0902-5001	Пројекат социјалног становања и инклузије рањивих група Бољи живот за све грађане Љубовије						
090	28/1	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	2.379.723,00	0.00	2,238,524.81	2,238,524.81	94.07
090	28/2	426000	МАТЕРИЈАЛ	405.001,00	0.00	405,000.00	405,000.00	100.00
090	28/3	472000	НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА	12.783.392,00	0.00	12,541,769.97	12,541,769.97	98.11
090	28/4	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	10.397.726,00	0.00	10,395,283.19	10,395,283.19	99.97
090	28/5	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	409.932,00	0.00	391,490.00	391,490.00	95.50
Укупно за пројекат		0902-5001	Пројекат социјалног становања и инклузије рањивих група Бољи живот за све грађане Љубовије	26.375.774,00	0.00	25,972,067.97	25,972,067.97	98.47

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

		Извори финансирања за функцију 090:						
	01	Приходе из буџета		2,772,000.00	1,313,864.00		1,313,864.00	
	06	Донације од међународних организација		11,359,352.00		11,357,566.16	11,357,566.16	
	07	Трансфере од других нивоа власти		1,642,000.00		0.00	0.00	
	13	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година		1,873,352.00		1,506,546.81	1,506,546.81	
	15	Неутошена средства донација из ранијих година		13,143,070.00		13,107,955.00	13,107,955.00	
Укупно за функц. клас.		090	Социјална заштита неklasификована на другом месту	30,789,774.00	1,313,864.00	25,972,067.97	27,285,931.97	88.62
Функц. клас.	130	Опште услуге						
Програм	0602	ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ						
Активност	0001	Функционисање локалне самоуправе и градских општина						
130	29/0	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	53,240,685.00	37,902,592.39	0.00	37,902,592.39	71.19
130	30/0	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	8,068,315.00	5,740,546.79	0.00	5,740,546.79	71.15
130	31/0	413000	НАКНАДЕ У НАТУРИ	50,000.00	19,760.01	0.00	19,760.01	39.52
130	32/0	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	2,100,000.00	1,075,146.15	0.00	1,075,146.15	51.20
130	33/0	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	2,100,000.00	1,734,779.67	0.00	1,734,779.67	82.61
130	34/0	416000	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ	1,800,000.00	926,658.79	0.00	926,658.79	51.48
130	35/0	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	15,040,000.00	7,737,458.44	0.00	7,737,458.44	51.45
130	36/0	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	200,000.00	134,102.41	0.00	134,102.41	67.05
130	37/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	15,163,517.00	8,567,782.62	369,597.00	8,937,379.62	58.94
130	38/0	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	1,300,000.00	1,016,237.60	0.00	1,016,237.60	78.17
130	39/0	426000	МАТЕРИЈАЛ	6,520,000.00	3,209,379.69	0.00	3,209,379.69	49.22
130	39/1	465000	ОСТАЛЕ ДОТАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	1,164,990.00	0.00	1,164,990.00	1,164,990.00	100.00
130	40/0	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	1,500,000.00	536,778.58	0.00	536,778.58	35.79
130	41/0	483000	НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ПЕНАЛИ ПО РЕШЕЊУ СУДОВА	1,565,000.00	1,275,733.10	0.00	1,275,733.10	81.52
130	42/0	485000	НАКНАДА ШТЕТЕ ЗА ПОВРЕДЕ ИЛИ ШТЕТУ НАНЕТУ ОД СТРАНЕ ДРЖАВНИХ ОРГАНА	2,000,000.00	1,402,073.25	0.00	1,402,073.25	70.10

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

130	43/0	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	1,150,000.00	914,646.00	0.00	914,646.00	79.53
130	43/1	515000	НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	4,775,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за активност		0001	Функционисање локалне самоуправе и градских општина	117,737,507.00	72,193,675.49	1,534,587.00	73,728,262.49	62.62
Активност	0014	Управљање у ванредним ситуацијама						
130	44/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	890,000.00	282,800.00	0.00	282,800.00	31.78
130	45/0	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	4,000,000.00	3,799,067.43	0.00	3,799,067.43	38.01
130	46/0	515000	НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	610,000.00	610,000.00	0.00	610,000.00	100.00
Укупно за активност		0014	Управљање у ванредним ситуацијама	5,500,000.00	4,691,867.43	0.00	4,691,867.43	85.31
Пројекат	0602-4003	Обележавање дана општине Љубовија						
130	47/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	1,000,000.00	606,805.00	0.00	606,805.00	60.68
Укупно за пројекат		0602-4003	Обележавање дана општине Љубовија	1,000,000.00	606,805.00	0.00	606,805.00	60.68
Пројекат	0602-4004	Избори за савете месних заједница 2023						
130	48/0	416000	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ	200,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
130	49/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	300,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
130	50/0	426000	МАТЕРИЈАЛ	200,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за пројекат		0602-4004	Избори за савете месних заједница 2023	700,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Пројекат	0602-4005	Михољски сусрети села						
130	50/1	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	358,000.00	87,766.00	237,423.52	325,189.52	90.83
130	50/2	426000	МАТЕРИЈАЛ	291,960.00	0.00	261,950.00	261,950.00	89.72
130	50/3	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	50,000.00	48,000.00	0.00	48,000.00	96.00
Укупно за пројекат		0602-4005	Михољски сусрети села	699,960.00	135,766.00	499,373.52	635,139.52	90.74
			Извори финансирања за функцију 130:					

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

		01	Приходе из буџета	121,224,000.00	77,628,113.92		77,628,113.92	
		06	Донације од међународних организација	443,517.00		369,597.00	369,597.00	
		07	Трансфере од других нивоа власти	3,969,950.00		1,664,363.52	1,664,363.52	
Укупно за функц. клас.		130	Опште услуге	125,637,467.00	77,628,113.92	2,033,960.52	79,662,074.44	63.41
Функц. клас.	160	Опште јавне услуге неklasификоване на другом месту						
Програм	0602	ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ						
Активност	0009	Текућа буџетска резерва						
160	51/0	499000	СРЕДСТВА РЕЗЕРВЕ	1,868,790.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за активност		0009	Текућа буџетска резерва	1,868,790.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Активност	0010	Стална буџетска резерва						
160	52/0	499000	СРЕДСТВА РЕЗЕРВЕ	100,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за активност		0010	Стална буџетска резерва	100,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
			Извори финансирања за функцију 160:					
		01	Приходе из буџета	1,968,790.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за функц. клас.		160	Опште јавне услуге неklasификоване на другом месту	1,968,790.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Функц. клас.	360	Јавни ред и безбедност неklasификован на другом месту						
Програм	0701	ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА						
Активност	0005	Унапређење безбедности саобраћаја						
360	53/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	900,000.00	487,663.88	0.00	487,663.88	54.18
360	53/1	426000	МАТЕРИЈАЛ	450,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
360	53/2	472000	НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА	1,150,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
360	54/0	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЛЈУБОВИЈА

360	55/0	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	3,700,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за активност		0005	Унапређење безбедности саобраћаја	6,200,000.00	487,663.88	0.00	487,663.88	7.86
Пројекат	0701-5032	Успостављање система техничке заштите за објекте (видео надзор) на територији општине Лjubовија						
360	56/0	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	95,000.00	91,335.45	0.00	91,335.45	96.14
360	57/0	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	15,225,000.00	15,222,576.00	0.00	15,222,576.00	99.98
Укупно за пројекат		0701-5032	Успостављање система техничке заштите за објекте (видео надзор) на територији општине Лjubовија	15,320,000.00	15,313,911.45	0.00	15,313,911.45	99.96
			Извори финансирања за функцију 360:					
		01	Приходе из буџета	21,520,000.00	15,801,575.33	0.00	15,801,575.33	
Укупно за функц. клас.		360	Јавни ред и безбедност неklasификован на другом месту	21,520,000.00	15,801,575.33	0.00	15,801,575.33	73.43
Функц. клас.	412	Општи послови по питању рада						
Програм	1501	ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ						
Активност	0002	Мере активне политике запошљавања						
412	58/0	464000	ДОТАЦИЈЕ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ	2,000,000.00	1,968,182.60	0.00	1,968,182.60	98.40
412	59/0	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	1,200,000.00	700,000.00	0.00	700,000.00	58.33
Укупно за активност		0002	Мере активне политике запошљавања	3,200,000.00	2,668,182.60	0.00	2,668,182.60	83.38
			Извори финансирања за функцију 412:					
		01	Приходе из буџета	3,200,000.00	2,668,182.60		2,668,182.60	
Укупно за функц. клас.		412	Општи послови по питању рада	3,200,000.00	2,668,182.60	0.00	2,668,182.60	83.38
Функц. клас.	421	Пољопривреда						
Програм	0101	ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ						
Активност	0002	Мере подршке руралном развоју						

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЛЈУБОВИЈА

421	60/0	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	2,000,000.00	1,458,931.04	0.00	1,458,931.04	72.95
421	61/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	2,000,000.00	999,999.60	0.00	999,999.60	50.00
421	62/0	451000	СУБВЕНЦИЈЕ ЈАВНИМ НЕФИНАНСИЈСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	12,000,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за активност		0002	Мере подршке руралном развоју	16,000,000.00	2,458,930.64	0.00	2,458,930.64	15.37
			Извори финансирања за функцију 421:					
		01	Приходе из буџета	16,000,000.00	2,458,930.64	0.00	2,458,930.64	
Укупно за функц. клас.		421	Пољопривреда	16,000,000.00	2,458,930.64	0.00	2,458,930.64	15.37
Функц. клас.	451	Друмски саобраћај						
Програм	0701	ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА						
Активност	0002	Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре						
451	63/0	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	11,000,000.00	10,717,927.93	0.00	10,717,927.93	97.44
451	64/0	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	60,000,000.00	15,353,755.38	0.00	15,353,755.38	25.59
451	65/0	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	5,328,000.00	583,900.00	0.00	583,900.00	10.96
Укупно за активност		0002	Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре	76,328,000.00	26,655,583.31	0.00	26,655,583.31	34.92
Активност	0004	Јавни градски и приградски превоз путника						
451	66/0	451000	СУБВЕНЦИЈЕ ЈАВНИМ НЕФИНАНСИЈСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	5,000,000.00	2,500,000.00	0.00	2,500,000.00	50.00
Укупно за активност		0004	Јавни градски и приградски превоз путника	5,000,000.00	2,500,000.00	0.00	2,500,000.00	50.00
Пројекат	0701-5031	Изградња нових пословних просторија ЈП Љубовија Љубовија						
451	67/0	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	1,100,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за пројекат		0701-5031	Изградња нових пословних просторија ЈП Љубовија Љубовија	1,100,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Пројекат	0701-5033	Реконструкција Радничке улице са улицом Десанке Максимовић, Немањиним и Бранка Ћопића						
451	68/0	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	45,600,000.00	45,105,041.45	0.00	45,105,041.45	98.91
Укупно за пројекат		0701-5033	Реконструкција Радничке улице са улицом Десанке Максимовић, Немањиним и Бранка Ћопића	45,600,000.00	45,105,041.45	0.00	45,105,041.45	98.91
Пројекат	0701-5034	Реконструкција локалних и некатегорисаних путева на територији општине Љубовија						
451	69/0	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	73,678,000.00	56,662,130.63	10,758,240.00	67,420,370.63	91.50
Укупно за пројекат		0701-5034	Реконструкција локалних и некатегорисаних путева на територији општине Љубовија	73,678,000.00	56,662,130.63	10,758,240.00	67,420,370.63	91.50
Пројекат	0701-7002	Унапређење јавне инфраструктуре у приградским и сеоским подручјима општине Љубовија						
451	69/1	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	152.942,00	0.00	0.00	0.00	0.00
451	70/0	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	31.510.525,00	4,404,140.18	22,065,077.23	26,469,217.41	84.00
451	70/1	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	10.948.800,00	0.00	10,948,800.00	10,948,800.00	100.00
Укупно за пројекат		0701-7002	Унапређење јавне инфраструктуре у приградским и сеоским подручјима општине Љубовија	42,612,267.00	4,404,140.18	33,013,877.23	37,418,017.41	87.81
Пројекат	0701-7003	Реконструкција саобраћајница на територији општине Љубовија у циљу унапређења услова за развој туризма						
451	70/2	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	13,350,000.00	3,064,997.80	0.00	3,064,997.80	22.95
Укупно за пројекат		0701-7003	Реконструкција саобраћајница на територији општине Љубовија у циљу унапређења услова за развој туризма	13,350,000.00	3,064,997.80	0.00	3,064,997.80	22.95
			Извори финансирања за функцију 451:					
		01	Приходе из буџета	203,693,800.00	138,391,893.37		138,391,893.37	
		06	Донације од међународних организација	15,478,556.00		10,997,985.20	10,997,985.20	
		13	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	18,085,709.00		12,843,948.16	12,843,948.16	
		15	Неуtroшена средства донација из ранијих година	20,410,202.00		19,930,183.87	19,930,183.87	
Укупно за функц. клас.		451	Друмски саобраћај	257,668,267.00	138,391,893.37	43,772,117.23	182,164,010.60	70.70
Функц. клас.	510	Управљање отпадом						

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Програ м	1102	КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ						
Актив ност	0003	Одржавање чистоће на површинама јавне намене						
510	71/0	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	13,000,000.00	6,411,204.80	0.00	6,411,204.80	49.31
Укупно за активност		0003	Одржавање чистоће на површинама јавне намене	13,000,000.00	6,411,204.80	0.00	6,411,204.80	49.31
			Извори финансирања за функцију 510:					
		01	Приходе из буџета	13,000,000.00	6,411,204.80	0.00	6,411,204.80	49.31
Укупно за функц. клас.		510	Управљање отпадом	13,000,000.00	6,411,204.80	0.00	6,411,204.80	49.31
Функц. клас.	540	Заштита биљног и животињског света и крајолика						
Програ м	1102	КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ						
Актив ност	0002	Одржавање јавних зелених површина						
540	72/0	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	7,200,000.00	1,535,062.80	0.00	1,535,062.80	21.32
Укупно за активност		0002	Одржавање јавних зелених површина	7,200,000.00	1,535,062.80	0.00	1,535,062.80	21.32
Актив ност	0004	Зоохигијена						
540	73/0	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	1,000,000.00	18,848.00	0.00	18,848.00	1.88
Укупно за активност		0004	Зоохигијена	1,000,000.00	18,848.00	0.00	18,848.00	1.88
			Извори финансирања за функцију 540:					
		01	Приходе из буџета	7,000,000.00	1,553,910.80		1,553,910.80	
		07	Трансфере од других нивоа власти	1,200,000.00		0.00	0.00	
Укупно за функц. клас.		540	Заштита биљног и животињског света и крајолика	8,200,000.00	1,553,910.80	0.00	1,553,910.80	18.95
Функц. клас.	560	Заштита животне средине неklasификована на другом месту						
Програ м	0401	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ						
Актив ност	0001	Управљање заштитом животне средине						

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЛЈУБОВИЈА

560	74/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	800,000.00	458,594.88	0.00	458,594.88	57.32
560	75/0	451000	СУБВЕНЦИЈЕ ЈАВНИМ НЕФИНАНСИЈСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	5,000,000.00	2,433,611.40	0.00	2,433,611.40	48.67
560	76/0	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	1,700,000.00	1,513,800.00	0.00	1,513,800.00	89.05
Укупно за активност		0001	Управљање заштитом животне средине	7,500,000.00	4,406,006.28	0.00	4,406,006.28	58.75
		Извори финансирања за функцију 560:						
		01	Приходе из буџета	7,500,000.00	4,406,006.28		4,406,006.28	
Укупно за функц. клас.		560	Заштита животне средине неklasификована на другом месту	7,500,000.00	4,406,006.28	0.00	4,406,006.28	58.75
Функц. клас.	610	Стамбени развој						
Програм	1101	СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ						
Активност	0005	Остваривање јавног интереса у одржавању зграда						
610	77/0	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	1,500,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за активност		0005	Остваривање јавног интереса у одржавању зграда	1,500,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		Извори финансирања за функцију 610:						
		01	Приходе из буџета	1,500,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за функц. клас.		610	Стамбени развој	1,500,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Функц. клас.	620	Развој заједнице						
Програм	0501	ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ						
Активност	0001	Енергетски менаџмент						
620	78/0	454000	СУБВЕНЦИЈЕ ПРИВАТНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА	10,167,345.00	2,211,432.58	2,211,432.60	4,422,865.18	43.50
Укупно за активност		0001	Енергетски менаџмент	10,167,345.00	2,211,432.58	2,211,432.60	4,422,865.18	43.50
Програм	1101	СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ						
Активност	0001	Просторно и урбанистичко планирање						

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

620	79/0	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	4,300,000.00	860,682.08	0.00	860,682.08	20.02
620	80/0	485000	НАКНАДА ШТЕТЕ ЗА ПОВРЕДЕ ИЛИ ШТЕТУ НАНЕТУ ОД СТРАНЕ ДРЖАВНИХ ОРГАНА	400,000.00	385,860.00	0.00	385,860.00	96.47
620	81/0	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	10,606,000.00	490,000.00	489,000.00	979,000.00	9.23
620	82/0	541000	ЗЕМЉИШТЕ	4,200,000.00	2,006,208.36	0.00	2,006,208.36	47.77
Укупно за активност		0001	Просторно и урбанистичко планирање	19,506,000.00	3,742,750.44	489,000.00	4,231,750.44	21.69
Пројекат	1101-4002	Одговорне локалне финансије - Укључивање грађана у процесе доношења одлука на локалном нивоу						
620	83/0	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	1,000,000.00	292,800.00	0.00	292,800.00	29.28
Укупно за пројекат		1101-4002	Одговорне локалне финансије - Укључивање грађана у процесе доношења одлука на локалном нивоу	1,000,000.00	292,800.00	0.00	292,800.00	29.28
			Извори финансирања за функцију 620:					
			01	Приходе из буџета	24,237,000.00	6,246,983.02	6,246,983.02	
			07	Трансфере од других нивоа власти	2,000,000.00	0.00	0.00	
			17	Неутошена средства трансфера од других нивоа власти	4,436,345.00	2,700,432.60	2,700,432.60	
Укупно за функц. клас.		620	Развој заједнице	30,673,345.00	6,246,983.02	2,700,432.60	8,947,415.62	29.17
Функц. клас.	630	Водоснабдевање						
Програм	1102	КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ						
Активност	0008	Управљање и снабдевање водом за пиће						
630	84/0	451000	СУБВЕНЦИЈЕ ЈАВНИМ НЕФИНАНСИЈСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	9,000,000.00	6,664,149.36	0.00	6,664,149.36	74.05
630	85/0	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	3,000,000.00	319,927.68	0.00	319,927.68	10.66
Укупно за активност		0008	Управљање и снабдевање водом за пиће	12,000,000.00	6,984,077.04	0.00	6,984,077.04	58.20
			Извори финансирања за функцију 630:					
			01	Приходе из буџета	12,000,000.00	6,984,077.04	6,984,077.04	
Укупно за функц. клас.		630	Водоснабдевање	12,000,000.00	6,984,077.04	0.00	6,984,077.04	58.20

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Функц. клас.	640	Улична расвета						
Програм	1102	КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ						
Активност	0001	Управљање/одржавање јавним осветљењем						
640	86/0	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	20,000,000.00	10,621,900.44	0.00	10,621,900.44	53.11
640	87/0	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	2,687,600.00	1,587,600.00	0.00	1,587,600.00	59.07
640	88/0	426000	МАТЕРИЈАЛ	1,100,000.00	1,096,212.00	0.00	1,096,212.00	99.66
Укупно за активност		0001	Управљање/одржавање јавним осветљењем	23,787,600.00	13,305,712.44	0.00	13,305,712.44	55.94
			Извори финансирања за функцију 640:					
		01	Приходе из буџета	23,787,600.00	13,305,712.44		13,305,712.44	
Укупно за функц. клас.		640	Улична расвета	23,787,600.00	13,305,712.44	0.00	13,305,712.44	55.94
Функц. клас.	740	Услуге јавног здравства						
Програм	1801	ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА						
Активност	0001	Функционисање установа примарне здравствене заштите						
740	89/0	426000	МАТЕРИЈАЛ	50,000.00	1,123.20	0.00	1,123.20	2.25
740	90/0	464000	ДОТАЦИЈЕ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ	8,000,000.00	2,163,628.29	0.00	2,163,628.29	27.05
Укупно за активност		0001	Функционисање установа примарне здравствене заштите	8,050,000.00	2,164,751.49	0.00	2,164,751.49	26.89
Активност	0002	Мртвозорство						
740	91/0	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	300,000.00	89,506.18	0.00	89,506.18	29.84
Укупно за активност		0002	Мртвозорство	300,000.00	89,506.18	0.00	89,506.18	29.84
			Извори финансирања за функцију 740:					
		01	Приходе из буџета	8,350,000.00	2,254,257.67		2,254,257.67	
Укупно за функц. клас.		740	Услуге јавног здравства	8,350,000.00	2,254,257.67	0.00	2,254,257.67	27.00

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Функц. клас.	810	Услуге рекреације и спорта						
Програм	1301	РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ						
Активност	0001	Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима						
810	92/0	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	21,000,000.00	20,524,321.98	0.00	20,524,321.98	97.73
Укупно за активност		0001	Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима	21,000,000.00	20,524,321.98	0.00	20,524,321.98	97.73
Пројекат	1301-7001	Изградња отвореног базена у оквиру спортско рекреативног комплекса у Љубовији						
810	93/0	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	61,650,000.00	300,000.00	0.00	300,000.00	0.48
Укупно за пројекат		1301-7001	Изградња отвореног базена у оквиру спортско рекреативног комплекса у Љубовији	61,650,000.00	300,000.00	0.00	300,000.00	0.48
			Извори финансирања за функцију 810:					
		01	Приходе из буџета	22,650,000.00	20,824,321.98		20,824,321.98	
		07	Трансфере од других нивоа власти	20,000,000.00		0.00	0.00	
		17	Неуtroшена средства трансфера од других нивоа власти	40,000,000.00		0.00	0.00	
Укупно за функц. клас.		810	Услуге рекреације и спорта	82,650,000.00	20,824,321.98	0.00	20,824,321.98	25.20
Функц. клас.	820	Услуге културе						
Програм	1201	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА						
Пројекат	1201-7001	Галерија Азбуковице						
820	93/1	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	2,439,213.00	0.00	2,230,823.28	2,230,823.28	91.45
Укупно за пројекат		1201-7001	Галерија Азбуковице	2,439,213.00	0.00	2,230,823.28	2,230,823.28	91.45
			Извори финансирања за функцију 820:					
		17	Неуtroшена средства трансфера од других нивоа власти	2,439,213.00		2,230,823.28	2,230,823.28	91.45
Укупно за функц. клас.		820	Услуге културе	2,439,213.00		2,230,823.28	2,230,823.28	91.45

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Функц. клас.	830	Услуге емитовања и штампања						
Програм	1201	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА						
Активност	0004	Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања						
830	94/0	454000	СУБВЕНЦИЈЕ ПРИВАТНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА	3,500,000.00	2,635,000.00	0.00	2,635,000.00	75.28
Укупно за активност		0004	Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања	3,500,000.00	2,635,000.00	0.00	2,635,000.00	75.28
			Извори финансирања за функцију 830:					
		01	Приходе из буџета	3,500,000.00	2,635,000.00	0.00	2,635,000.00	
Укупно за функц. клас.		830	Услуге емитовања и штампања	3,500,000.00	2,635,000.00	0.00	2,635,000.00	75.28
Функц. клас.	840	Верске и остале услуге заједнице						
Програм	1201	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА						
Активност	0003	Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа						
840	95/0	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	1,190,000.00	1,189,999.99	0.00	1,189,999.99	100.00
Укупно за активност		0003	Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа	1,190,000.00	1,189,999.99	0.00	1,189,999.99	100.00
			Извори финансирања за функцију 840:					
		01	Приходе из буџета	1,190,000.00	1,189,999.99	0.00	1,189,999.99	100.00
Укупно за функц. клас.		840	Верске и остале услуге заједнице	1,190,000.00	1,189,999.99	0.00	1,189,999.99	100.00
Функц. клас.	860	Рекреација, спорт, култура и вере, неklasификовано на другом месту						
Програм	1201	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА						
Активност	0003	Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа						
860	96/0	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	5,500,000.00	4,899,935.00	0.00	4,899,935.00	89.09
Укупно за активност		0003	Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа	5,500,000.00	4,899,935.00	0.00	4,899,935.00	89.09

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

			Извори финансирања за функцију 860:					
		01	Приходе из буџета	5,500,000.00	4,899,935.00	0.00	4,899,935.00	
Укупно за функц. клас.		860	Рекреација, спорт, култура и вере, неklasификовано на другом месту	5,500,000.00	4,899,935.00	0.00	4,899,935.00	89.09
Функц. клас.	911	Предшколско образовање						
Програм	2002	ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ						
Пројекат	2002-7001	Реконструкција објекта Предшколске установе Полетарац у Љубовији						
911	96/1	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	692.196,00	0.00	0.00	0.00	0.00
911	96/2	426000	МАТЕРИЈАЛ	955.719,00	0.00	888,487.00	888,487.00	92.97
911	96/3	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	21.620.772,00	306,042.51	20,922,010.65	21,228,053.16	98.18
911	96/4	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	2.435.925,00	21,440.00	2,361,780.00	2,383,200.00	97.84
Укупно за пројекат		2002-7001	Реконструкција објекта Предшколске установе Полетарац у Љубовији	25.704.612,00	327,482.51	24,172,277.65	24,499,760.16	95.31
			Извори финансирања за функцију 911:					
		01	Приходе из буџета	682,000.00	327,482.51		327,482.51	
		06	Донације од међународних организација	3,092,314.00		3,027,559.00	3,027,559.00	
		13	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	4,063,747.00		4,063,746.82	4,063,746.82	
		15	Неутошена средства донација из ранијих година	17,866,551.00		17,080,971.83	17,080,971.83	
Укупно за функц. клас.		911	Предшколско образовање	25.704.612,00	327,482.51	24,172,277.65	24,499,760.16	95.31
Функц. клас.	912	Основно образовање						
Програм	0501	ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ						
Пројекат	0501-7002	Унапређење енергетске ефикасности на згради ОШ Петар Враголић у Горњој Љубовији						
912	97/0	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	4,040,203.00	662,070.37	3,240,202.86	3,902,273.23	96.59

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Укупно за пројекат	0501-7002	Унапређење енергетске ефикасности на згради ОШ Петар Враголић у Горњој Љубовији		4,040,203.00	662,070.37	3,240,202.86	3,902,273.23	96.59
Пројекат	0501-7001	Унапређење енергетске ефикасности на згради ОШ Петар Враголић у Узовници						
912	97/1	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	18,360,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за пројекат	0501-7001	Унапређење енергетске ефикасности на згради ОШ Петар Враголић у Узовници		18,360,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Програм	2003	ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ						
Активност	0001	Реализација делатности основног образовања						
912	98/0	463000	ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ	37,000,000.00	28,918,269.49	0.00	28,918,269.49	78.15
Укупно за активност	0001	Реализација делатности основног образовања		37,000,000.00	28,918,269.49	0.00	28,918,269.49	78.15
			Извори финансирања за функцију 912:					
		01	Приходе из буџета	43,400,000.00	29,580,339.86		29,580,339.86	
		07	Трансфере од других нивоа власти	12,760,000.00		0.00	0.00	
		17	Неутошена средства трансфера од других нивоа власти	3,240,203.00		3,240,202.86	3,240,202.86	
Укупно за функц. клас.	912	Основно образовање		59,400,203.00	29,580,339.86	3,240,202.86	32,820,542.72	55.25
Функц. клас.	920	Средње образовање						
Програм	2004	СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ						
Активност	0001	Реализација делатности средњег образовања						
920	99/0	463000	ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ	11,770,000.00	7,836,886.09	0.00	7,836,886.09	66.58
Укупно за активност	0001	Реализација делатности средњег образовања		11,770,000.00	7,836,886.09	0.00	7,836,886.09	66.58
			Извори финансирања за функцију 920:					
		01	Приходе из буџета	11,770,000.00	7,836,886.09	0.00	7,836,886.09	

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Укупно за функц. клас.		920	Средње образовање	11,770,000.00	7,836,886.09	0.00	7,836,886.09	66.58
Глава	5.01	Библиотека Милован Глишић						
Функц. клас.	820	Услуге културе						
Програ м	1201	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА						
Актив ност	0001	Функционисање локалних установа културе						
820	100/0	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	7.952.000,00	5,675,028.27	0.00	5,675,028.27	71.37
820	101/0	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	1.193.000,00	859,766.79	0.00	859,766.79	72.07
820	102/0	413000	НАКНАДЕ У НАТУРИ	40.000,00	0.00	0.00	0.00	0.00
820	103/0	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	80.000,00	0.00	0.00	0.00	0.00
820	104/0	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	120.000,00	70,199.00	0.00	70,199.00	58.50
820	105/0	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	1.489.000,00	1,171,933.05	0.00	1,171,933.05	78.71
820	106/0	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	110.000,00	26,036.00	0.00	26,036.00	23.67
820	107/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	645.000,00	297,773.61	0.00	297,773.61	46.17
820	108/0	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	765.000,00	166,617.09	0.00	166,617.09	21.78
820	109/0	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	75.000,00	15,999.00	0.00	15,999.00	21.33
820	110/0	426000	МАТЕРИЈАЛ	376.000,00	183,347.60	0.00	183,347.60	48.76
820	111/0	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	15.000,00	0.00	0.00	0.00	0.00
820	112/0	515000	НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	410.000,00	166,981.40	0.00	166,981.40	40.73
Укупно за активност		0001	Функционисање локалних установа културе	13,270,000.00	8,633,681.81	0.00	8,633,681.81	65.06
			Извори финансирања за функцију 820:					
		01	Приходе из буџета	13,270,000.00	8,633,681.81	0.00	8,633,681.81	
Укупно за функц. клас.		820	Услуге културе	13,270,000.00	8,633,681.81	0.00	8,633,681.81	65.06
			Извори финансирања за главу 5.01:					
		01	Приходе из буџета	13,270,000.00	8,633,681.81	0.00	8,633,681.81	65.06

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Укупно за главу		5.01	Библиотека Милован Глишић	13,270,000.00	8,633,681.81	0.00	8,633,681.81	65.06
Глава	5.02	Туристичка организација						
Функц. клас.	473	Туризам						
Програм	1502	РАЗВОЈ ТУРИЗМА						
Активност	0001	Управљање развојем туризма						
473	113/0	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	2,295,000.00	1,666,464.02	0.00	1,666,464.02	72.61
473	114/0	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	347,500.00	252,469.32	0.00	252,469.32	72.65
473	115/0	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	300,000.00	82,057.51	0.00	82,057.51	27.35
473	116/0	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	350,000.00	170,838.12	0.00	170,838.12	48.81
473	117/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	2,215,000.00	1,445,041.72	0.00	1,445,041.72	65.24
473	118/0	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	50,000.00	10,000.00	0.00	10,000.00	20.00
473	119/0	426000	МАТЕРИЈАЛ	1,195,000.00	520,440.30	0.00	520,440.30	43.55
473	120/0	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	25,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
473	121/0	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Укупно за активност		0001	Управљање развојем туризма	6,777,500.00	4,147,310.99	0.00	4,147,310.99	61.19
Активност	0002	Промоција туристичке понуде						
473	122/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	990,000.00	669,735.88	0.00	669,735.88	67.65
473	123/0	426000	МАТЕРИЈАЛ	100,000.00	58,733.00	0.00	58,733.00	58.73
Укупно за активност		0002	Промоција туристичке понуде	1,090,000.00	728,468.88	0.00	728,468.88	66.83
Пројекат	1502-4001	Дани Дринске регате						
473	124/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	6,395,500.00	3,978,072.25	1,550,000.00	5,528,072.25	86.44
473	125/0	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

473	126/0	426000	МАТЕРИЈАЛ	45,000.00	19,133.90	0.00	19,133.90	42.52
Укупно за пројекат		1502-4001	Дани Дринске регате	6,440,500.00	3,997,206.15	1,550,000.00	5,547,206.15	86.13
Извори финансирања за функцију 473:								
		01	Приходе из буџета	12,465,000.00	8,872,986.02		8,872,986.02	
		06	Донације од међународних организација	293,000.00		0.00	0.00	
		07	Трансфере од других нивоа власти	1,000,000.00		1,000,000.00	1,000,000.00	
		08	Добровољне трансфере од физичких и правних лица	550,000.00		550,000.00	550,000.00	
Укупно за функц. клас.		473	Туризам	14,308,000.00	8,872,986.02	1,550,000.00	10,422,986.02	72.85
Извори финансирања за главу 5.02:								
		01	Приходе из буџета	12,465,000.00	8,872,986.02		8,872,986.02	
		06	Донације од међународних организација	293,000.00		0.00	0.00	
		07	Трансфере од других нивоа власти	1,000,000.00		1,000,000.00	1,000,000.00	
		08	Добровољне трансфере од физичких и правних лица	550,000.00		550,000.00	550,000.00	
Укупно за главу		5.02	Туристичка организација	14,308,000.00	8,872,986.02	1,550,000.00	10,422,986.02	72.85
Глава	5.03	Предшколска установа Полетарац						
Функц. клас.	911	Предшколско образовање						
Програм	2002	ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ						
Активност	0002	Функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања						
911	127/0	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	37,360,000.00	26,373,449.04	0.00	26,373,449.04	70.59
911	128/0	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	5,660,040.00	3,931,249.96	0.00	3,931,249.96	69.46
911	129/0	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	650,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
911	130/0	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	500,000.00	0.00	467,028.27	467,028.27	93.41
911	131/0	416000	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ	400,000.00	247,233.34	0.00	247,233.34	61.81
911	132/0	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	1,971,975.00	297,870.69	1,315,264.78	1,613,135.47	81.80

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

911	133/0	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	600,000.00	0.00	317,981.42	317,981.42	53.00
911	134/0	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	3,857,421.00	1,929,105.97	979,019.99	2,908,125.96	75.39
911	135/0	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	623,500.00	212,524.61	92,676.40	305,201.01	48.95
911	136/0	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	680,000.00	191,202.10	158,400.00	349,602.10	51.41
911	137/0	426000	МАТЕРИЈАЛ	4,729,064.00	2,082,367.43	322,891.51	2,405,258.94	50.86
911	138/0	472000	НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА	63,000.00	29,710.00	0.00	29,710.00	47.16
911	138/1	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	125,000.00	0.00	124,536.25	124,536.25	99.63
Укупно за активност		0002	Функционисање и остваривање предшколскогваспитања и образовања	57,220,000.00	35,294,713.14	3,777,798.62	39,072,511.76	68.28
Извори финансирања за функцију 911:								
		01	Приходе из буџета	51,000,000.00	35,294,713.14		35,294,713.14	
		07	Трансфере од других нивоа власти	6,220,000.00		3,777,798.62	3,777,798.62	
Укупно за функц. клас.		911	Предшколско образовање	57,220,000.00	35,294,713.14	3,777,798.62	39,072,511.76	68.28
Извори финансирања за главу 5.03:								
		01	Приходе из буџета	51,000,000.00	35,294,713.14		35,294,713.14	
		07	Трансфере од других нивоа власти	6,220,000.00		3,777,798.62	3,777,798.62	
Укупно за главу		5.03	Предшколска установа Полетарац	57,220,000.00	35,294,713.14	3,777,798.62	39,072,511.76	68.28
Глава	5.04	Месне заједнице						
Функц. клас.	160	Опште јавне услуге неklasификоване на другом месту						
Програм	0602	ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ						
Активност	0002	Функционисање месних заједница						
160	139/0	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	50,000.00	13,305.56	0.00	13,305.56	26.61
Укупно за активност		0002	Функционисање месних заједница	50,000.00	13,305.56	0.00	13,305.56	26.61
Извори финансирања за функцију 160:								
		01	Приходе из буџета	50,000.00	13,305.56	0.00	13,305.56	26.61

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Укупно за функц. клас.	160	Опште јавне услуге неklasификоване на другом месту	50,000.00	13,305.56	0.00	13,305.56	26.61
		Извори финансирања за главу 5.04:					
	01	Приходе из буџета	50,000.00	13,305.56	0.00	13,305.56	26.61
Укупно за главу	5.04	Месне заједнице	50,000.00	13,305.56	0.00	13,305.56	26.61
		Извори финансирања за раздео 5:					
	01	Приходе из буџета	663,605,190.00	420,399,033.01		420,399,033.01	
	06	Донације од међународних организација	30.666.739,00		25,752,707.36	25,752,707.36	
	07	Трансфере од других нивоа власти	55.053.400,00		6,442,162.14	6,442,162.14	
	08	Добровољне трансфере од физичких и правних лица	550.000,00		550,000.00	550,000.00	
	13	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	24.022.808,00		18,414,241.79	18,414,241.79	
	15	Неуtroшена средства донација из ранијих година	51.419.823,00		50,119,110.70	50,119,110.70	
	17	Неуtroшена средства трансфера од других нивоа власти	52.015.761,00		9,381,330.48	9,381,330.48	
Укупно за раздео	5	Општинска управа	877.333.721,00	420,399,033.01	110,659,552.47	531,058,585.48	60.53
		Извори финансирања за БК 0:					
	01	Приходе из буџета	684,069,320.00	434,155,402.65		434,155,402.65	
	06	Донације од међународних организација	30.666.739,00		25,752,707.36	25,752,707.36	
	07	Трансфере од других нивоа власти	55.053.400,00		6,442,162.14	6,442,162.14	
	08	Добровољне трансфере од физичких и правних лица	550.000,00		550,000.00	550,000.00	
	13	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	24.022.808,00		18,414,241.79	18,414,241.79	
	15	Неуtroшена средства донација из ранијих година	51.419.823,00		50,119,110.70	50,119,110.70	
	17	Неуtroшена средства трансфера од других нивоа власти	52.015.761,00		9,381,330.48	9,381,330.48	
Укупно за БК	0	БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА	897.797.851,00	434,155,402.65	110,659,552.47	544,814,955.12	60.68

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ИЗВРШЕЊА РАСХОДА И ИЗДАТАКА ПО БУЏЕТСКИМ КОРИСНИЦИМА

РБ	Назив корисника	Планирана средства	Извршење у периоду 01.01.- 30.09.2023. године	Процент извршења
1.	Скуштина општине	8.822.000,00	5.974.663,29	67,72
2.	Председник општине	6.044.530,00	4.067.503,08	67,29
3.	Општинско веће	2.467.100,00	1.533.962,86	62,18
4.	Општинско правобранилаштво	3.130.500,00	2.180.240,41	69,65
5.	Општинска управа	792.485.721,00	472.916.100,33	59,68
5.1	Библиотека „Милован Глишић“ Љубовија	13.270.000,00	8.633.681,81	65,06
5.2	Туристичка организација Љубовија	14.308.000,00	10.422.986,02	72,85
5.3	Предшколска установа „Полетарац“ Љубовија	57.220.000,00	39.072.511,76	68,28
5.4	Месне заједнице	50.000,00	13.305,56	26,61
	УКУПНО:	897.797.851,00	544.814.955,12	60,68

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

ПЛАН И ОСТВАРЕЊЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА У ПЕРИОДУ 01.01.2023.-30.09.2023.
ГОДИНЕ

Екон.класификација	Опис	План прихода и примања	Остварена средства из буџета	Остварена средства из осталих извора	Укупно остварена средства из свих извора	Процент
711111	Порез на зараде	180,000,000.00	132,588,372.07	0.00	132,588,372.07	73.66
711121	Порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према стварно оствареном приходу, по решењу Пореске управе	500,000.00	47,892.36	0.00	47,892.36	9.58
711122	Порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према паушално утврђеном приходу, по решењу Пореске управе	21,000,000.00	14,806,109.34	0.00	14,806,109.34	70.51
711123	Порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према стварно оствареном приходу самоопорезивањем	13,000,000.00	15,371,503.71	0.00	15,371,503.71	118.24
711145	Порез на приходе од давања у закуп покретних ствари - по основу самоопорезивања и по решењу Пореске управе	50,000.00	33,131.44	0.00	33,131.44	66.26
711146	Порез на приход од пољопривреде и шумарства, по решењу Пореске управе	1,000.00	19.00	0.00	19.00	1.90
711147	Порез на земљиште	4,000.00	991.04	0.00	991.04	24.78
711191	Порез на остале приходе	15,200,000.00	7,243,654.61	0.00	7,243,654.61	47.66
711193	Порез на приходе спортиста и спортских стручњака	850,000.00	596,190.13	0.00	596,190.13	70.14
711000	ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ	230,605,000.00	170,687,863.70	0.00	170,687,863.70	74.02
712111	Порез на фонд зарада запослених који се финансира из буџета и фондова обавезног социјалног осигурања	50.00	0.00	0.00	0.00	0.00
712112	Порез на фонд зарада осталих запослених	50.00	0.00	0.00	0.00	0.00
712000	ПОРЕЗ НА ФОНД ЗАРАДА	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00
713121	Порез на имовину обвезника који не воде пословне књиге	20,500,000.00	13,952,854.03	0.00	13,952,854.03	68.06
713122	Порез на имовину обвезника који воде пословне књиге	14,500,000.00	9,903,095.26	0.00	9,903,095.26	68.30
713311	Порез на наслеђе и поклон, по решењу Пореске управе	5,000,000.00	1,722,877.90	0.00	1,722,877.90	34.46
713421	Порез на пренос апсолутних права на непокретности, по решењу Пореске управе	8,000,000.00	2,999,063.21	0.00	2,999,063.21	37.49
713423	Порез на пренос апсолутних права на моторним возилима, пловилима и ваздухопловима, по решењу Пореске управе	300,000.00	139,579.00	0.00	139,579.00	46.53
713427	Порез на пренос апсолутних права на употребљена возила	3,500,000.00	3,141,095.20	0.00	3,141,095.20	89.75
713000	ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ	51,800,000.00	31,858,564.60	0.00	31,858,564.60	61.50
714513	Комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина	9,500,000.00	6,166,500.00	0.00	6,166,500.00	64.91
714543	Накнада за промену намене пољопривредног земљишта	800,000.00	325,983.49	0.00	325,983.49	40.75
714552	Боравишна такса	350,000.00	115,140.00	0.00	115,140.00	32.90

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

714553	Боравишна такса, по решењу надлежног органа јединице локалне самоуправе	250,000.00	200,909.72	0.00	200,909.72	80.36
714562	Накнада за заштиту и унапређивање животне средине	7,500,000.00	4,441,775.67	0.00	4,441,775.67	59.22
714565	Накнада за коришћење простора на јавној површини у пословне и друге сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радности	150,000.00	40,694.36	0.00	40,694.36	27.13
714566	Накнада за коришћење јавне површине за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица	100,000.00	39,277.00	0.00	39,277.00	39.28
714567	Накнада за коришћење јавне површине по основу заузећа грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова и изградњу	50,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
714572	Комунална такса за држање средстава за игру (забавне игре)	50,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
714000	ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ	18,750,000.00	11,330,280.24	0.00	11,330,280.24	60.43
716111	Комунална такса за истицање фирме на пословном простору	7,000,000.00	4,284,399.26	0.00	4,284,399.26	61.21
716000	ДРУГИ ПОРЕЗИ	7,000,000.00	4,284,399.26	0.00	4,284,399.26	61.21
732151	Текуће донације од међународних организација у корист нивоа општина	11,021,413.00	0.00	9,827,314.99	9,827,314.99	89.17
732251	Капиталне донације од међународних организација у корист нивоа општина	19,645,326.00	0.00	19,414,822.65	19,414,822.65	98.83
732000	ДОНАЦИЈЕ И ПОМОЋИ ОД МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА	30,666,739.00	0.00	29,242,137.64	29,242,137.64	95.35
733151	Ненаменски трансфери од Републике у корист нивоа општина	195,000,000.00	146,219,850.00	0.00	146,219,850.00	74.98
733154	Текући наменски трансфери, у ужем смислу, од Републике у корист нивоа општина	19,988,400.00	0.00	15,761,730.00	15,761,730.00	78.85
733251	Капитални наменски трансфери, у ужем смислу, од Републике у корист нивоа општина	35,065,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
733000	ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ	250,053,400.00	146,219,850.00	15,761,730.00	161,981,580.00	64.78
741151	Приходи буџета општине од камата на средства консолидованог рачуна трезора укључена у депозит банака	1,500,000.00	2,090,688.28	0.00	2,090,688.28	139.38
741511	Накнада за коришћење ресурса и резерви минералних сировина	29,000,000.00	19,117,332.23	0.00	19,117,332.23	65.92
741522	Средства остварена од давања у закуп пољопривредног земљишта, односно пољопривредног објекта у државној својини	500,000.00	11,420.80	0.00	11,420.80	2.28
741531	Комунална такса за коришћење простора на јавним површинама или испред пословног простора у пословне сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радности	50,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
741538	Допринос за уређивање грађевинског земљишта	1,800,000.00	1,319,884.46	0.00	1,319,884.46	73.33
741596	Накнада за коришћење дрвета	800,000.00	356,049.93	0.00	356,049.93	44.51

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

741000	ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ	33,650,000.00	22,895,375.70	0.00	22,895,375.70	68.04
742152	Приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у државној својини које користе општине и индиректни корисници њиховог буџета	50,000.00	49,916.02	0.00	49,916.02	99.83
742155	Приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у општинској својини које користе општине и индиректни корисници њиховог буџета	1,000,000.00	1,253,820.33	0.00	1,253,820.33	125.38
742156	Приходи остварени по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама у корист нивоа општина	5,500,000.00	2,857,085.27	0.00	2,857,085.27	51.95
742251	Општинске административне таксе	800,000.00	456,750.00	0.00	456,750.00	57.09
742253	Накнада за уређивање грађевинског земљишта	300,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
742255	Такса за озакоњење објеката у корист општина	900,000.00	619,500.00	0.00	619,500.00	68.83
742351	Приходи које својом делатношћу остваре органи и организације општина	900,000.00	560,283.54	0.00	560,283.54	62.25
742000	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА	9,450,000.00	5,797,355.16	0.00	5,797,355.16	61.35
743324	Приходи од новчаних казни за прекршаје и привредне преступе предвиђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима	6,200,000.00	4,239,504.60	0.00	4,239,504.60	68.38
743351	Приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине општине, као и одузета имовинска корист у том поступку	300,000.00	6,000.00	0.00	6,000.00	2.00
743924	Увећање пореског дуга у поступку принудне наплате, који је правна последица принудне наплате изворних прихода јединица локалне самоуправе	44,900.00	9,095.28	0.00	9,095.28	20.26
743000	НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ	6,544,900.00	4,254,599.88	0.00	4,254,599.88	65.01
744151	Текући добровољни трансфери од физичких и правних лица	550,000.00	0.00	550,000.00	550,000.00	100.00
744000	ДОБРОВОЉНИ ТРАНСФЕРИ ОД ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА	550,000.00	0.00	550,000.00	550,000.00	100.00
745151	Остали приходи у корист нивоа општина	2,500,000.00	768,685.28	0.00	768,685.28	30.75
745153	Део добити јавног предузећа и других облика организовања, у корист нивоа општина	200,000.00	183,244.00	0.00	183,244.00	91.62
745000	МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ	2,700,000.00	951,929.28	0.00	951,929.28	35.26
772114	Меморандумске ставке за рефундацију расхода буџета општине из претходне године	500,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
772000	МЕМОРАНДУМСКЕ СТАВКЕ ЗА РЕФУНДАЦИЈУ РАСХОДА ИЗ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ	500,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
841151	Примања од продаје земљишта у корист нивоа општина	128,069,320.00	2,580.16	0.00	2,580.16	0.00
841000	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗЕМЉИШТА	128,069,320.00	2,580.16	0.00	2,580.16	0.00
Укупни приходи и примања од продаје нефинансијске имовине		770,339,459.00	398,282,797.98	45,553,867.64	443,836,665.62	57.62

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Укупно остварени приходи и примања буџета, из свих извора финансирања, у периоду од 01.01.-30.09.2023. године износе **443.836.665,62** динара, односно остварење у односу на укупно планиране приходе и примања износи **57,62%**.

Укупно остварени буџетски приходи и примања (извор 01) у периоду од 01.01.-30.09.2023. године износе **398.282.797,98** динара, односно остварење буџетских прихода и примања у односу на планиране (684.069.320,00 динара) износи **58,22%**.

Укупно остварени приходи и примања, из осталих извора финансирања, у периоду од 01.01.-30.09.2023. године износе **45.553.867,64** динара, што је у односу на планиране приходе и примања из осталих извора (86.270.139,00 динара) износи **52,80%**.

Текући приходи (класа 7, извор 01) остварени су у укупном износу од **398.280.217,82** динара, што је **71,63%** у односу на план (планирани текући приходи из извора 01 - 556.000.000,00 динара), док су примања од продаје нефинансијске имовине (класа 8) остварена у износу од **2.580,16** динара, што је **0,002%** у односу на план (планирана примања 128.069.320,00 динара).

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Приходи и примања буџета општине Љубовија у периоду од 01.01.2023. до 30.09.2023.године

Укупно остварени приходи и примања буџета, из свих извора финансирања, у периоду од 01.01.-30.09.2023. године износе **443.836.665,62** динара, односно остварење у односу на укупно планиране приходе и примања износи **57,62%**.

Укупно остварени буџетски приходи и примања (извор 01) у периоду од 01.01.-30.09.2023. године износе **398.282.797,98** динара, односно остварење буџетских прихода и примања у односу на планиране (684.069.320,00 динара) износи **58,22%**.

Укупно остварени приходи и примања, из осталих извора финансирања, у периоду од 01.01.-30.09.2023. године износе **45.553.867,64** динара, што је у односу на планиране приходе и примања из осталих извора (86.270.139,00 динара) износи **52,80%**.

Текући приходи (класа 7, извор 01) остварени су у укупном износу од **398.280.217,82** динара, што је **71,63%** у односу на план (планирани текући приходи из извора 01 - 556.000.000,00 динара), док су примања од продаје нефинансијске имовине (класа 8) остварена у износу од **2.580,16** динара, што је **0,002%** у односу на план (планирана примања 128.069.320,00 динара).

Остварење појединачних буџетских прихода за период од 01.01.2023.-30.09.2023. године је следеће:

-711 - Порез на доходак, добит и капиталне добитке – остварен је у укупном износу од 170.687.863,70 динара, односно 74.02% у односу на планиран приход. Од наведених прихода свакако најзначајнији су: порез на зараде (711111) остварен у апсолутном износу од 132.588.372,07 динара, односно 73.66% у односу на планиран приход, порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према паушално утврђеном приходу по решењу Пореске управе (711122) остварен у износу од 14.806.109,34 динара, односно 70.51% у односу на планиран приход, порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према стварно оствареном приходу самоопорезивањем (711123) остварен у износу од 15.371.503,71 динара односно 118.24% у односу на планирани приход, као и порез на остале приходе (711191) остварен у износу од 7.243.654,61 динара, односно 47.66% у односу на планиран приход.

-713 - Порез на имовину - остварен је у укупном износу од 31.858.564,60 динара, односно 61.50% у односу на планиран приход. Највећи удео се односи на порез на имовину обвезника који не воде пословне књиге (713121) који је остварен у износу од 13.952.854,03 динара (68.06% у односу на планиран приход); порез на имовину обвезника који воде пословне књиге (713122) који је остварен у износу од 9.903.095,26 динара (68.30% у односу на планиран приход), порез на пренос апсолутних права на употребљена возила (713427) који је остварен у износу од 3.141.095,20 динара (89.75% у односу на план) и порез на пренос апсолутних права на непокретности (713421) који је остварен у износу од 2.999.063,21 динара (37.49% у односу на план).

-714 - Порез на добра и услуге – остварен је у укупном износу од 11.330.280,24 динара односно 60.43% у односу на планиран приход. Највећи удео у наведеним приходима

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

има комунална такса за држање моторних, друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина (714513) који је остварен у износу од 6.166.500,00 динара (64.91% у односу на планиран приход), као и посебна накнада за заштиту и унапређење животне средине (714562) остварена у износу од 4.441.775,67 динара (59.22% у односу на планиран приход).

-716 - Други порези – комунална такса за истицање фирми - укупно остварен приход у износу од 4.284.399,26 динара, односно 61.21% у односу на планиран приход.

-732 - Донације и помоћи од међународних организација – укупно остварен приход износи 29.242.137,64 динара, односно 95.35% у односу на планиран приход. Од наведеног износа текуће донације од међународних организација износе 9.827.314,99 динара, а капиталне донације од међународних организација износи 19.414.822,65 динара.

Средства су остварена по основу закључених Уговора о донацијама и то:

- Уговор број 400-62/2023-01 од 27.03.2023. године (број донатора С-025/2023 од 27.03.2023. године) закључен између Општине Љубовија и Представништва HELVETAS Swiss Intercooperation SRB („Уговарачко тело“ – донатор), чија је сврха додела финансијских средстава (гранта) од стране донатора за имплементацију активности под називом „Одговорне локалне финансије и укључивање грађана – МЕД 3“, у износу од 443.516,40 динара. Средства се користе за зараде једног ангажованг лица на период од 6 (шест) месеци, а све у циљу побољшања базе података локалне пореске администрације и наплате пореза на имовину;

- Уговор број 400-41/2021-01 закључен између општине Љубовија и Канцеларије Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС) у оквиру Пројекта „Бољи живот за грађане Љубовије“ у износу од 11.359.351,59 динара (последња транша) који треба да допринесе повећаном социјалном укључивању жена и мушкараца, девојчица и дечака који се суочавају са сиромаштвом и социјалном искљученошћу.

- Уговор број 400-161/2022-01 закључен између општине Љубовија и Канцеларије Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС) у оквиру Пројекта реконструкцију објекта Прешколске установе „Полетарац“ у Љубовији у износу од 3.092.313,37 динара.

- Уговор и Анекс Уговора број 400-174/2021-01 закључен између општине Љубовија и Канцеларије Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС) за реализацију пројекта унапређења јавне инфраструктуре у подстандардним сеоским насељима у Љубовији 14.346.956,28 динара.

- 733 - Трансфери од других нивоа власти - укупно остварен приход износи 161.981.580,00 динара односно 64.78% у односу на планиране. Од наведеног износа *ненаменски трансфери од Републике у корист нивоа општина* су 146.219.850,00 динара и у питању је редован трансфер општини за првих девет месеци. Што се тиче *наменских трансфера* за првих девет месеци, исти су остварени су у износу од 15.761.730,00 динара. Средства се односе наследеће:

- финансирање припремног предшколског програма на бази уговора закљученог са Министарством просвете у износу од 3.977.782,00 динара;

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

- 6.261.438,00 динара по основу Уговора о суфинансирању мера популационе политике и подршке у области породице и деце , број 400-168/2023-01 од 22.06.2023. године, закљученог са Министарством за бригу о породици и демографију;

- 1.200.000,00 динара по основу Уговора о суфинансирању реализације пројекта пошумљавања у циљу заштите и очувања предеоног диверзитета у 2023. години на територији Општине Љубовија, закљученог са Министарством заштите животне средине број 400-163/2023-01 од 30.03.2023. године;

- 5.640,00 динара, на основу реализације Дечије недеље;

- 1.000.000,00 динара, на основу Уговора о суфинансирању пројекта „Дани Дринске регате Љубовија 2023“, закљученог са Министарством туризма и омладине број 401-00-659-1/2023-03 од 17.05.2023. године;

- 499.960,00 динара по основу Уговора о додели бесповратних средстава број 400-182/2023-01 од 06.07.2023. године закљученог са Министарством за бригу о селу, за потребе организовања манифестације „Михољски сусрети села“;

- 1.164.990,00 динара по основу Уговора о додели бесповратних средстава број 400-183/2023-01 од 07.07.2023. године закљученог са Министарством за бригу о селу, за потребе куповине сеоске куће са окућницом у насељу Рујевац;

- 1.151.920,00 динара по основу Уговора број 400-215/2023-01 од 07.08.2023. године закљученог са Кабинетом министра без портфеља задуженог за координацију равномерног регионалног развоја, за потребе унапређења постојећег софтвера за електронску писарницу (први део од 50% учешћа Кабинета);

- 500.000,00 динара по основу Уговора број 146/23 од 27.07.2023. године закљученог између Библиотеке „Милован Глишић“ Љубовија и Министарства културе и информисања за потребе суфинансирања пројекта „Техничко опремање дечијег одељења: Савремена библиотека за децу и младе“.

-741 - Приходи од имовине – укупно остварен приход 22.895.375,70 динара односно 68.04% у односу на планиран приход. Укупно остварени приход се односи на накнаду за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса 19.117.332,23 динара (65.92% у односу на планиран приход), накнада за коришћење дрвета 356.049,93 динара (44,51% у односу на планиран приход); приход од камата на средства консолидованог рачуна 2.090.688,28 динара (139,38% у односу на планиран приход), допринос за уређивање грађевинског земљишта 1.319.884,46 динара (73,33% у односу на планиран приход) и средства остварена од давања у закуп пољопривредног земљишта 11.420,80 динара (2,28% у односу на планиран приход).

-742 - Приходи од продаје добара и услуга – укупно остварен приход у износу од 5.797.355,16 динара односно 61,35% у односу на планиран приход. Приходи се односе на приход од давања у закуп, односно коришћење непокретности у државној или општинској својини 1.303.736,35 динара; приходи остварени по основу пружања услуга боравка деце у ПУ 2.857.085,27 динара; општинске административне таксе 456.750,00 динара; такса од озакоњења објеката у корист нивоа општина 619.500,00 динара и приход који својом делатношћу остваре органи и организације општина 560.283,54 динара.

-743 – Новчане казне и одузета имовинска корист - укупно остварен приход у износу од 4.254.599,88 динара односно 65,01% у односу на планиран приход. Највећи део се односи на приходе од новчаних казни за прекршаје, предвиђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима (743324) који су остварени у укупном износу од 4.239.504,60 динара (68.38% у односу на планиран приход).

-744 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица - укупно остварен приход у износу од 550.000,00 динара - Туристичка организација општине Љубовија закључила је Уговор о донацији 123/23 од 03.07.2023. године са донатором „Atlantic Štark“ d.o.o. Београд, у вредности од 250.000,00 динара, као и Уговор о донацији број 108-1/23 од 29.06.2023. године са донатором Банка Поштанска штедионица а.д. Београд, у вредности од 300.000,00 динара, за потребе реализовања манифестације „Дринска регата Љубовија 2023“;

- 745 – Мешовити и неодређени приходи - укупно остварен приход у износу од 951.929,28 динара односно 35,26% у односу на планиран приход. Остварење се односи на остале приходе у корист нивоа општина (745151) у износу од 768.685,28 динара и део добити јавног предузећа и других облика организовања у корист нивоа општина (745153) у износу од 183.244,00 динара.

- 811 – Примања од продаје непокретности – укупно остварена средства у износу од 2.580,16 динара, односно 0,002% у односу на план. Наведена примања остварена су по основу продаје земљишта.

Расходи и издаци буџета општине Љубовија у периоду од 01.01.2023. до 30.09.2023. године

Укупно извршени расходи и издаци буџета општине Љубовија у периоду од 01.01.-30.09.2023.године из свих извора финансирања износе **544.814.955,12** динара, односно **60,68%** у односу на план. Распоред извршених расхода и издатака по буџетским корисницима, у наведеном периоду, је следеће:

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

Укупно извршени расходи у оквиру програмске активности **2101-0001 Фуункционисање скупштине, функција 110**, у периоду од 01.01.-30.09.2023. године износе **5.974.663,29** динара.

Средства су коришћена за следеће намене:

411 и 412 - Плате и доприноси - укупно извршени расходи износе 3.032.258,11 динара и односе се на плату Секретара скупштине и председника Скупштине општине Љубовија.

416 - Награде запосленима и остали расходи извршени су у износу од 72.382,71 динара и односе на исплату накнада члановима скупштинских комисија, а који су из реда запослених у локалној самоуправи.

422 - Трошкови путовања – извршени су у износу од 21.390,00 динара на исплату трошкова за пословна путовања у иностранство.

423 - Услуге по уговору извршене су у укупном износу од 2.561.632,47 динара и то за:
- накнаде за рад одборника и чланова Комисија које образује Скупштина општине (комисија за административно мандатна питања, комисије за израду пословника скупштине, комисија за прописе, комисије за планове) исплаћено је 1.547.970,29 динара;

- трошкови репрезентације и поклони - извршени су у износу од 596.995,48 динара;
- накнада за рад заменика председника скупштине – утрошена средства су у износу од 416.666,00 динара.

426 – Материјал - средства утрошена у износу од 44.000,00 динара за набавку стручне литературе за потребе Скупштине (годишња претплата на „Службени гласник РС“).

481 - Дотације осталим организацијама извршене су у износу од 243.000,00 динара за финансирање редовног рада политичких партија.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ

У оквиру програмске активности **2101-0002 Функционисање извршних органа**, функција **111 – Извршни и законодавни органи**, укупно су извршени расходи у износу од **4.067.503,08** динара и то:

411 и 412 - Плате и доприноси: укупно извршени расходи износе 3.238.006,29 динара и односи се на плату Председника општине и заменика председника општине исплаћену у периоду 01.01.-30.09.2023. године.

415 - Накнаде трошкова за запослене – утрошена средства у износу од 26.666,00 динара за трошкове превоза запослених.

422 - Трошкови путовања – извршени су расходи у износу од 9.855,00 динара на исплату дневница и осталих трошкова на службеном путу.

423 - Услуге по уговору - извршене су у укупном износу од 792.975,79 динара и то за:

- Услуге информисања јавности у износу од 24.000,00 динара за потребе објављивања честитки руководства општине;
- Трошкови репрезентације извршени су у укупном износу од 745.944,92 динара, а распоређују се на следећи начин:
  - 1) угоститељске услуге (смештај и исхрана) за госте Председника општине 452.414,91 динара;
  - 2) 88.530,01 динара за куповину поклона и сувенира за пословне сараднике општине Љубовија, 40.000,00 динара за куповину новогодишњих пакетића за децу са Косова и Метохије и 165.000,00 динара за исплату новчане честитке за 8. март женама запосленим у општини у складу са чланом 49. став 3. Посебног колективног уговора за запослене у јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“ број 38/2019, 55/2020, 51/2022, 44/2023).

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ

У оквиру програмске активности **2101-0002 Функционисање извршних органа**, функција **111 – Извршни и законодавни органи**, исплаћене су зараде за члана Општинског већа општине Љубовија који је на сталном раду у Општини Љубовија у износу од 1.230.931,90 динара, као и 303.030,96 динара за исплату накнаде за рад чланова Општинског већа, а у складу са Решењем Скупштине општине о избору чланова Општинског већа општине Љубовија број 06-207/2020-03 од 17.08.2020. године.

ПРАВОБРАНИЛАШТВО ОПШТИНЕ

Укупно извршени расходи у оквиру програмске активности **0602-0004 Општинско правобранилаштво**, функција **330**, у периоду од 01.01.-30.09.2023. године износе **2.180.240,41** динара.

Средства су коришћена за следеће намене:

411 и 412 - Плате и доприноси: укупно извршени расходи износе 2.080.242,41 динара и односи се на плату Правобраниоца општине Љубовија и запослених у правобранилаштву.

415 – Накнаде трошкова за запослене - утрошена су средства у износу од 55.998,00 динара за исплату трошкова превоза запослених.

426 – Материјал - средства утрошена у износу од 44.000,00 динара за набавку стручне литературе за потребе Правобранилаштва.

ОПШТИНСКА УПРАВА

У оквиру Општинске управе извршени су расходи и издаци у износу од 429.594.713,66 динара и исти су распоређени на следеће програме:

ПРОГРАМ 1 - Становање, урбанизам и просторно планирање

У оквиру *Програма 1* извршени су расходи и издаци у укупном износу од **4.524.550,44** динара који се односе на једну програмску активност и један пројекат:

Програмска активност 1101-0001 Просторно и урбанистичко планирање, функција 620:

424600 - Геодетске услуге - у износу од 161.182,08 динара за геодетске услуге;

424900 – Остале специјализоване услуге – 454.500,00 динара за израду енергетских пасоша и ОПГ образаца и 245.000,00 динара за израду пројектних задатака за неопходну пројектну документацију чија је набавка предвиђена буџетом општине;

485100 - Накнада штете нанете од стране државних органа - у износу од 385.860,00 динара за исплату накнада штете које настану приликом реализације инфраструктурних или других пројеката општине, односно приликом експропријације земљишта;

511400 – Пројектно планирање – утрошена су средства у износу од 979.000,00 динара за набавку Плана детаљне регулације за изградњу канализационе мреже, ППОВ и приступних саобраћајница према реци Дрини у насељу Црнча;

541100 - Набавка грађевинског земљишта - средства у износу од 2.006.208,26 динара за потребе откупа земљишта у циљу решавања имовинско-правних односа за потребе изградње улице у насељу Ваган, улице Ивана Васића у насељу Кашице и изворишта Грабовица и прилаза изворишту.

Пројекат 1101-4002 Одговорне локалне финансије - Укључивање грађана у процесе доношења одлука на локалном нивоу – „Удружимо се!“ – утрошена су средства у износу од 292.800,00 динара за исплату аванса по основу Уговора о извођењу радова на инвестиционом одржавању објекта у насељеном месту Лоњин број 404-95/2023-04 од 20.09.2023. године, након спроведене јавне набавке и претходно спроведеног јавног конкурса о избору пројектних идеја грађана.

ПРОГРАМ 2 - Комунална делатност

У оквиру *Програма 2* извршени су расходи у укупном износу од **28.254.905,08** динара који се односе на четири програмске активности:

Програмска активност 1102-0001 Управљање/одржавање јавним осветљењем, функција 640 – искоришћена су средства у износу од 13.305.712,44 динара за следеће намене:

421200 – Електрична енергија за уличну расвету 10.621.900,44 динара;

425100 – Текуће поправке и одржавање – замена уклопних сатова за јавну расвету 1.587.600,00 динара,

426900 - Материјал за посебне намене - средства у износу од 1.096.212,00 динара за набавку материјала за одржавање уличне расвете.

Програмска активност 1102-0002 Одржавање јавних зелених површина, функција 540:
424900 - Специјализоване услуге – извршени расходи у износу од 1.535.062,80 динара за кошење зелених површина. Наведене услуге по одлуци о искључивом праву врши ЈП „Љубовија“ Љубовија.

Програмска активност 1102-0003 Одржавање чистоће на површинама јавне намене, функција 510:

424900 - Специјализоване услуге - извршени расходи у износу од 6.411.204,80 динара за чишћење улица и других јавних површина. Наведене услуге по одлуци о искључивом праву врши ЈКП „Стандард“ Љубовија.

Програмска активност 1102-0004 Зоохигијена, функција 540:

424900 - Специјализоване услуге - извршени расходи у износу од 18.848,00 динара за финансирање услуга зоохигијене – хватање и смештај паса луталица.

Програмска активност 1102-0008 Управљање и снабдевање водом за пиће, функција 630:

451200 – Капиталне субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама – извршени расходи у износу од 6.664.149,36 динара и то: за набавку материјала за водовод и канализацију 6.037.098,00 динара, за изградњу приступног пута за базен на Алин Грму 591.051,36 динара и надзор за израду елабората о резервама подземних вода 36.000,00 динара.

511200 – извршено је 319.927,68 динара за радове по искључивом праву, а односе се на радове на водоводној и канализационој мрежи. Наведене послове у складу са Одлуком о искључивом праву обавља ЈКП „Стандард“ Љубовија.

ПРОГРАМ 3 - Локални економски развој

У оквиру *Програма 3, Програмска активност 1501-0002 Мере активне политике запошљавања, функција 412*, извршени су расходи у износу од **2.668.182,60** динара и то: 700.000,00 динара за чланарину Регионалној развојној агенцији и 1.968.182,60 динара за потребе учешћа општине у спровођењу мера активне политике запошљавања преко Националне службе за запошљавање.

ПРОГРАМ 5 – Пољопривреда и рурални развој

У оквиру *Програмске активности 0101-0002 Мере подршке руралном развоју, функција 421*, укупно су извршени расходи у износу од **2.458.930,64** динара, од чега се 1.458.931,04 динара односи на трошкове осигурања пољопривредних газдинстава на територији општине Љубовија од основних штета, а 999.999,60 динара за пројекат у области унапређења и развоја пољопривредне производње на територији општине Љубовија под називом „Успостављање технолошко-организационог и еколошког система производње поврћа на подручју општине Љубовија“.

ПРОГРАМ 6 – Заштита животне средине

У оквиру овог програма, односно *Програмске активности 0401-0001 Управљање заштитом животне средине, функција 560*, утрошена су средства у износу од **4.406.006,28** динара, од чега 458.594,88 динара за трошкове по Уговору о делу за одржавање хранилишта Белоглавог супа у кањону реке Трешњице и трошкове горива за превоз хране до хранилишта, 2.433.611,40 динара односи трошкове превоза и депоновања отпада на депонији у Лозници и 1.513.800,00 динара за набављене

контејнере и канте, а у складу са Програмом коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине за 2023. годину.

ПРОГРАМ 7 - Организација саобраћаја и безбедност

Укупно извршени расходи и издаци у оквиру *Програма 7* износе **197.965.585,93** динара. Средства су коришћена у оквиру три програмске активности и четири пројекта за следеће намене:

У оквиру *Програмске активности 0701-0002 Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре, функција 451*, средства у износу од **26.655.583,31** динара искоришћена су на следећи начин:

- **424 – Специјализоване услуге** – 10.717.927,93 динара искоришћено је за трошкове зимске службе. Наведене услуге по одлуци о искључивом праву врши ЈП „Љубовија“ Љубовија.
- **425 - Текуће поправке и одржавање објеката** – 15.353.755,38 динара за одржавање локалних путева, некатегорисаних путева, одржавање улица, хоризонталне и вертикалне сигнализације. Наведене услуге по одлуци о искључивом праву врши ЈП „Љубовија“ Љубовија.
- **511 – Зграде и грађевински објекти** – извршени су издаци у износу од 583.900,00 динара за набавку пројектно-техничке документације и то: 138.000,00 динара за Пројекат реконструкције улице Стојана Чупића (50% вредности пројекта, док је аванс од 50% исплаћен у 2022. години); 41.500,00 динара за Пројекат реконструкције нек.пута Жичара – Стајчићи - Леовић (50% вредности пројекта, док је аванс од 50% исплаћен у 2021. години) и 404.400,00 динара за израду геомеханичких елабората за пројекат пута за Бобију и старог пута за Бајину Башту.

У *Програмској активности 0701-0004 Јавни градски и приградски превоз путника, функција 451*, извршени су расходи у износу од **2.500.000,00** динара за субвенционисање локалног јавног превоза.

Програмска активност 0701-0005 Унапређење безбедности саобраћаја, функција 360 – утрошена су средства у износу од **487.663,88** динара, у складу са Програмом за рад Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на подручју локалне самоуправе Љубовија за 2023. годину и то на следећи начин:

- **423 – Услуге по уговору** – утрошено је 262.345,67 динара за накнаде за рад чланова Савета и 225.318,21 динара за потребе такмичења „Шта знаш о саобраћају“.

У оквиру *Пројекта 0701-5032 Успостављање система техничке заштите за објекте (видео надзор) на територији општине Љубовија, функција 360*, утрошена су средства за окончану ситуацију у износу од **15.222.576,00** динара и услуге стручног надзора у износу од **91.335,45** динара.

У оквиру *Пројекта 0701-5033 Реконструкција Радничке улице са улицом Десанке Максимовић, Немањином и Бранка Топића, функција 451*, извршени су издаци у износу од **45.105.041,45** динара, од чега се **44.772.136,85** динара односи на радове на реконструкцији наведених улица, **116.904,60** динара на стручни надзор и **216.000,00** динара на план превентивних мера и услуге координатора за безбедност и здравље на раду.

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

У оквиру Пројекта 0701-5034 Реконструкција локалних и некатегорисаних путева, функција 451, извршени су издаци у износу од **67.041.064,86** динара за радове на реконструкцији локалних и некатегорисаних путева, за три групе путних праваца по основу уговора закључених крајем 2022. и почетком 2023. године, као и **379.305,77** динара за стручни надзор над извођењем наведених радова.

Пројекат 0701-7002 Унапређење јавне инфраструктуре у подстандардним сеоским насељима у Љубовији, функција 451 – укупно су утрошена средства у износу од **37.418.017,41** динара на следећи начин:

- 10.948.800,00 динара за набавку комбиноване машине-скип,
- 14.913.093,65 динара за радове на реконструкцији пута Алин Грм – Шарампов у Доњој Љубовији, 102.154,68 динара за стручни надзор над извођењем грађевинских радова и 115.000,00 динара за координатора за безбедност и заштиту здравља на раду,
- 10.997.985,20 динара за радове на изградњи моста преко Крупинске реке у Црнци, изградњи приступног пута и регулацији корита реке, 128.000,00 динара за координатора за безбедност и заштиту здравља на раду, 87.983,88 динара за стручни надзор и 125.000,00 динара за технички преглед радова.

Пројекат се реализује у сарадњи са Канцеларијом Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС).

Пројекат 0701-7003 Реконструкција саобраћајница на територији општине Љубовија у циљу унапређења услова за развој туризма, функција 451 – укупно су утрошена средства у износу од **3.064.997,80** динара за исплату по ПДВ-а по авансној ситуацији. Министарство привреде финансира радове у оквиру наведеног пројекта, док је обавеза општине Љубовија је да обезбеди средства за ПДВ, стручни надзор и координатора за безбедност и здравље на раду.

ПРОГРАМ 8 – Предшколско образовање и васпитање

У току првих девет месеци 2023. године у оквиру Пројекта 2002-7001 Реконструкција објекта предшколске установе Полетарац у Љубовији, функција 911, извршени су расходи и издаци у износу од **24.499.760,16** динара и то на следећи начин:

- 20.696.284,00 динара за грађевинске радове на реконструкцији објекта Предшколске установе „Полетарац“,
- 171.779,16 динара за стручни надзор над извођењем радова,
- 160.000,00 динара за координатора за безбедност и заштиту здравља на раду,
- 199.990,00 динара за технички пријем радова,
- 435.160,00 динара за набавку зеленила за двориште,
- 114.000,00 динара за набавку безконтактних дозера,
- 339.327,00 динара за набавку дидактичког материјала и играчака,
- 119.800,00 динара за набавку намештаја за опремање соба и
- 2.263.420,00 динара за набавку кухињских апарата и опреме.

Пројекат се реализује у сарадњи са Канцеларијом Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС).

ПРОГРАМ 11 - Социјална заштита

Укупно утрошена средства у оквиру Програма 11 износе **44.958.870,05** динара и односе се на четири програмске активности и један пројекат:

Програмска активност 0902-0001 Једнократне помоћи и други облици помоћи, функција 040 – утрошено је **1.600.000,00** динара за помоћ оболелој деци по решењима интересорне комисије;

Програмска активност 0902-0001 Једнократне помоћи и други облици помоћи, функција 070 - укупно утрошена средства у износу од **3.418.839,20** динара за следеће намене: 1.965.890,00 динара за једнократне помоћи по решењима Центра за социјални рад, 179.400,00 динара за куповину поклона носиоцима Вукове дипломе и 1.273.549,20 динара за доходовне активности избеглим лицима по основу Уговора о сарадњи на реализацији помоћи избеглицима кроз доделу доходовних активности број 400-68/2019-01 од 01.07.2019. године и анексима поменутог уговора, закљученог између Општине Љубовија и Комесаријата за избеглице и миграције РС.

Програмска активност 0902-0016 Дневне услуге у заједници, функција 090 - утрошена су средства у износу **525.000,00** динара за суфинансирање трошкова удружења из области социјалне заштите након спроведеног јавног конкурса и то за: Удружење бораца НОР-а општине Љубовија, Удружење ратних и мирнодопских војних инвалида Љубовија, Међуопштинска организација „Савез слепих Србије“ Лозница, Општински одбор Равногорског покрета Љубовија и Удружење жена „Вила“ Љубовија.

Програмска активност 0902-0018 Поддршка реализацији програма Црвеног крста функција 090 - утрошена су средства у износу од **788.864,00** динара за редовне трошкове Црвеног крста;

Програмска активност 0902-0019 Поддршка деци и породицама са децом, функција 040, утрошена су средства у износу од **12.654.098,88** динара, од чега 10.430.000,00 за исплату накнада породиљама по одлуци о финансијској помоћи породиљама, 150.000,00 динара за исплату награде најбољим студентима са територије општине Љубовија и 2.074.098,88 динара за финансирање услуге лични пратилац детета.

Пројекат 0902-5001 – Пројекат социјалног становања и инклузије рањивих група „Бољи живот за све грађане Љубовије“, функција 090 - утрошена су средства у износу од **25.972.067,97** динара на следећи начин:

- за услуге из области медија и маркетинга утрошена су средства у износу од 55.400,00 динара,
- за накнаду члановима пројектног тима за првих пет месеци утрошена су средства у износу од 626.178,55 динара,
- за ангажовање стручњака за стратешко планирање за разраду програма развоја социјалне политике 253.015,00 динара,
  - за ангажовање корисника пројекта кроз програм јавних радова 1.237.931,26 динара,
- за набавку промотивног материјала 405.000,00 динара,
- за грађевинске радове на изградњи објеката социјалног становања (окончана ситуација) 6.898.794,20 динара,
- за грађевинске радове на адаптацији постојећих кућа у оквиру пројекта социјалног становања (окончана ситуација) 3.345.080,00 динара,
- за услуге стручног надзора над извођењем грађевинских радова 53.408,99 динара,
- за технички пријем радова 98.000,00 динара,
- за набавку мобилних телефона за потребе пројектног тима 391.490,00 динара,
- за ангажовање физиотерапета који ће пружити помоћ особама са инвалидитетом који су корисници пројекта 408.291,00 динара,
- за обуку практичних занатских вештина за кориснике пројекта 187.430,32 динара,
- за ангажовање логопеда за помоћ деци која су корисници пројекта 240.000,00 динара
- за ангажовање специјалног педагога за рад са децом 100.000,00 динара,
- за обуку корисника у пружању услуге „помоћ у кући“ 90.000,00 динара,
- за набавку намештаја за кориснике пројекта 4.072.821,00 динара,

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

- за ангажовање стручних лица из различитих области који су помагали деци у учењу 94.499,60 динара,
- за набавку кућних апарата за кориснике пројекта 3.252.800,00 динара,
- за набавку мерача притиска за кориснике пројекта 63.466,68 динара,
- за офталмолошку дијагностику и наочаре за кориснике пројекта 241.300,00 динара,
- за набавку моторних електричних колица 748.000,00 динара,
- за набавку бицикала за одрасле 112.280,00 динара,
- за набавку дечијих бицикала 43.600,00 динара,
- за набавку заштитне опреме за кориснике 19.120,00 динара,
- за набавку пољопривредних инпута (семена, саднице) 354.556,00 динара,
- за набавку клима уређаја 865.060,00 динара,
- за набавку парочистача 79.950,00 динара,
- за набавку опреме за телевизију и интернет 268.800,00 динара,
- за израду додатне рампе на објекту 382.000,00 динара,
- за набавку хогијенских пакета 161.495,40 динара,
- за набавку сушилица за веш 64.999,97 динара,
- за набавку тракастих завеса 691.300,00 динара и
- за услуге кетеринга приликом усељаја корисника 66.000,00 динара.

Пројекат се реализује у сарадњи са Канцеларијом Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС).

ПРОГРАМ 12 - Здравствена заштита

Укупно утрошена средства у оквиру *Програма 12* износе **90.629,38** динара и односе се на две програмске активности:

За *Програмску активност 1801-0001 Функционисање установа примарне здравствене заштите*, утрошено је **1.123,20** динара за набавку дезинфекционих средстава.

За *Програмску активност 1801-0002 Мртвозорство, функција 740*, утрошена су средства у износу од **89.506,18** динара за исплату накнада мртвозорницима.

ПРОГРАМ 13 - Развој културе и информисања

Укупно утрошена средства у оквиру *Програма 13* износе **10.955.758,27** динара и односе се на две програмске активности и један пројекат:

У оквиру *Програмске активности 1201-0004 Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања, функција 830* - утрошена су средства у износу од **2.635.000,00** динара за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја из области јавног информисања на територији општине Љубовија, након спроведеног јавног конкурса и то за следеће учеснике на конкурс: Кадар А. Павловић ПР Шабац, „Лотел плус“ д.о.о. Лозница, „Love, peace and beauty“ Предраг Срећковић пр Љубовија, Удружење за културу Добривоје и Добрила Пантелић, Moonwalk production Велика Моштаница, Медијски центар „Соко“ Љубовија, „Лого“ д.о.о. Лозница и DS Media production Горан Петровић пр Лозница.

Програмска активност 1201-0003 Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа, функција 840 - за суфинансирање верских заједница утрошено је **1.189.999,99** динара.

Програмска активност 1201-0003 Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа, функција 860 - утрошена су средства у износу **4.899.935,00** динара за финансирање удружења из области културе и осталих удружења од јавног интереса за општину Љубовија, након спроведеног јавног конкурса и то: КУД „Азбуковица“ Љубовија, „Love, peace and beauty“ Предраг Срећковић пр Љубовија,

Дечији драмски студио „Кукумиш“, Планинарско туристичко удружење „Горски“ Љубовија, Удружење пензионера, Удружење грађана „Урбан“ Љубовија, Центар за инклузију „Љубовија“ Доња Љубовија, Еко удружење „Крива Дрина“ Љубовија, Удружење овчара Љубовија - Доња Љубовија, Институт за одрживи развој и јавно здравље Београд, Удружење „Радио клуб Бобија 1272“, Удружење „Сеоски вишебој“ Лоњин, Ловачко удружење „Милета Полић-Бата“ Љубовија, Удружење „Покрет за развој Љубовије“ Љубовија, Удружење „Еко Лоњин“ Лоњин, Удружење „Практис“ Љубовија, Удружење грађана „Завичај Љубовија“ Љубовија, Љубовијско драмско позориште и Друштво пчелара Азбуковица.

Пројекат 1201-7001 Галерија Азбуковице, функција 820 - утрошено је **2.230.823,28** динара за исплату окончане ситуације и завршетак радова на претварању простора старе сале и хола за потребе галерије. Током 2022. године раскинут је уговор са првобитним извођачем радова, након чега је за остатак неизведених радова спроведен нови поступак јавне набавке и изабран нови извођач радова.

ПРОГРАМ 14 - Развој спорта и омладине

У оквиру овог програма, *Програмска активност 1301-0001 Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима, функција 810* – утрошена су средства од **20.524.321,98** динара за редовно годишње финансирање садржаја у области спорта. Након спроведеног јавног конкурса, средства су расподељена на 16 (шеснаест) спортских организација, удружења и савеза.

За потребе реализације *Пројекта 1301-7001- Изградња отвореног базена у оквиру спортско рекреативног комплекса у Љубовији – II фаза* утрошено је **300.000,00** динара за услуге пројектантског надзора и сагледавања пројектног решења отворених базена у Љубовији.

ПРОГРАМ 15 - Опште услуге локалне самоуправе

Укупно утрошена средства у оквиру *Програма 15, Програмска активност 0602-0001 Функционисање локалне самоуправе и градских општина, функција 130*, износе **73.728.262,49** динара и односе се на следеће расходе и издатке:

411 и 412 - Плате и социјални доприноси - укупно извршени расходи износе 43.643.139,18 динара и односе се на плату запослених у Општинској управи општине Љубовија у првих девет месеци 2023. године;

413 - Накнаде у натури – утрошена су средства у износу од 19.760,01 динара за месечне карте за једног запосленог;

414 - Социјална давања запосленима - утрошена су средства у износу од 1.075.146,15 динара, од чега се на отпремнину приликом одласка два запослена радника у пензију односи 430.862,15 динара, 424.079,00 динара за помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице, 170.032,00 динара за помоћ у случају рођења детета и 50.173,00 динара за помоћ у медицинском лечењу запосленог;

415 - Накнада трошкова за запослене - утрошена су средства од 1.734.779,67 динара за трошкове превоза запослених у висини цене месечне карте;

416 - Награде запосленима и остали посебни расходи - утрошена су средства у износу од 926.658,79 динара, при чему је 793.506,00 динара потрошено за исплату јубиларних награда за 3 запослена радника, 18.000,00 динара за новогодишње новчане честитке за децу запослених и 115.152,79 динара за исплату накнада за рад члановима комисија из реда запослених у Општинској управи;

421 - Стални трошкови - утрошена су средства у износу од 7.737.458,44 динара и то за:

- Трошкови платног промета 1.022.701,86 динара,
- Електричну енергију 877.115,26 динара,
- Пелет 1.461.273,00 динара
- Комуналне услуге 363.922,11 динара,
- Накнада за одводњавање 476.666,02 динара,
- Трошкови фиксних телефона 241.511,06 динара,
- Трошкови мобилних телефона 600.255,68 динара,
- Трошкови интернета и слично 112.197,60 динара,
- Трошкови поштанских услуга и хибридне поште 259.336,17 динара,
- Трошкови осигурања возила 183.054,75 динара,
- Трошкови осигурања имовине 151.947,63 динара,
- Трошкови осигурања запослених 21.442,32 динара,
- Добровољно пензионо осигурање запослених 1.512.000,00 динара,
- Трошкови закупа фотокопир апарата 275.814,00 динара и закуп осталог простора 157.320,98 динара,
- Остали непоменути трошкови 20.900,00 динара (допуне за путарину и сл.).

422 – Трошкови путовања – утрошена су средства у износу од 134.102,41 динара, од чега се на дневнице односи 7.200,00 динара, трошкове смештаја на службеном путу 91.960,00 динара и остале трошкове на службеном путу 34.942,41 динара;

423 - Услуге по уговору – извршени расходи у износу од 8.937.379,62 динара за следеће намене:

- Компјутерске услуге 1.452.120,00 динара и то: за одржавање информационог система локалне пореске администрације (ИС ЛПА) 558.600,00 динара, одржавање софтвера за рачуноводство (ЗУП Саветник и Саветник^{web}) 171.840,00 динара, одржавање званичног интернет сајта општине 108.000,00 динара, сервис и одржавање рачунара 253.680,00 динара, промоција општине на порталу А-Србија 360.000,00 динара;
- Котизације за семинаре, стручна саветовања и чланарине - утрошен је износ од 568.440,90 динара, и то: 341.400,90 динара за чланарину за СКГО и НАЛЕД, а 187.780,00 динара за котизације за семинаре и издаци за стручне испите 39.260,00 динара;
- Услуге информисања јавности 423.066,96 динара и то: за објављивање позива, обавештења, конкурса и огласа у Служеном гласнику и осталим средствима информисања, огласи у регионалим часописима, информисање јавности и пренос седница скупштине.
- Стручне услуге 828.869,82 динара и то: услуге вештачења 310.957,66 динара; накнаде за рад члановима комисија које образује Општинска управа 367.912,16 динара и 150.000,00 динара за остале стручне услуге (подношење захтева у ЦЕОП).

- Трошкови репрезентације 503.156,40 динара за потребе набавке кафе и пића за Општинску управу, док је за набавку рекламног новогодишњег материјала утрошено је 699.800,00 динара.
- Остале опште услуге - утрошена су средства у укупном износу од 4.461.925,54 динара за следеће намене:
  - превоз ђака у Крупањ 152.639,98 динара,
  - трошкови по Уговору за лице за безбедност и здравље на раду 80.000,00 динара,
  - накнаде лицима ангажованим по основу уговора о привременим и повременим пословима 2.458.363,84 динара,
  - накнаде матичарима за венчања, уговора о делу (убацивање пелета), превод докумената 85.455,54 динара,
  - консултантске услуге за односе са јавношћу 496.000,00 динара,
  - консултантске услуге за јавне набавке и јавно-приватно партнерство 554.400,00 динара,
  - услуге аутобуског превоза 66.000,00 динара,
  - остале опште услуге 199.469,18 динара,
  - 369.597,00 динара по основу Уговора закљученог између Општине Љубовија и Представништва HELVETAS Swiss Intercooperation SRB („Уговарачко тело“ – донатор) број 400-62/2023-01 од 27.03.2023. године (број донатора С-025/2023 од 27.03.2023. године), чија је сврха додела финансијских средстава (гранта) од стране донатора за имплементацију активности под називом „Одговорне локалне финансије и укључивање грађана – МЕД 3“. Новчана средства донатора коришћена су у складу са уговором као финансијска подршка општини за исплату зараде за једног ангажованог сарадника на период од 6 (шест) месеци, а све у циљу побољшања базе података локалне пореске администрације и наплате пореза на имовину. Пројекат се реализује у периоду 01.04.2023. – 30.09.2023. године и за наведене намене је до 30.09.2023. године укупно утрошено 369.597,00 динара од средстава донације.

425 - Текуће поправке и одржавање – утрошена су средства у износу од 1.016.237,60 динара за следеће намене:

- Текуће поправке објеката (зграда општине и канцеларије у МЗ) за редовно одржавање 366.275,51 динара;
- Текуће поправке опреме 649.962,09 динара и то за механичке поправке возила (набавка делова, уградња и сервис), прање возила и одржавање и поправке остале опреме.

426 - Материјал - утрошена су средства у укупном износу од 3.209.379,69 динара и то за следеће намене:

- Канцеларијски материјал 670.494,00 динара, обрасци извода за МК 326.508,00 динара; токени 8.940,00 динара; набавка цвећа, икебана 89.538,40 динара и расходи за униформе 3.708,00 динара;

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

- Стручна литература 448.675,00 динара (ИПЦ, Саветник ЗУП, Образовни информатор, Привредни саветник, Службени гласник и Параграф);
- Материјал за саобраћај 1.228.838,38 динара и то за гориво 1.219.178,38 динара и остали материјал за превозна средства 9.660,00 динара;
- Материјал за одржавање хигијене 369.943,26 динара;
- Материјал за посебне намене 62.734,65 динара за потребе набавке чаша и шоља, декор кеса и слично.

465 - Остале дотације и трансфери – утрошена средства у износу од 1.164.990,00 динара за куповину сеоске куће са окућницом у насељу Рујевац, у складу са Уговором о додели бесповратних средстава број 400-183/2023-01 од 07.07.2023. године, који је Општина Љубовија закључила са Министарством за бригу о селу и Јованом Бошковић из Београда као корисником бесповратних средстава.

482 - Порези и обавезне таксе - утрошена су средства у износу од 536.778,58 динара за потребе плаћања пореза на пренос апсолутних права, судских и републичких такси и регистрације возила;

483 - Новчане казне и пенали по решењу суда – укупно утрошено 1.275.733,10 динара и то: трошкови поступка заштите права понуђача пред Републичком комисијом за заштиту права понуђача у поступцима јавних набавки 279.000,00 динара, исплата накнаде по основу обавезе запошљавања инвалида у Управи 283.543,50 динара и трошкови по донетим пресудама 713.189,60 динара.

485 - Накнаде штете за повреду или штету нанету од стране државних органа – утрошена средства у износу од 1.402.073,25 динара, од чега је за накнаду штете нанете од паса луталица утрошено 1.101.500,00 динара и за накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор у случају прекида радног односа запосленог 300.573,25 динара.

512 – Опрема – утрошена су средства у износу од 914.646,00 динара, од чега за намештај 204.241,00 динара, рачунарску опрему 498.488,00 динара, клима уређаје 149.760,00 динара, огласну таблу 28.917,00 динара, мобилне телефоне 6.180,00 динара и осталу опрему 27.060,00 динара.

У оквиру *Програмске активности 0602-0014 Управљање ванредним ситуацијама, функција 130*, укупно су извршени трошкови у износу од **4.691.867,43** динара за потребе спречавања настанка елементарних непогода и организације и спровођења мера цивилне заштите у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“ број 87/2018), на следећи начин:

423 - Услуге по уговору - извршене су у износу од 282.800,00 динара за одржавање софтвера за управљање системом заштите и спасавања;

424 – Специјализоване услуге - извршене у износу од 3.799.067,43 динара за потребе спречавања настанка елементарних непогода и то: за чишћење одрона, клизишта, потока, пропуста, водоустава и др., које врши ЈП „Љубовија“ Љубовија по одлуци о искључивом праву;

515 – Нематеријална имовина – утрошена средства у износу од 610.000,00 динара за набавку софтвера за управљање системом заштите и спасавања.

Пројекат 0602-4003 Обележавање дана општине Љубовија – утрошена су средства у износу од **606.805,00** динара за угоститељске услуге и репрезентацију.

Пројекат 0602-4005 Михољски сусрети села

Општина Љубовија закључила је са Министарством за бригу о селу Уговор о додели бесповратних средстава број 400-182/2023-01 од 06.07.2023. године. На основу датог

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

уговора и у складу са поднетом пријавом на конкурс министарства, за предметни пројекат до 30.09.2023. године утрошена су укупна средства у износу од **635.139,52** динара (135.766,00 динара из буџета општине и 499.373,52 динара из буџета Републике), на следећи начин:

- превоз учесника у износу од 111.000,00 динара,
- организација сценског садржаја (озвучење, монтажа и вођење програма) 49.000,00 динара,
- накнаде ангажованим лицима у износу од 77.423,52 динара
- набавка диплома и захвалница у износу од 6.960,00 динара,
- израда пехара и медаља 45.000,00 динара,
- набавка спортских реквизита за одржавање манифестације 49.990,00 динара,
- набавка мајица, банера и рол ап 160.000,00 динара,
- промотивни спуст (закуп чамаца) у износу од 48.000,00 динара,
- репрезентација (храна, пиће и поклони) у износу од 87.766,00 динара.

ПРОГРАМ 17 – Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије

У оквиру Програма 17, *Програмска активност 0501-0001 Енергетски менаџмент, функција 620*, утрошена су средства у износу од **4.422.865,18** динара по основу Уговора о суфинансирању програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова број 401-00-6/94/2022-01 од 11.03.2022. године (заводни број општине 400-184/2022-01 од 11.03.2022. године) и Анекса истог уговора, закљученог између Општине Љубовија и Министарства рударства и енергетике – Управа за финансирање и подстицање енергетске ефикасности. Реализација програма је започета у 2022. години и у складу са анексом поменутог уговора наставила се у првој половини 2023. године.

У оквиру *Пројекта 0501-7001 Унапређење енергетске ефикасности објекта ОШ „Петар Враголић“ у Горњој Љубовићи, функција 912*, утрошена су средства у укупном износу од **3.902.273,23** динара, од чега је за окончану ситуацију радова на унапређењу енергетске ефикасности објекта школе утрошено 3.609.685,50 динара, 119.787,73 динара за стручни надзор и 172.800,00 динара за координатора за безбедност и здравље на раду.

ДОМ ЗДРАВЉА ЉУБОВИЈА

Укупно утрошена средства у оквиру *Програмске активности 1801-0001 Функционисање установа примарне здравствене заштите, функција 740*, износе **2.163.628,29** динара и коришћена су за следеће намене: 1.344.728,29 динара за трошкове плата медицинских сестара; набавка информатичке опреме у вредности од 798.900,00 динара и 20.000,00 динара за стручне услуге-испитивање услова радне околине.

СРЕДЊА ШКОЛА "ВУК КАРАЦИЋ"

Укупно извршени расходи и издаци у износу од **7.836.886,09** динара односе се на покриће материјалних трошкова по захтевима средње школе за следеће намене: помоћ у медицинском лечењу запосленог, накнаде трошкова за запослене-превоз, јубиларне награде, стални трошкови, трошкови службених путовања и превоза ученика, услуге по уговору, специјализоване услуге, текуће поправке и одржавање, материјал, порези, пројектна документација и опрема.

ОСНОВНА ШКОЛА " ПЕТАР ВРАГОЛИЋ "

Укупно извршени расходи и издаци у износу од **28.918.269,49** динара односе се на покриће материјалних трошкова по захтевима основне школе за следеће намене:

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

социјална давања запосленима, накнаде трошкова за запослене-превоз, јубиларне награде, стални трошкови, трошкови путовања и превоза ученика, одржавање софтвера и рачунара; котизације за семинаре и стручне испите; исплата уговора о делу(израда распореда часова и др.); трошкови репрезентације и испитивање противпожарних апарата; анализа воде и трошкове лица за безбедност на раду, текуће поправке и одржавање зграда и опреме, за набавку канцеларијског материјала; стручну литературу; горива материјала за образовање; ситан инвентар и сл., накнада за социјалну заштиту за исплату накнада за превоз ученика који не користе организовани превоз, порези, набавка опреме.

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ЉУБОВИЈА“

Укупно утрошена средства износе **4.402.602,80** динара и коришћена су за сталне трошкове, трошкове путовања, одржавање опреме, рачунара и софтвера, набавку пелета, набавку канцеларијског материјала и набавку хране за Установу за одрасле и старије.

БИБЛИОТЕКА "МИЛОВАН ГЛИШИЋ" ЉУБОВИЈА

Укупно утрошена средства у периоду 01.01.-30.09.2023. године износе **8.633.681,81** динара за следеће намене:

Економска класификација **411 и 412** - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) и социјални доприноси на терет послодавца у износу од 6.534.795,06 динара.

Економска класификација **415** – Накнада трошкова за запослене - за превоз запослених у износу од 70.199,00 динара.

Економска класификација **421** – Стални трошкови -утошена средства у укупном износу од 1.171.933,05 динара, а односе се на потребна средства за финансирање трошкова платног промета; трошкова електричне енергије; комуналне услуге; услуге комуникација (фиксни телефони, мобилни телефони, интернет) и трошкови осигурања.

Економска класификација **422** - Трошкови путовања – утошена су средства на овој економској класификацији у износу од 26.036,00 динара за исплату дневница за службени пут и трошкове путовања.

Економска класификација **423** – Услуге по уговору - утошена средства на овој економској класификацији у износу од 297.773,61 динара за компјутерске услуге, одржавање програма за књиговодство; издаци за стручне испите, котизације за семинаре, услуге штампања, трошкови репрезентације и остале опште услуге.

Економска класификација **424** – Специјализоване услуге -утошена средства на овој економској класификацији у износу од 166.917,09 динара за услуге културе (позоришне представе, књижевне вечери).

Економска класификација **425** – Текуће поправке и одржавање - средства на овој економској класификацији утошена у износу од 15.999,00 динара односе се на текуће поправке и одржавање зграде и текуће поправке и одржавање опреме.

Економска класификација **426** – Материјал – утошена средства на овој економској класификацији у износу од 183.347,60 динара односе се на следеће расходе: канцеларијски материјал; материјал за усавршавање и образовање запослених; материјали за саобраћај; материјал за образовање и културу; материјал за одржавање хигијене и угоститељство, и материјали за посебне намене (водоводне и електроинсталације, браварски производи, сијалице, гвожђарска и друга роба).

Економска класификација **515** - Нематеријална имовина - утошена средства у износу од 166.981,40 динара за куповину књига.

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ЉУБОВИЈА

Укупно утрошена средства у периоду од 01.01.-30.09.2023. године износе **10.422.986,02** динара односе се на две програмске активности и један пројекат :

Укупно утрошена средства за *програмску активност 1502-0001 Управљање развојем туризма* износе **4.147.310,99** динара и односе се на текуће пословање Туристичке организације општине Љубовија. Средства су коришћена за следеће намене:

Економска класификација **411 и 412** - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) и социјални доприноси на терет послодавца износу од 1.918.933,34 динара.

Економска класификација **421** - Стални трошкови - утрошена средства у укупном износу од 82.057,51 динара односе се на трошкови платног промета и банкарских услуга, услуге комуникације.

Економска класификација **422** - Трошкови путовања - утрошена су средства у износу од 170.838,12 динара из буџета Општине се односе на трошкове смештаја и хране за службена путовања у земљи, дневнице за службена путовања, накнаду за употребу сопственог возила у службене сврхе.

Економска класификација **423** - Услуге по уговору- утрошена средства у укупном износу од 1.445.041,72 динара односе се на: компјутерске услуге; услуге образовања и усавршавања запослених; котизације за семинаре; услуге информисања; услуге рекламе и пропаганде; медијске услуге; стручне услуге (ангажовање службеника за јавне набавке); репрезентација, поклони и остале опште услуге.

Економска класификација **425**- Текуће поправке и одржавање – утрошена средства у износу од 10.000,00 динара за набавку материјала и текуће поправке опреме.

Економска класификација **426** – Материјал – утрошена су средства у укупном износу од 520.440,30 динара и односе се на: канцеларијски материјал; материјал за саобраћај; материјал за одржавање хигијене и угоститељство и остали материјал неопходан за редовно пословање Туристичке организације Љубовија.

Укупно утрошена средства за *Програмску активност 1502-0002 Промоција туристичке понуде* износе **728.468,88** динара из буџета и односе се на следеће:

- услуге рекламе и пропаганде 36.000,00 динара, медијске услуге 64.000,00 динара, репрезентација и поклони у износу од 240.933,41 динара (набавка намирница за манифестације и осталих потребних услуга, услуге штампања рекламног материјала), 328.802,47 динара за манифестацију Гастро фест (ауторски хонорари, ангажовање лица за припремне радње - постављање тенди, ложних места и сл., аниматори за децу и изнајмљивање павиљона) и остали материјал 58.733,00 динара (пехари, захвалнице и сл).

Укупно утрошена средства за *Пројекат 1502-4001 Дани Дринске регате* износе **5.547.206,15** динара (3.997.206,15 динара из извора 01-буџет општине, 1.000.000,00 из извора 07-Република и 550.000,00 из извора 08-донације) и то: трошкови медијских услуга и рекламе 500.000 динара; трошкови репрезентације, угоститељских услуга и поклона 1.436.487,00 динара; остале опште услуге у износу од 3.591.585,25 динара (услуге аниматора и извођења представа, тематских вечери, књижевних вечери, дневнице за редарску службу, услуге обезбеђења лица на води – спасилачке услуге и рониоци, закуп земљишта на старту и циљу регате, услуге изнајмљивања озвучења и рад тон мајстора на старту регате, услуге изнајмљивање чамаца за госте на регати, изнајмљивање мобилних санитарних тоалет кабина, услуге снимања манифестације и услуге фотографисања, услуге осигурања лица од несрећног случаја и услуге припреме војничког пасуља за учеснике регате на одмору у Горњој Трешњици), гориво 9.275,90 динара и потрошни материјал 9.858,00 динара.

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „ПОЛЕТАРАЦ“ ЉУБОВИЈА

Укупно утрошена средства у периоду од 01.01.- 30.09.2023. године износе **39.072.511,76** динара (35.294.713,14 динара из извора 01-буџет општине и 3.777.798,62 из извора 07-Република-припремни предшколски програм) и односе се следеће:

Економска класификација **411** и **412** - плате и социјални доприноси – 30.304.699,00 динара за финансирање зарада запослених у ПУ „Полетарац“ Љубовија за девет месеци 2023. године;

Економска класификација **415** - накнаде трошкова запосленима - за исплату трошкова превоза за запослене 467.028,27 динара,

Економска класификација **416** - јубиларне награде у износу од 247.233,34 динара,

Економска класификација **421** - стални трошкови у износу од 1.613.135,47 динара за трошкове платног промета, комуналних услуга, дератизацију, електричну енергију, пелет, трошкове фиксног и мобилног телефона, интернет, осигурање и птт услуге;

Економска класификација **422** - трошкови путовања у износу од 317.981,42 динара за исплату дневница за службено путовање и трошкове смештаја и хране за службена путовања у земљи;

Економска класификација **423** - услуге по уговору у износу од 2.908.125,96 динара за котизације за семинаре, одржавање рачунара, услуге образовања и усавршавања запослених, медијске услуге, репрезентацију, припрему хране за децу, остале опште услуге;

Економска класификација **424** - специјализоване услуге у износу од 305.201,01 динара за плаћање противпожарних услуга, безбедност на раду, анализе воде и хране и санитарне прегледе;

Економска класификација **425** - текуће поправке и одржавање објеката и опреме у износу од 349.602,10 динара;

Економска класификација **426** - материјал у износу од 2.405.258,94 динара за набавку канцеларијског материјала, стручне литературе, материјал за образовање, гориво, средства за хигијену, набавка намирница за кухињу, алат и инвентар и материјал за посебне намене;

Економска класификација **472** - накнаде за социјалну заштиту из буџета – у износу од 29.710,00 динара за превоз деце која похађају припремни предшколски програм;

Економска класификација **512** - Опрема – утрошено је 124.536,25,00 динара за набавку опреме.

МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

У оквиру програмске активности 0602-0002 *Функционисање месних заједница*, утрошена су средства у износу од **13.305,56** динара за покриће сталних трошкова – банкарске услуге и трошкови електричне енергије у МЗ Рујевац.

Салдо на рачуну извршења буџета општине Љубовија на дан 30.09.2023. године износи **59.345.731,61** динара.

Број: 400-261/2023-04

12.10.2023. године

**ШЕФ СЛУЖБЕ
РАЧУНОВОДСТВА И ТРЕЗОРА
Весна Ракић**

**РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА
ЗА БУЏЕТ И ФИНАНСИЈЕ
Младен Ђокић**

**ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ВЕЛИКИХ ОДСТУПАЊА ИЗМЕЂУ ОДОБРЕНИХ СРЕДСТАВА И
ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЗА ПЕРИОД 01.01.-30.09.2023. ГОДИНЕ**

Израдом Извештаја о извршењу Одлуке о буџету општине Љубовија за период 01.01.- 30.09.2023. године установљено је да није било одступања између одобрених и извршених средстава.

**РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА
ЗА БУЏЕТ И ФИНАНСИЈЕ
Младен Ђокић**

**ИЗВЕШТАЈ О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ИЗ
ТЕКУЋЕ И СТАЛНЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ ЗА ПЕРИОД 01.01.-30.09.2023.
ГОДИНЕ**

Текућа буџетска резерва

На основу члана 3. Одлуке о буџету општине Лjubовија за 2023. годину део средстава издвојен је за текућу буџетску резерву.

Средства текуће буџетске резерве, решењима Општинског већа општине Лjubовија распоређена су на кориснике буџетских средстава и представљају повећање апропријације за одређене намене. Средства текуће буџетске исказују се на одговарајућа конта расхода за које је резерва одређена.

У току извештајног периода донета су следећа решења о преусмеравању средстава текуће резерве на одговарајуће апропријације:

Р.Б.	Датум	Позиција	Намена	Извор	Износ (у динарима)
1.	01.02.2023.	65/0	Израда геомеханичких елабората за пројекат пута за Бобију Л=2,2 кми старог пута за Бајину БаштуЛ=1,65 км	01	480.000,00
2.	01.02.2023.	95/0	Додатна средстава за финансирање или суфинансирање пројеката намењених црквама и традиционалним верским заједницама	01	190.000,00
3.	08.02.2023.	69/0	Додатна средстава за потребе извођења радова на реконструкцији локалних и некатегорисаних путева на територији општине Лjubовија	01	5.248.000,00
4.	24.02.2023.	87/0	Средства заокончање реализације уговора о набавци услуга замене уклопних сатова за јавну расвету, закљученог у 2022. години	01	1.587.600,00
5.	06.03.2023.	37/0	Консултантске услуге у области јавних набавки	01	200.000,00
6.	21.04.2023.	93/0	Услуге пројектантског надзора и сагледавања пројектног решења отворених базена у Лjubовији	01	550.000,00
7.	12.05.2023.	96/1 и 96/3	Учешће општине у пројекту „Реконструкција ПУ „Полетарац“ у Лjubовији“	01	642.000,00
8.	24.05.2023.	96/1, 96/3 и 41/0	Додатна средстава за учешће општине у пројекту „Реконструкција ПУ „Полетарац“ у Лjubовији и додатна средстава за потребе регулисања трошкова поступка заштите права пред Републичком комисијом за заштиту права понуђача у	01	83.000,00

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

			поступцима јавних набавки		
9.	01.08.2023.	81/0	Израда техничке документације на катастарској парцели 5259/1 КО Горња Буковица за потребе моделирања терена у 3D са новоформираним парцелама	01	1.000.000,00
10.	29.08.2023.	96/4	Додатна средства за набавку кухињских апарата у оквиру пројекта „Реконструкција ПУ „Полетарац“ у Љубовији“	01	22.000,00
11.	29.08.2023.	22/0	Додатна средства за финансијску помоћ оболелој деци у складу са решењима Комисије за процену потреба за пружањем додатне, образовне, здравствене или социјалне подршке детету	01	200.000,00
12.	21.09.2023.	50/1, 50/2, 50/3	Учешће општине у организацији манифестације „Михољски сусрети села“	01	200.000,00
13.	21.09.2023.	37/0	Додатна средства за потребе исплате накнаде лицу овлашћеном за покретање поступка у Централној евиденцији обједињене процедуре (ЦЕОП)	01	100.000,00
14.	21.09.2023.	43/1	Набавка новог оперативног система на серверу за електронску писарницу	01	120.000,00
Укупно искоришћена средства текуће буџетске резерве у периоду 01.01.-30.09.2023. године:					10.622.600,00

Стална буџетска резерва

Чланом 70. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 (испр.), 108/2013, 142/2014, 68/2015 (др.закон), 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 118/2021-др.закон и 138/2022) утврђена је обавеза издвајања максимално до 0,5% укупних прихода и примања од продаје нефинансијске имовине (класа 7 и класа 8) за буџетску годину у сталну буџетску резерву.

На основу члана 4. Одлуке о буџету општине Љубовија за 2023. годину у сталну буџетску резерву издвојена су средства у износу од **100.000,00** динара.

У периоду 01.01.-30.09.2023.године нису коришћена средства сталне буџетске резерве.

**РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА
ЗА БУЏЕТ И ФИНАНСИЈЕ
Младен Ђокић**

**ИЗВЕШТАЈ О ГАРАНЦИЈАМА ДАТИМ У ТОКУ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ
(период 01.01.-30.09.2023. године)**

На основу члана 34. став 3. Закона о јавном дугу („Службени гласник РС“ број 61/2005, 107/2009, 78/2011, 68/2015, 95/2018, 91/2019 и 149/2020), локалне власти не могу давати гаранције правним лицима чију су оснивач нити било ком другом правном лицу.

У складу са наведеним чланом Закона, Општина Љубовија није давала гаранције у току извештајног периода.

**РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА
ЗА БУЏЕТ И ФИНАНСИЈЕ
Младен Ђокић**

**ПРЕГЛЕД ПРИМЉЕНИХ ДОНАЦИЈА И КРЕДИТА, ДОМАЋИХ И СТРАНИХ,
КАО И ИЗВРШЕНИХ ОТПЛАТА КРЕДИТА
(период 01.01.-30.09.2023. године)**

I ДОНАЦИЈЕ

Одлукомo буџету општине Љубовија за 2023. годину („Службени лист општине Љубовија“ број 28/2022, 10/2023), остварени су приходи од донација од међународних организација (конто 732151 и 732251, извор финансирања 06) на следећи начин:

- **443.516,40** динара по основу Уговора закљученог између Општине Љубовија и Представништва HELVETAS Swiss Intercooperation SRB („Уговарачко тело“ – донатор) број 400-62/2023-01 од 27.03.2023. године (број донатора С-025/2023 од 27.03.2023. године), чија је сврха додела финансијских средстава (гранта) од стране донатора за имплементацију активности под називом „Одговорне локалне финансије и укључивање грађана – МЕД 3“. Новчана средства донатора се користе у складу са уговором као финансијска подршка општини за исплату зараде за једног ангажованог сарадника на период од 6 (шест) месеци, а све у циљу побољшања базе података локалне пореске администрације и наплате пореза на имовину. Пројекат се реализује у периоду 01.04.2023. – 30.09.2023. године и за наведене намене је до 30.09.2023. године укупно утрошено 369.597,00 динара.
- **11.359.351,59** динара по основу Уговора о донацији за реализацију пројекта „Бољи живот за све грађане Љубовије“ број 400-41/2021-01 од 02.07.2021. године и Анекса уговора од 14.10.2022. године, закљученог између Општине Љубовија и Канцеларије Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС). Саставни део Уговора је Анекс Б - Буџет пројекта којим је дефинисан распоред средстава по буџетским линијама. За наведени пројекат одређена су средства донатора у износу од 687.783,97 америчких долара, док учешће општине износи 92.322,91 америчких долара (укупна вредност пројекта 780.106,88 америчких долара). У складу са уговором, на отворени наменски рачун до 30.09.2023. године донатор је дозначио четврту траншу средстава у износу од 11.359.351,59 динара по курсу Уједињених нација за месец уплате (103.817,09 америчких долара).
- **14.346.956,28** динара по основу Уговора о донацији за унапређење јавне инфраструктуре у подстандардним сеоским насељима у Љубовији број 400-174/2022-01 од 29.06.2022. године и Анекса уговора од 14.10.2022. године, закљученог између Општине Љубовија и Канцеларије Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС). Саставни део Уговора је Анекс Б - Буџет пројекта којим је дефинисан распоред средстава по буџетским линијама. За наведени пројекат одређена су средства донатора у износу од 307.161,47 америчких долара, док учешће општине износи 60.450,00 америчких долара. Укупна вредност пројекта је 367.611,47 америчких долара. У складу са уговором, на отворени наменски рачун до 30.09.2023.

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЛЈУБОВИЈА

године донаатор је дозначио другиу трећу траншу средстава у укупном износу од **14.346.956,28** динара по курсу Уједињених нација за месец уплате (132.476,47 америчких долара).

- **3.092.313,37** динара по основу Уговора о донацији број 400-161/2022-01 од 27.05.2022. године и Анекса уговора од 14.10.2022. године, закљученог између Општине Лјубовија и Канцеларије Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС), чији је предмет реконструкција објекта ПУ „Полетарац“ у Лјубовији, укупне вредности 228.275,00 америчких долара. Уговором је дефинисано учешће донаатора у износу од 188.711,48 америчких долара и учешће општине у износу од 39.563,52 долара. У складу са уговором, на отворени наменски рачун до 30.09.2023. године донаатор је дозначио другу траншу средстава у износу од 3.092.313,37 динара по курсу Уједињених нација за месец уплате (28.306,48 америчких долара).

II КРЕДИТ

У периоду 01.01.-30.09.2023. године Општина Лјубовија се није кредитно задуживала.

**РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА
ЗА БУЏЕТ И ФИНАНСИЈЕ
Младен Ђокић**

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник Републике Србије", бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015, 101/2016 и 35/2023), члана 86 став 4. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије ", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021-др.закон), члана 88, а у вези са чланом 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број 3/2019), Сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде бр: 000245905 2023 14840 007 000 000 001 од 02.10.2023 .године, члана 33. и 36. Пословника о раду општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број18/2023), Привремени орган Општине Љубовија на седници одржано 0,2.11..2023.године доноси:

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНА ЉУБОВИЈА ЗА 2023.ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Географске и административне карактеристике: Подручје општине Љубовија се налази на западу Србије. Територија општине је у саставу крупније регионалне административне јединице Мачванског округа коме гравитира у економском, привредном и културном погледу. Према првим резултатима пописа из 2022. године општина има 12272 становника са 27 насеља просечне величине око 536 становника и захвата површину од 356 км². Варошица Љубовија је центар општине са 3929 становника. Густина насељености општине је око 35 становника по км². У односу на претходни попис из 2011.године када је број становника био 14469 становника, ово представља пад већи од 15%! Област је претежно брдско-планинска, док се мањи делови равничарских и брежуљкастих терена налазе у долини реке Дрине. Општина Љубовија са двадесет седам насеља, спада у ред економски неразвијених подручја. С обзиром на орјентисаност становништва на пољопривредну производњу, у укупном доходу пољопривреда заједно са шумарством, ловом и водопривредом учествује са 50,85%, прерађивачка индустрија 23,23%, трговина 3,48%, грађевинарство 2,98% и остале делатности са 19,46%. Западну границу територије општине Љубовије представља река Дрина (граница Србије), са источне стране налазе се општине Ваљево и Осечина, на северу се налазе општине Крупањ и Мали Зворник, док на југу овог подручја, границу представља општина Бајина Башта. По површини територије, броју становника и насеља, општина Љубовија се сврстава у мање општине у Србији. Обухвата 0,64% територије, у њој живи 0,20% становништва. Општина Љубовија има солидан положај када је у питању саобраћај који се првенствено ослања на најпогоднији правац, а то је комуникација долином реке Дрине (север-југ), којим се ово подручје укључује у друмске и друге комуникационе системе. Главну путну мрежу чине: 1) Државни пут ИБ 28 север-југ, деоница Мали Зворник-Љубовија- Бајина Башта; 2) Државни пут ШБ 137, такође правац север, Грачаница-Крупањ; 3) Државни пут ШБ 141, Љубовија-Пецка-Причевић.. Подручје општине Љубовија је повезано са Републиком Српском, мостом на реци Дрини који је у веома лошем стању, али и новим мостом Братољубом који је пуштен у саобраћај крајем прошле године који омогућава и теретни саобраћај између Републике Србије и БиХ. Путну мрежу подручја општине допуњује мрежа локалних путева.

Природни услови и животна средина: Рељеф љубовијског краја одређује превасходно положај овог краја на додиру двеју великих геолошких и предеоних целина овог дела Европе. Равница на северу (Панонска низија) и планинске зоне на југу. У висинском погледу могу се уочити три доминантне целине: 1) долина Дрине са приобалним ниским појасом надморске висине 185 м; 2) ниско и средње побрђе које чине брежуљкасте форме нижих падина Подрињско-Ваљевских планина са једне стране и Соколских планина са друге стране. Обележје овог рељефа су заталасане површи испресецане долинама многобројних водотока; 3) планинско и припланинско подручје ослоњено на ланац Подрињско-Ваљевских планина Медведник (1204 м), Бобија (1272 м), Соколске планине (973 м). Ово подручје

одликује густа и развијена речна мрежа и благо терасасто спуштање терена у правцу долина реке Љубовије, а затим Дрине. Највећи део планинског масива на територији општине Љубовија изграђен је од тријасних кречњака и дијабаз-роњачке формације. Преко старије подлоге лежи горњокредна серија представљена претежно спрудним масивним и банковитим кречњацима, затим лапоровитим кречњацима, лапорцима и конгломератима. На простору Соколске планине доминира врх од 973 м. Дринској области припада пространи пешчарско шкриљаст комплекс са наизменичним смењивањем пешчара и разноврсних шкриљаца у хоризонталном и вертикалном правцу. Клима је умерено- континентална и условљена је локалним и топографским особинама и режимом опште временске ситуације. Подручје општине Љубовија је отворено према западу и југо-западу и тиме је изложено претежено влажним струјањима која прате промене у ходу дневне влажности и облачности. Подручје општине Љубовија добија веће количине падавина у односу на околне територије, а и у односу на већину територија у Републици Србији. Већина падавина је изражена у планинским деловима . Годишњи ход падавина је највећи и има максимум у новембру и децембру, а минимум у августу и септембру. Просечна годишња температура је 10,31 °С. Падавине у долинским деловима су просечно од 800-900 мм док планински делови добијају и преко 1200 мм. Средња годишња количина падавина за подручје општине Љубовија је од 800 до 900 мм. Због наведених климатских карактеристика које су нарочито изражене у планинским пределима , а што је општа катрактеристика подручја општине Љубовија, са аспекта процене угрожености, заштите и спасавања у ванредним ситуацијама учлавамо на овом подручју опасне атмосферске појаве које се повремено јављају и могу да представљају опасност за људске животе као и да донесу велику материјалну штету. Од ових појава најчешће су : 1) Веома ниска температура , која се повремено јавља у зимском периоду; 2) Олујни ветрови; 3) Јаке и дуготрајне падавине; 4) Грмљавински обалаци; 5) Град. Воде на подручју општине Љубовија припадају Црноморском сливу. Све реке са десне стране из правца североистика уливају у главни реципијент реку Дрину. Кроз територију општине Љубовија протиче око 70 мањих водотокова. Од уласка на територију општине Љубовија у Дрину се најпре улива река Г. Трешњица са притоком Трибућом. Река Трешњица готово целим својим током тече кроз кањон у дужини од око 15 км. У њу се уливају воде и потоци који су периодичног карактера , са обронака планине Бобије , Кошљанске висоравни, Трутинца и Грчића. Река Љубовија са својим притокама кроз општину Љубовија тече 25 км, од Зеленог вира до ушћа у Љубовији. Главне притоке су јој Козловац, Оровичка река и Берловски поток. Грачаничка Река тече из Постоња и другим краком испод Соко града (Калканска река) током од око 11 км и улива се у Дрину код места Ушће на граници села Лоњин и Узовница. Низводно од Љубовије на 12 км у Дрину се улива у Црнци река Крупина са 6 км тока. Подземних токова нема регистрованих мада због претежно крашког рељефа воде има у дубини земљишта и овај крај богат изворима питке воде. Природних и акумулационих језера нема на подручју Љубовије. Богатство и разноврсност биљног и животињског света слива Дрине и Подриња, представљају један од великих и недовољно искоришћених потенцијала Србије. Ови предели се одликују присуством ендемичних и реликтних врста биљака и животиња. Уз Дрину и њену околину, могу се пронаћи и друге биљке које представљају ендемите Србије и Балкана, као што су: жалосни струпник, халација, паштричка облоглавка, босанска дивизма, дервентски различак или пријатна кандилка... Дрину, баш као и њене притоке, одликује и богатство рибљих врста. На најнижим теренима, повремено плављеном алувијалном земљишту, евидентиране су бела и црна врба, бела и црна топола, бели храст, али и жбунаста флора. На висинама до 600 метара су шуме глога, дрена, али највише има букове шуме. Багрем због брзог раста и широке употребе нагло осваја нове просторе. На подручју општине Љубовија присутне су шуме јове, граба, цера, шуме грабиће, црног граба и црног јасена, шуме брезе и јасике, шуме букве и јеле, вештачки подигнуте састојине лишћара и четинара, као и шуме багрема. Укупна површина шума и шумског земљишта на територији општине љубовија износи 13756,03 ха (око 37% од укупне површине), од чега се чак 9851 ха налази у приватном власништву.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: У хијерархијској мрежи насеља у рурални тип насеља општине изузев Љубовије и у вертикалној организацији издвајамо: 1) Сеоске центре I реда; 2) Сеоске центре II реда; 3) Сеоска насеља. Према резултатима пописа из 2022.године на територији општине живи 12272 становника са доминантним српским становништвом и становништвом православне вероисповести. Наиме, у погледу националног састава, становништво општине Љубовија је доста хомогено. Узимајући у обзир податке пописа из 2022. године Срби учествују у укупном становништву са

97,51%, док остатак од 2,49% чине националне мањине међу којима се по броју највише истичу Роми којих је према датом попису било 171 или 1,18%. Општина има 1227 становника или 34,4 становника по км², па је густина насељености по км² мања у односу на републички просек од 81,3 становника по км². Просечна старост становништва на нивоу целе општине је 42,7 година. Удео становништва старости до 20 година у укупном становништву општине износи 19,82%, становништва од 20-40 година 23,86%, становништва од 40-60 година 32,26% и становништва преко 60 година старости 24,06%. На основу података који се односе на званичне пописе становништва може се констатовати да развој становништва општине Љубовија у којој према резултатима пописа живи 12272 становника, од којих 49,58% женског и 50,42 % мушког пола, бележи следеће тенденције које се огледају у продубљивању следећих демографских процеса: 1) упоредним подацима из пописа 2011. и 2022.године бележи се пад становништва на простору општине Љубовија (-2197); 2) евидентан је тренд демографског старења – просечна старост становништва у општини Љубовија је 42,7 година; 3) 19,82 % укупне популације чине деца и млади до 18 година. Полна структура становништва је у односу 49,58% женске, наспрам 50,42% мушке популације. Према статистичким подацима Републичког Завода за статистику, број становника растао је само у периоду између два послератна пописа (1948-1953.године), иначе, општина Љубовија је имала неповољне популационе карактеристике у периоду 1953-1991. године. Буран раст броја становника у послератном периоду је последица високог природног прираштаја. Након тог периода, позитивног демографског развоја, наступа велика промена када су у питању популациона кретања, нарочито после 1961.године где је изражен пад природног прираштаја и појава нагле миграције становништва овог краја (за 20 година мигрирало је преко 9000 лица, нарочито у периоду између 1961-1971. године. Један од узрока високог степена миграције је усвајање економске реформе у тадашњој Југославији, након које је становништво одлазило на рад у иностранство. Од 27 насеља 2 припадају трећој миграционој зони. Овде се број становника повећао за 2,8 пута, а број домаћинстава за 2,69 пута. У осталих 25 села која припадају четвртој миграционој зони, број становника се смањило за око 30%, а број домаћинстава се повећао за око 4 %. Број становника се после 1948-1981. године смањило за око 19%, а у периоду 1981-1991. године за даљих 8% . Наталитет и имиграције као чиниоци повећања броја становника нису могли да издрже борбу са морталитетом и емиграцијом. Такво стање је и данас где фактор ниског наталитета има главни утицај на смањење укупног становништва, док миграциона кретања више немају велико учешће на крајњи биланс. Природни прираштај као директан резултат наталитета и морталитета, за цео период износио је у просеку 50/00, док за период од последњих десет година има негативну вредност. Старосна и полна структура формирају се као резултат дугогодишњих промена наталитета, морталитета и миграција. Полна структура у ранијем периоду имала је негативне тенденције које су се манифестовале падом учешћа женског пола у укупном становништву. Узрок томе је повећан одлив женског младог становништва из ове општине, тако да је повећано учешће мушког становништва од 48,2% (1961. године) на 49,5% (1971. године) и даље 51,4% (1981. године). Према подацима пописа из 1991.године учешће мушког становништва износило је 50,6 %. Дугогодишњи пад наталитета и веома изражена стопа емигрирања млађег становништва произвели су велики пад учешћа младог становништва до 19 година и наравно, повећање средовечног становништва од 40-59 година и старог (преко 60 година) . .

Година пописа становништва	2022	2011	2002	1991	1981	1971	1961	1953	1948
Број становника	12272	14469	17052	18391	19890	21689	25009	25541	24448

Диверзификација руралне економије: Пољопривреда је према сачуваним историјским подацима била основна делатност људи на овим просторима, а у модерно време представљала је један од главних замајаца развоја. И поред тога што је процес индустријализације довео до великих миграција становништва са ових простора и смањило проценат становништва који зависи искључиво од пољопривреде и даље је велики број становника општине који су посредно или непосредно везани за пољопривреду. Опште је познато да је највећи део терета у време економских санкција и економске кризе поднела пољопривреда. Изостанак улагања у основна средства довео је до тога да је просечна старост механизације у пољопривреди преко 20 година. Исти је случај и са засадима воћа и са основним стадима у сточарству који нису адекватно обнављани. Разлози за овакво стање у пољопривреди су и гашење и стечај земљорадничких задруга које су биле главни организатори и носиоци пољопривредне производње. Имајући у виду везаност овдашњег становништва за земљу и домаћински однос према њој, као и отвореност за примену нових технологија производње, уз адекватну подршку државе и локалне

заједнице, пољопривреда би требало у будућности да буде главни носилац развоја. Ниво запослености, мерен бројем запослених на 1000 становника, показује знатно заостајање општине Љубовија у односу на Републику, али у односу на целокупну Мачванску област тај број је нешто повољнији. Подаци о броју запослених, учешћу жена међу запосленим становништвом и други значајни подаци о запосленим лицима за 2010. годину представљени су у табели (у питању је годишњи просек израчунат на бази стања на дан 31.03. и 30.09.2010. године) Када се узме у обзир структура запослених по делатностима за 2010. годину, може се уочити да је највећи број запослених на територији општине Љубовија у прерађивачкој индустрији (13,8%), затим у области вађења руде и камена (10,5%), у области образовања (7,7%), као и у области здравственог и социјалног рада (6,1%). Значајно је нагласити да од укупног броја запослених у општини Љубовија изузетно велики проценат чине приватни предузетници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих, чак 41,8%, што је знатно више у односу на републички просек (24,6%) и просек Мачванске области (28,6%). Иначе, када се посматра број запослених лица у неколико претходних година, према подацима РЗС, тај број за општину Љубовија је прилично константан и осцилира око 3000 запослених, док на нивоу Републике и Мачванског округа бележи тенденцију пада.

Запослени у 2010.години	Укупно	Учешће женау %	Запослени у правним лицима(приредна друштва,предузећа,установе,задругеи друге организације)	Приватни предузетници(лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих	Број запослених на 1000 становника
Република Србија	1.796.000	44,8%	1.355.000	441.000	246
Мачванска област	54.000	41,8%	39.000	15.000	176
Општина Љубовија	3.000	39,1%	2.000	1.000	179

Рурална инфраструктура: Развијена инфраструктура је један од основних предуслова квалитетног пословног окружења. Стање инфраструктуре може да буде одлучујући фактор који ће одредити привредника да инвестира или одустане од планираног улагања на одређеној територији. Саобраћајно- географски положај општине Љубовија биће унапређен у значајној мери изградњом деоница саобраћајница високог ранга, регионалних путних праваца, који пролазе подручјем општине Љубовија и омогућују њено укључивање преко Државног пута ИБ 28 (Мали Зворник-Љубовија-Бајина Башта) у регионалне, републичке и међународне токове саобраћаја. Изградњом друмских саобраћајница високог ранга које омогућавају ефикасније и безбедније повезивање са ближим и даљим окружењем створили би се предуслови за квалитетну размену саобраћајних токова између најважнијих улазно-излазних праваца насеља општине Љубовија. Према значају путна мрежа на подручју плана подељена је на следеће рангове саобраћајница: 1) државни путеви ИБ реда; 2) државни путеви ПБ реда; 3) општински путеви (локални путеви); 4) насељске саобраћајнице. Државни путеви ИБ реда Мали Зворник-Љубовија-Бајина Башта тако да се не планирају нови путеви овог ранга. Државни путеви ПБ реда у обухвату плана подудару се са постојећим регионалним правцима (137 Шабац-Крупањ-Грачаница и 141 Причевић- Љубовија) тако да се не планирају нови путеви овог ранга. Постојећи државни путеви ПБ реда немају одговарајуће елементе трасе те је неопходна реконструкција (137 на подручју Плана има неасвалтирану деоницу дужине око 10 км). Општински путеви представљају најважније саобраћајнице у насељеним местима, којима се најчешће насељски центри повезују са центрима насеља у окружењу или са саобраћајницама вишег ранга и преко ових саобраћајница на даље окружење и значајније центре. Путеве овог ранга поред развоја путне мреже у смислу повећања укупне дужине општинских путева неопходно је унапредити и у погледу реконструкције основних елемената трасе, јер су ови путеви поред неасвалтираних деоница најчешће са неодговарајућим (малим) радијусима хоризонталних кривина и нерегулисаним одводњавањем коловоза. Насељске саобраћајнице представљају изграђене улице у оквиру грађевинског реона насеља. Саобраћајнице које омогућавају приступ ка еколошким целинама или пољопривредним и шумским комплексима представљају некатегорисане путеве. Сагледавајући проблеме снабдевања водом, општина Љубовија је у претходном планском периоду анализирала потребе за санитарном водом и приступила изради одговарајуће пројектне документације за изналажење решења којима би се овај проблем превазишао. У складу са Другом фазом Извештаја о извршеним

истражним хидрогеолошким радовима и техничког решења отварања изворишта из подземних вода у алувијуму реке Дрине за потребе водоснабдевања Љубовије и пратећих насеља до 2020-те године („Водо- инжењеринг“, Београд, 1992. године) и Главним пројектом снабдевања водом насеља Љубовија („Водо-инжењеринг“, Београд, 2000. године), приступило се изградњи новог изворишта Грабовица у алувијуму реке Дрине, као и изградњи примарног цевовода $\varnothing 300$ мм, од тог изворишта до Љубовије. У складу са започетим пројектом, потребно је: наставити са изградњом цевовода дистрибутивне водоводне мреже и објекта на мрежи (пре свега резервара), који су овим пројектом предвиђени. Процењеном потреба за санитарном водом усвојена је специфична потрошња воде од 250 л/ст/дан, у коју улази: количина воде која се користи у домаћинству за кување, прање, купање, појење стоке, заливање башти, поливање и прање улица, јавни водоскоци, градско зеленило, јавне чесме, потрошња воде у болницама, школама, предузећима и мања потрошња у индустрији, за гашење пожара и сл. Просечна специфична потрошња санитарне воде у Србији је висока и износи око 170 л/ст/дан. У општинама са мање од 25000 становника потрошња воде је испод просека, док је у великим градовима специфична потрошња воде за пиће веома висока (нпр 233 л/ст/дан у Београду у 2005.). Насеље Љубовија и села низијског дела општине (уз реку Дрину), као што су Доња Љубовија, Врпоље, Читлук, Црнча, Узовница и Лоњин, чиниће јединствен систем водоснабдевања, односно општински систем водоснабдевања. Обзиром на неравномерност потрошње у току године и у току дана, усвојени су следећи коефицијенти неравномерности: *дневни коефицијент неравномерности $K_{дан} = 1,50$; *часовни коефицијент неравномерности $K_h = 1,50$. Процене потребних количина санитарне воде за снабдевање насеља општине Љубовија обухваћених општинским водоводним системом до 2021. године процењене су на: $q=80,00$ л/с. Потребне количине санитарне воде за снабдевање водом осталих насеља општине Љубовија до 2021. године процењене су на $q=34,00$ л/с. * Примарна водоводна мрежа: У циљу повезивања насеља Лоњин, Црнча и Узовница са постојећим водоводним системом насеља Љубовија, наставити са започетим радовима на изградњи потисних водова профила $\varnothing 200$ мм и $\varnothing 150$ мм у дужини од око 11,50км.

* Секундарна водоводна мрежа: Постојећу водоводну мрежу у насељу Љубовија, потребно је sukcesивно реконструисати због старости инсталација али и како би се испоштовали важећи противпожарни прописи о минималним пречницима цеви у дистрибутивној водоводној мрежи. Паралелно са реконструкцијом, потребно је даље градити водоводну мрежу у периферним деловима насеља Љубовија и осталим насељима општинског водоводног система. * Остали објекти на мрежи: Постојећи водоводни систем насеља Љубовија располаже са 1300 м³ резервоарског простора. У наредном планском периоду планира се: • изградња друге коморе новог резервоара „Кршно Брдо“ у насељу Љубовија, укупне запремине 1000 м³; • изградња новог резервоара у насељу Врхопоље, запремине 200 м³. У наредном планском периоду планира се формирање општинског водоводног система којим је предвиђено повезивање насеља у низијском делу Дрине на водоводни систем насеља Љубовија. У том смислу планира се проширење капацитета изворишта Грабовица са још два бунара капацитета 30 л/с. Ради заштите изворишта потребно је успоставити мониторинг систем на извориштима у циљу праћења потенцијалног загађења подземне воде и неопходно је поставити мрежу пијезометара у зони изворишта, као и мераче протока на свим бунарима, сигналне каблове и опрему за дигитално праћење и даљинско управљање радом изворишта и целог система. Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Сл. гласник СРС, бр, 92/08), дефинисани су услови за формирање три зоне санитарне заштите изворишта. Зона непосредне заштите (зона строгог надзора - Прва зона): опредељена је у складу са члановима 6. и 7. Правилника, према којем зона непосредне заштите или зона строгог надзора (Прва зона санитарне заштите) представља простор око водозахватног објекта, које се обезбеђује ограђивањем (ограђени простор 450 m x 200 m око бунара и зграде за хлорисање - у површини од 9 ха) и где је приступ дозвољен само лицима овлашћеним од стране корисника објекта која су задужена за одржавање и остале интервенције на истом. Ова зона треба да обухвата простор од најмање 10 m у околини објекта. У првој зони санитарне заштите изворишта врши се засађивање декоративног зеленила, растиња које нема дубок корен а може се користити као сенокос. Зона друга – ужа зона заштите односи се на целу парцелу на којој је смештено извориште, дефинисана је на 650 m x 500 m у површини од 32.5 ха. Услови који се у зонама санитарне заштите морају испоштовати, дефинисани су у члановима 27, 28, 29, 30, 31, 32. и 33. наведеног Правилника. Становништво сеоских насеља општине Љубовија, које чини око 60% становништва општине, воду за пиће обезбеђује путем локалних и индивидуалних сеоских водовода, односно са капитираних извора. Локални сеоски водоводни системи (који су у функцији) не поседују уредну техничку документацију, водопривредне дозволе, нити постоји редован мониторинг физичко-хемијског и бактериолошког квалитета воде којом се снабдева становништво из оваквих система. У циљу постизања циљева одрживог

развоја и унапређења ЦВС Љубовија и локалних система водоснабдевања општине Љубовије потребно је интервенисати на следећи начин:

- израдити Елаборат о процени стања дистрибутивне мреже постојећег водоводног система Љубовија са циљем идентификације главних места губитака воде из система и приступити изради пројектне документације интервентне санације дистрибутивне мреже на основу елабората и имплементацији санације;
- спровести програме едукације становништва и школске деце о рационализацији потрошње воде;
- извршити тачан попис локалних сеоских и индивидуалних водоводних система, укључујући хидро потенцијал изворишта у функцији у циљу оптимизације коришћења и заштите;
- израдити Генерални пројекат и Претходну студију оправданости водоснабдевања сеоских насеља општине Љубовија са разматрањем укључивања сеоских насеља у општински водоводни систем Љубовија;
- израда програма јавне здравствене контроле водоснабдевања из локалних сеоских и индивидуалних водоводних система општине Љубовија;
- покренути процес решавања титулара над објектима јавног водоснабдевања, локалних сеоских објекта који не припадају општинском водоводном систему Љубовија јер због недостатка финансијских средстава и изостанка одговорних лица није могуће обезбедити јавно здравствену контролу водоснабдевања;
- покренути процес решавања статуса индивидуалних водоводних система у смислу обезбедивања јавно здравствене контроле водоснабдевања.

Насеље Љубовија има изграђену канализациону мрежу којом се санитарно- фекалне отпадне воде и део атмосферских отпадних вода евакуише без пречишћавања у околне водотоке и то у реке Љубовићу и Дрину. У складу са претходном планском (ГП Љубовија) и пројектоном документацијом (Генерални пројекат канализационе мреже насеља Љубовија – „Balby Internacional“, предузеће за инжењеринг, пројектовање и извођење, Београд 2004., у наредном планском периоду требало би приступити изградњи примарних канализационих колектора, предвиђених за прикупљање санитарно-фекалних отпадних вода, које се сада на више локација директно изливају како у реке Љубовићу и Дрину и постојеће јазове и вододерине. Конфигурација терена и економски услови, определили су даљу концепцију развоја канализационе мреже насеља као сепарациони систем. Употребљене воде ће се скупљати и евакуисати фекалном канализационом мрежом до локације опредељене за изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода, а атмосферске воде ће се отвореним каналима и риголама сакупљати и евакуисати у околне реке, јазове и вододерине. У циљу заштите живе средине и ради стварања предуслова за ширење секундарне канализационе мреже у наредном периоду неопходно је:

- изградити примарни канализациони колектор уз десну обалоутврду реке Љубовиће, профила $\varnothing 700$ мм, укупне дужине око 800 м, са падом у смеру речног тока, који ће прихватити канализационе испусте у реку Љубовићу у зони слива десне обале, до планираног моста и планиране канализационе црпне станице КЦС2;
- изградити примарни канализациони колектор уз леву обалоутврду реке Љубовиће, профила $\varnothing 600$ мм, укупне дужине око 1530 м, са падом ка кориту реке, којим ће се покупити канализациони испуст у зони слива леве обале и изградити планирану канализациону црпну станицу КЦС1 у зони постојећег канала;
- изградити примарни канализациони колектор за повезивање канализационих црпних станица КЦС2 и КЦС3, профила $\varnothing 700$ мм, укупне дужине око 1200 м, са падом ка постојећем колектору 400 мм;
- изградити примарни канализациони колектор за повезивање канализационих црпних станица КЦС3 и КЦС4, односно до локације опредељене за постројење за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), профила $\varnothing 700$ мм, укупне дужине око 1900 м, са падом ка локацији ППОВ;
- сукцесивно реконструисати постојећу канализациону мрежу „општег система“, односно вршити замену дотрајалих цеви новим, минималног профила $\varnothing 300$ мм. На примарној канализационој мрежи планира се изградња четири канализационе црпне станице за прелазак преко канала и водених токова и то: КЦС1 на постојећем Сабирном каналу 1; КЦС2 на реци Љубовићу; КЦС3 на месту изливања постојећег канализационог колектора у реку Дрину; КЦС4 на локацији предвиђеној за изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода.

Неспоран негативан утицај упуштања сакупљених комуналних отпадних и индустријских отпадних вода у реке Љубовићу и Дрину, може се зауставити једино изградњом постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ). Изградња ППОВ ствара услове за прихват на пречишћевање како комуналних отпадних вода које се генеришу на простору Љубовије и пет напред наведених сеоских насеља, тако и отпадних вода индустријских погона радне зоне „Љубовија“. Осим у самом насељу Љубовија, у осталим насељима општине не постоје канализациони системи за сакупљање и евакуацију отпадних вода. Обзиром на конфигурацију терена и разбијени тип сеоских насеља карактеристичан за планинске крајеве, у наредном планском периоду потребно је предузети радове на изради санитарно-фекалне канализационе мреже у насељима уз реку Дрину са мини уређајем за пречишћавање отпадне воде, како би се заштитио квалитет воде у реци. У том смислу потребно је приступити припреми планско техничке документације и изградњи насељске канализационе мреже. Где год је то могуће (из разлога економичности), потребно је градити мини

уређаје за пречишћавање отпадних вода за више насеља. У том смислу је предвиђено следеће: • једна локација мини постројења за пречишћавање отпадних вода (МППОВ) за насеља Црнча и Узовница, у зони реке Дрине низводно од улива Крупањске реке, • једна локација мини постројења за пречишћавање отпадних вода (МППОВ) за насеље Врхпоље у зони реке Дрине, низводно од изворишта Грабовица, • једна локација мини постројења за пречишћавање отпадних вода (МППОВ) за насеље Горња Трешњица у зони реке Дрине, узводно од предвиђеног профила ХЕ Тегаре, • насеље Лоњин прикључити на централно постројење за пречишћавање отпадних вода насеља Љубовија (ППОВ). У осталим насељима општине где год је то могуће са аспекта конфигурације терена и концентрације становања, приступити изградњи канализационог система са мини уређајем за пречишћавање отпадне воде.

ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА : Објекти 110 kV: На територији општине Љубовија постоји далековод 110kV: Крупањ- Љубовија. У наредном периоду 2010.-2020. планира се изградња новог далековода 110 kV из правца М.Зворник. Објекти 35 kV: На предметном простору егзистирају четири трафо-станице 35/10 kV: "Љубовија 1", "Љубовија 2", "В.Мајдан" и "Бобија". Објекти 10 kV: Да би се решио проблем снабдевања електричном енергијом постојећих али и да би се омогућило квалитетно и сигурно снабдевање електричном енергијом нових потрошача, планира се изградња око 54 трафо-станице 10/0,4 kV на простору општине Љубовија. У централном делу насеља Љубовија потребно је планирати зидане или монтажано-бетонске трафо-станице, а у периферним деловима насеља Љубовија и осталим насељима општине Љубовија, планирати стубне трафо-станице 10/0,4 kV. У централном делу насеља Љубовија градити подземну мрежу 10 kV, а у периферним деловима истог насеља и осталим насељима општине Љубовија градити далекове на бетонским или другим одговарајућим стубовима минималне висине 12,0 m. Ниско-напонска мрежа и јавна расвета: Планира се даља изградња ваздушне (надземне) и подземне (кабловске) ниско-напонске мреже. У централном делу насеља Љубовија и у подручју где има или се планира вишепородично становање градити подземну ниско-напонску мрежу, а у осталим подручјима градити надземну ниско-напонску мрежу на бетонским или другим одговарајућим стубовима висине минимално 9,0m. Ваздушну ниско-напонску мрежу градити са обе стране улица, а посебно искористити прилику постављања ниско-напонске мреже на стубове далековода (мешовит вод). Јавну расвету урадити у свим центрима насеља општине Љубовија. Светилке јавне расвете поставити на стубове мешовитог вода, на стубове ниско-напонске мреже или на посебне металне стубове (посебно у насељу Љубовија).

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА: Циљ даљег развоја телефонизације општине Љубовија је да се у наредном периоду сваком домаћинству обезбеди телефонски број односно приључак. Постојећи симетрични и коаксиални подземни телефонски каблови су у претходном периоду замењени оптичким кабловима. У циљу повећања квалитета у телефонском саобраћају, потребно је изградити три дигиталне телефонске централе, као и подземне оптичке каблове од централе у Љубовији до централе у Цапарић, од централе у Врхпољу до централе у насељу Дрлаче и од централе у Узовници до централе у Рујевцу. Планира се изградња градске оптичке мреже која би повезала градску управу и јавна предузећа, а касније и све установе од јавног значаја. На свим значајнијим раскрсницама и објектима у граду планира се постављање инсталације за видео надзор. Оптички телефонски каблови представљају окосницу за даљи развој телекомуникационог система на предметном подручју. Планира се даља изградња оптичке мреже са тенденцијом изградње оптичких приступних мрежа (до самог претплатника) и развој нових широкопојасних услуга. Дуж свих постојећих и нових саобраћајница обезбедити коридоре за постављање телекомуникационих каблова. Сва три оператера мобилне телефоније поседују мреже базних станица које не покривају у потпуности подручје општине Љубовија. Како би цело подручје општине било у потпуности покривено сигналом потребно је приступити проширењу мреже базних станица, односно изградњи нових базних станица. Оператер "ТЕЛЕКОМ- СРБИЈА" планира изградњу две базне станице, оператер "ТЕЛЕНОР- СРБИЈА" планира изградњу две базне станице и оператер "Vip mobile" планира изградњу две базне станице на подручју општине Љубовија.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Укупна површина пољопривредног земљишта на територији општине Љубовија износи 17309 ха или 48,62% укупне површине. Од тога је 10489 ха искоришћено. Под засадима воћа је 1806 ха, под ливадама и пашњацима је 4946 ха, а оранице и баште заузимају 3560 ха. Сточарску производњу на подручју општине карактеришу честе осцилације, смањивање и повећање. Ова производња је у директној вези са ратарском производњом тј. са могућношћу да се обезбеди кабаста сточна храна. Број грла појединих сточарских врста често осцилира пре свега због различитих

тржишних услова. Механизација пољопривредних газдинастава је застарела, стара је више од 20 година набављана кредитима који су давани 80-тих година. Последњих неколико година захваљујући субвенцијама за машине и опрему Општине Љубовија и Министарства пољопривреде механизација је делимично обновљена. Објекти за смештај хране и стоке су неадекватни (већина је изграђена од дрвета) стари више деценија и због недостатка новчаних средстава нису обновљани. Пољопривредна газдинства су у великом броју старачка и имају проблема са обрадом земљишта због недостатка радне снаге. Већина младих завршетком школе одсељава се у веће градове у потрази за послом. Према подацима са пописа пољопривреде из 2012. године укупна површина пољопривредног земљишта на територији општине Љубовија износи 17309 ха или 48,62 % укупне површине. Од тога је 10489 ха искоришћено, или 60,6 %. Што се тиче педолошких карактеристика може се рећи да на подручју општине Љубовија има више типова земљишта од којих су најзначајнији: Дистрични камбисол- јако кисело земљиште ниске до средње продуктивне способности које заузима 71% укупне површине; Алувијално- флувијални нанос- земљиште добре продуктивне способности који заузима 5% подручја; Смеђе скелетоидно земљиште- ниске продуктивне моћи које заузима око 12 % подручја; Остала земљишта која немају већи пољопривредни значај (камењар, псеудоглеј, каламбисол и др.) заузима 12% подручја. Укупно се наводњава 268 ха, а од тога највише оранице и баште на 196 ха. Према начину наводњава површински се наводњава 66,5%, орошавањем 8,4% и системом кап по кап 25,1%. Према извору наводњавања из подземних вода се наводњава 18,7%, површинским водама на газдинству 21,5 %, површинским водама ван газдинства 53,5%, водом из водовода 4% и осталим изворима наводњавања 2,3%. На територији општине Љубовија не постоје системи за одводњавање и заштиту спољашњих и унутрашњих вода. Површина од 551,03,26 ха је у државној својини, за закуп је предвиђено 105,44,23 ха , а тренутно је у закупу површина у износу од 6,03,51 ха.

Попис пољопривреде из 2012.године

жито	1998
махунарке	7
индустријско биље	104
кормно биље	1209
природне ливаде	4000
кромпир	215
поврће	12
ливаде и пашњаци	4946

Вишегодишњи засади: Воћарску производњу на овом подручју карактерише уситњеност парцела и недовољна технологија производње. Укупна површина под воћњацима је 1806 ха, од тога је 1359 ха плантажних и 448 ха екстезивних. Иако су природни услови повољни, због уситњености парцела и непотпуне агротехнике, приноси воћа су нестабилни. Због недостатка сезонске радне снаге и због варијација на тржишту на овим просторима нема великих комерцијалних засада. Водећа воћна врста на просторима општине Љубовија је малина. Изградњом прерадних капацитета, пет хладњача укупног капацитета 700 вагона дошло је до повећања засада под малином. Тренутне површине под малином су око 539 ха. Годишња производња се креће од 350-400 вагона. Предност малине у односу на остале воћне врсте је у томе што редовно рађа и нема већих осцилација у годишњем приносу. Површине под купиним су око 112 ха. За ову воћну врсту су карактеристичне велике осцилације у квалитету и откупној цени. Због тога површине под овом пољопривредном културом задњих година су у стагнацији, јер произвођачи нису никада сигурни какав финансијски резултат могу да очекују. Шљива је некад била водећа воћна врста на просторима општине Љубовија. Око 70% производње је прерађивано у ракију, а 30% за сушење. На просторима општине Љубовија производило се до 1000 тона суве шљиве. Задњих 20 година дошло је до смањења броја стабала и површина под шљивом. Разлог за то је смањење броја становника у сеоским подручјима тј. смањење броја активног пољопривредног становништва и појава неизлечивог вирусног оболења шарке шљиве (Plum rox virus) која се на овим просторима појавила деведесетих година прошлог века. Тренутна површина под шљивом је око 962 ха. Од произведене количине 80% се преради на пољопривредним газдинствима (70% за производњу ракије, 5% за сушење и 5% за прерађевине - џем, пекмез и сок), а преосталих 20% се пласира за конзум (пијавце) извоз и прераду. У производњи осталог воћа на овим просторима пољопривредни произвођачи нису нашли економску оправданост тако да нема

већих засада. Изузетак је неколико засада јабуке и ораха. Редослед осталих воћних врста по значају на овим просторима је следећи: јабука 74 ха, крушка 27 ха, вишње 12 ха, орах 10 ха, бресква 2 ха, кајсија 2 ха, лешници 2 ха, остало воће 6 ха. На територији општине Љубовија 4 пољопривредна газдинства се баве виноградарством површине испод 1 ха.

Сточни фонд: Производња ратарских пољопривредних култура одвија се на индивидуалним пољопривредним газдинствима. Та производња је у директној вези са сточарством и углавном се производи онолико колико је потребно да би се заокружили производни циклуси у узгоју стоке. Изузетак је производња дувана на индивидуалним пољопривредним газдинствима, неколико већих произвођача кромпира и неколико већих произвођача поврћа у заштићеном простору. Површине под ратарским културама приказане су у табели. Сточарску производњу на подручју општине карактеришу честе осцилације, смањивање и повећање. Ова производња је у директној вези са ратарском производњом тј. са могућношћу да се обезбеди кабаста сточна храна. Број грла појединих сточарских врста често осцилира пре свега због различитих тржишних услова. Од прерадних капацитета, на подручју општине, постоји више мањих млекара које могу да прераде 1000 литара млека дневно, док капацитета за месне прерађевине нема. Сточни фонд на индивидуалним пољопривредним газдинствима чине: говеда 3454 - краве 2106; свиње 14909 - крмаче 1214; овце 22104 - приплодне 14776; козе 1024; кокошке 46112; ћурке 327; патке 192; гуске 55; остале живине 830. Пчеларство је заступљено и у развоју је због погодне конфигурације терена и непостојања тешке индустрије, укупно има 5173 кошница. Због конфигурације терена ово подручје има богату хидрографску мрежу и повољне услове за подизање рибњака пре свега хладноводних-пастрмских рибњака. Тренутно постоји пет пастрмских рибњака. Носилац пастрмске производње је рибњак у Г. Трешници. То је пуносистемски рибњак који уз примену савремене технологије производи 250 тона годишње што је $\frac{1}{4}$ укупне производње пастрмке у Србији. Савремена технологија овог рибњака се заснива на убацивању течног кисеоника у воду што је утростручило укупну годишњу производњу а јединствено је на просторима Србије. Располовиви капацитети за производњу пастрмке на подручју општине Љубовија су око 300 тона годишње. У перспективи је и изградња објекта за прераду рибе.

Механизација, опрема и објекти: Стање пољопривредне механизације на територији општине Љубовија идентично је стању на територији целе Републике, механизација је застарела, а просечна старост је око 30 година. Према попису пољопривреде из 2012. године на територији наше општине има: једноосовинских трактора укупно 848, од тога 798 су старији од 10 година; двоосовинских трактора има 846 од тога 821 старији од 10 година; задње три године уредбом Министарства купљено је петнаестак нових трактора. Комбајна има 280 од тога 265 старијих од 10 година. Прикључне машине су: берачи кукуруза 40, плугови 661, тањираче 356, дрљаче 485, сетво-спремачи 7, ротофрезе 173, растурачи минералног ђубрива 71, растурачи стајњака 16, сејалице 166, прскалице 323, приколице 923 и косилице 772. Објектат за смештај говеда има 2064, објекти за смештај свиња 2593, објекти за смештај кокошака носиља 1974, објекти за смештај остале стоке 1276. Кошева за кукуруз 1995, амбари 622, силоса на територији општине немамо. Сушаре 134 и 34 објекта за силажу. Објекта за смештај пољопривредних машина и опреме имамо 628, и шест хладњача. Стакленика 2, и пластеника 415.

Радна снага: Газдинства према броју чланова и стално запослених на газдинству има укупно 3240, од тога 1-2 лица - 1863, 3-4 лица - 1160, 5-6 лица - 196 и 7 и више лица - 21. Чланови газдинства и стално запослени на газдинству укупно има 8317 од тога 3759 жена и 4558 мушкараца, на породичном газдинству је запослено 8300, од тога 3755 чине жена, 4545 чине мушкарци. На газдинству правног лица има 17 запослених од тога 4 жене и 13 мушкараца. Од укупно 3240 газдинстава, на 476 газдинстава су носиоци жене, а на 2754 мушкарци. Чланова породице и рођака који су обављали пољопривредну активност на газдинству има 5080 од тога 3289 жена и 1791 мушкарац. Стално запослених на газдинству нема. Годишње радне јединице ангажоване радне снаге на пољопривреди има 3368 лица. Од тога носиоца газдинстава 1441, где су 173 жене. Чланова породице и рођака који су обављали пољопривредну активност на газдинству има свега 1787 од тога 1212 жена. Што се тиче сезонске радне снаге и радне снаге под уговором има 133 радника. Пољопривредним газдинствима на територији општине Љубовија газдују 3240 управника, од тога 435 жена и 2805 мушкараца. Што се тиче нивоа обучености 2065 лица има само пољопривредно искуство стечено праксом, 38 има курсеве из области пољопривреде, 33 има пољопривредну средњу школу, 951 има другу средњу школу, 51 има пољопривредну вишу школу или факултет и другу вишу школу или факултет има 102. Оних који су похађали курсеве о пољопривреди у 2012. године је 65. Од укупног броја газдинстава која се баве другим профитабилним активностима, 46

пољ. газдинства се баве прерадом меса, 256 прерадом млека, 389 прерадом воћа и поврћа, а 19 прерадом других пољопривредних производа. Обрадом дрвета се бави 154, активности у шумарству има 14, у туризму 3, народној радиности 1, узгоју рибе 2, радом на основу уговора у области пољопривреде 21, и радом на основу уговора у другој области 1. Према попису пољопривреде из 2012. године на територији општине старост чланова и стално запослених на пољопривредним газдинствима је у просеку је мања од 51 годину.

Структура пољопривредних газдинстава: Укупан број пољопривредних газдинстава на територији општине је 3240, од укупног броја домаћинстава пољопривредна су 66,78 %. Према величини коришћења пољопривредног земљишта од 3240 газдинстава, без земљишта су 8 газдинстава, мање од 1 ха је 845, између 1 и 2 ха је 672 од 2 - 5 ха је 1065 и од 5 - 10 ха 518. Број условних грла газдинства је 9219 грла, од тога мање од 4 УГ има 2539, од 5-9 УГ 586, 10-14 УГ 97, од 15-19 УГ 14, од 20-49 УГ 4.

Производња пољопривредних производа: Главни проблем општине Љубовија који се тиче масовније производње пољопривредних производа су уситњеност парцела и недовољна едукација произвођача, који не примењују у довољном обиму агротехничке мере. Застарела механизација такође представља проблем који лошијом обрадом земљишта доводи до мањег приноса. Због конфигурације терена на територији општине што се тиче биљне производње најзаступљенији су кукуруз, пшеница, јечам, луцерка, дуван и кромпир. Заступљене су и друге биљне врсте али су то на мањим површинама и за сопствене потребе. Просечан принос по хектару кукуруза је 5 т, што укупно износи око 7700 т; принос пшенице је око 3 т што укупно износи око 700 т; просечан принос јечма по ха је 2,8 т што укупно износи око 280 т; просечан принос луцерке по ха је 7 т, што укупно износи око 3500 т; дуван је у приносу око 1,5 т по ха што укупно износи око 150 т; и просечан принос кромпира је око 15 т по ха што је укупно око 3000 т. Воћарство је заступљено у следећим културама: Засади под шљивом дају просечан принос од око 10 т по ха што укупно износи око 10000 т; малина у просеку даје принос од 6 т по ха, што укупно износи 3000 т; купина у просеку даје принос од око 7 т што укупно износи око 800 т. Од сточарства најзаступљенији су говедарство, овчарство, пчеларство и рибарство. Говедарство је заступљено у планинским пределима, и број грла по домаћинству је око 1- 10, овчарство је заступљеније и број по фарми се креће од 10-100 грла. Пчеларство је заступљено и у даљем је развоју, због непостојања тешке индустрије и доброг простора за испашу пчела. Због добрих карактеристика водне мреже на нашој територији има 7 пастрмских рибњака, планинске реке и чиста не загађена вода су предуслов да се из наших рибњака производи квалитетна риба. За бављење органском производњом постоје изванредни услови, али за сада није заступљена та врста производње. Постоје земљишта која никада до сада нису третирана агрохемијским средствима.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: Сходно предходним лошим искуствима са задругарством, на нашем подручју постоје 3 задруге које не функционишу у обиму у којем би требало. Задругарство је важно због уситњености парцела и недовољно финансијских и стручних капацитета, посебно због предстојећих програма и пројеката од стране ЕУ. Произвођачких удружења такође нема и нису заступљена, а само удруживањем мање ситних произвођача и прерађивача пољопривредних производа могуће је да постану конкуренти на тржишту и покушају обезбедити што бољи пласман производа.

Трансфер знања и информација: Када је у питању функционисање система преноса знања и информација на нивоу општине Љубовија, готово да и не постоје обуке пољопривредних произвођача од стране образовних и истраживачких установа и организација. На подручју општине Љубовија, независно од Општинске управе, имамо активну свега једну ПССС, и то ПССС „Пољосавет“ Лозница, која има одређен број газдинстава која обилази и даје им савете у току године. Такође ПССС „Пољосавет“ одржава више пута годишње предавања и едукује пољопривредне произвођаче. Произвођачи највише информација и помоћи добијају од сарадника за пољопривреду у оквиру Општинске управе и ПССС " Пољосавет", Лозница, која у сарадњи са Општинском управом помаже пољопривредницима у процесу регистрације и обнове регистрације домаћинстава, подношења захтева Министарству. Трансфер информација до пољопривредних произвођача у највећој мери иде преко локалних радио станица и друштвених мрежа.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	860.000,00	1.500,00	65	0,00	0,00
	УКУПНО		860.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	8.000.000,00	65	100.000,00	140.000,00
2	Управљање ризицима	104	3.000.000,00	15	70.000,00	0,00
	УКУПНО		11.000.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	11.860.000,00
Планирана средства за директна плаћања	860.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	11.000.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	0,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	140.000,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљна група овог програма: 1) регистрована пољопривредна газдинства–физичка лица (укључујући предузетнике) и 2) правна лица, регистрована у Националном регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју. Након спровођења овог програма очекивања су да ће пољопривредна газдинства повећати ефикасност и конкурентност на тржишту. Због високе стопе незапослености, а повољних природних услова за развој пољопривреде општина Љубовија одлучила је да издвоји значајна средства за ову намену, а у циљу повећања самозапошљавања на пољопривредним газдинствима. На територији општине постоје добри услови за развој воћарства (купина, малина, шљива...) и сточарства (говедарство, овчарство...). Овим путем општина жели да подстакне пољопривредне произвођаче да се баве овим сектором пољопривреде и да се направи одређена база за развој и других грана пољопривреде за које постоје добри предуслови. Имајући у виду специфичност средине у којој се програм спроводи, број корисника и висину буџетских средстава који се сваке године увећава, постигнути су следећи циљеви: унапређена сточарска производња, уведена је сигурност у производњу, унапређена ратарска производња, уведен део технолошки напредне производње који утиче на квалитет и квантитет приноса, конкурентност пољопривредних производа на тржишту, подигнути интензивни воћни засади, побољшан квалитет и континуитет на тржишту чиме се тежи достизање стандарда квалитета.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Након усвајања Програма од стране СО-е Љубовија, исти ће се објавити у Службеном листу општине Љубовија, званичном сајту општине Љубовија, преко локалних радио станица, тако што ће се обавештавати грађани о начину и роковима за подношење пријава, на огласним таблама општине и свих месних заједница на територији општине, а свакако све детаљније информације могу се добити у служби за пољопривреду Општине Љубовија,

Мониторинг и евалуација: Мониторинг над спровођењем овог програма спроводиће пољопривредна стручна служба општине Љубовија, која по потреби за ову намену може формирати стручну комисију за мониторинг читавог Програма. Наша општина је последњих девет година радила сличне програме који су наишли на прилично добар одзив регистрованих пољопривредних газдинстава који су користили подстицаје. На основу досадашњег искуства на примени програма највећи број корисника користио је подстицаје за инвестиције у опрему за наводњавање, машине и опрему за заштиту биља, машине за обраду земљишта и опрему за пчеларство. Оправдано смо прошле, а и ове године увели и нову меру, подстицаје за осигурање, јер су ризици од града, поплава и пожара су све учесталији, а штете све обимније и веће из године у годину, с тим да за ову меру подносиоци захтева могу да конкуришу и код Министарства пољопривреде, дакле двојно финансирање. Ове године Општина Љубовија уводи регрес за репродуктивни материјал, односно за вештачко осемењавање крава, са циљем да се помогну сточари. У зависности од реализације предвиђених мера пољопривредна стручна служба општине Љубовија ће у будућем периоду утврдити да ли ће спроводити исте мере, или ће мењати према потреби и захтевима пољопривредних произвођача.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

Образложење: У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“ бр. 10/13, 142/14, 103/15, 101/16 и 35/2023), АП и ЈЛС могу да утврђују мере подршке који се односе на директна плаћања за регресе за репродуктивни материјал за вештачко осемењавање. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја РС за период 2014-2024.године ("Службени лист РС" бр. 85/2014). Сточарство у претходних пар година у веома тешкој ситуацији, обзиром на веома ниску откупну цену млека и ниску цену товних грла. Иако се повећава број уматичених грла стоке, сточарска производња се углавном одвија на веома малом броју индивидуалних фарми. Укупан број крава у општини Љубовија је 830 и око 60% пољопривредника осемењава краве, због чега и уводимо ову меру са циљем да помогнемо сточарима и регресирамо вештачко осемењавање крава, и допринесемо производњу млека и меса.

Циљеви мере: Реализација ове мере позитивно утиче на економски и социјални статус руралне средине: подизање конкурентности производње и стварање тржишно одрживог произвођача; побољшање расног састава говеда; обезбеђивање услова за уравнотежен развој говедарства; боље коришћење расположивих ресурса; јачање вертикалне интеграције у производњи млека и меса; подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Регрес за вештачко осемењавање предвиђен је Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју. За репродуктивни материјал не постоји комплементарност са националним програмом руралног развоја 2021-2024.

Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су комерцијална пољопривредна газдинства са активним статусом, регистрована као физичка или правна са пребивалиштем на територији општине Љубовија, регистрована у складу са законом којим се уређује пољопривреда, до дана објављивања конкурса за подстицаје по Програму за 2023. годину, под условом да су испунили све критеријуме програма и конкурса.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: Да је комерцијално породично пољопривредно газдинство са пребивалиштем на територији општине Љубовија (физичко или правно лице) са активним статусом регистровано до дана објављивања конкурса за подстицаје по Програму за 2023. годину, под условом да су испунили све критеријуме програма и конкурса у складу са законским прописима који регулишу ову област, што доказује одговарајућом документацијом из регистра пољопривредних газдинстава (потврда о активном статусу, извод из регистра и животињска структура); - да један исти корисник може остварити подстицаје и за мере директних плаћања и за мере руралног развоја. - да је измирио доспеле обавезе по основу изворних јавних прихода за носиоца, што доказује издавањем уверења из локалне пореске администрације које не сме бити старије од три месеца;

Специфични критеријуми: За инвестицију 100.1.1 регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање), специфични критеријуми су: - да је грло вештачки осемењено први пут у периоду од 01. јануара 2023. године до дана подношења захтева са доказима (копија пасоша и картон о вештачком осемењавању). Грло које је предмет подстицаја мора бити у власништву подносиоца захтева или члану газдинства (уписаног у регистар) у моменту осемењавања и подношења захтева.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Редослед пристизања благовремених и потпуних захтева до утрошка средстава	да	

Интензитет помоћи: Максимални износ регреса за вештачко осемењавање грла говеда износи 1.500,00 динара за вештачки осемењено грло, по редоследу пристизања захтева до утрошка средстава.

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних газдинстава за регрес за репродуктивни материјал

Административна процедура: Реализацију мере регрес за репродуктивни материјал кроз вештачко осемењавање крава обавља Комисија за спровођење програма подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја коју образује Општинско веће општине Љубовија. Комисија је у обавези да распише конкурс прецизирајуће рокове, услове, посебне критеријуме и пропише образац захтева. Уз захтев се прилаже: документација из РПГ, копије пасоша, и картона-потврде о вештачком осемењавању са јасно исказаним износом са и без пдв-а, као и доказ да је крава вештачки осемењена у периоду од 01. јануара 2023. године до дана подношења захтева. Уколико ветеринарска станица или амбуланта није у пдв-у прилаже уверење из текуће године надлежне пореске управе да није у пдв-у или комисија службено прилаже доказ са сајта Пореске управе. Образац захтева може се преузети преко званичног општинског сајта или писарнице. Подношење захтева Комисији за спровођење програма врши се преко поште или писарнице општинске управе Љубовија. Комисија након завршетка конкурса и обраде захтева утврђује листу кандидата у складу са критеријумима програма и конкурса и доставља Општинском већу, које доноси одлуку о додели средстава до износа финансијских средстава планираних програмом, која садржи право на приговор у року од 8 дана од дана истицања на огласну таблу. О приговору одлучује Општинско веће. У складу са правоснажном одлуком о додели средстава Председник општине доноси решење о исплати средстава на наменски рачун корисника. Нераспоређена средства по мерама могу се преусмерити на меру где је већа заинтересованост подносиоца захтева по критеријуму селекције (бодовање, редоседу пристизања захтева).

Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

Образложење: Водећа воћна врста на просторима општине Љубовија је малина. Изградњом прерадних капацитета, шест хладњача укупног капацитета 700 вагона дошло је до повећања засада под малином. Тренутне површине под малином су око 539 ха. Годишња производња се креће од 350-400 вагона. Предност малине у односу на остале воћне врсте је у томе што редовно рађа и нема већих осцилација у годишњем приносу. Шљива је некад била водећа воћна врста на просторима општине Љубовија. Око 70% производње је прерађивано у ракију а 30% за сушење. На просторима општине Љубовија производило се до 1000 тона суве шљиве. Задњих 20 година дошло је до смањења броја стабала површина под шљивом. Разлог за то је смањење броја становника у сеоским подручјима тј. смањење броја активног пољопривредног становништва и појава неизлечивог вирусног оболења шарке шљиве (Plum rox virus), која се на овим просторима појавила деведесетих година прошлог века. Тренутна површина под шљивом је око 962 ха. Од произведене количине 80% се преради на пољопривредним газдинствима (70% за производњу ракије, 5% за сушење и 5% за прерађевине - џем, пекмез и сок), а преосталих 20% се пласира за конзум (пијаци), извоз и прераду. Стратешки циљ за израду овог програма јесте унапређење пољопривредне производње, подршка увођењу нових мера и технологија у воћарству, унапређење генетског и садног материјала у воћарству. Техничко-технолошка опремљеност пољопривредног сектора захтева значајније инвестиције у модернизацију производње пољопривредних газдинстава, као и опрему, технологију и јачање производног ланца. У складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024. највећи део буџетских средстава је управо намењен расту конкурентности. Мера инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења процеса производње, продуктивности,

конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости. Задњих година се може рећи да је дошло до модернизације механизације и опреме у области воћарства, посебно система за наводњавање, машина за заштиту биља, као и повећања површина под засадима посебно малине, али и шљиве. Сектор: Млеко - Сектором доминирају мали произвођачи, одрживе и делимично одрживе фарме. Општи проблем представља низак ниво квалитета произведеног млека и низак ниво производње по крави, што доводи до непрофитабилног пословања произвођача. Више од 70% породичних газдинстава држи до 3 музне краве што резултира ниским нивоом количине и квалитета млека. Више од 75% сировог млека испорученог млекарима још не испуњава стандарде ЕУ. Веће фарме се суочавају са лошом технологијом у исхрани животиња, недостатком напредног генетског узгоја и лошим условима држања стоке. Такође, велики проблем представља правилан начин складиштења и правилна дистрибуција течног и чврстог стајњака. Побољшање начина складиштења и хлађења млека, као и развој производа са додатом вредношћу су начини на који се може побољшати конкурентност и квалитет производа. Сектор: Воће, грожђе и поврће - Иако ова газдинства карактерише специјализована производња, кључни проблем овог сектора је уситњеност поседа. Просечна површина земљишта по газдинству произвођача воћа је 0,55 ha, док је просечна површина винограда по газдинству око 3,5 ha. Просечна површина под поврћем по газдинству је 0,32 ha. Такође, високи трошкови производње и немогућност утицаја на цене у ланцу исхране доводе до ниског нивоа профита, а самим тим и до немогућности инвестирања у нове капацитете. Низак степен образовања и стручне оспособљености ствара потешкоће када је реч о правилној употреби савремене опреме и коришћењу инпута, сортирању, паковању и складиштењу, примени савремених метода за наводњавање, што резултира проблемом у ланцу прераде воћа, грожђа и поврћа обзиром да фабрике не добијају довољне количине високо квалитетних производа. Сектор: Остали усеви (житарице, уљарице, шећерна репа) - Према секторској анализи, приноси усева у Србији су знатно нижи него у већини земаља ЕУ услед ограничене употребе минералних ђубрива и сертификованог садног материјала. Српски пољопривредници користе мање од половине потребне количине минералног ђубрива у односу на пољопривреднике у развијеним земљама, углавном због недостатка финансијских средстава, технолошке заосталости и неефикасног система трансфера технологије. Штавише, техничка опремљеност газдинства, односно механизација која се користи у ратарству је застарела, посебно у области заштите животне средине. Према Попису пољопривреде у 2012. години, производњом житарица се баве скоро сва газдинства (око 600 хиљада) на просечној површини од 3 ха. У структури засејаних површина доминирају кукуруз и пшеница са учешћем од 92% свих засејаних површина под житарицама. Производња индустријског биља чини око 9% укупне вредности пољопривредне производње Србије. У претходном периоду, засејане површине под уљарицама расту, док су површине под шећерном репом промењиве. У складу са горе наведеним проблемима, постоји потреба да се кроз ову меру утиче на повећање приноса, побољшање агро- технологије, као и модернизацију складишних капацитета ратарских газдинстава. Сектор: Пчеларство - Пчеларство представља малу, али изузетно атрактивну пољопривредну делатност, која последњих година почиње да се тржишно усмерава у правцу прихватања услова и стандарда ЕУ. Различите врсте меда које потичу са географског подручја Србије су високог квалитета. У укупном економском обиму пољопривредне производње, пчеларска производња учествује са 0,4 %. Од укупне количине произведеног меда у претходном периоду (6,8 хиљада тона) извезено је око 45%. Најзначајније извозно тржиште су земље чланице ЕУ (Немачка, Италија и Аустрија), затим земље ЦЕФТА споразума (Македонија, Црна Гора и БиХ). За сада у Србији постоји 7 субјекта који имају извозне бројеве за извоз меда у земље чланице ЕУ.

Циљеви мере: Општи циљеви мере су: 1) стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; 2) повећање производње; 3) побољшање продуктивности и квалитета производа; 4) смањење трошкова производње; 5) унапређење техничко-технолошке опремљености; 6) одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; 7) раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; 8) усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама. Специфични циљеви по секторима су: За сектор МЛЕКО - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње млека путем циљаних инвестиција на малим и средњим газдинствима; повећање квалитета млека, нарочито у микробиолошком погледу (смањење броја бактерија и соматских ћелија; усвајање добре пољопривредне праксе, као и прилагођавање производа захтевима савременог тржишта; достизање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине; унапређење производне инфраструктуре и опреме. За сектор ВОЋЕ, ГРОЖЂЕ И ПОВРЋЕ - Успостављање

нових производних линија и обнављање постојеће производње; повећање површина у заштићеном и полузаштићеном простору; побољшање квалитета машина и опреме ради смањења губитака након бербе; побољшање складишних капацитета за воће, грожђе и поврће; повећање површина под интензивним засадима; повећање наводњаваних површина системом кап по кап; повећање броја произвођача који производе вино са географским пореклом. За сектор ОСТАЛИ УСЕВИ (житарице, уљарице, шећерна репа) - унапређење стања механизације на газдинствима; побољшање складишних капацитета; раст извоза житарица и индустријског биља; повећање наводњаваних површина системом кап по кап. За сектор ПЧЕЛАРСТВО - повећање производње пчеларских производа; повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; повећање степена запослености у сектору; достизање стандарда у области заштите животне средине.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. година.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су : комерцијална пољопривредна газдинства са активним статусом, регистрована као физичка или правна лица која имају пребивалиште на територији општине Љубовија, под условом да су испунили све критеријуме програма и конкурса.

Економска одрживост: У оквиру Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Љубовија, код мере инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава ,подстицаји за пољопривредна газдинства су мале вредности, и корисници нису у обавези да доставе бизнис план.

Општи критеријуми за кориснике: Корисник мора имати пребивалиште на територији општине Љубовија, регистрован у Националном регистру пољопривредних газдинстава и мора бити у активном статусу за 2023. годину. - Вредност инвестиција за које се подноси захтев за остваривање права на подстицаје мора бити једнака или већа од 30.000 динара; - Износ рачуна је једнак или већи од 30.000 динара и ако је на рачуну износ за сваку појединачну инвестицију из Табеле једнак или већи од 30.000 динара; - Корисник за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, -Да је РПГ измирило обавезе по основу јавних прихода за носиоца пољопривредног газдинства, издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе- Само услуге реализоване у току календарске 2023. године могу се сматрати прихватљивим за надокнаду трошкова, изузетак су рачуни за саднице воћа ,прихватљиви су рачуни из 2022. године, односно рачуни за саднице воћа за јесењу садњу.

Специфични критеријуми: -СЕКТОР МЛЕКО - Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ до 29 крава на крају инвестиције. Нема посебних критеријума за улагање у сектору млека за козе и овце. -СЕКТОР ВОЋЕ, ГРОЖЂЕ И ПОВРЋЕ - Прихватљиви корисници за све инвестиције у производњи воћа, грожђа ,двeћа и поврћа су пољопривредна газдинства са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра, као и пољопривредна газдинства регистрована у Регистру произвођача садног материјала воћа, винове лозе и хмеља у складу са Законом о садном материјалу("Службени гласник РС", број 18/05 и 30/10) са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. - СЕКТОР ОСТАЛИ УСЕВИ (житарице и индустријски усеви)- Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају до 49 ха земљишта под житарицама и индустријским усевима, односно пољопривредна газдинства која имају до 1,99 ха под хмељом. - СЕКТОР ПЧЕЛАРСТВО - У сектору пчеларства нема посебних критеријума прихватљивости.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.3	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.4	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализоване приколице за транспорт чврстог стајњака, укључујући и пратећу опрему за полутечни и течни стајњак)
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилнице; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; косилице; превртачи сена)
101.1.6	Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торови за усмеравање и обуздавање животиња
101.1.8	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.1.10	Машине за допунску обраду земљишта
101.1.11	Машине за ђубрење земљишта
101.1.12	Машине за сетву
101.1.13	Машине за заштиту биља
101.1.14	Машине за убирање односно скидање усева
101.1.15	Машине за транспорт
101.4.1	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.3	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадима
101.4.4	Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада
101.4.8	Набавка опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање (са фолијом)
101.4.16	Набавка опреме за резивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста
101.4.18	Опрема/механизација за заштиту од мрза
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.22	Машине за сетву
101.4.23	Машине за садњу
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.25	Машине за убирање односно скидање усева
101.4.26	Машине за транспорт
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.5.1	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.2	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3	Машине за ђубрење земљишта
101.5.4	Машине за сетву
101.5.5	Машине за садњу
101.5.6	Машине за заштиту биља
101.5.7	Машине за убирање односно скидање усева
101.5.8	Машине за транспорт
101.5.10	Машине и опрема за наводњавање усева
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство
101.6.3	Набавка возила и приколица за транспорт пчелињих друштава

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Број чланова домаћинства је преко 5 чланова/3-5 чланова/0-2 члана	да	15/10/5
2	Инвестиција је лоцирана у подручју са отежаним условима рада у пољопривреди	да	5
3	Подносилац захтева је лице млађе од 35 година/35-50 година/преко 50 година	да	15/10/5
4	Подносилац захтева није користио средства из програма за 2022.годину	да	25

Интензитет помоћи: Укупан износ средстава у оквиру мере инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава је 8 000 000,00 динара. Износ подстицаја за све инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава је 50% од вредности инвестиције без пдв-а, а за подручје са отежаним условима рада 65% од вредности инвестиције без пдв-а, максимално до 100.000,00 динара по кориснику.

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број газдинстава која су остварила право на подстицаје
2	Укупна вредност инвестиција у физичка средства
3	Укупно учешће ЈЛС (РСД)

Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране органа локалне самоуправе. Општинско веће ће расписати конкурс прецизирајуће рокове, услове конкурса у складу са програмом, прецизираће прихватљиве инвестиције у оквиру врсте подстицаја и прописаће образац захтева који се може преузети преко званичног општинског сајта или у служби за пољопривреду Општине Љубовија. Општинско веће ће бразовати Комисију за спровођење програма. Подношење захтева Комисији за спровођење програма врши се преко поште или писарнице општинске управе општине Љубовија. За набавку свих врста опреме и механизације, воћних садница у оквиру мере инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава, подносилац захтева за подстицај је у обавези да достави фискални рачун, оригинални рачун, отпремницу на име купца и гарантни лист за опрему и механизацију која подлеже издавању гарантног листа, односно изјаву да не подлеже гаранцији. Изузетно, што се тиче набавке садница (сертификовани и стандардни) у обзир улази садница набављена од правног лица, односно предузетника уписаног у Регистар произвођача садног материјала, у складу са законом којим се уређује садни материјал воћака. Након завршеног конкурса, комисија обавља бодовање подносиоца захтева по критеријумима утврђеним овим Програмом, истиче ранг листу подносиоца захтева до износа програмом планираних средстава. Уз захтев за подстицај за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава осим наведене документације подноси документацију прописану програмом и конкурсом и то: документација из РПГ потврда о активном статусу, извод из регистра, биљна и животињска структура). Поред наведене документације подносилац захтева подноси: доказ да је измирио доспеле обавезе по основу изворних јавних прихода за носиоца, што доказује издавањем уверења из локалне пореске администрације које не сме бити старије од три месеца од дана подношења захтева. Уколико подносилац захтева не достави потребну документацију комисија ће по службеној дужности од надлежних органа прибавити податке чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са Законом о општем управном поступку. Испуњеност услова за доделу подстицаја (комплетана документација и благовремене пријаве) утврђује комисија на основу ранг листе у складу са критеријумима конкурса. Ако два или више кандидата имају исти број бодова предност има кандидат који је раније поднео пријаву на конкурс. На основу предходно извршеног бодовања, Комисија саставља прелиминарну листу кандидата до износа финансијских средстава планираних програмом за ову меру. Нераспоређена средства по мерама могу се преусмерити на меру где је већа заинтересованост подносиоца захтева по критеријуму селекције (бодовање, редослед пристизања захтева), правећи нову листу кандидата до утрошка средстава у границама опредељених. Комисија предлаже расподелу средстава и утврђује коначну ранг листу на основу обрађених захтева и доставља Општинском већу који доноси одлуку о додели средстава која садржи поуку о правном леку - право на приговор (у року од 8 дана од дана истицања одлуке на огласну таблу). У складу са правоснажном одлуком о додели средстава председник општине закључује уговор са корисницима средстава којима се регулишу међусобна права и

обавезе. Председник општине доноси решење о исплати подстицајних средстава на наменске рачуне корисника у року од 15 дана од дана закључивања уговора. Обавеза корисника подстицаја је да добијене подстицаје користи са пажњом доброг домаћина и да инвестицију за коју је остварио подстицајна средства не отуђи најмање 5 година од дана исплате подстицајних средстава, а прецизније ће бити регулисано уговором.

Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

Образложење: У складу са Законом о подстицајима и руралном развоју („Службени гласник РС“ бр. 10/13, 142/14, 103/15, 101/16 и 35/2023), АП и ЈЛС могу да утврђују мере подршке који се односе на премију осигурања за усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиња, кроз подстицаје за инвестиције у пољопривреди за унапређење конкурентности и достизање стандарда квалитета. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024.године. Подстицај за премију осигурања за усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиње има за циљ сигурност у производњи, односно надокнаду штете причињене елементарном непогодом. Нестабилна клима последњих година и висок степен ризика у пољопривредној производњи (град, поплава, мраз, суша) последица су огромних губитака у пољопривреди. Наш циљ је да се овом мером на један начин заштите произвођачи од ризика. Мали број пољопривредних газдинстава врши осигурање пољопривредне производње и користи подстицаје за премију осигурања. Увођење подстицаја сматрамо реалном потребом јер су негативни ризици изазвани градом и поплавом последњих година све чешћи, што има негативни утицај на пољопривредну производњу. Имјћи у виду све то, одлучено је да ове године износ премије буде до 15% без пдв-а од укупно плаћеног износа осигурања под условом да за исту врсту осигурања РПП може да конкурише преко надлежне управе и ЈЛС и на тај начин би РПП имало 85% подстицаја за премију осигурања.

Циљеви мере: Сигурност у производњи и једна врста помоћи пољопривредним произвођачима да очувају уложени новац, односно да им се кроз осигурање врати уложен рад и труд; Мањи губици у производњи и боље коришћење расположивих ресурса; подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; боље коришћење расположивих ресурса.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Постоји комплементарност мере-подстицај за премију осигурања усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња са Уредбом о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023.години („Службени гласник РС“ бр.8 /2023, 21/2023, 27/2023, 42/2023, 52/2023, 55/2023, 60/2023 и 69/2023). С обзиром да се ради о истоветној мери, кориснику подстицаја за премију осигурања биће омогућено да за исту врсту осигурања конкурише преко министарства и ЈЛС и на тај начин би имао подстицај за премију осигурања 85%, што ће бити прихватљиво за многа РПП да ову меру искористе. Ова мера је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024.

Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су: физичка и правна лица-регистрована комерцијална пољопривредна газдинства са активним статусом, са пребивалиштем на територији општине Љубовија.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: -Да је комерцијално породично пољопривредно газдинство са пребивалиштем на територији општине Љубовија (физичко лице) са активним статусом регистровано до дана објављивања конкурса за подстицаје на огласној табли општине Љубовија), у складу са законским прописима који регулишу ову област, што доказује одговарајућом документацијом из регистра пољопривредних газдинстава; -да добављач и подносилац пријаве на конкурс не представљају повезана лица; -да је измирило доспеле обавезе по основу изворних јавних прихода за носиоца газдинства што доказује издавањем уверења из локалне пореске администрације које не сме бити старије од три месеца.

Специфични критеријуми: Да је предмет осигурања уписан у регистар пољопривредног газдинства, што доказује документацијом из регистра пољопривредног газдинства; да је документација за осигурање - оверена копија полисе осигурања издата од стране друштва за осигурање код кога је подносилац захтева осигуран, издата у периоду од 16. новембра претходне до 15. новембра текуће године и да је платио премију осигурања што доказује приложеном потврдом о извршеном плаћању укупне премије осигурања; ако је физичко лице – носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства закључило уговор о производњи са организатором производње који је осигурао усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиње у његово име и за његов рачун, то лице подноси потврду о осигурању издату од стране друштва за осигурање код кога је осигуран, као и потврду о извршеном плаћању укупне премије осигурања.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.3	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Редослед пристизања благовремених и потпуних захтева до утрошка средстава	да	

Интензитет помоћи: Минимални износ подстицаја за премију осигурања износи 15% од вредности укупно плаћене премије без пдв-а по кориснику максимално до 70.000,00 динара. Подстицаји се додељују по редоследу пристизања уредно поднетих захтева до утрошка средстава у складу са програмом и конкурсом до износа планираних финансијских средстава за ову меру. Уколико дође до недостатка новчаних средстава због већег броја поднетих захтева од планираних финансијских средстава, предност има кандидат који је раније поднео захтев писарници.

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број газдинстава која су остварила право на подстицаје
2	Површина осигураних усева, вишегодишњих засада, расадника и животиња

Административна процедура: Реализацију ове мере подстицај за осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња биће спроведена од стране органа локалне самоуправе. Општинско веће општине Љубовија расписује конкурс прецизирајуће рокове, услове, посебне критеријуме и прописује образац захтева. Уз захтев се прилаже: документација из РПГ (потврда о активном статусу, биљна и животињска структура у зависности од врсте осигурања, извод из регистра), фотокопија полисе осигурања, фотокопија потврде о извршеном плаћању предмета осигурања, уверење локалне пореске администрације не старије од три месеца до дана подношења захтева о измиреним обавезама по основу изворних јавних прихода за носиоца газдинства. Образац захтева може се преузети преко званичног општинског сајта или у служби за пољопривреду Општинске управе. Подношење благовремених и комплетних захтева Комисији за спровођење програма врши се преко поште или писарнице Општинске управе Љубовија. Нераспоређена средства по мерама могу се преусмерити на меру где је већа заинтересованост подносиоца захтева по критеријуму селекције. Комисија врши обраду захтева, утврђује листу кандидата у складу са критеријумима програма и конкурса и доставља Општинском већу, које доноси одлуку о додели средстава а садржи право на приговор у року од 8 дана од дана истицања на огласну таблу. О приговору одлучује Општинско веће. У складу са правоснажном одлуком о додели средстава Председник општине доноси решење о исплати средстава на наменски рачун корисника. Неблаговремене и непотпуне пријаве се неће разматрати, односно сматраће се одбаченим, тим пре што је усвојен критеријум редослед пристизања потпуних и благовремених захтева до утрошка средстава.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Регион Шумадије и Западне Србије	рзс*
Област	Мачванска област	рзс*
Град или општина	општина	рзс*
Површина	356	рзс*
Број насеља	27	рзс*
Број катастарских општина	24	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	14	
Демографски показатељи		
Број становника	12272	рзс**
Број домаћинстава	3240	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	35	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	15	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС		рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	14,12	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	16,72	рзс**
Просечна старост	43	рзс*
Индекс старења	126	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	20	рзс*
Основно образовање (%)	25	рзс*
Средње образовање (%)	41	рзс*
Више и високо образовање (%)	7	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	35,7	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	равничарски и брдско-планински	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	дистрични камбисол, алувијално флувијални нанос и смеђе скелетоидно земљиште	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	умерено - континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	850	Интерни
Средња годишња температура (oC)	10,31	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	-	Интерни
Површина под шумом (ha)	13488	рзс*

Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	-	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	-	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	-	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
<i>Стање ресурса</i>		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	3240	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	2278	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	99,25	
- правна лица и предузетници (%)	0,75	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	10489	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	29,46	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	10488,50	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	3321,00	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	3	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	-	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	-	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	328	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	-	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	268	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	-	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	3,8497	Интерни
- физичка лица (%)	-	Интерни
- правна лица (%)	-	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	5101	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	7905	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	471	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	-	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	8317	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	17	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	3368	рзс***
Годишње радне јединице (број)	-	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	3	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	8.720.605,00	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	-	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
<i>Рурална инфраструктура</i>		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	525	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	4120	рзс*

<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	3250	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	2700	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	-	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	-	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	-	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	24	рзс*
Број становника на једног лекара	578,66	рзс*
Број корисника социјалне заштите	-	рзс*
<i>Диверзификација руралне економије</i>		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	1340	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	63	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	316	рзс*
<i>Трансфер знања и информација</i>		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	не	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)		ПССС

Број: 320-42/2023-03

ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН
Милан Јовановић с.р

На основу члана 86. став 4. и члана 59. став 1. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС, бр. 197/2007, 83/2014- др. закон, 101/2016- др. закон, 47/2018 И 111/2021 – др. закон), члана 88. а у вези са чланом 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број 3/19), члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број: 18/23), Привремени орган општине Љубовија, на седници одржаној 02.11.2023. године, донео је

О Д Л У К У О ОПШТИНСКОЈ УПРАВИ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом Одлуком уређује се надлежност, унутрашња организација, начин руковођења и друга питања од значаја за рад и организацију Општинске управе, као јединственог органа општине Љубовија.

Члан 2.

Ради непосредног спровођења прописа општине, републичких закона и других прописа чије је извршење у надлежности општине, припремања нацрта одлука и других аката које доноси Скупштина општине, Председник општине и Општинско веће, ради вршења стручних и других послова које јој повери Република, Скупштина, Председник општине и Општинско веће образује се Општинска управа.

Члан 3.

Општинска управа у оквиру делокруга утврђеног законом, Статутом и овом одлуком обавља управне, стручне и друге послове из надлежности општине, обавља стручне и друге послове које јој повери Скупштина општине, Председник општине и Општинско веће и обавља послове које јој повери Република.

Општинска управа врши послове из става 1. овог члана само ако исти одлуком Скупштине општине нису поверени јавним службама или другим организацијама са јавним овлашћењем.

Члан 4.

Општинска управа, као јединствени орган општине, организује се у одељења као основне организационе јединице Општинске управе.

У оквиру одељења као основних организационих јединица образују се ниже организационе јединице као што су одсеци и групе.

Ниже организационе јединице се образују у зависности од врсте, обима и сложености послова, као и броја радника који те послове извршавају.

Члан 5.

Организационе јединице у оквиру одељења, њихов број и назив, радна места, услови за обављање послова радног места, број извршилаца, опис послова и задатака радних места у Општинској управи уређују се Правилником о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи општине Љубовија.

Предлог Правилника о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи општине Љубовија припрема начелник Општинске управе и доставља га Општинском већу општине Љубовија на усвајање.

Члан 6.

Општинска управа је самостална у вршењу својих послова у оквиру и на основу Устава, закона, других прописа и општих аката.

За законито, стручно и благовремено извршавање послова Општинске управе одговоран је начелник Општинске управе.

За извршавање задатака у организационој јединици начелнику Општинске управе одговоран је руководилац те организационе јединице.

Члан 7.

Послове Општинске управе који се односе на остваривање права, обавеза и интереса грађана и правних лица могу обављати лица која имају прописану школску спрему, положен стручни испит за рад у органима државне управе и одговарајуће радно искуство, у складу са законом и другим прописом.

Запослени у Општинској управи имају по основу рада права, обавезе и одговорности утврђене законом и другим прописима.

Звања и занимања запослених, услови за њихово стицање, коефицијенти за утврђивање плата, права и обавезе и одговорности из радног односа уређују се посебним актом у складу са законом.

Члан 8.

О правима, обавезама и одговорностима запослених у Општинској управи у првом степену одлучује начелник Општинске управе.

Члан 9.

Запослени у Општинској управи и постављена лица дужни су да своје послове обављају стручно, не руководећи се при том својим политичким убеђењима, нити их у обављању послова могу изражавати и заступати.

Члан 10.

Распоред радног времена у Општинској управи утврђује начелник Општинске управе.

Члан 11.

Општинска управа је дужна да обезбеди службену употребу српског језика и писма у поступку пред њеним органима на начин утврђен законом и Статутом општине.

Члан 12.

Рад Општинске управе је јаван.

Јавност рада Општинске управе остварује се кроз достављање и разматрање извештаја о раду, објављивање Информатора, објављивање информација, давање одговора на питања из делокруга рада Општинске управе и на друге начине.

Податке и обавештења о раду Општинске управе даје начелник Општинске управе или лице које он овласти.

Општинска управа може ускратити давање информација ако њихова садржина представља државну, војну или службену тајну.

О ускраћивању информација из претходног става одлучује начелник Општинске управе, а одлука мора бити образложена и достављена подносиоцу захтева.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ И ЊЕНИ ПОСЛОВИ

Члан 13.

У Општинској управи образују се следећа одељења:

- 1. Одељење за општу управу и друштвене делатности;**
- 2. Одељење за буџет и финансије;**
- 3. Одељење за привреду, урбанизам и инспекцијске послове;**
- 4. Одељење за заједничке, скупштинске и имовинске послове.**

Члан 14.

Одељење за општу управу и друштвене делатности обавља следеће послове:

- организацију и унапређење рада Општинске управе; вођење матичних књига, давање информација грађанима о пословима из надлежности Скупштине општине и Општинског већа; поступање по захтевима за информације по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, пружање стручне помоћи странкама приликом попуњавања образаца и састављања поднесака; непосредни пријем поднесака од странака за остваривање права пред органима Општинске управе; разврставање предмета по садржини материје и по органима Општинске управе; евидентирање предмета у основној евиденцији системом картотеке; здруживање аката и достављање предмета и аката органима Општинске управе; обавештавање странака о стању решавања њихових захтева и издавање извода и уверења из матичних књига и књига држављана подносиоцима захтева; издавање аката грађанима којима је одлучивано по њиховом захтеву (решења, дозвола, сагласности, уверења, потврда и др.) и пријем примедба, предлога и сугестија грађана; вођење управног поступка у области матичних књига, личних имена и породичног односа; вођење и ажурирање бирачког списка, послови пријемне канцеларије-писарнице и архиве; оверу потписа, рукописа и преписа; примање, прегледање, распоређивање, евидентирање и достављање поште упућене општини и Општинској управи; вођење евиденције о ван управним предметима организационих јединица и Општинске управе и вођење евиденције о управним предметима Општинске управе; извршавање управних аката правних лица која нису законом овлашћени да их сами извршавају; отпремање поште одељења у оквиру Општинске управе; архивирање и чување архивираних предмета, излучивање безвредног регистратурског материјала и предаја архивске грађе надлежном архиву;
- из области образовања: остваривање делатности предшколског васпитања и образовања, праћење и обезбеђивање функционисања основних и средњих школа у складу са Законом; утврђивање мреже основних школа; утврђивања подручја основних школа, обухватања деце основним образовањем код уписа у први разред и даљег похађања школе; мере за помоћ деци са сметњама у развоју да се образују у складу са својим могућностима;
- из области културе: послове који се односе на праћење и обезбеђивање функционисања установа и организација културе; обезбеђивање средстава за заштиту културних добара од значаја за општину, изградњу, реконструкцију и одржавање објеката установа културе у којима се остварују потребе културе у општини; заштиту значајних културних добара и добара који уживају предходну заштиту, библиотечарску делатност, уметничко стваралаштво, обезбеђивање услова за рад установа, културне манифестације, културно-уметнички аматеризам, међународну културну сарадњу, остваривању програма културе од значаја за општину, остваривање надзора над радом установа културе чији је оснивач општина. Врши и послове које се односе на подизање и одржавање споменика и спомен обележја;
- из области социјалне заштите: врши послове везане за доношење програма унапређења социјалне заштите у општини и стара се о његовом спровођењу, праћење и планирање развоја

делатности и обезбеђивање средстава за задовољавање потреба у области социјалне и дечје заштите, утврђивање испуњености услова за почетак рада и обављање делатности установа социјалне установе чији је оснивач општина;

- из области здравства: врши послове планирања развоја здравствене делатности, праћењем организације рада и функционисање здравствене установе чији оснивач је општина и предлагањем мера за унапређење квалитета њеног рада; праћење здравственог стања становништва, предлагање и предузимање потребних мера за унапређење здравља становништва и доношење и спровођење програма за унапређење здравља становништва који нису обухваћени одговарајућим републичким програмима, а од значаја су за општину. Праћење и предлагање програма здравствено-васпитног рада на формирању понашања које води унапређењу и очувању здравља и обезбеђењу здравствених средстава за реализацију; предлагања и праћење програма борбе против наркоманије и осталих болести зависности и обезбеђења финансијских средстава за његову реализацију;

- из области спорта активности које се односе на остваривање програма развоја спорта од значаја за општину; организовање спортских манифестација, међународну спортску сарадњу развој и унапређење дечјег и омладинског спорта, развој и унапређење дечјег и омладинског спорта, информативне делатности о спорту, оснивачка права према установама физичке културе од значаја за општину и доделу награда и признања у области физичке културе;

- из области друштвене бриге о деци који се односе на: боравак, предшколско васпитање, образовање и превентивну здравствену заштиту деце предшколског узраста, одмори и рекреација деце, мрежу предшколских установа, испуњеност услова за оснивање почетак рада установа за децу, критеријуме за пријем деце у предшколској установи, и врши послове државне управе у области друштвене бриге о деци и социјалне заштите које Република повери општини;

- из области борачко-инвалидске заштите врши послове које се односе на признавање права у области борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата већег обима од оног утврђеног законом и послове у области борачко - инвалидске заштите које република повери општини, везане за збрињавање избеглих, расељених и програничних лица на територији општине Љубовија и обавља послове везане за остваривање сарадње са невладиним и хуманитарним организацијама;

- припрема нацрте одлука о образовању месних заједница и спровођење прописа којима су регулисани положаји и права месних заједница; унапређивање организације рада месних заједница; стручне и административне послове за избор органа месних заједница, као и стручне и административне послове за потребе месних заједница и њихових органа.

Обавља и друге послове утврђене законом и другим прописима из ових области по налогу начелника Општинске управе и Председника општине.

Члан 15.

Одељење за буџет и финансије обавља следеће послове:

- нормативно-правне и финансијско - материјалне послове; израду нацрта Одлуке о буџету општине Љубовија и нацрта Одлуке о завршном рачуну општине Љубовија; израду аката које доноси Општинска управа а тичу се области финансија; припрему прописа из области финансија која доноси Скупштина општине, Председник општине и Општинско веће; контролу захтева за плаћање, плаћања и праћење извршење буџета општине; обезбеђење средстава за финансирање корисника буџетских средстава општине; материјално-финансијско пословање Општинске управе, месних заједница и осталих корисника буџета; обезбеђење средстава за делатности који се финансирају из буџета и вођење рачуноводствених послова; послови благајне и ликвидатуре; управљање јавним дугом општине; локалну пореску администрацију (утврђивање, контрола и наплата локалних изборних прихода); контролу програма и планова јавних и јавно комуналних предузећа и праћење њиховог извршења; јавне набавке за

Општинску управу, као и пружање стручне помоћи директним и индиректним буџетским корисницима у поступцима јавних набавки и друге послове у области јавних набавки у складу са Законом и прописима у овој области; послове разматрања и анализирања захтева за финансирање корисника средстава и предлаже висину апропријације за исту; разматра примедбе корисника на висину предложених апропријација; припрема и израђује тромесечне и месечне планове директних корисника за извршење буџета и прати приходе и расходе у буџету; припрема и израђује одлуке о изменама и допунама Одлуке о буџету (ребаланс буџета); предлаже решења о привременом финансирању и доноси решења о одобравању средстава из текуће буџетске резерве; обавља послове интерне контроле буџета; прати и билансира средства за исплату плата, додатка и накнада изабраних, именованих, постављених и запослених лица код директних и индиректних корисника буџета општине; даје препоруке директним корисницима по питању буџета; обавља финансијско-материјалне и студијско-аналитичке послове финансијског плана који обухватају пројекцију и праћење прилива на консолидованом рачуну трезора и захтева за плаћања; обавља финансијске послове који се односе на финансијско извештавање; на израду консолидованог завршног рачуна трезора. Обавља и друге послове утврђене законом и другим прописима из ових области по налогу начелника Општинске управе и Председника општине.

Члан 16.

Одељење за привреду, урбанизам и инспекцијске послове обавља следеће послове:

- из области привреде врши послове које се односе на: праћење стања и развоја предузетништва и укупног привредног развоја општине; старање о унапређењу општег оквира за привреду; доношење програма развоја делатности за које је надлежна општина и програма локалног – економског развоја и њихово усклађивање са програмом развоја Републике Србије; праћење извршавања програма развоја и пројеката локалног – економског развоја; предлагање стратегије и политике развоја општине; израду краткорочних и дугорочних прогноза о условима и могућностима развоја града; предлагање мера развојне и локалне економске политике општине; цене у комуналним и другим делатностима за које је надлежна општина; вођење поступка и издавање решења о категоризацији туристичких објеката;
- из области пољопривреде: предлагање мера подршке у функцији руралног развоја, вођење рачуна о рационалном коришћењу пољопривредног земљишта; доношење програма заштите коришћења и уређења пољопривредног земљишта и старање о његовом спровођењу; припрема одлука о претварању пољопривредног земљишта у грађевинско; санацију штете од елементарних непогода; предузимање мера на унапређењу биљне производње, воћарства, сточарства, заштите биља, лова и риболова; постицање задругарства; израда годишњих програма издавања земљишта у закуп;
- из области водопривреде: доношење водних аката, издавање водних услова, издавање водопривредне сагласности и водопривредне дозволе за водотокове другог реда; праћење стања ерозивних и бујичних подручја и достава битних података Србија Водама и надлежном министарству, израда предлога Оперативног плана за одбрану од поплава за воде другог реда;
- из области економског развоја послове које врши Канцеларија за Локални економски развој (ЛЕР);
- из области урбанизма и грађевине послове који се односе на покретање поступака за израду аката за припремање и доношење урбанистичких планова (Планови генералне регулације, планови детаљне регулације, урбанистички пројекти) и остале послове у поступку њиховог доношења, (Одлуке о изради плана, састав комисије за планове, јавни увид, објављивање, сакупљање примедби, одлука о доношењу плана и оверавање плана); издавања аката о урбанистичким условима; издавања извода из планова, евидентирање бесправно подигнутих објеката и њихово усклађивање са планским актима (озакоњење објеката), обавештење о намени парцеле, прикупљање претходних услова и јавних комуналних предузећа на

урбанистичке услове, спроводи обједињену процедуру за: издавање локацијских услова, издавање грађевинске дозволе, пријаву радова, издавање употребне дозволе, за прибављање услова за пројектовање, односно прикључење објеката на инфраструктурну мрежу, за прибављање исправа и других докумената које издају имаоци јавних овлашћења, а услов су за изградњу објеката, односно за издавање локацијских услова, грађевинске дозволе и употребне дозволе из њихове надлежности, као и обезбеђење услова за прикључење на инфраструктурну мрежу и за упис права својине на изграђеном објекту;

- из области инспекцијског надзора послове који се односе на извршавање прописа из надлежности општине и то: старање да се не граде објекти без прибављене грађевинске дозволе, спречавање узурпације земљишта чији је власник или има право коришћења општина Љубовија, односно установе и јавна предузећа чији је оснивач, надзор над изградњом објеката за које грађевинску дозволу издаје општина; вођење поступка за објекте које због угрожене стабилности представљају непосредну опасност за живот и здравље људи, суседне објекте и безбедности саобраћаја; спровођење поступка незаконито изграђених објеката, инспекцијски надзор над применом одредаба закона и општинских одлука у обављању јавног превоза путника, ванлинијског превоза путника, превоза за сопствене потребе и аутотакси превоза; инспекцијски надзор комуналног реда и јавне хигијене, придржавања радног времена угоститељских објеката и трговинских радњи, инспекцијски надзор ради спречавање загађења животне средине и отклањања последица уколико дође до загађења и друге послове из ове области у складу са Законом и Статутом општине;

- комуналне послове који се односе на: припремање одлука на основу Закона о комуналним делатностима за које је надлежна општина из области комуналног уређења, одржавање паркова и градског зеленила, постављање мањих монтажних објеката на јавним површинама, сахрањивања, као и друге одлуке везане за комуналне потребе, развој и обављање комуналних делатности, старање о обезбеђењу материјалних и других услова за трајно обављање комуналних делатности, остваривања основних комуналних функција (снабдевање водом и одвођење отпадних вода, чишћење јавних површина, одржавања јавних зелених површина, јавне расвете и др. у складу са Законом), држање и заштита животиња, прати доношење програма и планова комуналних предузећа на територији општине и њихову реализацију врши надзор над обављањем комуналних делатности, води регистар улица, тргова и зграда и одређује кућне бројеве, прати остваривања програма уређивања грађевинског земљишта. Обавља и послове везане за изградњу одржавање и коришћење локалних и некатегорисаних путева улица и других јавних објеката од значаја за општину;

- из области заштите животне средине послови који се односе на: мере заштите у планирању и изградњи објеката, заштиту ваздуха; заштиту земљишта; заштиту шума; заштиту вода; заштиту биљног и животињског света; заштиту природних добара и заштиту од буке; заштиту од јонизујућег зрачења; на заштиту од отпадних и опасних материја; природна лековита својства у одређеним подручјима.

Обавља и друге послове утврђене законом и другим прописима из ових области по налогу начелника Општинске управе и Председника општине.

Члан 17.

Одељење за заједничке, скупштинске и имовинске послове обавља следеће послове:

- давање информација грађанима о пословима из надлежности Скупштине општине и Општинског већа; врши стручне послове који се односе на: управљање људским ресурсима, радне односе запослених, вођење персоналне евиденције, послови економата; организује одржавање опреме, уређаја и инвентара, организује текуће и инвестиционо одржавање пословних зграда, пратећих објеката, уређаја и опреме, организује уређивање и загревање просторија и противпожарну заштиту; употреба, одржавање, сервисирање и гаражирање возила; послови умножавања (копирање, скенирање, штампање, повезивање) материјала за потребе

општинских органа. За Скупштину општине врши послове које се односе на стручне, организационе и техничке послове за потребе рада Скупштине општине, радних тела, одборничких група, одборника, председника, Општинског већа, изабраних, именованих и постављених лица; израду општинских и других аката из надлежности Скупштине општине, председника и Општинског већа; правно - техничку обраду материјала за седнице Скупштине општине, председника општине и Општинског већа; обраду материјала са седница Скупштине општине, председника и Општинског већа; чување изворних аката и документа о раду Скупштине општине, председника и Општинског већа; пружање стручне помоћи одборницима у остваривању њихове функције; представке, притужбе и предлоге грађана; послови протокола за потребе председника и заменика председника Скупштине општине; пружање стручне помоћи у изради предлога које подносе Скупштини и њеним телима; израду аката у вези избора, именовања и постављења; организационе послове израду аката у вези доделе награда и признања; стручне и административне послове у области остваривања сарадње са другим општинама и градовима и другим пословима у складу са Законом, Статутом и Пословником Скупштине општине; врши проверу усаглашености нормативних аката (одлука, решења и закључака) који се односе на председника општине, Скупштину и Општинско веће са Законом и другим прописима, одржавања чистоће и друге помоћно техничке послове; из имовинско-правне области које се односи на: решавање имовинско правних односа са власницима, односно корисницима земљишта или објеката потребних за реализацију пројеката, експропријацију непокретности; одузимање, ограничење и пренос права на непокретности у државној својини (административни пренос) стручни и административни послови у вези са враћањем земљишта одузетог по основу Закона о пољопривредном земљишном фонду и конфискованог због неизмирених обавеза из обавезног откупа; стручни и административни послови у вези са враћањем утрина и пашњака селима на коришћење; утврђивање права коришћења на неизграђеном осталом грађевинском земљишту; давање у закуп земљишта ради исправке граница суседних грађевинских парцела; административно извршење решења из своје надлежности и решења Скупштине општине Љубовија из области имовинско-правних односа; издавање уверења, закуп земљишта и зграда; у складу са законом спроводи поступак конверзије права коришћења грађевинског земљишта у својину и друге послове из ове области у складу са Законом и Статутом општине.

Обавља и друге послове утврђене законом и другим прописима из ових области по налогу начелника Општинске управе и Председника општине.

Члан 18.

Ради обједињавања истих или сличних послова који су међусобно повезани, успешнијег извршавања послова из утврђеног делокруга одељења, пуне запослености и одговорности радника у њима, могу се у њиховом оквиру образовати унутрашње организационе јединице (одсеци, групе).

У Општинској управи се као посебна организациона јединица образује Кабинет председника општине.

За обављање одређених послова из надлежности општинске управе, посебно у вези са остваривањем права грађана, локалног економског развоја, реализације политике за младе, могу се унутар основне организационе јединице образовати канцеларије.

3. РУКОВОЂЕЊЕ ОПШТИНСКОМ УПРАВОМ И ПРАВА И ДУЖНОСТИ РУКОВОДЕЊИХ РАДНИКА

Члан 19.

Општинском управом руководи и исту заступа начелник Општинске управе.

Начелника Општинске управе поставља Општинско веће на основу јавног огласа, на период од 5 година.

За начелника Општинске управе може бити постављено лице које има стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, најмање пет година радног искуства у струци и положен државни стручни испит.

Уколико није постављен начелник Општинске управе, као ни његов заменик, до постављења начелника управе, Општинско веће може поставити вршиоца дужности – службеника у радном односу на неодређено време који испуњава утврђене услове за радно место службеника на положају, који ће обављати послове начелника Општинске управе, најдуже на три месеца, без спровођења јавног конкурса.

Уколико службеник на положају није постављен, јавни конкурс за попуњавање положаја се оглашава у року од 15 дана од постављања вршиоца дужности.

У случају да се јавни конкурс не оконча постављањем на положај, статус вршиоца дужности може се продужити најдуже још три месеца.

Изузетно, вршилац дужности може бити постављен и ради замене службеника на положају који одсуствује са рада дуже од 30 дана, а најдуже до његовог повратка на рад.

Службенику који је постављен за вршиоца дужности мирују права и обавезе из радног односа на радном месту на које је био распоређен пре постављења.

У случају када је начелник Општинске управе оправдано одсутан у периоду до 30 дана а није постављен његов заменик, начелника замењује запослени којег он овласти.

За свој рад и рад Општинске управе начелник одговара Општинском већу, у складу са Статутом општине и овом одлуком.

Члан 20.

За потребе функционисања Председника општине организује се Кабинет као посебна организациона јединица којим руководи Шеф кабинета.

Председник општине може да има једног помоћника кога он поставља и који обавља послове из одређене области.

Помоћник председника општине покреће иницијативе, предлаже пројекте и сачињава мишљења у вези са питањима која су од значаја за развој у областима за које је постављен и врши друге послове по налогу председника општине.

Помоћник председника општине се поставља у кабинету председника општине најдуже на период док траје дужност председника општине.

Број запослених у Кабинету председника општине утврђује се Правилником о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи општине Љубовија.

Члан 21.

Радам основних унутрашњих организационих јединица руководе руководиоци одељења.

Радам ужих унутрашњих организационих јединица руководе шефови одсека, руководиоци група и координатори канцеларија.

Руководиоци одељења одлучују, доносе решења у управном поступку, пружају стручна упутства, координирају и надзиру рад запослених, старају се о законитом, правилном и благовременом обављању послова из свог делокруга и врше друге послове по налогу начелника Општинске управе.

Руководиоци одељења одговарају за свој рад начелнику Општинске управе.

Ближи услови за распоређивање руководиоца одељења утврђују се Правилником о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи општине Љубовија.

Члан 22.

Руководиоце одељења у управи распоређује начелник Општинске управе.
Шефове одсека, руководиоце група и координаторе канцеларија распоређује начелник Општинске управе на предлог руководиоца одељења.

Члан 23.

Начелник Општинске управе:

- организује рад Општинске управе,
- доноси решења и друга акта из надлежности Општинске управе,
- припрема Предлог Правилника о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи општине Љубовија и доставља га Општинском већу на усвајање,
- доноси и друге опште акте којима се уређују права и дужности радника Општинске управе,
- врши пријем, распоређивање и разрешавање радника Општинске управе,
- одлучује о дисциплинској одговорности запослених у Општинској управи,
- учествује у раду Општинског већа,
- решава сукоб надлежности између организационих јединица Општинске управе,
- обавља и друге послове утврђене законом, Статутом и другим актима општине.

4. ОДНОС ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ ПРЕМА СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ, ПРЕДСЕДНИКУ ОПШТИНЕ И ОПШТИНСКОМ ВЕЋУ

Члан 24.

Општинска управа је у обавези да Скупштини општине, Председнику општине и Општинском већу даје обавештења, објашњења и податке из свог делокруга који су неопходни за њихов рад.

Општинска управа у вршењу послова из своје надлежности придржава се смерница, упутстава и начелних ставова Скупштине општине, Председника општине и Општинског већа.

Општинска управа има право да од Скупштине општине, Председника општине и Општинског већа тражи смернице, упутства и начелне ставове о одређеним питањима од значаја за извршење одлука и других аката које доноси Скупштина општине, Председник општине и Општинско веће.

Општинска управа је дужна да најкасније до краја марта месеца у текућој години поднесе Скупштини општине извештај о раду у претходној години.

Члан 25.

Уколико Општинска управа не извршава своје послове стручно, законито и одговорно, Председник општине или Општинско веће ће упозорити начелника Општинске управе и затражити да у одређеном року предузме одговарајуће мере.

Уколико стање из става 1. овог члана остане непромењено и након упозорења, Председник општине и Општинско веће ће покренути поступак за утврђивање одговорности начелника Општинске управе.

5. СРЕДСТВА ЗА РАД ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ

Члан 26.

Средства за финансирање Општинске управе ради извршавања послова из надлежности општине утврђују се у буџету општине јединствено за Општинску управу.

Висина и врста средстава за поједине намене утврђује се у складу са Законом и другим прописима којима се уређује финансирање органа државне управе.

Члан 27.

Распоред средстава за зараде запослених у Општинској управи врши се Одлуком о буџету и финансијским планом.

Распоред средстава за трошкове и средства за набавку опреме врши служба буџета одређивањем квота у оквиру планираних апропријација у складу са важећом Одлуком о буџету.

Члан 28.

За законито наменско трошење средстава за плате запослених и постављених лица у Општинској управи одговоран је начелник Општинске управе.

Решења за пренос средстава и захтеве за исплату потписује начелник Општинске управе док налоге за пренос потписује Председник општине.

6. ПОСТУПАК ПРЕД ОПШТИНСКОМ УПРАВОМ

Члан 29.

У поступку пред Општинском управом, у коме се решава о правима, обавезама и интересима грађана и правних лица, примењују се прописи о управном поступку.

Члан 30.

Општинска управа:

- припрема нацрте прописа и других аката које доноси Скупштина општине, Председник општине и Општинско веће;
- извршава одлуке и друге акте Скупштине општине, Председника општине и Општинског већа;
- решава у управном поступку у првом степену о правима и дужностима грађана, предузећа, установа и других организација у управним стварима из надлежности општине;
- обавља послове управног надзора над извршавањем прописа и других аката Скупштине општине;
- извршава законе и друге прописе чије је извршавање поверено општини;
- обавља стручне и административно-техничке послове за потребе рада Скупштине општине, Председника општине и Општинског већа.

Члан 31.

Општинско веће решава сукоб надлежности између Општинске управе и других предузећа, установа и организација кад на основу одлуке Скупштине општине одлучују о појединим правима грађана, правних лица или других странака.

Начелник Општинске управе решава сукоб надлежности између унутрашњих организационих јединица.

Члан 32.

На првостепене акте из члана 29. странке имају право жалбе.

Општинско веће решава у управном поступку у другом степену о правима и обавезама странака уколико Законом или другим актима није другачије одређено.

Против решења донетог у другом степену може се покренути управни спор.

Члан 33.

О изузећу начелника Општинске управе решава Општинско веће а о изузећу службених лица у Општинској управи решава начелник Општинске управе.

Члан 34.

Канцеларијско пословање у вршењу послова Општинске управе вршиће се по прописима о канцеларијском пословању који се примењују на државну управу.

7. УПРАВНИ НАДЗОР

Члан 35.

Општинска управа у обављању управног надзора може:

- 1) наложити решењем извршење мера и радњи у одређеном року;
- 2) изрећи мандатну казну;
- 3) поднети пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ и поднети захтев за покретање прекршајног поступка;
- 4) издати привремено наређење, односно забрану;
- 5) обавестити други орган, ако постоје разлози, за предузимање мера за које је тај орган надлежан;
- 6) предузети и друге мере за које је овлашћена законом, прописом или општим актом.

Овлашћења и организација за обављање послова из става 1. овог члана, ближе се уређују одлуком Скупштине општине.

Члан 36.

Управни надзор врше лица распоређена на послове инспекцијског надзора над извршењем прописа и других општих аката из надлежности општине.

8. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о Општинској управи општине Љубовија број 06-76/2017-03 од 28.02.2017. године ("Службени лист општине Љубовија", бр. 1/2017).

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06-330/23-03

ПРЕДСЕДНИК
Милан Јовановић с.р.

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о Општинској управи општине Љубовија садржан је у члану 59. став 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, 129/07, 83/2014 – др. закон, 101/2016 – др. закон, 47/2018 и 111/2021 – др. закон), којим је предвиђено да акт о организацији општинске управе доноси Скупштина општине на предлог Општинског већа и у члану 96. став 1. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 3/2019) којим је предвиђено да одлуку о Општинској управи доноси Скупштина општине на предлог Општинског већа.

Доношење ове Одлуке иницирано је због неопходности усклађивања исте са изменама и допунама Закона о локалној самоуправи и потребе доношења обједињеног Правилника о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи општине Љубовија. Приликом доношења Правилника примениће се следећа начела: а) Начело функционалности подразумева организацију вршења послова у складу са њиховом природом, начином обављања и њиховом међусобном функционалном повезаношћу, као и остваривање пуне запослености свих извршилаца на начин адекватан врсти, сложености и обиму послова; б) Начело ефикасности подразумева организацију рада успостављену на начин којим се у највећој могућој мери, са оптималним бројем запослених, омогућава ефикасно извршавање закона и задовољавање потреба грађана и других субјеката.

Општинско веће је на седници од 11.10. 2023. године утврдило Предлог Одлуке о Општинској управи.

Чланом 86. Став 4. Закона о локалној самоуправи је предвиђено да привремени орган обавља послове Скупштине општине, општинског већа и Председника општине, а како се у конкретном случају ради о неодложности доношења Одлуке о Општинској управи општине Љубовија због редовног функционисања и организације Општинске управе општине Љубовија, Привремени орган општине Љубовија је на својој седници донео Одлуку о општинској управи општине Љубовија.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

На основу члана 31. а у вези са чланом 38 и 39. Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Србије“, број: 15/16, 88/19), члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС, бр. 197/2007, 83/2014- др. закон, 101/2016- др. закон, 47/2018 И 111/2021 – др. закон), члана 52. Одлуке о усклађивању пословања Јавног предузећа за управљање грађевинским земљиштем и путевима „Љубовија“ (Сл. лист општине Љубовија“, број: 15/16), члана 88. у вези са чланом 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број: 3/19), члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број: 18/23), Привремени орган општине Љубовија, на седници одржаној 02.11.2023. године, донео је

О Д Л У К У

О СПРОВОЂЕЊУ ЈАВНОГ КОНКУРСА ЗА ИМЕНОВАЊЕ ДИРЕКТОРА ЈП „ЉУБОВИЈА“ ЉУБОВИЈА

I

Спроводи се јавни конкурс за именовање директора јавног предузећа чији је оснивач општина Љубовија и то: Јавног предузећа за управљање грађевинским земљиштем и путевима „Љубовија“ Љубовија

II

Јавни конкурс за именовање директора Јавног предузећа за управљање грађевинским земљиштем и путевима „Љубовија“ Љубовија спроводи Комисија за именовање директора, а Јавни конкурс припрема Општинска управа општине Љубовија, у складу са Законом о јавним предузећима.

III

Јавној конкурс мора да садржи: податке о јавном предузећу, радном месту, условима за именовање директора јавног предузећа, месту рада, стручној оспособљености, знањима и вештинама које се оцењују у изборном поступку и начину њихове провере, року у коме се подносе пријаве, податке о лицу задуженом за давање обавештења о јавном конкурс, адресу на коју се пријаве подносе и податке о доказима који се прилажу уз пријаву.

IV

Јавни конкурс објавити у „Службеном гласнику Републике Србије“, једном дневном листу који излази на територији Републике Србије, и на интернет страници општине Љубовија.

V

Саставни део ове Одлуке је Јавни конкурс за именовање директора Јавног предузећа за управљање грађевинским земљиштем и путевима „Љубовија“ Љубовија.

VI

Одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у „Службеном листу општине Љубовија.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06- 269 /2023-03

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић с.р.**

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о спровођењу јавног конкурса за именовање директора јавних предузећа садржан је у Закону о јавним предузећима („Службени гласник Републике Србије“, број:15/16). Чланом 30. и 38. је прописано да се директор јавног предузећа именује по спроведеном јавном конкурсуну. Спровођење јавног конкурса започиње доношењем Одлуке о спровођењу јавног конкурса за именовање директора јавног предузећа коју доноси орган јединице локалне самоуправе надлежан за именовање директора јавног предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе.

Чланом 40. Статута општине Љубовија предвиђено је да Скупштина општине именује директоре јавних предузећа, установа и служби чији је оснивач. Оглас о јавном конкурсуну, у складу са чланом 38. Закона о јавним предузећима, припрема орган управе јединице локалне самоуправе и заједно са предлогом Одлуке доставља Скупштини општине. Закон је у члану 36. став 3. прецизно дефинисао садржину огласа о јавном конкурсуну и у складу са тим, оглас мора да садржи: податке о јавном предузећуну, радном месту, условима за именовање директора јавног предузећа, месту рада, стручној оспособљености, знањима и вештинама које се оцењују у изборном поступку и начину њихове провере, року у коме се подносе пријаве, податке о лицу задуженом за давање обавештења о јавном конкурсуну, адресу на коју се пријаве подносе и податке о доказима који се прилажу уз пријаву.

Након доношења Одлуке о спровођењу јавног конкурса, оглас се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“, у најмање једним дневним новинама које се дистрибуирају на целој територији Републике Србије и на званичној интернет старници општине Љубовија, у року који не може бити дужи од 8 дана од дана доношења ове Одлуке.

Средства потребна за реализацију ове Одлуке, односно спровођење јавног конкурса за именовање директора јавних предузећа обезбеђују се у буџету општине Љубовија, позиција 30, економска класификација 423. У складу са чланом 28. и 29. Закона о јавним предузећима Општинска управа општине Љубовија предложила је доношење Одлуке о спровођењу јавног конкурса за именовање директора јавног предузећа, припремила предлог Одлуке и текст Јавног конкурса и предлаже Скупштини општине Љубовија да исти усвоји као у материјалу.

Општинско веће општине Љубовија, на седници од 10.08.2023. јеразматрало и утврдило Предлог Одлуке о спровођењу јавног конкурса и текст Јавног конкурса, и доставило Скупштини општине на даљу надлежност.

Одлуком Владе Републике Србије којом се распушта Скупштина општине Љубовија (“Сл. гласник РС“, број 94/23) и Решењем о именовању Привременог органа општине Љубовија предвиђено је да Привремени орган општине Љубовија обавља неодложне послове из надлежности Скупштине општине и Извршних органа до конституисања нове Скупштине и избора Извршних органа у складу са чланом 86. став 4 Закона о локалној самоуправи..

Имајући у виду напред наведено, Привремени орган је руководећи се потребом за редовно функционисање органа општине и Јавних предузећа чији је оснивач општина Љубовија, поступио као у диспозитиву решења.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

**ЈАВНИ КОНКУРС
ЗА ИМЕНОВАЊЕ ДИРЕКТОРА
ЈП „ЉУБОВИЈА“ ЉУБОВИЈА**

ПОДАЦИ О ЈАВНОМ ПРЕДУЗЕЊУ:

Јавно предузеће за управљање грађевинским земљиштем и путевима „Љубовија“

Скраћени назив: ЈП „Љубовија“

ул. Азбуковачка бб.

Матични број: 07367821

ПИБ: 101302105

ПОДАЦИ О РАДНОМ МЕСТУ:

Директор Јавног предузећа за управљање грађевинским земљиштем и путевима „Љубовија“ Љубовија, радни однос на одређено време, на период од 4 године.

Послови директора: представља и заступа јавно предузеће, организује и руководи процесом рада, води пословање јавног предузећа, одговара за законитост рада јавног предузећа, предлаже дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење, предлаже годишњи, односно трогодишњи програм пословања и одговоран је за његово спровођење, предлаже финансијске извештаје, извршава одлуке надзорног одбора, доноси акт о систематизацији, врши друге послове одређене законом, оснивачким актом и статутом јавног предузећа.

УСЛОВИ ЗА ИМЕНОВАЊЕ ДИРЕКТОРА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЊА:

1. Да је кандидат пунолетно и пословно способно лице;
2. Да има стечено високо образовање на студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у у обиму од најмање 240 ESPB бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама;
3. Да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2 (овог члана);
4. Да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани са пословањем јавног предузећа;
5. Да познаје област корпоративног пословања;
6. Да има радно искуство у организовању и вођењу послова;
7. Да није члан органа политичке странке, односно да му је одреређено мировање у вршењу функције у органу политичке странке;
8. Да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци;
9. Да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела и то:
  1. обавезно психијатријско лечење у здравственој установи;
  2. обавезно психијатриско лчење на слободи;
  3. обавезно лечење наркомана;
  4. обавезно лечење алкохоличара;
  5. забрана вршења позива и делатности.

МЕСТО РАДА:

Љубовија, Азбуковачка бб.

РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВА:

Рок за подношење пријава на јавни конкурс је 30 (тридесет) дана и почиње да тече наредног дана од дана његовог објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

АДРЕСА НА КОЈУ СЕ ПОДНОСЕ ПРИЈАВЕ:

Пријаве на конкурс са документацијом и доказима се подносе Скупштине општине Љубовија - Комисији за именовање директора јавних предузећа, предајом на писарници Општинске управе Љубовија или препоручено поштом, у затвореној коверти, на адресу: **Војводе Мишића бр. 45,**

15320 Љубовија, са назнаком „Пријава на јавни конкурс за именовање директора ЈП „Љубовија“ Љубовија – НЕ ОТВАРАЈ“.

ДОКАЗИ КОЈИ СЕ ПРИЛАЖУ УЗ ПРИЈАВУ:

- уверење о држављанству не старије од шест месеци од дана издавања
- извод из матичне књиге рођених;
- потврда да је пунолетан и пословно способан;
- лекарско уверење о здравственој способности;
- лична и радна биографија;
- диплома о стеченом образовању;
- сертификати, лиценце, уверења и друге исправе као доказ стручности и додатних знања које кандидат поседује;
- доказ о радном искуству (потврде, решења и друге исправе, издате од стране послодавца из којих се види на којим пословима, са којом стручном спремом и у ком периоду је стечено радно искуство);
- исправе којима се доказује радно искуство на пословима који су повезани са пословима јавног предузећа (потврде или други акти из којих се доказује да лице има најмање три године радног искуства са пословима који су повезани
- доказ да кандидат није осуђиван за кривична дело против привреде, правног саобраћаја или службене дужности):
- исправе којима се доказује радно искуство корпоративног управљања,
- изјава кандидата дата под кривичном и материјалном одговорношћу да није члан органа ниједне политичке странке оверена од стране органа овлашћеног за оверу потписа, односно потврда надлежног органа политичке странке о мировању функције у органу политичке странке

Уз пријаву се подноси и Програм развоја и повећања добити јавног предузећа

Уверење надлежног органа не старије од дана објављивљања конкурса, да лице није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци и да му нису изречене мере безбедности из тачке 9 – услова за именовање директора.

Сви докази се достављају у оригиналу или овереним фотокопијама.

Неблаговремене, неразумљиве и непотпуне пријаве, Комисија ће одбацити закључком против кога није допуштена посебна жалба.

Пријаве на конкурс са достављеном документацијом не враћају се подносиоцима, већ остају у документацији Комисије за именовање директора.

Комисија за именовање директора јавних предузећа саставља списак кандидата који испуњавају услове за именовање директора и међу њима спроводи изборни поступак за проверу и оцену стручне оспособљености, знања и вештина и то разговором и усменом провером у складу са чланом 4 и 5. Уредбе о мерилима за именовање директора јавних предузећа ("Службени лист РС", број 65/16), стручне оспособљености кандидата стечене високим образовањем кандидата, стручне оспособљеност кандидата стечене укупним радним искуством са високим образовањем и радним искуством на пословим повезаним са пословима јавног предузећа у смислу члана 6. и 7. Уредбе о мерилима за именовање директора јавних предузећа.

Ранг листу са највише три најбоље рангирана кандидата и записник о спроведеном изборном поступку Комисија доставља Општинском већу општине Љубовија

ЛИЦЕ ЗАДУЖЕНО ЗА ДАВАЊЕ ОБАВЕШТЕЊА:

Стеван Миловановић тел: 015/561-411

Јавни конкурс се оглашава у „Службеном гласнику Републике Србије“, у дневном листу који излази на територији Републике Србије и на званичној интернет страници општине Љубовија:

www.ljubovija.rs.

На основу члана 68. став 1. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др.закон, 72/09 - др.закон, 43/11 - одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др.закон), члана 13., члана 14. и члана 20. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр.36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др.закон), члана 9. став 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.135/04 и 88/10) члана 88. став 4. Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, 129/07, 83/2014-други закон и 101/16-други закон, 47/18-други закон и 111/21-др.закон) члана 88 а у вези са чланом 40. став Статута општине Љубовија ("Службени лист општине Љубовија", бр. 3/19), члана 3 и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија („Сл. лист општине Љубовија“ број18/23), Привремени орган општине Љубовија Скупштина на седници одржаној 02.11.2023.године, донео је:

О Д Л У К У

о приступању изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Љубовија за период 2023-2033. године

Члан 1.

Приступа се изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Љубовија, за период 2023-2033. године (у даљем тексту: План)

Члан 2.

Планом се дефинишу циљеви управљања отпадом на територији општине Љубовија, у складу са Програмом управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године, донетим од стране Владе Републике Србије, 05 број: 353-/588/2022-1 од 28.01.2022 године.

Члан 3.

Сврха израде Локалног плана управљања отпадом за период 2023-2033. године је потреба за успостављањем дугорочног одрживог система за управљање отпадом, на начин који има минимални штетни утицај на животну средину и здравље, садашњих и будућих генерација, уз рационално коришћење ресурса и поштовања савремених принципа управљања отпадом, уз координисано учешће свих субјеката. То подразумева дефинисање најприхватљивијих модела за постизање ране контроле над свим токовима отпада од настајања, раздвајања, сакупљања, транспорта, третмана и депоновања.

Члан 4.

Локални план управљања отпадом доноси се за период од 10 година, а поново се разматра сваких 5 година и по потреби ревидира и доноси за наредних 10 година

Члан 5.

Локални план управљања отпадом, у складу са чланом 14. став 2. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр.36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др.закон), обавезно садржи: 1) очекиване врсте, количине и порекло укупног отпада на територији

обухвата плана; 2) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћен или одложен у оквиру обухвата плана; 3) очекиване врсте, количине и порекло отпада отпада које ће се прихватити из других јединица локалне самоуправе; 4) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се отпремити у другу јединицу локалне самоуправе; 5) циљеве које треба остварити у погледу поновне употребе и рециклаже отпада у области која је обухваћена планом; 6) програм сакупљања отпада из домаћинства; 7) програм сакупљања опасног отпада из домаћинства; 8) програм сакупљања комерцијалног отпада; 9) програм управљања индустријским отпадом; 10) предлоге за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада; 11) програм смањења количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду; 12) програм развијања јавне свести о управљању отпадом; 13) локацију постројења за сакупљање отпада, третман и одлагање отпада, укључујући податке о урбанистичко-техничким условима; 14) мере за спречавање кретања отпада који није обухваћен планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама; 15) мере санације неуређених депонија; 16) надзор и праћење планираних активности и мера; 17) процену трошкова и изворе финансирања за планиране активности; 18) могућу сарадњу између две или више јединица локалне самоуправе; 19) рокове за извршење планираних мера и активности; 20) друге податке, циљеве и мере од значаја за ефикасно управљање отпадом.

Члан 6.

Општинско веће општине Љубовија, ће именовати Радну групу са задатком координације активности и припреме израде Плана.

Члан 7.

Током израде Плана биће организован процес консултација са заинтересованим органима и организацијама, као и јавни увид у циљу укључивања заинтересоване јавности у процес усаглашавања предложених мера.

Члан 8.

Саставни део ове Одлуке је Решење о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Локалног плана управљања отпадом на територији општине Љубовија за период 2023-2033. године.

Члан 9.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу општине Љубовија".

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број:06- /23-03

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић**

Образложење

Чланом 68. став 1. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др.закон, 72/09 - др.закон, 43/11 - одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др.закон) прописано је да јединица локалне самоуправе доноси акционе планове на својој територији, у складу са Националним плановима и својим интересима и специфичностима. Чланом 13. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр.36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др.закон), прописано је да Скупштина јединице локалне самоуправе доноси Локални план управљања отпадом којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији, у складу са Програмом ближе одређеним у члану 2 став 1 диспозитива ове Одлуке. На основу наведеног, приступа се изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Љубовија Чланом 9. став 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.135/04 и 88/10) прописано је да је саставни део одлуке о припреми плана, одлука о приступању, односно неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину за предметни план. Чланом 40. став Статута општине Љубовија ("Службени лист Општине Љубовија", бр. 3/19) прописано је да Скупштина општине доноси прописе и друге опште акте из надлежности општине. У складу са наведеним, Општинско веће општине Љубовија на седници је утврдило Предлог Одлуке о приступању у изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Љубовија за период 2023-2033. године, као у материјалу.

Чланом 86. Став 4. предвиђено је Привремени орган обавља текуће и неодложне послове из надлежности Скупштине општине, Општинског већа и Председника општине.

Руководећи се претходном законском одредбом а због хитности доношења о Одлуке о приступању у изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Љубовија за период 2023-2033. године ради заштите животне средине на територији општине Љубовија, Привремени орган општине Љубовија је донео Одлуку о приступању у изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Љубовија за период 2023-2033. године

Привремени орган општине Љубовија

На основу члана , члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС, бр. 197/2007, 83/2014- др. закон, 101/2016- др. закон, 47/2018 И 111/2021 – др. закон), члана 88.а у вези са чланом 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број 3/19), члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број: 18/23), Привремени орган општине Љубовија, на седници одржаној 02.11.2023. године, донео је

**ОДЛУКУ
О УСВАЈАЊУ ПЛАНА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА
ЗА ПЕРИОД 2024 – 2030. ГОДИНЕ**

- 1) Усваја се План развоја општине Љубовија за период 2024 – 2030. године.
- 2) Саставни део Одлуке је План развоја општине Љубовија за период 2024 – 2030. године.
- 3) Одлуку и План Развоја општине Љубовија објавити у „Сл. листу општине Љубовија
- 3) Одлуку доставити: Општинском већи општине Љубовија, Општинској управи општине Љубовија и архиви.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06 335_/23-03

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић с.р**

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА ЗА ПЕРИОД 2024-2030.

Јун 2023.

Садржај

Уводна реч председника Општине.....	4
Листа скраћеница.....	6
Увод.....	7
Анализа постојећег стања развоја општине Љубовија - резиме.....	8
Визија општине Љубовија 2030. године.....	15
Приоритетни циљеви развоја до 2030. године и кључне мере за остваривање приоритетних циљева развоја.....	16
Преглед развојних праваца, приоритетних циљева и кључних мера.....	16
Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: ОДРЖИВИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ.....	20
Приоритетни циљ 1: Успоставити подстицајне услове за повећање прихода пољопривредних газдинстава.....	20
Приоритетни циљ 2: Успоставити повољно пословно окружење за нове инвестиције и запошљавање.....	24
Приоритетни циљ 3: Унапредити услове за развој туризма и повећање прихода од туризма.....	26
Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: ОЧУВАНА ЖИВОТНА СРЕДИНА.....	33
Приоритетни циљ 4: Успоставити систем за пречишћавање отпадних вода.....	33
Приоритетни циљ 5: Успоставити заокружен систем управљања отпадом.....	35
Приоритетни циљ 6: Унапредити енергетску ефикасност у јавним и приватним објектима.....	38
Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: УРБАНИ РАЗВОЈ.....	40
Приоритетни циљ 7: Унапредити планирање, уређење и паметно управљање простором.....	40
Приоритетни циљ 8: Унапредити квалитет саобраћајне инфраструктуре и повећати безбедност у саобраћају.....	44
Приоритетни циљ 9: Обезбедити континуирано снабдевање домаћинстава и привреде довољном количином воде за пиће.....	47
Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: ДРУШТВЕНО БЛАГОСТАЊЕ.....	50
Приоритетни циљ 10: Повећати доступност и квалитет услуга социјалне заштите.....	50
Приоритетни циљ 11: Повећати обухват деце предшколским васпитањем и образовањем.....	53
Приоритетни циљ 12: Превенирати насиље и повећати безбедност деце и ученика у установама образовања.....	54
Приоритетни циљ 13: Прилагодити капацитете у спорту потребама грађана.....	56
Приоритетни циљ 14: Унапредити понуду у области културе.....	59
Приоритетни циљ 15: Допринети повећању доступности услуга здравствене заштите.....	61
Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: ДОБРА УПРАВА.....	63
Приоритетни циљ 16: Унапредити информисање грађана и повећати њихово учешћа у процесима планирања и доношења одлука.....	63

Приоритетни циљ 17: Унапредити квалитет услуга локалне самоуправе.....	66
Примена Циљева одрживог развоја на локалном нивоу и усклађеност са ЕУ преговарачким поглављима.....	67
Спровођење, праћење спровођења и извештавање о напретку у остваривању приоритетних циљева развоја	74
Институционални оквир за спровођење Плана развоја.....	74
Праћење спровођења Плана развоја.....	74
Извештавање о спровођењу Плана развоја.....	75
Процена оквирних финансијских средстава за спровођење Плана развоја	75
Прилози.....	76

Уводна реч председника Општине

Поштоване суграђанке и суграђани,

Пред вама је План развоја општине Љубовија, кровни документ развојног планирања за период 2024-2030. године који смо урадили заједно са грађанима, релевантним институцијама, установама, организацијама, предузећима, удружењима из јавног, приватног и цивилног сектора.

У изради овог документа смо били подржани од стране пројекта „Подршка унапређењу управљања и економског планирања на локалном нивоу у циљу убрзања спровођења циљева одрживог развоја у Републици Србији”, који спроводи канцеларија Програма Уједињених нација за развој у Србији, уз финансијску помоћ Републике Словачке и овом приликом

им се још једном захваљујем.

Процес израде овог важног документа је показао да наше становништво жели да општина Љубовија буде зелена оаза са решеном комуналном инфраструктуром и очуваним еко системом, општина која брине о свим својим грађанима, од најмлађих до најстаријих, општина која је искористила своје пољопривредне и туристичке потенцијале, препознатљива по пословном амбијенту за инвестирање и отварање нових радних места.

Имамо жељу да Љубовија, у годинама које долазе, буде место које ће људи изабрати као место за живот, место у ком ће моћи да планирају будућност за себе и своју породицу, где ће моћи да остваре своја права на квалитетну здравствену и социјалну заштиту, квалитетно школовање, могућности бављења различитим врстама спорта, али и афирмацијом у културном и уметничком животу. Познато је да смо општина која је рекордер у Републици Србији по издвајању новца за новорођену децу и наставићемо са овим трендом и у годинама које долазе. Наша Љубовија пружа бројне могућности за бављење пољопривредом, нарочито воћарством, и трудићемо се да у наредном периоду додатно оснажимо и стимулишемо наше грађане у овој области. Непрестано радимо на стварању услова за што бољи живот свих грађана кроз различите пројекте које спроводимо и у сарадњи са међународним фондovima (УНОПС, ЕУПРО) а и са надлежним министарствима. Сматрамо да само улагање у побољшање квалитета живота може одредити људе да своју будућност вежу за Љубовију.

Свесни смо да је природа која нас окружује и компаративна предност наше средине али и велика обавеза и одговорност коју имамо према њој, да је сачувамо од штетног утицаја несавесних појединаца и да је тако чисту и здраву сачувамо потомству. Развој туризма мора бити у границама таквим да штетни утицај сведемо на минимум а да сви посетиоци нашег краја уживају у чистом ваздуху, води, храни... Због тога планирамо значајна улагања у решавање проблема отпадних вода кроз изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода, чиме би трајно решили проблем загађења реке Дрине. Манифестациони туризам је свакако нешто по чему смо познати и широм света, а највеће од њих постале су и заштитни знак Љубовије. Лов и риболов су спортови који

имају дугу традицију у Љубовији и представљају значајан покретач развоја читавог краја. Планирамо да их додатно унапредимо и оснажимо као туристички потенцијал у блиској будућности, јер је активан одмор оно што заузима водеће место у свету туризма, баш због жеље за боравком у чистој природи и здравом начину живота. Наш крај је богат културно-историјским споменицима, јер се налазимо на месту где су се сусретале и сударале различите цивилизације, па су тако и трагови који су остали вредна сведочења наше богате културе и историје. Наставићемо, као свесни потомци да чувамо сећање на тренутке наше славне прошлости, овечане борбом за слободу и јуначким подвизима наших предака.

Ми ћемо учинити све што је у нашој моћи да у годинама које следе реализујемо постављене циљеве и остваримо визију развоја наше општине.

Позивам и вас да нам се на овом путу придружите и да удруженим снагама идемо путем напретка и развоја.

С поштовањем,

Милан Јовановић, председник Општине Љубовија

Листа скраћеница

АПР	Агенција за привредне регистре
АП	Аматерско позориште
ДД	Дечији додатак
ДЗ	Дом здравља
ДПН	Додатак за помоћ и негу
ЕУ	Европска унија
ЗоПС	Закон о планском систему
ЗУ	Здравствена установа
ИПА	Инструмент за претприступну помоћ
ИПАРД	Инструмент за претприступну помоћ у области руралног развоја
ЈКП	Јавно комунално предузеће
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
КЗМ	Канцеларија за младе
КУД	Културно-уметничко друштво
ЛЕР	Локално економски развој
ЛРИЗ	Локални регистри извора загађивања
НСЗ	Национална служба за запошљавање
НСП	Новчана социјална помоћ
ОШ	Основна школа
ПВО	Предшколско васпитање и образовање
ПИО фонд	Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање
ППП	Припремни предшколски програм
ПССС	Пољопривредна саветодавна и стручна служба
ПТД	Пројектно-техничка документација
ПУ	Предшколска установа
ПУК	Помоћ у кући
ПЦ	Приоритетни циљ
РАС	Развојна агенција Србије
РЗС	Републички завод за статистику
РРА ППР	Регионална развојна агенција Подриња, Подгорине и Рађевине
РС	Република Србија
РСЛП	Републички секретаријат за јавне политике
РЦУО	Регионални центар за управљање отпадом
СО	Скупштина општине
ТО	Туристичка организација
ФК	Фудбалски клуб
ЦИС	Централни информациони систем
ЦСР	Центар за социјални рад

Увод

Законом о планском систему Републике Србије¹ (ЗоПС) се од 2018. године успоставља сасвим нови регулаторни оквир који обезбеђује организован приступ планирању и синхронизацију читавог процеса од националног до локалног нивоа управљања. ЗоПС детаљно дефинише обавезу локалних самоуправа да планирају јавне послове у својој надлежности, путем успостављања ефикасног, транспарентног, координисаног и реалног система планирања на свим нивоима власти, обухватајући кључне аспекте социјалне и економске развојне политике, реалног и развојног просторног развоја, уз оптимално коришћење буџетских средстава и обезбеђење одрживог раста и развоја.²

Такође, ЗоПС дефинише следеће врсте планских докумената: документа развојног планирања (план развоја, инвестициони план, Просторни план Републике Србије и други просторни планови, генерални урбанистички план, план развоја аутономне покрајине и план развоја јединице локалне самоуправе); документа јавних политика (стратегија, програм, концепт политике, акциони план); остали плански документи (средњорочни планови, финансијски планови и др.).

Узимајући у обзир процес ЕУ интеграција на чијем путу се Република Србија тренутно налази, и ЕУ политике чији саставни део представљају и принципи одрживог развоја утврђени кроз међународни глобални оквир представљен Агендом 2030 за одрживи развој, главна карика јединица локалне самоуправе са Агендом 2030 се остварује управо преко планова развоја. С тим у вези израда планова развоја је важан предуслов за будуће успешнокоришћење средстава ИПА III од стране ЈЛС, јер остварење глобалних циљева одрживог развоја (17 циљева развоја и 169 подциљева који се односе на три димензије одрживог развоја: економску, социјалну и димензију животне средине) и Агенде 2030 зависи пре свега од резултата спровођења на локалном нивоу.

Документи развојног планирања јесу плански документи најширег обухвата којима се дефинишу оптимални развојни правци локалног подручја узимајући у обзир његова обележја, предности и ограничења сагледавајући притом могућности и претње које долазе из његовог окружења. У складу са наведеним, **План развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године** представља хијерархијски највиши, дугорочни документ развојног планирања општине Љубовија, који се по први пут доноси у складу са новом легислативом, а из којег ће проистећи други плански акти – стратегије и програми са акционим плановима, средњорочни планови и др.

План развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године подразумева употребу родно сензитивног језика којим се доприноси подизању свести о значају једнакости жена и мушкараца и увођење начела једнакости и равноправности полова у све сфере друштвеног живота.

Термини изражени у публикацији у граматичком мушком роду подразумевају мушки и женски род лица на које се односе.

1, „Службени гласник РС“ бр. 30/2018

2, „Смернице за израду планова развоја јединица локалне самоуправе“, СКГО: Милена Радомировић, Драгана Алексић, Александар Маринковић, Београд, април 2020. године (Публикација је израђена уз помоћ Владе Савезне Републике Немачке, посредством пројекта немачко-српске развојне сарадње „Подршка реформи јавне управе у Србији“, који спроводи GIZ); https://rsjp.gov.rs/wp-content/uploads/Prirucnik-za-lokalnu-samoupravu-web_final.pdf

Анализа постојећег стања развоја општине Љубовија - резиме³

Општина Љубовија се налази на реци Дрини, у пограничном подручју са суседном Босном и Херцеговином.

Подручје општине Љубовија се налази на западу Србије. Територија општине је у саставу крупније регионалне административне јединице Мачванског округа. Становници овај крај називају Азбуковица, а назив је настао од турске речи „*хас Буковица*“ (царски посед и град Буковица).

На истоку Љубовија се граничи са Ваљевом и Осечином, на северу са Малим Зворником и Крупњем, на југу са Бајином Баштом, док западну границу чини река Дрина, која је уједно и државна граница са Босном и Херцеговином, односно општинама Сребреница и Братунац у Републици Српској.

Шабац је удаљен око 100 км, Ваљево око 60 км, Ужице око 70 км, Београд и Нови Сад око 150 км, док је Вишеград удаљен 116 км, а Сарајево око 150 км.

Општина Љубовија сврстана је у групу недовољно развијених јединица локалне самоуправе.

Општина Љубовија према степену развијености јединица локалних самоуправа (*Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину*⁴) припада трећој групи недовољно развијених јединица локалних самоуправа чији је степен развијености у распону од 60% до 80% републичког просека.

Општину карактеришу неповољни демографски трендови – старење становништва, пад стопе наталитета, пораст стопе морталитета, негативна стопа природног прираштаја, депопулација становништва.

Према званичним подацима Аналитичког сервиса ЈЛС из 2021. године, општина има 12.043 становника и 4.852 домаћинства. Са 27 насеља обухвата површину од 356 км², те је густина насељености 34 становника/км², што је значајно испод густине насељености Републике Србије (88 становника/км²), густине насељености Региона Шумадије и Западне Србије (70 становника/км²), Мачванске области (83 становника/км²), као и упоредивих општина Коцељева, Крупањ и Мали Зворник.

У периоду 2011-2021. године дошло је до континуираног пада броја становника (за 8,3%).

У 2021. години просечна старост у општини Љубовија износила је 45,72 година, што је неповољније у односу на национални просек, на Регион Шумадије и Западне Србије, у односу на ниво Мачванске области, као и у односу на упоредиве општине Коцељева, Крупањ и Мали Зворник. У периоду од 2016. године до 2021. године просечна старост становништва је порасла за 1,45 година.

Пад стопе наталитета, пораст стопе морталитета, негативна стопа природног прираштаја која у 2021. години износила -15,53 промила, су главне карактеристике општине Љубовија у

³Резиме представља извод из документа „Анализа постојећег стања развоја у општини Љубовија“ који се налази у прилогу овог документа (Прилог 2).

⁴ „Службени гласник РС“, број 104 од 1. октобра 2014. године

посматраном периоду у сфери развоја становништва. Стопа укупног фертилитета која је у свим годинама испод 2,1 указује на депопулацију становништва.

У образовној структури становништва преовлађује становништво са средњим образовањем

Када је у питању образовна структура становништва, највећи број становника изнад 15 година старости је са средњим образовањем (41,2%), након чега следи становништво са основним образовањем (24,9%). Више образовање има 3,3% становника старијег од 15 година, а високо 3,7%.

Љубовија је богата природним ресурсима.

Највећи део територије Љубовије богат је површинским водама. Подручје општине, с обзиром на брдовитост и стрменитост терена има веома богату хидрографску мрежу водотока, а реципијент за све потоке и реке је река Дрина. Река Дрина је богата водом чији хидроенергетски потенцијал износи око 20% од укупног потенцијала Србије. Поред Дрине, на подручју општине су и реке Љубовића са притокама Завјесница и Оровичка река, Трешњица са притокама Сушица и Трибућа, Грачаничка река, Узовничка река (Вукова река), Велика река, као и друге реке и потоци.

Богатство и разноврсност биљног и животињског света слива Дрине и Подриња, представљају један од великих и недовољно искоришћених потенцијала Србије. Ови предели се одликују присуством ендемичних и реликтних врста биљака и животиња. Дрину, баш као и њене притоке, одликује и богатство рибљих врста.

На територији општине Љубовија налазе седећа проглашена природна добра: Специјални резерват природе „Клисура реке Трешњице“ (потенцијално ЕМЕРАЛД подручје); Меморијални природни споменик „Мачков камен“; природно плодиште младице; и међународно значајно подручје за птице (ИБА) Ваљевске планине.

Шумска вегетација је један од најраспрострањенијих типова вегетације у општини Љубовија. 37,6% укупне површине општине налази се под шумама.

Општина има богато културно-историјско наслеђе, које заједно са расположивим природним ресурсима омогућава да Љубовија развије конкурентну туристичку понуду.

Река Дрина, некада називана Зеленика или Зеленка због своје смарагдно-зелене боје, свакако представља кључну атракцију као једна од најлепших и најчистијих река у Србији. У делу њеног тока који у дужини од 38 км пролази кроз општину Љубовија, она је не само најчистија, већ и изузетно пловна и релативно „мирна“ у односу на друге делове њеног тока. Река Дрина као највећи речни ток у регији са својом флором и фауном представља изузетно погодан екосистем за животних рибљих врста. По својим специфичностима даје могућност риболовцима да уживају у различитим техникама риболова. Карактеристична је и позната како на Балкану тако и шире по риби младици која је представник салмонидних врста риба.

Поред Дрине, изузетно су атрактивни и кањони реке Трешњице, Трибуће и речице Козловац кроз који пролази и Римски пут, местимично солидно очуван. Кањон реке Трешњице као станиште белоглавог супа, заштићен је као специјални резерват природе.

Планина Бобија, многобројни планински извори пијаће воде и мрежа притока Дрине, доприносе додатно врхунској разноликости природног наслеђа.

Кад је у питању културно-историјско наслеђе, на територији општине (и деломично на територији суседних општина коју обухвата Азбуковачко намесништво) се налази укупно 6 манастира и 13 цркава, међу којима суманастир „Св. Николај Српски“ - Соко град, манастир „Св. Тројице“ - Читлук, манастир „Св. Тројице“ - Бјеле воде, манастир посвећен Св. Огњеној Марији у Рујевцу као и цркве брвнаре (црква брвнара у Доњој Оровици, црква у Селанцу, црква у Горњој Љубовићи, црква у

Цапарићу...). Такође, идентификовано је 58 археолошких налазишта која датирају из различитих периода од праисторије до средњег века и 34 вредна објекта градителског наслеђа, међу којима Спомен-костурница „Мачков камен“, Римски мост (Латинска ћуприја), Шанац – Град на Баурићу, Мали и Велики град у Горњој Трешњици (остаци старог утврђења). Ту су и 3 пећине (Звечалка пећина, Безимена пећина, пећина Качар), као и стара рударска окна који могу да постану део туристичке понуде општине, уз обавезна претходна истраживања, као и улагања у уређење и представљање.

Ресурси и потенцијали којима општина Љубовија располаже нису одговарајуће валоризовани и стављени у функцију развоја туризма овог краја.

Туризам, као привредна грана на територији општине Љубовија није довољно развијен, нити су сви ресурси и потенцијали одговарајуће валоризовани и стављени у функцију развоја туризма овог краја.

У сектору услуга смештаја и исхране у 2021. години било је запослено свега 2.8% одукупно регистрованих запослених са пребивалиштем у Љубовији. Према подацима датим у Програму развоја општине Љубовија 2021- 2025. године, на територији општине постоји укупно 26 категоризованих туристичких смештајних објеката (хотел, објекти домаће радиности и сеоска туристичка домаћинства) са 277 лежаја што чини око 20% укупних смештајних капацитета у Мачванском округу. С друге стране, према неслужбеним проценама, укупно је активно око 25 различитих смештајних туристичких објеката са око 500 лежаја. У сектору угоститељства, регистровано је свега око 10 објеката, који у главном нуде јела националне и интернационалне, без профилисаности менија кроз локална, аутентична јела и намирнице.

Локалне атракције привлаче одређени број посетилаца, али оне углавном нису прикладно презентоване и уређене, а кад су у питању природне атракције, актуелни проблем као и велики ризик у будућности представљају одрживо управљање, посебно кад је у питању очување шума, управљање чврстим отпадом, рудници, пројектне идеје за мини-хидро електране и др.

Укупни пољопривредни потенцијали општине Љубовија нису довољно искоришћени.

Укупна површина пољопривредног земљишта на територији општине Љубовија износи 17309 ха или 48,62% укупне површине. Од тога је 11.102 ха искоришћено. У структури коришћеног пољопривредног земљишта доминирају ливаде и пашњаци (39,73%), потом оранице и баште (39,21%), и воћњаци (20,50%).⁵ Обрадиво земљиште се највећим делом налази у долини реке Дрине. Мањи део земљишта налази се у брдско-планинском залеђу. Природни агрометеоролошки услови су изузетни за гајење повртарских култура и за воћарство. Пашњаци су добра основа за развој сточарства и пчеларства, али и организованог сакупљања и прераде лековитог биља. Клима је умерено континентална са честим температурним колебањима.

Иако су природни услови повољни, због уситњености парцела и непотпуне агротехнике, приноси воћа су нестабилни. Због недостатка сезонске радне снаге и због варијација на тржишту на овим просторима нема великих комерцијалних засада.

Сточарску производњу на подручју општине карактеришу честе осцилације, смањивање и повећање. Ова производња је у директној вези са ратарском производњом тј. са могућношћу да се обезбеди кабаста сточна храна. Број грла појединих сточарских врста често осцилира пре свега због различитих тржишних услова.

---

⁵Извор: РЗС публикација, Општине и региони у РС, 2022. (Анкета о структури пољопривредних газдинстава 2018.)

Пчеларство је заступљено и у развоју је због погодне конфигурације терена и непостојања тешке индустрије. Због конфигурације терена ово подручје има богату хидрографску мрежу и повољне услове за подизање рибњака пре свега хладноводних-пастрмских рибњака.

За бављење органском производњом постоје изванредни услови, али за сада није заступљена та врста производње. Постоје земљишта која никада до сада нису третирана агрохемијским средствима.

Главни проблем општине Љубовија који се тиче масовније производње пољопривредних производа су уситњеност парцела и недовољна едукација произвођача, који не примењују у довољном обиму агротехничке мере. Застарела механизација такође представља проблем који лошијом обрадом земљишта доводи до мањег приноса.

Сходно претходним лошим искуствима са задругарством, на подручју општине постоје три задруге које не функционишу у обиму у којем би требало. Задругарство је важно због уситњености парцела и недовољно финансијских и стручних капацитета. Произвођачких удружења такође нема и нису заступљена, а само удруживањем мање ситних произвођача и прерађивача пољопривредних производа могуће је да постану конкуренти на тржишту и покушају обезбедити што бољи пласман производа.

Највећи ризик када је животна средина у питању представљају нерешени комунални проблеми као што су одлагање комуналног отпада и пречишћавање отпадних вода.

Проблем отпада у општини Љубовија није толико изражен као у неким другим локалним самоуправа Србије. Разлог тога јесте одсуство индустрије, производних процеса, све мањи број становника и др. Дневна количина комуналног отпада износи 0,8 кг/становнику, што је у границама републичког просека који износи 0,7-1,1 кг/становнику. У структури отпада доминирају комунални отпад, односно кућни отпад (отпад из домаћинства који се свакодневно генерише, кабасти отпад и сл.), биодеграбилни отпад (храна, баштенски отпад и др.), отпад животињског порекла, пољопривредни отпад, амбалажни отпад (посебно амбалаже различитих хемијских производа који се користе у пољопривреди и сточарству) и др.

Услугом прикупљања комуналног отпада обухваћено је 3.800 домаћинстава, што је око 70% укупног броја домаћинстава на територији општине Љубовија. За сада нема никаквог селектовања, као ни било каквог поступка рециклаже отпада. Повремено проблем представљају и дивље депоније, нарочито поред река, поред сеоских путева и у шумама, које се решењем комуналног инспектора и ангажовањем јавних предузећа чисте и уклањају, али се и изнова јављају.

Након промене плана за формирање региона за управљање отпадом који би чинили град Лозница и општине Крупањ, Мали Зворник и Љубовија, ове четири локалне самоуправе споразумеле су се да се прикључе региону Ваљево, односно систему чији ће центар бити санитарна депонија “Каленић” у Убу, којом треба да руководи РЦУО “Еко-Тамнава” д.о.о.

Канализациони систем који на територији општине Љубовија има дужину 115км, а обухват домаћинстава који су прикључени на канализациону мрежу је свега 41,7%, што је далеко испод просека у Републици Србији (75%), а и испод просека на нивоу Мачванске области (52%). Додатни проблем се огледа и у томе што се отпадне воде из насеља Љубовија пуштају у реку Љубовију и Дрину, са по једним испустом, без пречишћавања, док систем у сеоским насељима не постоји.

Отпадне воде представљају ризик по квалитет површинских и подземних вода и земљишта. Воде општине Љубовија се и даље одликују високим квалитетом због одсуства већих загађивача, али уколико у будућности дође до извесног економског развоја (нпр. развој пољопривреде и сточарства, прерађивачке и прехрамбене индустрије, дрвне индустрије, туризма и сл.) количине отпадних вода биће веће, а самим тим и утицај на елементе животне средине израженији.

Каналисање и пречишћавање отпадних вода предвиђа се интегралном заштитом вода, која подразумева примену технолошких, водопривредних и организационо-економских мера заштите.

У општини Љубовија заступљено је предшколско, основно и средње образовање

Предшколска установа „Полетарац“ Љубовија је установа која се бави предшколским образовањем деце и полудневним чувањем деце која нису предшколског узраста. У својим издвојеним одељењима на терену, где постоје припремне предшколске групе (полудневни програм), укључује и децу млађег узраста.

У општини Љубовија основни образовни програм се организује у једној основној школи „Петар Враголић“, са 5 матичних школа („Саша Вујановић Жућа“ у Узовници, „Милан Теших“ у Врхпољу, „Вук Караџић“ у Доњој Љубовији, „Доситеј Обрадовић“ у Доњој Оровици и „Горња Трешњица“ у Горњој Трешњици) и 16 подручних школа (у насељима: Цапарић, Горње Кошље, Горња Љубовија, Рујевац, Савковић, Оровичка планина, Грачаница, Грчић, Црнча, Постоње и Гребен).

Средња школа „Вук Караџић“ из Љубовије је једина средња школа у општини која образује децу четворогодишње и трогодишње средње стручне спреме.

Школу данас похађају ученици груписани у одељења следећих профила занимања: 1) Гимназија - општи тип; 2) Економска школа; 3) Трговац; 4) Угоститељ (кувар-конобар).

На подручју општине Љубовија не постоје високообразовне установе.

Предшколска установа „Полетарац“ се сусреће са проблемом недостатка капацитета

Предшколска установа „Полетарац“ се сваке године сусреће са проблемом недостатка капацитета (простора). Листе чекања постоје, у просеку годишње остане око 35 деце неуписане у ПУ, а тај број би био још већи ако би се у потпуности поштовали законски нормативи. ПУ „Полетарац“ је у априлу 2022. године проширила своје капацитете за још једну васпитну групу у коју је примљено тридесеторо деце, али без обзира на то проширење у септембру 2022. године је остало 32 деце на листи чекања. У Предшколској установи „Полетарац“ недостају још најмање 4 радне собе да би се укинуле листе чекања и да би број деце у групама био у складу са прописаним нормативима. Општине Љубовија је урадила пројекат надоградње и реконструкције постојећег објекта који се састоји из 3 фазе. Прва фаза је завршена и обухватала је надоградњу једне радне собе, у току је друга фаза која подразумева реконструкцију постојећег објекта. Трећом фазом је предвиђено проширење за још 4 радне собе.

Број рођене деце на територији Општине Љубовија је у порасту а самим тим и веће интересовање за упис најмлађе деце у ПУ.

У основном и средњем образовању региструје се тренд опадања броја ученика

У школској 2021/2022. години у основним школама је било укупно 758 ученика уписаних у 64 одељења. На територији општине Љубовија региструје се тренд опадања броја ученика у редовним основним школама и то у кумулативном износу од 19,5% поредећи прву (2016.) и последњу посматрану годину (2021.). Тренд опадања приметан је и код нето стопе обухвата основним образовањем и у укупном обухвату, као и у појединачном обухвату за девојчице и за дечаке. Позитивну чињеницу представља изостанак случајева одустајања од основног образовања када су у питању и девојчице и дечаци у последње три анализираних године. Али са друге стране неповољан показатељ јесте тренд опадања стопе завршавања основне школе, што је посебно изражено када се посматрају дечаци.

У школској 2021/2022. години у редовном средњем образовању је било 299 ученика у 14 одељења. На подручју општине Љубовија, а у складу са негативним демографским трендовима, заступљен је тренд смањења ученика средњих школа. Највише ученика, и то у свим посматраним годинама, се опредељује за гимназију, док се најмање ученика уписује у трогодишње стручне школе.

Услуге социјалне и здравствене заштите не задовољавају потребе становништва општине Љубовија на адекватан начин

У општини Љубовија примарну здравствену заштиту обавља Дом здравља Љубовија. Постојећа зграда Дома здравља се налази у центру насељеног места, без обезбеђених паркинг места, прилично је ненаменски урађена, нефункционална и неприлагођена потребама за рад. Недовољан је број лекара за одрасло становништво због актуелног недостатка кадра.

Поред објекта Дома здравља у Љубовији, једино на Великом Мајдану ради амбуланта која пружа здравствену заштиту из области опште медицине, односно здравствене заштите одраслог становништва. Посебан проблем у неравномерној доступности здравствене заштите становништва представља велика удаљеност од матичне установе (поједина села су удаљена и 40 км), као и удаљеност од Опште болнице Лознице, којој Љубовија гравитира (Лозница је удаљена 76 км од Љубовије).

Општина Љубовија пружа услугу помоћи у кући превасходно старијим и особама са инвалидитетом. Љубовија са хипотетичком стопом обухвата од само 0,07% припада групи јединица локалне самоуправе које бележе обухват мањи од вредности просека хипотетичке стопе обухвата, који износи 0,7%. Ова стопа се израчунава на основу удела еквивалентног броја корисника ПУК 65+ у укупном броју становника старијих од 65 година и узима у обзир и број месеци обезбеђивања услуге и интензитет подршке у току недеље. Разлог овако ниске стопе је што се услуга помоћи у кући у општини Љубовија пружа 2 дана седмично по два сата само током два месеца (податак за 2021. годину).

Недостаје кровна установа из области културе, као и субјекат (предузеће) за одржавање спортских објеката

Главни носилац и координатор културних догађања у општини је Библиотека „Милован Глишић“, која је смештена у општинском центру-насељу Љубовија. Библиотека је преузела функцију бившег Дома културе и највећи део активности из области културе и уметности. Поред своје основне делатности, Библиотека је организатор позоришних и биоскопских представа, изложби, промоција, гостовања и пратећих манифестација. Поред Библиотеке, на подручју општине је активно Културно-уметничко друштво „Азбуковица“, које окупуља 120 чланова у три ансамбла и представља базу за окупуљање младих људи који на овај начин чувају своју традицију.

У општини Љубовија недостаје центар за културу, који би као кровна организација преузео координацију активности из области културе и допринео да се културни садржаји побољшају како за само становништво општине, тако и у циљу унапређења туристичке понуде.

Спортски савез општине Љубовија представља кровну спортску организацију на територији општине. Тренутно је на територији општине Љубовија активно 18 клубова и организација у оквиру 8 спортских грана. Чланови Спортског савеза општине Љубовија су Општински фудбалски савез Љубовија, карате клуб „Дрина“, кошаркашки клуб „Љубовија“, кошаркашки клуб „Младост“, шаховски клуб „Дрина“, рафтинг клуб „Дринска регата“, планинарски клуб „Торничка Бобија“, спортско удружење „Либеро 015“, Спортско удружење „Нец 015“ и спортско удружење „Вива баскет 015“. Спортски савез општине Љубовија настоји да кроз манифестације које организује или у којима има улогу суорганизатора укључи све узрасне категорије становништва (спорт за децу, рекреативни спорт, спорт за радну популацију).

У општини не постоји субјекат, односно предузеће које би се бавило одржавањем спортских објеката, било затворених било отворених.

Визија општине Љубовија 2030. године

Општина Љубовија 2030. године је зелена оаза са решеном комуналном инфраструктуром и очуваним еко системом.

То је општина која брине о свим својим грађанима, од најмлађих до најстаријих. Здравствене и социјалне услуге су развијене и доступне свим грађанима, а друштвено-културни живот је богат и разноврстан.

Љубовија је општина која је искористила своје туристичке и пољопривредне потенцијале, препознатљива по пословном амбијенту повољном за инвестирање и отварање нових радних места.

То је општина са управом у служби грађана. Отворена је за развој партнерстава са суседним општинама и прекогранично, а све у сврху добробити својих грађана.

Приоритетни циљеви развоја до 2030. године и кључне мере за остваривање приоритетних циљева развоја

Преглед развојних праваца, приоритетних циљева и кључних мера

Приоритетни циљеви	Кључне мере
РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ: ОДРЖИВИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ Подржати развој пољопривреде, туризма и других привредних делатности које доприносе запошљавању и повећању прихода домаћинстава, а које у потпуности узимају у обзир деловање економске активности на животну средину и засноване су на обновљивим изворима добара.	
ПЦ1: Успоставити подстицајне услове за повећање прихода пољопривредних газдинстава	Мера 1.1: Подстицаји за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава
	Мера 1.2: Подстицаји за премије осигурања (управљање ризицима)
	Мера 1.3: Промоција удруживања и задругарства у сврху бољег пласмана пољопривредних производа
	Мера 1.4: Стручне и тематске едукације за регистрована пољопривредна газдинства и подршка код подношења пријава на јавни позив министарства, ИПАРД-а и ЈЛС
	Мера 1.5: Подршка отварању одељења пољопривредног смера у средњој школи
ПЦ2: Успоставити повољно пословно окружење за нове инвестиције и запошљавање	Мера 2.1: Подршка за нове капацитете за прераду пољопривредних производа
	Мера 2.2: Одређивање пословних локација и њихово инфраструктурно опремање
	Мера 2.3: Подршка за нова запошљавања младих и теже запошљивих
	Мера 2.4: Подршка за инвестиције у коришћење обновљивих извора енергије
ПЦ3: Унапредити услове за развој туризма и повећање прихода од туризма	Мера 3.1: Обележавање и уређење бицикличких, планинарских и пешачких стаза
	Мера 3.2: Постављање свеобухватне туристичке сигнализације
	Мера 3.3: Уређење обале реке Дрине

Приоритетни циљеви	Кључне мере
	Мера 3.4: Подстицаји за унапређење смештајних капацитета
	Мера 3.5: Подстицаји за развој производа и услуга који доприносе унапређењу туристичке понуде
	Мера 3.6: Унапређење постојећих и развој нових манифестација
	Мера 3.7: Изградња риболовачких такмичарских стаза
	Мера 3.8: Изградња видиковаца
	Мера 3.9: Формирање туристичко-информативног центра
	Мера 3.10: Повећање капацитета запослених у Туристичкој организацији Љубовија
	Мера 3.11: Реконструкција и доградња објекта планинарског дома Бобија
	Мера 3.12: Изградња других планинарских домова
	Мера 3.13: Категоризација туристичког места
	Мера 3.14: Организовање обука за пружаоце услуга туристима, за планинарске водиче, скипере, спасиоце, раднике обезбеђења и др.
РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ: ОЧУВАНА ЖИВОТНА СРЕДИНА	
Смањити негативан утицај на животну средину	
ПЦ4: Успоставити систем за пречишћавање отпадних вода	Мера 4.1: Изградња система постројења за пречишћавање отпадних вода
	Мера 4.2: Изградња недостајуће канализационе мреже
	Мера 4.3: Изградња система за одвођење атмосферских вода
	Мера 4.4: Саветодавна подршка привредницима да уграде пречишћиваче отпадних вода у индустријске објекте
ПЦ5: Успоставити заокружен систем управљања отпадом	Мера 5.1 Едукација становништва о значају управљања отпадом и рециклажи
	Мера 5.2: Изградња недостајуће инфраструктуре и набавка опреме за успостављање примарне селекције
	Мера 5.3 Учешће у изградњи трансфер станице у Осечини
	Мера 5.4: Успостављање услуге организованог прикупљања кабастог отпада
	Мера 5.5: Успостављање центра за одлагање грађевинског отпада
	Мера 5.6: Унапређење услуге прикупљања и одвожења отпада у брдско-планинском подручју

Приоритетни циљеви	Кључне мере
ПЦ6: Унапредити енергетску ефикасност у јавним и приватним објектима	Мера 6.1: Едукација грађана о значају унапређења енергетске ефикасности
	Мера 6.2: Енергетска санација и реконструкција јавних објеката
	Мера 6.3: Подстицаји за унапређење енергетске ефикасности стамбених зграда и индивидуалних породичних кућа
РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ: УРБАНИ РАЗВОЈ	
Интегрисано, одрживо планирати и паметно управљати простором и осигурати да становништво општине Љубовија има приступ безбедним, инклузивним и приступачним јавним објектима, јавним и зеленим површинама, саобраћајној инфраструктури и довољној количини воде за пиће	
ПЦ7: Унапредити планирање, уређење и паметно управљање простором	Мера 7.1: Доношење новог Просторног плана у складу са Просторним планом РС
	Мера 7.2: Израда недостајуће планске и урбанистичке документације
	Мера 7.3: Унапређење управљања јавном имовином јединице локалне самоуправе
	Мера 7.4: Унапређење приступачности јавним објектима
	Мера 7.5: Унапређење приступачности на јавним површинама
	Мера 7.6: Имплементација паметних и иновативних решења урбаног развоја
	Мера 7.7: Уређење простора у насељима
ПЦ8: Унапредити квалитет саобраћајне инфраструктуре и повећати безбедност у саобраћају	Мера 8.1: Израда студија и планских докумената за боље регулисање саобраћаја на територији општине са посебним освртом на везу мост Братољуб – превој Прослоп
	Мера 8.2: Решавање проблема паркирања у градском језгру
	Мера 8.3: Изградња, реконструкција и рехабилитација локалних и некатегорисаних путева у селима
	Мера 8.4: Изградња, реконструкција и рехабилитација локалних и некатегорисаних путева до културно-историјских и туристичких локалитета
	Мера 8.5 Изградња, реконструкција и рехабилитација улица у градском језгру
	Мера 8.6: Изградња тротоара уз државне путеве
	Мера 8.7: Унапређење безбедности саобраћаја
ПЦ9: Обезбедити континуирано снабдевање	Мера 9.1 Замена дотрајале и изградња нове водоводне мреже
	Мера 9.2: Повећање капацитета изворишта Грабовица

Приоритетни циљеви	Кључне мере
домаћинства и привреде довољном количином воде за пиће	Мера 9.3: Изградња резервоара на водоводним правцима узводно и низводно од Љубовије и према Прослопу
	Мера 9.4: Успостављање аутоматизације целог водоводног система
РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ: ДРУШТВЕНО БЛАГОСТАЊЕ Повећати друштвено благостање грађана бољом доступношћу и квалитетнијим услугама социјалне и здравствене заштите, бољим условима у образовању и већом и квалитетнијом понудом у култури и спорту	
ПЦ10: Повећати доступност и квалитет услуга социјалне заштите	Мера 10.1: Изградња новог објекта за Центар за социјални рад
	Мера 10.2: Развој и проширење стандардизованих услуга социјалне заштите
	Мера 10.3: Успостављање и рад мобилних тимова за подршку старијим лицима
	Мера 10.4: Едуковање запослених и унапређење сарадње између различитих актера социјалне политике у локалној заједници у циљу превентивног деловања
	Мера 10.5: Унапређење информисања грађана о правима из области социјалне заштите
ПЦ11: Повећати обухват деце предшколским васпитањем и образовањем	Мера 11.1: Доградња, реконструкција и адаптација објекта ПУ „Полетарац“ и набавка неопходне опреме
ПЦ12: Превенирати насиље и повећати безбедност деце и ученика у установама образовања	Мера 12.1: Увођење видео надзора у објектима основног образовања
	Мера 12.2: Подршка установама образовања у превенцији насиља
ПЦ13: Прилагодити капацитете у спорту потребама грађана	Мера 13.1: Унапређење процеса одржавања спортске инфраструктуре
	Мера 13.2: Изградња фудбалског терена са вештачком подлогом
	Мера 13.3: Изградња балон сале
	Мера 13.4: Изградња мултифункционалне спортске хале
	Мера 13.5: Изградња отвореног базена
	Мера 13.6: Подршка едукацији спортских стручњака и спортских радника
ПЦ14: Унапредити понуду у области културе	Мера 14.1: Успостављање центра за културу као кровне установе културе
	Мера 14.2: Адаптација простора у згради Библиотеке „Милован Глишић“ за потребе формирања завичајног одељења

Приоритетни циљеви	Кључне мере
	Мера 14.3: Реконструкција старе школе и отварање Музеја Азбуковице
	Мера 14.4: Промоција културних садржаја/програма
	Мера 14.5: Унапређење постојећих културних манифестација и успостављање нових
ПЦ15: Допринети повећању доступности услуга здравствене заштите	Мера 15.1: Подршка унапређењу услуге кућног лечења и палијативног збрињавања
	Мера 15.2: Промоција здравих стилова живота
	Мера 15.3: Унапређење превентивног рада
РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ: ДОБРА ЈАВНА УПРАВА	
Учинити јавну управу општине Љубовија отвореном и лако доступном свим грађанима, која делотворно и одговорно испуњава њихове потребе	
ПЦ16: Унапредити информисање грађана и повећати њихово учешћа у процесима планирања и доношења одлука	Мера 16.1: Унапређење регулаторног, организационог и финансијског оквира
	Мера 16.2: Информисање, консултације и активно укључивање грађана
ПЦ17: Унапредити квалитет услуга локалне самоуправе	Мера 17.1: Успостављање механизма за мерење задовољства корисника услугама које пружа локална самоуправа
	Мера 17.2: Унапређење е-писарнице

Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: ОДРЖИВИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Приоритетни циљ 1: Успоставити подстицајне услове за повећање прихода пољопривредних газдинстава

Укупна површина пољопривредног земљишта на територији општине Љубовија износи 17.300 ха (48,62% укупне површине општине). Искоришћено је мање од 10.000 ха. Под засадима воћа је око 1.800 ха, оранице и баште заузимају површину око 3.500 ха. Остало су ливаде и пашњаци. Пољопривредна производња се одвија на индивидуалним пољопривредним газдинствима.

Доминантна пољопривредна производња је производња воћа, која преузима примат над сточарством, којим се становништво традиционално бави. Од воћних култура највише се гаје малине, купине и шљиве.

Сточарска производња има честе осцилације због неповољних тржишних услова, недостају прерађивачки капацитети, нема млекара ни капацитета за прераду меса.

У протеклом периоду дошло је до смањења броја радно способног становништва на сеоском подручју. Све то је довело до смањења обима производње.

Стање пољопривредне механизације на територији општине Љубовија идентично је стању на територији Републике Србије. Механизација је застарела а просечна старост машина је 30 година.

Пољопривредна производња се одвија на уситњеним индивидуалним пољопривредним поседима уз недовољну примену агротехничких мера. То је посебно заступљено у брдском подручју општине.

У оквиру овог приоритетног циља спровешће се мере које доприносе повећању прихода пољопривредних газдинстава.

Обезбеђењем подстицаја за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава створиће се услови за боље коришћење природних ресурса и самим тим повећање обима производње и прихода од пољопривреде.

Регресирањем премија осигурања смањују се ризици у пољопривредној производњи услед елементарних непогода (управљање ризицима).

Подстицањем удруживања и задругарства повећава се конкурентност на тржишту.

Поред овога, Општина Љубовија треба да, у сарадњи са Министарством просвете и другим партнерима ради на отварању одељења пољопривредног смера у средњој школи. Улагањем у образовање добија се стручни кадар који ће довести до примене науке у пољопривредној производњи.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Економска величина пољопривредних газдинстава по газдинству (ЕУР)	4.295 (2012.)	5.800 (2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЛП)
Број условних грла по газдинству ⁶	2,8 (2012.)	3,1 (2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЛП)
Број говеда, оваца и коза по хектару ливада и пашњака ⁷	5 (2012.)	5,1 (2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЛП)
Површина интензивних засада воћа (ха)	1.805 (2012.)	2.070 (2030.)	
јабуке	74	80	Управа за аграрна плаћања (Извештај Одељења за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
крушке	27	30	
брескве	2	5	
кајсије	2	5	
вишње	12	15	
шљиве	962	1.100	
ораси	43	50	
лешници	9	15	
остало воће	23	20	
малина	539	600	
купина	112	150	

⁶ Однос броја условних грла и броја пољопривредних газдинстава. Приказује у којој мери су пољопривредна газдинства у датој општини окренута сточарству.

⁷ Однос броја говеда, оваца и коза са једне стране, и површине ливада и пашњака са друге. Приказује интензитет сточарства.

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 1.1: Подстицаји за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	
Опис мере:	Сврха ове мере је да се подржи унапређење конкурентности пољопривредних газдинстава у различитим секторима, као што су: воћарство, пчеларство, сточарство, ратарство. На основу интересовања пољопривредних газдинстава, искустава из претходног периода и очекиване потражње на тржишту, сваке године ће се утврђивати приоритети по секторима. На основу Уредбе о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и пратећег правилника Министарства пољопривреде, Општина Љубовија ће доносити годишње програме мера подршке пољопривреде и руралног развоја у складу са овим приоритетима.
Тип мере:	подстицајна
Процена потребних финансијских средстава:	15-20.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	Министарство пољопривреде, ПССС Лозница
Период спровођења:	континуирано (сваке године)
Мера 1.2: Подстицаји за премије осигурања (управљање ризицима)	
Опис мере:	Сврха ове мере је да се смање негативни утицаји у пољопривреди, како не би у великој мери утицали на приходе пољопривредних газдинстава. Овом мером се стимулишу пољопривредна газдинства да у што већем броју осигурају своја добра, односно текућу пољопривредну производњу. Сваке године ће се радити годишњи програми у складу са Уредбом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и пратећег правилника Министарства пољопривреде у којима ће се дефинисати да кроз јавне позиве одвајају средства за подстицање осигурања од елементарних непогода (град, поплаве...).
Тип мере:	подстицајна
Процена потребних финансијских средстава:	6.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	-
Период спровођења:	континуирано
Мера 1.3: Промоција удруживања и задругарства у сврху бољег пласмана пољопривредних производа	
Опис мере:	Сврха ове мере је да се подстакну пољопривредници да се удружују како би остварили бољу конкурентност на тржишту (већа понуда, боља цена, већи приходи, сигурнији пласман, мањи трошкови производње...).
	Организоваће се радионице и други видови едукације и пружити помоћ у конкурисању код Министарства пољопривреде, ИПАРД-а и других донатора.

Тип мере:	информативно-едукативна
Процена потребних финансијских средстава:	1.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	Задружни савез Србије, Министарство за бригу о селу, ПССС Лозница
Период спровођења:	континуирано
Мера 1.4: Стручне и тематске едукације за регистрована пољопривредна газдинства и подршка код подношења пријава на јавни позив министарства, ИПАРД-а и ЈЛС	
Опис мере:	
Сврха ове мере је да се помогне пољопривредним газдинствима да дођу до финансијских средстава која су доступна, а која могу да искористе за унапређење пољопривредне производње.	
У оквиру мереће се пружати информације, организовати радионице и други видови едукације, пружати саветодавна помоћ пољопривредним газдинствима како би аплицирали на јавне позиве Министарства пољопривреде, за ИПАРД и др.	
Тип мере:	информативно-едукативна
Процена потребних финансијских средстава:	500.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, међународне организације/донатори
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	Министарство за бригу о селу, Министарство пољопривреде
Период спровођења:	континуирано
Мера 1.5: Подршка отварању одељења пољопривредног смера у средњој школи	
Опис мере:	
Сврха ове мере је да се у сарадњи са Министарством просвете, Средњошколским центром „Вук Караџић“ Љубовија, Школском управом и Пољопривредном школом из Ваљева ради на отварању одељења пољопривредног смера у средњој школи у Љубовији.	
Циљ је да се кроз четворогодишње образовање у средњој школи оспособе млади пољопривредни стручњаци који би били спремни за самосталан рад на свом газдинству уз примену савремених агротехничких мера и технологија.	
У оквиру ове мере испитаће се заинтересованост младих (у основним школама) и њихових родитеља за образовање на пољопривредним смеровима, а истовремено ће се радити на промоцији образовања и примене науке у пољопривредној производњи.	
Заједно са Пољопривредном школом из Ваљева и Средњошколским центром „Вук Караџић“ Љубовија идентификоваће се активности у којима Општина Љубовија треба да учествује како би дошло до реализације ове иницијативе.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	10.000.000,00 РСД

Могући извори финансирања:	Будет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	Средњошколски центар „Вук Караџић“ Љубовија, Министарство просвете, Школска управа, Пољопривредна школа из Ваљева
Период спровођења:	дугорочно

Приоритетни циљ 2: Успоставити повољно пословно окружење за нове инвестиције и запошљавање

Миграција становништва према већим центрима представља један од горућих проблема Азбуковице, односно општине Љубовија. Посебно осетљива категорија становништва јесте популација младих (будућност сваког друштва). Без обзира на структуру образовања, у условима немогућности запослења и обезбеђења егзистенције, млади су присиљени да у потрази за послом одлазе у веће центре.

У оквиру овог приоритетног циља радиће се на стварању услова за нове инвестиције, било да се ради о привредним субјектима који већ послују на подручју општине Љубовија, било да је то привлачење нових инвеститора. Приликом привлачења инвеститора водиће се рачуна да то буду делатности које на одржив начин користе расположиве ресурсе. Додатно, одредиће се пословне локације на подручју општине, а потом и радити на њиховом инфраструктурном опремању.

У оквиру овог приоритетног циља радиће се и на привлачењу инвеститора за улагање у прераду пољопривредних производа, нарочито воћа, јер ће се спровођењем мера планираних у оквиру приоритетног циља који се односи на пољопривреду значајно повећати обим производње у воћарству, као и другим областима пољопривреде.

Општина ће пружити подршку и оним привредним субјектима који користе обновљиве изворе енергије (ветрогенератори, соларни панели).

У оквиру овог приоритетног циља подржаће се нова запошљавања младих и теже запошљивих лица.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Број нових инвестиција у периоду 2024-2030. година (кумулативно)	- (2022.)	3 (2030.)	Извештај Канцеларије за ЛЕР
Број новоотворених радних места у периоду 2024-2030. година (кумулативно)	- (2022.)	450-500 (2030.)	Извештај Канцеларије за ЛЕР
Број запослених као % становништва старости 15+ година	30,5 (2021.)	50 (2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЈП)
Број незапослених лица на 1.000 становника	134 (2021.)	50 (2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЈП)
Незапослене жене, као % незапослених	55,6 (2021.)	50 (2030.)	Аналитички сервис

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
лица (%)			ЈЛС (РСЈП)
Учешће младих до 29 година у укупној незапослености (%)	18,8 (2021.)	8(2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЈП)

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 2.1: Подршка за нове капацитете за прераду пољопривредних производа	
Опис мере: У оквиру ове мере пружиће се финансијска подршка (додела субвенција), односно субвенционисање микро и малих предузећа и пољопривредних газдинстава за развој самосталне прераде воћа и поврћа и других пољопривредних производа.	
Тип мере:	подстицајна
Процена потребних финансијских средстава:	4.500.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Министарство привреде, Министарство пољопривреде, Фонд за развој, Развојна агенција Србије, НСЗ, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	РРА ППР Лозница
Период спровођења:	континуирано
Мера 2.2: Одређивање пословних локација и њихово инфраструктурно опремање	
Опис мере: У оквиру ове мере одредиће се постојеће и нове локације за пословне активности(комерцијалне и радне зоне у планским документима), које ће се инфраструктурно опремити (саобраћајно, комунално, електро и др.). У ПГР Љубовија дефинисана је комерцијална (пословна) зона преко пута моста Братољуб као и у насељу Доња Буковица. Неопходно их је инфраструктурно опремити, пре свега изградити планиране саобраћајнице као и осталу потребну комуналну и електроенергетску инфраструктуру.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	(износ финансијских средстава биће одређен по изради пројектно техничке документације)
Могући извори финансирања:	Министарство привреде, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	Министарство привреде, РАС
Период спровођења:	дугорочно
Мера 2.3: Подршка за нова запошљавања младих и теже запошљивих	
Опис мере:	

У оквиру ове мере додељиваће се финансијска средства за samozapoшљавање и нова запошљавања младих и теже запошљивих лица (жена, лица старијих од 50 година и др.), а нарочито у секторима који су приоритетни за економски развој општине Љубовија (пољопривреда, прехранбена индустрија, туризам и др.). Подржаће се програми преквалификација и доквалификација у складу са потребама потенцијалних инвеститора.

Додатно ће се организовати различите врсте обука, као што су обуке за почетнике у пословању, за младе предузетнике, помоћ при изради бизнис планова и сл.

Тип мере:	подстицајна
Процена потребних финансијских средстава:	5.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, НСЗ, донатори
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	НСЗ, Регионална развојна агенција Подриња, Подгорине и Рађевине
Период спровођења:	континуирано
Мера 2.4: Подршка за инвестиције у коришћење обновљивих извора енергије	
Опис мере:	
Сврха ове мере је да се привуку инвестиције у производњу зелене енергије (изградња ветрогенератора, соларних панела, коришћење хидро потенцијала и сл.). Са инвестицијама у производњу зелене енергије побољшало би се стање електро-мреже (и преносне и дистрибутивне), чиме би се унапредили услови за привлачење инвестиција и у друге секторе у општини.	
Планирано је да се прво уради студија у којој би се сагледали потенцијали за производњу зелене енергије, анализирали капацитети преносне мреже и сл. На основу овог документа би се развила потребна планска документа, а потом и документа којима би се регулисала сва питања у вези са подстицајима за инвестиције у производњу зелене енергије на подручју општине.	
Тип мере:	подстицајна
Процена потребних финансијских средстава:	5-10.000.000,00 РСД за студију (остала потребна финансијска средства ће бити дефинисана након израде студије)
Могући извори финансирања:	Министарство енергетике, ИПАРД, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	Ресорна министарства
Период спровођења:	дугорочно

Приоритетни циљ 3: Унапредити услове за развој туризма и повећање прихода од туризма

У оквиру овог приоритетног циља радиће се на стварању услова у општини Љубовија који доприносе развоју туризма и повећању прихода од туризма.

У наредном планском периоду радиће се на изградњи бициклистичких, планинарских и пешачких стаза, уређењу обале реке Дрине, изградњи риболовачких такмичарских стаза, изградњи

видиковца, постављању свеобухватне туристичке сигнализације, као и развоју остале туристичко-рекреативне инфраструктуре.

У оквиру овог приоритетног циља радиће се на унапређењу постојећих и успостављању нових манифестација – радиће се на унапређењу Дринске регате, развоју манифестација спортског и рекреативног риболова, унапређењу Гастро фестивала у Љубовији, као и развоју других гастро манифестација.

Додатно, у оквиру овог приоритетног циља обезбедиће се подстицаји за унапређење смештајних капацитета, као и подстицаји за развој производа и услуга који доприносе унапређењу туристичке понуде (сувенири, локални производи и сл.).

Планирано је да се у наредном периоду формира туристичко-информативни центар, подигну капацитети запослених у Туристичкој организацији општине Љубовија и да се формира туристичка инспекција.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Број остварених ноћења туриста (годишње)	3.895 (2021.)	15.000 (2030.)	„Општине и региони у РС“, РЗС ЦИС е-Туриста
Приходи од боравишне таксе (годишње) (РСД)	464.040,00 (2021.) 523.000,00 (2022.)	1.500.000,00 (2030.)	Одељење за буџет и финансије и одсек локалне пореске администрације
Удео запослених у сектору смештаја и исхране(%)	2,8 (2021.)	4,0(2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЈП)

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 3.1: Обележавање и уређење бицикличких, планинарских и пешачких стаза	
Опис мере:	Ова мера је приоритизована зато што доприноси привлачењу што већег броја туриста и обогаћивању садржаја у којима би туристи уживали, а тиме би се квалитетније пласирала понуда са спортско рекреативни туризам. У оквиру ове мере радиће се обележавање и уређење бицикличких, планинарских и пешачких стаза и постављање пратећег садржаја. Циљ је да све стазе које се ураде званично буду представљене, односно постану део међународних рута.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	10.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	ИПА, Erasmus програм, донатори, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)

Други учесници у спровођењу:	ТО Љубовија, Планинарски савез Србије, локална планинарска удружења, рафтинг клуб, ЈП за путеве „Љубовија“
Период спровођења:	Дугорочно (континуирано)
Мера 3.2: Постављање свеобухватне туристичке сигнализације	
Опис мере:	Туристичка сигнализација доприноси упућивању и бољем сналажењу туриста и посетилаца на локалитетима. Поред путоказне сигнализације, неопходно је поставити и сигнализацију у виду знакова обавештења са информацијама о туристичким знаменитостима, као и туристичке информационе табле, стреласте путоказе, туристичке табле за означавање туристичког одредишта, туристичке табле за израз добродошлице и путоказе за јавне објекте. Туристичка сигнализација ће се поставити како на државним, тако и на општинским путевима. Урађена је пројектно-техничка документација.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	8.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	ЕУ ПРО+, Република Србија, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ТО Љубовија, ЈП за путеве Љубовија
Период спровођења:	Краткорочно (до 3 године)
Мера 3.3: Уређење обале реке Дрине	
Опис мере:	Ово је јако битна мера због великог броја туриста и посетилаца који превасходно посећују општину Љубовија због њеног највећег природног потенцијала, реке Дрине. Мера обухвата уређење приступа плажама и другим локацијама од интереса за развој туризма и, евентуално (уколико постоје услови) опремање неопходном инфраструктуром.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	10-100.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Србијаводе, буџет Општине Љубовија, ИПА и др. фондови, Република Србија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈП Србијаводе
Период спровођења:	дугорочно
Мера 3.4: Подстицаји за унапређење смештајних капацитета	
Опис мере:	На територији општине Љубовија тренутно постоји 30 пружалаца услуге смештаја из године у годину повећава се број пружалаца услуга у објектима домаће радиности (собе, куће, апартмани и сеоска туристичка домаћинства). Објекти се категоришу у складу са изјавама о стандардима и минимално техничким условима за разврставање објеката у категорије. У оквиру ове мере пружаће се подршка регистрованим пољопривредним газдинствима, објектима домаће

радиности и другим пружаоцима услуга за категоризацију и развој додатних садржаја. Овом мером биће обухваћени и привредни субјекти и физичка лица. За подршку регистрованим пољопривредним газдинствима искористиће се програм за мере подршке пољопривреди и руралном развоју.	
Тип мере:	подстицајна
Процена потребних финансијских средстава:	5.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Министарство туризма, ИПАРД, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ТО Љубовија
Период спровођења:	континуирано (средњорочно)
Мера 3.5: Подстицаји за развој производа и услуга који доприносе унапређењу туристичке понуде	
Опис мере:	
Сврха ове мере је да се туристичка понуда општине Љубовија унапреди и укључивањем комплементарних делатности (као што су стари занати, произвођачи традиционалних производа и слично) у туристички производ.	
У оквиру мере пружиће се подршка пољопривредним газдинствима, задругама, занатским радњама и другим предузетницима, микро и малим привредним друштвима да развију услуге и производе који могу да допринесу обогаћивању туристичке понуде.	
Тип мере:	подстицајна
Процена потребних финансијских средстава:	10.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Министарство туризма, Министарство пољопривреде, Министарство привреде, буџет Општине Љубовија, ИПА, међународне организације, донатори
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ТО Љубовија
Период спровођења:	континуирано
Мера 3.6: Унапређење постојећих и развој нових манифестација	
Опис мере:	
Манифестације представљају један од најзначајнијих туристичких производа општине Љубовија. Сврха ове мере је да се овај туристички производ додатно иновира, како унапређењем постојећих манифестација, тако и развојем нових. Циљ је да се повећа број учесника и посетилаца ових манифестација и да се створе услови за повећање прихода.	
Превасходно ће се радити на унапређењу манифестације „Дринска регата Љубовија“ и то обогаћивањем садржаја који прате манифестацију, и то културних, спортских, забавних и осталих пратећих садржаја.	
У оквиру ове мере радиће се на унапређењу и манифестације „Скобаљијада“, која захтева развој и унапређење, а рамотриће се и могућности за развој и других гастро манифестација, превасходно манифестација које су посвећене малинама, производима од млека и сл.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	10.000.000,00 РСД

Могући извори финансирања:	Министарство туризма, Министарство пољопривреде, Министарство привреде, Министарство за бригу о селу, буџет Општине Љубовија, ИПА, међународне организације, донатори
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ТО Љубовија
Период спровођења:	дугорочно
Мера 3.7: Изградња риболовачких такмичарских стаза	
Опис мере:	
Река Дрина је прави рај за риболовце и поседује богат рибљи фонд са крупнијом ихтиофауном: штука, мрена, младица, а у већем броју сусрећу се скобаљ, клен, бодорка и носара. Због оваквих погодности и богатства рибљег фонда значајно би користила риболовачка такмичарска стаза.	
Зато ће се у оквиру ове мере изградити стаза на риболовачком плацу у насељу Доња Буковица, у близини Љубовије. На овом плацу ће се уредити и додатни садржаји.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	4.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ООСР „Дрина“
Период спровођења:	краткорочно
Мера 3.8: Изградња видиковаца	
Опис мере:	
Ова мера је приоритизована зато што су неопходни су уређени видиковци на „крову“ Азбуковице, планини Бобија како би се побољшали садржаји и боравак туриста на локацији.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	70.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Република Србија, буџет Општине Љубовија, ИПА фонд, други фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ТО Љубовија
Период спровођења:	дугорочно
Мера 3.9: Формирање туристичко-информативног центра	
Опис мере:	
Туристички инфо центар ће се сместити у најлепшој улици у Љубовији. Он треба да буде аутентична просторна јединица за посету и прихватање туриста, уређен и опремљен мотивима краја. Тада би се комплетна понуда налазила на једном месту и то би била почетна тачка и место из ког би сваки туриста	

<p>требао да крене. Такође, туристички информативни центар је место где ће посетиоци моћи да купе и понесу успомене краја у ком су били.</p> <p>Објекат туристичког инфо центра би био мобилан/преносив (контејнер, приколица или сл.).</p>	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	5.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Република Србија, буџет Општине Љубовија, ИПА фонд, други фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ТО Љубовија
Период спровођења:	средњорочно
Мера 3.10: Повећање капацитета запослених у Туристичкој организацији Љубовија	
Опис мере:	
У оквиру ове мере радило би се на повећању броја запослених у ТО, као и унапређењу њихових компетенција.	
Тип мере:	институционално-управљачко-организациона
Процена потребних финансијских средстава:	1.200.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, РС
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	ТО Љубовија
Период спровођења:	континуирано
Мера 3.11: Реконструкција и доградња објекта планинарског дома Бобија	
Опис мере:	
У оквиру ове мере планирана је реконструкција и доградња постојећег објекта који се налази на планини Бобији.	
Урађена је комплетна пројектно-техничка документација и издато одговарајуће одобрење.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	70.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	РС, буџет Општине Љубовија, ИПА фонд, други фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ТО Љубовија, Планинарски клуб „Торничка Бобија“
Период спровођења:	средњорочно
Мера 3.12: Изградња других планинарских домова	
Опис мере:	
Сврха мере је да се постојећи објекти (углавном школски) променом намене и евентуалном	

реконструкцијом или доградњом прилагоде за планинарске домове и ставе се у сврху развоја туризма.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	Финансијска средства ће бити утврђена након израде пројектно-техничке документације
Могући извори финансирања:	РС, буџет Општине Љубовија, ИПА фонд, други фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ТО Љубовија, Планинарски клуб „Торничка Бобија“
Период спровођења:	дугорочно
Мера 3.13: Категоризација туристичког места	
Опис мере:	
Јединица локалне самоуправе требало би да поднесе захтев за одређивање категорије туристичког места Министарству туризма и омладине.	
За ову меру неопходно је испуњавати прописане услове који се вреднују кроз достављање документације и доказа у погледу обима туристичког промета, испуњавање квалитативних критеријума за разврставање у категорију туристичког места у погледу комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре и квалитативних критеријума за разврставање у категорију туристичког места у погледу туристичке супраструктуре.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	-
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Локална самоуправа
Други учесници у спровођењу:	ТО Љубовија
Период спровођења:	средњерочно
Мера 3.14: Организовање обука за пружаоце услуга туристима, за планинарске водиче, скипере, спасиоце, раднике обезбеђења и др.	
Опис мере:	
Сврха ове мере је да се пружаоци услуга смештаја упознају са прописима о пословању и значајем пријављивања гостију.	
У оквиру мере ће се такође обезбедити финансијска средства за обуке и лиценцирање планинарских водича, скипера, спасиоца, радника обезбеђења и слично, јер су ово профили који недостају, а који доприносе унапређењу туристичке понуде.	
Тип мере:	информативно-едукативна
Процена потребних финансијских средстава:	1.000.000,00 динара годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, РС
Одговорност за координацију спровођења:	ТО Љубовија
Други учесници у спровођењу:	-
Период спровођења:	континуирано

Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: ОЧУВАНА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Приоритетни циљ 4: Успоставити систем за пречишћавање отпадних вода

Канализациони систем који на територији општине Љубовија има дужину 115 км, показује мањкавост у односу на стварне потребе становништва. У прилог томе говори и податак да је само 41,7% домаћинстава прикључено на канализациону мрежу. Општина Љубовија нема постројење за пречишћавање отпадних вода. Отпадне воде из градске средине, без икаквог третмана се испуштају на неколико места, директно у реку Љубовију и Дрину. Такође у приградским насељима где не постоји канализациона мрежа, постоји велики број септичких јама и индивидуалних канализација из којих се отпадне воде директно испуштају у реке и потоке.

Општина Љубовија тежи ка развијању туризма и коришћењу природних ресурса у тој области, па постоји потреба да се сви ти природни ресурси очувају и што мање загађују. Један од најзначајнијих природних ресурса су водотокови на територији општине Љубовија, а најважнији је река Дрина. Квалитет подземних вода, које се експлоатишу за снабдевање становништва здравом пијаћом водом, и те како је у спречи са квалитетом површинских вода и водотокова.

Да би се сачувао квалитет подземних и површинских вода и водотокова, у периоду од 2024. до 2030. године планира се изградња система канализације којим ће бити обухваћена приградска насеља Горња Љубовија, Доња Љубовија, Дрлаче, Горња Трешњица, Врхпоље, Рогота, Грабовица, Лоњин, Узовница, Селанац и Црнча. Прикупљене отпадне воде ће се пречишћавати у три мања постројења за пречишћавање отпадних вода. Планирана је изградња постројења у Дрлачама, Узовници и Црнчи. Такође се планира и изградња већег постројења за пречишћавање отпадних вода у насељу Стара Љубовија. У том постројењу ће се пречишћавати отпадне воде насеља Љубовија и отпадне воде приградских насеља Доња Љубовија и Горња Љубовија.

У наредном планском периоду Општина Љубовија ће пружати саветодавну подршку привредницима да уграде пречишћиваче отпадних вода у индустријске објекте, што је њихова законска обавеза.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Дужина канализационе мреже (км)	115 (2020.)	200 (2030.)	DevInfo база, РЗС
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу, као % укупног броја домаћинстава (%)	41,7 (2020.)	70 (2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЈП)
Удео испуштене отпадне воде у системе за одвођење отпадних вода у укупној количини испуштене отпадне воде (%)	0 (2021.)	85 (2030.)	Општине и региони у Републици Србији, РЗС

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 4.1: Изградња система постројења за пречишћавање отпадних вода

Опис мере:	
Да би се сачувао квалитет подземних и површинских вода и водотокова, у периоду од 2024. до 2030. године планира се изградња система канализације којим ће бити обухваћена приградска насеља Горња Љубовија, Доња Љубовија, Дрлаче, Горња Трешњица, Врхпоље, Рогота, Грабовица, Лоњин, Узовница, Селанац и Црнча. Прикупљене отпадне воде ће се пречишћавати у три мања постројења за пречишћавање отпадних вода. Постојења се планирају изградити у Дрлаче, Узовници и Црнчи. Такође се планира и изградња већег постројења за пречишћавање отпадних вода на Старој Љубовији. У том постројењу ће се пречишћавати отпадне воде варошице Љубовије и отпадне воде приградских насеља Доња Љубовија и Горња Љубовија.	
Урађена су планска документа.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	7.000.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Република Србија (Пројекат „Чиста Србија“) и буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења:	дугорочно (до 2030.)
Мера 4.2: Изградња недостајуће канализационе мреже	
Опис мере:	
У оквиру ове мере радиће се проширење канализационе мреже у дужини од 85 км до 2030. године. У току је израда пројектно-техничке документације, с тим да је за 3,5 км већ завршена.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	20.000.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Република Србија (Пројекат „Чиста Србија“) и буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења:	дугорочно (до 2030. године)
Мера 4.3: Изградња система за одвођење атмосферских вода	
Опис мере:	
У оквиру ове мере изградиће се мрежа за одвођење атмосферских вода у дужини од 5.000 м. За 2.000 м је урађена пројектно-техничка документација.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	1.200.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)

Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења:	дугорочно
Мера 4.4: Саветодавна подршка привредницима да уграде пречишћиваче отпадних вода у индустријске објекте	
Опис мере:	У оквиру ове мере привредницима на подручју општине Љубовија ће се дати технички услови за прикључење на канализациону мрежу, као и саветодавна подршка - пружање информација у вези са уградњом пречишћивача.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	10.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења:	дугорочно

Приоритетни циљ 5: Успоставити заокружен систем управљања отпадом

Услугом прикупљања комуналног отпада обухваћено је 3.800 домаћинстава, што је око 70% укупног броја домаћинстава на територији општине Љубовија. Сакупљени комунални отпад се одвози на несанитарну депонију у Лозници.

Успостављање заокруженог система управљања отпадом је важан за Љубовију из више разлога. Најважнији разлог је спречавање стварања извора зараза и ширења истих. Ништа мање важан разлог је и очување здраве животне средине, што је предуслов за развој туризма на територији општине Љубовија, као и за очување квалитета живота самих становника општине Љубовија.

У оквиру овог приоритетног циља превасходно ће се радити на едукацији становништва о значају управљања отпадом и рециклажи, како би ефекти других планираних мера имали што боље ефекте. Спровешће се и мере попут: изградње недостајуће инфраструктуре и набавка опреме за успостављање примарне селекције, успостављање услуге организованог прикупљања кабастог отпада, као и успостављање центра за одлагање грађевинског отпада.

У наредном планском периоду планирано је да Општина Љубовија ради на унапређењу услуге прикупљања и одвожења отпада у брдско-планинском подручју.

У оквиру овог приоритетног циља Општина Љубовија ће у партнерству са општинама Осечина, Крупањ, Мали Зворник учествовати у изградњи трансфер станице у Осечини. Пројектом ће на локацији трансфер станице изградити и опремити линија за сепарацију рециклираног отпада, компостно и рециклажно двориште за остали отпад. Санитарна депонија „Каленић“ биће код Уба, којом треба да руководи РЦЗО „Еко-Тамнава“ д.о.о.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Покривеност територије организованим прикупљањем отпада (%)	65 (2022.)	80 (2030.)	Извештај ЈКП „Стандард“
Процент домаћинства покривен услугом организованог прикупљања отпада (%)	70 (2022.)	80 (2030.)	Извештај ЈКП „Стандард“
Удео примарно селектованог отпада (%)	0 (2021.)	25 (2030.)	Извештај ЈКП „Стандард“
Процент депонованог комуналног отпада (%)	70 (2021.)	80 (2030.)	Извештај ЈКП „Стандард“

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 5.1 Едукација становништва о значају управљања отпадом и рециклажи	
Опис мере:	У оквиру ове мере организоваће се радионице на тему значаја ефикасног управљања отпадом и рециклажом претежно са децом школског узраста. Такође ће се организовати промотивне кампање коришћењем различитих медија. Сврха мере је да се подигне свест грађана о значају правилног одлагања отпада и рециклажи.
Тип мере:	информативно-едукативна
Процена потребних финансијских средстава:	2.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија, Основна школа „Петар Враголић“, Средња школа „Вук Караџић“, удружења грађана
Период спровођења:	средњорочно
Мера 5.2: Изградња недостајуће инфраструктуре и набавка опреме за успостављање примарне селекције	
Опис мере:	У оквиру ове мере набавиће се типски контејнери и канте за различите врсте отпада и изградити и уредити локације за постављање истих.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	40.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)

Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења:	дугорочно
Мера 5.3 Учешће у изградњи трансфер станице у Осечини	
Опис мере:	Ово је регионални пројекат у коме учествују општине Мали Зворник, Љубовија, Крупањ и Осечина и град Лозница. Општина Љубовија ће обезбедити део финансијских средстава, зато што се изградњом ове трансфер станице смањују трошкови одвожења и складиштења комуналног отпада, с обзиром да је регионална депонија у општини УБ (Каленић).
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	800.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Република Србија, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	
Период спровођења:	дугорочно
Мера 5.4: Успостављање услуге организованог прикупљања кабастог отпада	
Опис мере:	У оквиру ове мере донеће се одлука о управљању кабастим отпадом којом ће бити дефинисана локација одлагања и начин прикупљања истог, а потом и спровести оно што је у одлуци утврђено.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	1.500.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Република Србија и буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења:	дугорочно
Мера 5.5: Успостављање центра за одлагање грађевинског отпада	
Опис мере:	У оквиру ове мере донеће се одлука о управљању грађевинским отпадом којом ће бити дефинисана локација одлагања и начин прикупљања истог, а потом и спровести оно што је у одлуци утврђено.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	1.500.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Република Србија и буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија

Период спровођења: дугорочно	
Мера 5.6: Унапређење услуге прикупљања и одвожења отпада у брдско-планинском подручју	
Опис мере:	У оквиру ове мере донеће се одлука о проширењу зоне организованог прикупљања отпада у селима брдско планинског подручја општине и набавка потребне опреме.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	150.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Република Србија и буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења: дугорочно	

Приоритетни циљ 6: Унапредити енергетску ефикасност у јавним и приватним објектима

Енергетска ефикасност представља збир мера и деловања у свим областима живота којима је крајњи циљ минимална потрошња енергије, уз услов да ниво рада и живљења остане исти или се побољша.

Енергетска ефикасност представља један од приоритетних циљева Општине Љубовија, јер Општина делује у складу са регулативама и директивама Републике Србије и ЕУ које се односе на енергетски сектор и њена политика је да свој допринос у смањењу штетне емисије гасова у атмосферу.

У оквиру овог приоритетног циља Општина Љубовија превасходно планира да ради на информисању и едукацији грађана о значају унапређења енергетске ефикасности, а потом и на енергетској санацији и реконструкцији јавних објеката. Једна од мера енергетске ефикасности подразумева спровођење конкурса путем којих је омогућено домаћинствима да добијају бесповратна финансијска средства за суфинансирање замене столарије, котлова, израду термоизолације објеката, постављања соларних панела и топлотних пумпи.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Удео јавних објеката у којима су примењене мере енергетске ефикасности у односу на укупан број јавних објеката (%)	80 (2022.)	100 (2030.)	Извештај Општинске управе
Издаци за енергију и енергенте за јавне зграде као % укупних буџетских расхода (%)	4 (2022.)	3 (2030.)	Извештај о извршењу буџета Општине
Удео приватних објеката (стамбених зграда и индивидуалних породичних кућа) у којима су примењене мере	30 (2022.)	50 (2030.)	Извештај Општинске управе

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
енергетске ефикасности у односу на укупан број стамбених зграда и индивидуалних породичних кућа (%)			

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 6.1: Едукација грађана о значају унапређења енергетске ефикасности	
Опис мере:	Енергетска ефикасност представља збир мера и деловања у свим областима живота којима је крајњи циљ минимална потрошња енергије, уз услов да ниво рада и живљења остане исти или се побољша. Стога је информисање грађана о енергетској ефикасности од великог значаја. У оквиру ове мере спроводиће се информисање и едукација грађана о значају енергетске ефикасности коришћењем различитих канала и метода.
Тип мере:	информативно-едукативна
Процена потребних финансијских средстава:	300.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Република Србија, буџет Општине Љубовија, ИПА фонд, други фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	Министарство рударства и енергетике
Период спровођења:	континуирано
Мера 6.2: Енергетска санација и реконструкција јавних објеката	
Опис мере:	Ова мера је приоритизована као кључна, зато што је, у складу са регулативама и директивама Републике Србије и ЕУ, које се односе на енергетски сектор, смањи штетна емисија гасова у атмосферу. У оквиру мере ће се радити на енергетској санацији и реконструкцији јавних објеката, и то: ОШ у Љубовији, Доњој Љубовићи, Црнци, Рујевцу...
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	200.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Република Србија, буџет Општине Љубовија, ИПА фонд, други фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	-
Период спровођења:	континуирано (дугорочно)
Мера 6.3: Подстицаји за унапређење енергетске ефикасности стамбених зграда и индивидуалних породичних кућа	
Опис мере:	

Сврха мере је да се обезбеде подстицаји за унапређења енергетске ефикасности индивидуалних породичних кућа, станова и стамбених зграда, односно за спровођење мера које доводе до уштеде енергије и њеног рационалног коришћења, односно до смањења емисије гасова са ефектом стаклене баште.

У оквиру мере од стране Општине обезбеђује се суфинансирање (путем конкурса) за замену столарије, котлова, израду термоизолације објеката, постављање соларних панела, топлотних пумпи и сл.

Тип мере:	подстицајна
Процена потребних финансијских средстава:	5.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Република Србија, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	Министарство рударства и енергетике
Период спровођења:	континуирано (дугорочно)

Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: УРБАНИ РАЗВОЈ

Приоритетни циљ 7: Унапредити планирање, уређење и паметно управљање простором

Овај приоритетни циљ доприноси унапређењу планирања, уређења и коришћења простора у локалној заједници које је засновано на начелима одрживог развоја, равномерног територијалног развоја и рационалног коришћења земљишта, као и паметном управљању простором.

У оквиру приоритетног циља планирано је да се изради и донесе нови Просторни план општине Љубовија који ће бити усклађен са Просторним планом Републике Србије, када се овај национални документ развојног планирања усвоји. Такође ће се радити на изради недостајуће планске и урбанистичке документације чијим доношењем се унапређују услови за даљи друштвено-економски развој, као и на унапређењу управљања јавном имовином.

Општина Љубовија ће посебну пажњу посветити повећању приступачности јавних објеката и површина особама са инвалидитетом, мајкама са малом децом, старијим лицима, трудницама, слабовидим особама и сл. Општина Љубовија ће у оквиру овог приоритетног циља радити на унапређењу како физичке (лифтови, рампе и сл.), тако и информационе приступачности (интерактивне табле, коришћење знаковног језика и сл.).

Овај приоритетни циљ обухвата и имплементацију паметних и иновативних решења урбаног развоја, односно примену решења „паметног града“ како би се обезбедио бољи квалитет јавних услуга и добробит грађана.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Процент површине општине покривен урбанистичком документацијом (%)	3 (2023.)	10(2030.)	Извештај Одељења за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене,

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
			инспекцијске и имовинско-правне послове
Процент површине општине покривен плановима детаљне регулације (%)	30 (2022.)	50 (2030.)	Извештај Одељења за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове
Број јавних објеката у којима је обезбеђена физичка приступачност у односу на укупан број јавних објеката (%)	60 (2022.)	100 (2030.)	Извештај Одељења за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове
Процент покривености јавне расвете „паметном уличном расветом“ (%)	30 (2022.)	50 (2030.)	Извештај Одељења за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 7.1: Доношење новог Просторног плана у складу са Просторним планом РС	
Опис мере: Ова мера ће се спровести након усвајања Просторног плана Републике Србије. У оквиру ове мере ће се припремити и донети нови Просторни план општине Љубовија усклађен са Просторним планом РС.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	7.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Министарство грађевинарства, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Локална самоуправа
Други учесници у спровођењу:	-
Период спровођења:	Након доношења Просторног плана РС
Мера 7.2: Израда недостајуће планске и урбанистичке документације	
Опис мере: У оквиру ове мере потребно је израдити недостајућу планску и урбанистичку документацију за неурбанизоване просторе и делове општине, како би се унапредили услови за даљи економски и друштвени развој. Ова мера обухвата и израду пројеката препарцелације за спровођење у Катастру непокретности.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга

Процена потребних финансијских средстава:	30.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Република Србија, буџет Општине Љубовија, ИПА, други фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	-
Период спровођења:	дугорочно
Мера 7.3: Унапређење управљања јавном имовином јединице локалне самоуправе	
Опис мере:	Сврха ове мере је да се обезбеди боља катастарска и друга евиденција имовине ЈЛС. Мера обухвата решавање имовинских односа и катастарску евиденцију.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	10.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, Република Србија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	-
Период спровођења:	дугорочно
Мера 7.4: Унапређење приступачности јавним објектима	
Опис мере:	У оквиру ове мере урадиће се рампе, уградити лифтови у јавним објектима у којима недостају. Радиће се и на унапређењу информационе приступачности постављањем интерактивних табли, обучавањем запослених за коришћење знаковног језика и сл.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	5-10.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Међународни фондови и други донатори, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈП за путеве „Љубовија“, ЈКП „Стандард“, школе
Период спровођења:	дугорочно
Мера 7.5: Унапређење приступачности на јавним површинама	
Опис мере:	У оквиру ове мере урадиће се рампе и тактилне стазе на јавним површинама на којима недостају.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	5.000.000,00 РСД

Могући извори финансирања:	Међународни фондови и други донатори, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈП за путеве „Љубовија“, ЈКП „Стандард“
Период спровођења:	дугорочно
Мера 7.6: Имплементација паметних и иновативних решења урбаног развоја	
<p>Опис мере: Ова мера обухвата прво израду студије, која ће помоћи доносиоцима одлука да се одреде који системи треба да буду обухваћени паметним и иновативним решењима. У оквиру мере ће бити обухваћена решења на која је студија указала као приоритетна и која могу да дају највећи допринос унапређењу квалитета јавних услуга и добробити грађана. У оквиру ове мере могуће је спровести следеће:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проширење постојећих решења „паметне уличне расвете“ • Проширење постојећих решења „паметног паркинга“ (за затворене, отворене паркинге и сл.) • Постављање паметних пуњача за електричне аутомобиле • Имплементацију решења паметних зграда на објектима јавних инстиуција због регулације потрошње енергије на грејање, хлађење и расвету где се расипа највећа количина енергије (пилот пројекат). • Примену решења за регулацију потрошње енергије на грејање, хлађење и расвету • Израду детаљног плана решења за начин прикупљања отпада, начин праћења напуњености канти или контејнера за отпад и имплементацију софтверског решења са аналитиком за најефикаснији начин обиласка руте при прикупљању отпада, а потом и спровођење тог плана • Примену решења за даљинско читање потрошње воде. <p>Ове подсистеме могуће је проширити системима за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Праћење временских услова локално на подручјима општине и обавештавање пољопривредника у случају погоршања временских услова • Праћење параметара загађења ваздуха, <p>као и постављањем паметних клупа за пуњење мобилних телефона или тротинета.</p>	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	1.000.000,00 РСД за израду студије (износ преосталих потребних финансијских средстава биће одређен након израде студије)
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, ИПА фондови, средства РС
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“, ЈП за путеве Љубовија
Период спровођења:	дугорочно
Мера 7.7: Уређење простора у насељу	
<p>Опис мере: У оквиру ове мере општина ће радити на изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу јавних и</p>	

зелених површина и других јавних објеката који су од значаја за живот грађана.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	10.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Будет Општине Љубовија, ИПА фондови, средства РС
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“, ЈП за путеве Љубовија
Период спровођења:	дугорочно

Приоритетни циљ 8: Унапредити квалитет саобраћајне инфраструктуре и повећати безбедност у саобраћају

За становништво општине Љубовија је од изузетне важности да се у наредном планском периоду ради на решавању изазова који карактеришу саобраћајну инфраструктуру и повећању безбедности свих учесника у саобраћају.

Имајући у виду да државни пут од моста „Братољуб“ ка превоју Прослоп и даље према ауто-путу „Милош Велики“ пролази кроз најгушћи део насеља Љубовија, Општина ће у наредном планском периоду нарочиту пажњу посветити решавању тог изазова.

Када су у питању државни путеви, Општина Љубовија ће радити на изградњи тротоара и на овим путевима, јер је неопходно да се повећа безбедност пешака на државним путевима који пролазе кроз подручје општине.

Општински путеви представљају најважније саобраћајнице у насељеним местима. Путеве овог ранга поред развоја путне мреже у смислу повећања укупне дужине општинских путева неопходно је унапредити и у погледу реконструкције основних елемената трасе, јер су ови путеви поред неасфалтираних деоница најчешће са неодговарајућим (малим) радијусима хоризонталних кривина и нерегулисаним одводњавањем коловоза. У оквиру овог приоритетног циља ће се радити на даљој санацији и реконструкцији, као и асфалтирање појединих деоница локланих путева. Циљ Општине Љубовија је да се „асфалт доведе“ до центра сваког села, као и да се обезбеде квалитетни путеви до свих значајних културно-историјских и туристичких локалитета.

Општина ће радити и на решавању проблема паркирања у градском језгру, као и изградњи, реконструкцији и рехабилитацији улица у градском језгру.

У наредном планском периоду спроводиће се и друге мере које доприносе повећању безбедности у саобраћају, као што је едукација учесника у саобраћају, постављање хоризонталне и вертикалне саобраћајне сигнализације, као и видео надзора на саобраћајницама.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Укупна дужина општинских путева (км)	126,5 (2021.)	138,5 (2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЈП)
Дужина општинских путева са	64,5 (2021.)	109,5 (2030.)	Аналитички сервис

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
савременим коловозом (%)			ЈЛС (РСЈП)
Број доступних паркинг места	190 (2022.)	290 (2030.)	Извештај Одељења за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове
Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима	20 (2021.)	<15 (2030.)	Извештај Агенције за безбедност саобраћаја

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 8.1: Израда студија и планских докумената за унапређење саобраћаја на територији општине са посебним освртом на везу мост Братољуб – превој Прослоп	
Опис мере:	У оквиру ове мере израдиће се студија и планови детаљне регулације за унапређење саобраћаја којим ће се обезбедити безбеднији и бржи проток роба и услуга кроз територију општине. Имајући у виду да пут од моста Братољуб ка превоју Прослоп и даље према ауто-путу „Милош Велики“ пролази кроз најгушћи део насеља Љубовија, неопходно је нарочито се посветити решавању тог изазова.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	20-30.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Република Србија, буџет Општине Љубовија, ИПА фондови, други фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈП за путеве Љубовија, ЈП „Путеви Србије“
Период спровођења:	средњорочно
Мера 8.2: Решавање проблема паркирања у градском језгру	
Опис мере:	У оквиру ове мере изградиће се нова паркинг места у градском језгру. Такође ће се радити на унапређењу управљања, превасходно увођењем система наплате.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	5-10.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, јавно-приватно партнерство
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“
Период спровођења:	дугорочно

Мера 8.3: Изградња, реконструкција и рехабилитација локалних и некатегорисаних путева у селима	
Опис мере: У оквиру ове мере радиће се изградња, реконструкција и рехабилитација локалних и некатегорисаних путева у сеоским срединама по приоритетима.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	50-100.000.000,00 динара годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, Република Србија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈП за путеве Љубовија
Период спровођења:	континуирано
Мера 8.4: Изградња, реконструкција и рехабилитација локалних и некатегорисаних путева до културно-историјских и туристичких локалитета	
Опис мере: У оквиру ове мере радиће се изградња, реконструкција и рехабилитација локалних и некатегорисаних путева до локалитета који има културно-историјски и туристички значај.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	20-30.000.000,00 динара годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, Република Србија, ИПА фонд, други фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈП за путеве Љубовија
Период спровођења:	континуирано
Мера 8.5: Изградња, реконструкција и рехабилитација улица у градском језгру	
Опис мере: У оквиру ове мере радиће се изградња, реконструкција и рехабилитација улица у градском грађевинском подручју.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	50-100.000.000,00 динара годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, Република Србија, ИПА фонд, други фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈП за путеве Љубовија
Период спровођења:	континуирано
Мера 8.6: Изградња тротоара уз државне путеве	

Опис мере:	
Сврха ове мере је да се повећа безбедност пешака на државним путевима који пролазе кроз подручје општине.	
Приоритет су деонице у зонама школа.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	20-30.000.000,00 динара годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, Република Србија, ИПА фонд, други фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈП за путеве Љубовија
Период спровођења:	континуирано
Мера 8.7: Унапређење безбедности саобраћаја	
Опис мере:	
У оквиру ове мере предвиђено је постављање хоризонталне и вертикалне саобраћајне сигнализације, као и видео надзора на саобраћајницама.	
Ова мера обухвата и едукацију учесника у саобраћају.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	1-2.000.000,00 динара годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија (Фонд за безбедност саобраћаја), Република Србија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈП за путеве Љубовија
Период спровођења:	континуирано

Приоритетни циљ 9: Обезбедити континуирано снабдевање домаћинства и привреде довољном количином воде за пиће

У времену енергетске кризе, климатских промена које утичу на количину воде која се може користити за пиће и повећању броја заинтересованих корисника и могуће постојање нелегалних прикључака, приоритетни циљ је унапређење водоснабдевања како би се свим заинтересованим грађанима и привреди обезбедило континуирано снабдевање довољном количином воде за пиће.

Под појмом губитак у систему водоснабдевања подразумева се свака производња воде која није стигла до крајњег потрошача тј. корисника. Систем водоснабдевања у општини Љубовија је врло разурен с обзиром на укупан број корисника тј. потрошача, па у том систему постоји пуно критичних или слабих тачака које могу да проузрокују губитке. Делимичном заменом дотрајале и старе водоводне мреже смањују се и губици, али то је дуготрајан процес, те појаву губитка у систему водоснабдевања није могуће свести на нулу. Поред дотрајале водоводне мреже, на губитке у систему водоснабдевања утиче и застарела аутоматика и непостојање резервоара већих капацитета на водоводним правцима у Црнчи, Горњој Љубовији и Горња Трешњица.

У периоду 2024-2030.године за остварење овог приоритетног циља општина планира следеће:

- замена дотрајале водоводне мреже, посебно у улицама које ће бити реконструисане,
- повећање капацитета изворишта Грабовица
- изградња резервоара на водоводним правцима узводно и низводно од Љубовије и према Прослопу,

набавка потребне аутоматике за контролу пумпи у црпној станици и резервоарима..

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Губици на водоводној мрежи (%)	48 (2022.)	35 (2030.)	Извештај ЈКП „Стандард“

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 9.1 Замена дотрајале и изградња нове водоводне мреже	
Опис мере:	У оквиру ове мере спровешће се замена дотрајале водоводне мреже у улицама: Дринска, Првوماјска, Милана Тешића, део Карађорђевог, Петра Сокољанина, Молерова, Вука Караџића и Студеничкаи изградња нове водоводне мреже у приградским насељима, Горња Трешњица и Грачаница.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	450.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Република Србија и буџет Општине Љубовија,
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења:	дугорочни
Мера 9.2: Повећање капацитета изворишта Грабовица	
Опис мере:	У оквиру ове мере изградиће се инфилтрациони базен у сврху повећавања капацитета изграђених бунара.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	300.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Република Србија и буџет Општине Љубовија,
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења:	краткорочно
Мера 9.3: Изградња резервоара на водоводним правцима узводно и низводно од Љубовије и према Прослопу	

Опис мере:	
У оквиру ове мере радиће се на изградњи три базена запремине по 200м ³ на локацијама Горња Трешњица, Црнча и Горња Љубовија.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	300 000,00 евра
Могући извори финансирања:	Република Србија и буџет Општине Љубовија,
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења:	средњорочно
Мера 9.4: Успостављање аутоматизације целог водоводног система	
Опис мере:	
У оквиру ове мере спровешће се замена постојеће старе аутоматике на изворишту „Грабовица“ и постављање нове аутоматике на изворишту „Грабовица“ и на пратећим водоводним објектима.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	400.000,00 евра
Могући извори финансирања:	Република Србија и буџет Општине Љубовија,
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења:	средњорочно
Мера 9.5: Побољшање водоснабдевања у брдско планинским деловима општине	
Опис мере:	
У оквиру ове мере прво ће урадити се студије (елаборати) који ће дефинисати водни потенцијал који се може искористити за водоснабдевање у брдско планинским деловима општине, а потом донети одлуке о наредним детаљнијим пројектима водоснабдевања.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	5.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Република Србија и буџет Општине Љубовија,
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	ЈКП „Стандард“ Љубовија
Период спровођења:	дугорочно

Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: ДРУШТВЕНО БЛАГОСТАЊЕ

Приоритетни циљ 10: Повећати доступност и квалитет услуга социјалне заштите

У оквиру овог приоритетног циља радиће се на повећању доступности и квалитета услуга социјалне заштите. То превасходно подразумева проширење услуге помоћи у кући и повећање броја корисника новчане помоћи, а пре тога неопходно је изменити одлуку о социјалној заштити, јер важећа одлука не подржава постојеће услуге помоћ у кући и лични пратилац које су већ имплементирани.

Мере које планирају да се спроведу у оквиру овог приоритетног циља ће бити, између осталог, усмерене на обезбеђење континуитета спровођења услуге помоћ у кући и личног пратиоца уз правовремено обавештавање корисника ради подношења захтева у ЦСР због процене и израде упута; и обезбеђење услуге дневног боравка која је успостављена важећом одлуком, а што подразумева пораст броја корисника (инвалидних лица-деца, стари, одрасли (урођени и стечени)).

У оквиру овог приоритетног циља имплементираће се право на увећану једнократну помоћ и дефинисати највећи износ као и потребе за опредељивање, као и право на помоћ у натури-огрев за најугроженија домаћинства, по процени ЦСР. Општина Љубовија ће такође обезбедити новчана средства за плаћање услуга саветовања, по упутима ЦСР.

С обзиром да у општини Љубовија недостају здравствене амбуланте на селу (које су некад постојале) и да је повећан број социјално незбринутих који оптерећују здравствени систем, у оквиру овог приоритетног циља радиће се на успостављању и раду мобилних тимова за подршку старијим лицима.

У оквиру овог приоритетног циља пружиће се правна и финансијска подршка цивилном сектору ради регистрација удружења које би се бавило услугама из социјалне заштите чиме би се олакшало пружање истих. Додатно, радиће се на едукацији запослених у области социјалне политике (локална самоуправа, ЦСР, Дом здравља, основна и средња школа, ПУ и др.) и јачању сарадње између различитих актера (изабраних представника месних заједница, јавним установа, предузећа и др.) ради откривања проблема и превенирања.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Еквивалентан број корисника услуге помоћи у кући ⁸	4 ⁹ (2021)	23 ¹⁰ (2030.)	Извештај Центра за социјални рад
Општа стопа обухвата старијих услугом помоћи у кући - удео корисника услуге помоћ у кући 65+ у укупној популацији	1,07 ¹¹ (2021.)	1,4 (2030.)	Извештај Центра за социјални рад

⁸Еквивалентан број корисника (ЕБК) рачуна се на основу претпоставке једнаком интензитету и трајању пружања услуге свим корисницима, по моделу два сата дневно пет дана у недељи током 12 месеци.

⁹Пошто се у општини Љубовија услуга у 2021. години пружала 2 дана седмично по 2 сата током два месеца, ЕБК је умањена 15 пута у односу на број корисника.

¹⁰Овај ЕБК одговара пружању услуге за 70 корисника два сата дневно 2 дана у недељи током 10 месеци.

¹¹Изведен показатељ: Број корисника услуге старости 65+ (извор: ЦСР) у односу на укупну популацију 65+ (извор: Аналитички сервис ЈЛС)

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
65+ у општини (%)			
Хипотетичка стопа обухвата старијих услугом помоћи у кући - удео еквивалентног броја корисникапомоћи у кући 65+ у укупном броју становника старијих од 65 година (узимајући у обзир и број месеци обезбеђивања услуге и интензитет подршке у току недеље) (%)	0,07 (2021.)	0,6 (2030.)	Извештај Центра за социјални рад

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 10.1: Изградња новог објекта за Центар за социјални рад	
Опис мере:	<p>Израђен је урбанистички пројекат и комплетна пројектно-техничка документација за објекат који је намењен Центру за социјални рад, као и НСЗ и ПИО фонду.</p> <p>Овај објекат је један од националних приоритета у области социјалне заштите, здравства и образовања, па су финансијска средства предвиђена буџетом РС.</p> <p>Општина Љубовија ће управљати пројектом изградње до издавања употребне дозволе.</p>
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	90.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	РС, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	Министарство за јавна улагања
Период спровођења:	Дугорочно
Мера 10.2: Развој и проширење стандардизованих услуга социјалне заштите	
Опис мере:	<p>У оквиру ове мере радиће се на развоју и проширењу услуге личног пратиоца и услуге помоћи у кући. Другим речима, повећаће се број корисника, успоставити континуитет у пружању услуга тако да оне буду доступне 10 месеци у континуитету током године.</p> <p>С обзиром да су корисници услуга социјалне заштите углавном из категорије стари и одрасли у оквиру ове мере неопходно је обезбедити и увећану једнократну помоћ за изузетне ситуације (на пример; куповина огрева минимално 10 м³, обезбеђивање средстава приликом смрти корисника који нема сроднике, за укључење искључене струје, за прикључак воде, трошкови лечења и сл.).</p> <p>У складу са будућим потребама радиће се на проширењу и успостављању и других стандардних услуга социјалне заштите.</p>
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	14.000.000,00 РСД годишње (5.000.000,00 – услуга лични пратилац; 4.000.000,00 услуга помоћ у кући; 5.000.000,00 – увећана једнократна помоћ)

Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	ЦСР, лиценцирани пружалац услуга
Период спровођења:	Континуирано (сваке године)
Мера 10.3: Успостављање и рад мобилних тимова за подршку старијим лицима	
Опис мере:	
<p>С обзиром да у општини Љубовија недостају здравствене амбуланте на селу (које су некад постојале) и да је повећан број социјално незбринутих који оптерећују здравствени систем, у оквиру овог приоритетног циља радиће се на успостављању и раду мобилних тимова за подршку старијим лицима.</p> <p>Мобилне тимови ће чинити геранто-домаћице, представници Дома здравља и ЦСР, чији задатак би био да заједно обилазе најугроженија домаћинства, нарочито у сеоском подручју.</p> <p>Додатно, циљ је да се у рад и подршку мобилним тимовима укључи што већи број волонтера.</p>	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	200.000,00 годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	ЦСР, Дом здравља, Црвени крст
Период спровођења:	континуирано
Мера 10.4: Едуковање запослених и унапређење сарадње између различитих актера социјалне политике у локалној заједници у циљу превентивног деловања	
Опис мере:	
<p>Сврха ове мере је да се унапреде компетенције запослених у ЦСР, Општинској управи и другим институцијама и организацијама у области социјалне заштите, као и да се подрже регистрована удружења са подручја општине Љубовија која би се бавила услугама из социјалне заштите.</p> <p>У оквиру овог приоритетног циља организоваће се едукације запослених и активиста у области социјалне политике (локална самоуправа, ЦСР, Дом здравља, основна и средња школа, ПУ, удружења грађана и др.) и јачању сарадње између различитих актера (изабраних представника месних заједница, јавних установа, предузећа, удружења грађана и др.) ради откривања проблема и превенирања.</p> <p>У оквиру мере радиће се на унапређењу сарадње са различитим актерима социјалне заштите не само на локалном нивоу, већ и на окружном/регионалном како би се успоставиле нове услуге социјалне заштите у складу са потребама корисника.</p>	
Тип мере:	информативно-едукативна
Процена потребних финансијских средстава:	200.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, ресорно министарство
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	ЦСР, удружења грађана, центри за социјални рад суседних ЈЛС

Период спровођења: континуирано (сваке године)	
Мера 10.5: Унапређење информисања грађана о правима из области социјалне заштите	
Опис мере:	
У оквиру ове мере ће се радити на унапређењу информисања грађана о правима из области социјалне заштите. Унапредиће се консултативни процес ЈЛС са грађанима, институцијама и удружењима, у циљу препознавања њихових потреба и проблема (било директно, било преко сајта или друштвених мрежа).	
Мера подразумева примену и спровођење метода и активности као што су: увођење online или телефонског формата за услуге где је то могуће (нпр. психолошка подршка); радионице дигиталног описмењавања за кориснике услуга; увођење опције читања текстова на сајту за слепе и слабовиде особе; теренске информативне посете руралним и другим насељима за која се процени да немају приступ интернету или имају велики број неписмених и/или дигитално неписмених; представљање услуга кроз титловане видео формате за слепе и слабовиде, као и за глуве и наглуве особе; организовано представљање услуга у удружењима која окупљају кориснике.	
Тип мере: информативно-едукативна	
Процена потребних финансијских средстава: 50.000,00 РСД годишње	
Могући извори финансирања: Буџет Општине Љубовија	
Одговорност за координацију спровођења: Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)	
Други учесници у спровођењу: ЦСР, Дом здравља, Полиција, ОШ, СШ, удружења грађана	
Период спровођења: континуирано (сваке године)	

Приоритетни циљ 11: Повећати обухват деце предшколским васпитањем и образовањем

У оквиру овог приоритетног циља радиће се преваходно на подизању капацитета Предшколске установе „Полетарац“, чиме би се допринело и повећању обухвата деце предшколским васпитањем и образовањем.

У наредном периоду ће се спровести трећа, завршна фаза на доградњи, реконструкцији и адаптацији објекта ПУ „Полетарац“ и набавци неопходне опреме.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Обухват деце узраста 0-3 године предшколским васпитањем и образовањем (%)	10,9 (2021.)	50 (2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЈП)
Обухват деце од 3 године до поласка у ППП предшколским васпитањем и образовањем (%)	55,3 (2021.)	80 (2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЈП)
Обухват деце припремним предшколским програмом (ППП) у упоредивим општинама (%)	86,7 (2021.)	98 (2030.)	Аналитички сервис ЈЛС (РСЈП)

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 11.1: Доградња, реконструкција и адаптација објекта ПУ „Полетарац“ и набавка неопходне опреме	
Опис мере:	
У оквиру ове мере спровешће се трећа фаза пројекта који обухвата изградњу још четири просторије за боравак деце, у продужетку постојећег објекта и набавку потребне опреме и намештаја. Током прве две фазе изграђена је једна просторија капацитета 20-25 корисника и спроведени су остали радови на реконструкцији соба, кухиње и др.	
Са реализацијом треће фазе капацитети ПУ „Полетарац“ ће се повећати за 100 корисника, односно обезбедиће се услови за смештај све деце са подручја општине Љубовија чији родитељи су заинтересовани за коришћење ове услуге.	
Техничка документација је урађена и издата је грађевинска дозвола.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	60.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Будет Општине Љубовија, ИПА фонд, међународне организације, Република Србија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	ПУ „Полетарац“
Период спровођења:	Краткорочно (1-3 год.)

Приоритетни циљ 12: Превенирати насиље и повећати безбедност деце и ученика у установама образовања

У оквиру овог приоритетног циља Општина Љубовија ће, у складу са својим надлежностима, помоћи образовним установама да за сву децу осигурају безбедне и оптималне услове за несметан боравак и рад, као и заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања.

Општина Љубовија ће радити на увођењу система видео надзора у објектима образовних установа.

Такође ће обезбедити подршку раду тимова за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања у установама, и то како приликом спровођења превентивних активности (као што су на пример: реализација трибина, радионица на тему превенције насиља за ученике, родитеље и запослене, организовању информативних и едукативних кампања које доприносе сензибилисању јавности), тако и приликом спровођења активности интервенције, а које захтевају учешће различитих актера са локалног нивоа.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Број објеката основног образовања у којима је обезбеђен видео надзор у односу на укупан број објеката основног образовања (%)	23,5 (2022.)	100 (2030.)	Извештај Општинске управе
Повећање средње оцене испитаника-	-	20 (2030.)	Извештај Општинске

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
родитеља о личном осећају безбедности њихове деце у установама образовања у односу на средњу оцену у 2024. години (%)			управе

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 12.1: Увођење видео надзора у објектима основног образовања			
Опис мере: У оквиру ове мере у објектима основних школа ће се sukcesивно увести видео надзор.			
Тип мере: обезбеђење добара и пружање услуга			
Процена потребних финансијских средстава: (биће накнадно дефинисано)			
Могући извори финансирања: Буџет Општине Љубовија, Република Србија			
Одговорност за координацију спровођења: Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)			
Други учесници у спровођењу: Основне школе			
Период спровођења: Средњорочно (до 2028. године)			
Мера 12.2: Подршка установама образовања у превенцији насиља			
Опис мере: У оквиру ове мере пружиће се подршка раду тимова за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања у установама, што, између осталог подразумева: помоћ у реализацији трибина, радионица на тему превенције насиља за ученике, родитеље и запослене, подршка наставницима у похађању едукативних програма, организовање информативних и едукативних кампања које доприносе сензибилисању јавности када је превенција насиља у питању и др. Локална самоуправа ће се, заједно са другим актерима на локалном нивоу укључити и у спровођење активности интервенције, када то ситуација захтева. У оквиру ове мере ће се у сарадњи са установама образовања организовати анкетање родитеља на годишњем нивоу у коме би се мерио њихов лични осећај када је безбедност њихове деце у установама образовања у питању.			
Тип мере: Информативно-едукативна			
Процена потребних финансијских средстава: (биће накнадно дефинисано)			
Могући извори финансирања: Буџет Општине Љубовија, Република Србија			
Одговорност за координацију спровођења: Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)			
Други учесници у спровођењу: ПУ „Полетарац“, основне школе, Средња школа			
Период спровођења: континуирано			

Приоритетни циљ 13: Прилагодити капацитете у спорту потребама грађана

У оквиру овог приоритетног циља отвориће се предузеће за управљање и одржавање спортских објеката како би се унапредио процес одржавања спортске инфраструктуре.

Планирано је да се у периоду 2024-2030. године спроведу следеће мере које доприносе унапређењу спортске инфраструктуре, и то: изградња фудбалског терена са вештачком подлогом, изградња балон сале, изградња мултифункционалне спортске хале и изградња отвореног базена.

У оквиру овог приоритетног циља Општина Љубовија ће такође пружити подршку едукацији спортских стручњака и спортских радника.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Број активних спортиста старости 0-6 година у односу на укупан број становника исте старости (%)	2,9 (2021.)	10 (2030.)	Спортски савез општине Љубовија – резултати истраживања
Број активних спортиста старости 7-14 година у односу на укупан број становника исте старости (%)	35,9 (2021.)	40 (2030.)	Спортски савез општине Љубовија – резултати истраживања
Број активних спортиста старости 15-18 година у односу на укупан број становника исте старости (%)	16,6 (2021.)	25 (2030.)	Спортски савез општине Љубовија – резултати истраживања
Број активних спортиста старости 19 и више година у односу на укупан број становника исте старости (%)	3,2 (2021.)	5 (2030.)	Спортски савез општине Љубовија – резултати истраживања

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 13.1: Унапређење процеса одржавања спортске инфраструктуре	
Опис мере:	Ова мера је приоритизована, јер у општини Љубовија не постоји предузеће које је надлежно за управљање и одржавање спортских објеката, што негативно утиче и на само стање спортске инфраструктуре. У оквиру ове мере ће се отворити/успоставити предузеће за управљање и одржавање спортских објеката, што, између осталог подразумева спровођење следећих активности: доношење одлуке, регистравање предузећа, ангажовање људи, едукација ангажованих, опремање и др. Новоосновано предузеће ће радити на одржавању постојеће и нове спортске инфраструктуре (отворених терена, Спортског комплекса ФК „Дрина“ и др.).
Тип мере:	институционално-управљачко-организациона
Процена потребних финансијских средстава:	10.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија

Одговорност за координацију спровођења:	Локална самоуправа
Други учесници у спровођењу:	-
Период спровођења:	Отварање предузећа – краткорочно Остале активности – у континуитету
Мера 13.2: Изградња фудбалског терена са вештачком подлогом	
Опис мере: Постојећи капацитети за фудбал не задовољавају потребе, односно на њима не могу да се спроводе тренажне и такмичарске активности на адекватан начин. Вештачком подлогом би се проширили капацитети за фудбал и терени би били доступни већем броју корисника. Изградњом овог терена додатно би се допринело бољим условима за развој спортског туризма. За ову меру урађена је пројектно-техничка документација.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	34.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Будет Општине Љубовија, ИПА фонд, донатори, надлежни грански савез
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	Општински фудбалски савез, фудбалски клубови на територији општине Љубовија
Период спровођења:	Краткорочно (до 3 године)
Мера 13.3: Изградња балон сале	
Опис мере: Ова мера је приоритизирана јер је неопходно обезбедити услове за тренинге у фудбалу у зимском периоду и при лошијим временским условима, нарочито када су у питању најмлађи корисници. Изградњом балон сале, поред капацитета за развој аматерског и рекреативног спорта и организовање спортских такмичења, створили би се додатни услови и за развој спортског туризма. Пројектно-техничка документација је у изради.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	Износ финансијских средстава ће бити накнадно дефинисан (по завршетку израде пројектно техничке документације)
Могући извори финансирања:	Будет Општине Љубовија, ИПА фонд, донатори, надлежни грански савез
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	Општински фудбалски савез, фудбалски клубови на територији општине Љубовија
Период спровођења:	Средњорочно
Мера 13.4: Изградња мултифункционалне спортске хале	
Опис мере:	

Сала Гимназије, која се тренутно користи за одржавање тренинга и такмичења не испуњава услове за одржавање самих такмичења, нема капацитете за све заинтересоване стране (за све клубове, за рекреативце и сл.) и није адекватна за развој других спортова (као на пример: рукомет, фудсал и др.) због својих димензија и пратећих садржаја.

Са изградњом мултифункционалне спортске хале решили би се ови проблеми. Додатно, клубови који се пласирају у веће рангове такмичења могли би да буду домаћини (што тренутно није могуће), а поред кошарке, одбојке, каратеа, стоног тениса, могле би се развијати и нове гране спорта као што су рукомет и фудсал.

Значајно је и што ће се у оквиру хале обезбедити и просторије за саме клубове, чиме ће им у великој мери бити олакшан рад и функционисање.

И ова мера доприноси побољшању услова општине Љубовија за развој спортског туризма.

Обезбеђена су финансијска средства за израду урбанистичког пројекта.

Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	Износ финансијских средстава ће бити накнадно дефинисан (по завршетку израде пројектно техничке документације)
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, Министарство спорта, ИПА фонд, донатори
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	Спортски савез
Период спровођења:	дугорочно

Мера 13.5: Изградња отвореног базена

Опис мере:

Завршена је пројектно-техничка документација, издата је грађевинска дозвола и завршена прва фаза радова у вредности од 15 милиона динара.

У оквиру комплекса планирана су два базена: један димензија 25 x 12,5м за одрасле и други димензија 4 x 12,5 м за децу и пратећи садржаји (свлачионице, тушеви, тоалети, кафе бар, билетарница и канцеларије).

Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	100.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Министарство туризма, буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за привреду, урбанизам, грађевинске, стамбене, инспекцијске и имовинско-правне послове)
Други учесници у спровођењу:	
Период спровођења:	Краткорочно

Мера 13.6: Подршка едукацији спортских стручњака и спортских радника

Опис мере:

У оквиру ове мере подржаће се спортски стручњаци и спортски радници у стицању одређених спортских звања и добијању неопходних лиценци потребних за рад у спорту. На тај начин би се повећао број спортских стручњака и радника који имају право (лиценцу) за рад, а што би омогућило да се што већи број деце, младих и одраслих укључи у што већи број различитих спортова.

Додатно, ова подршка би омогућила едукацију спортских радника како би могли на адекватан начин да

воде и организују рад клубова у складу са свим законским одредбама дефинисаним Законом о спорту и локалним правилницима у области спорта.	
Тип мере:	информативно-едукативна
Процена потребних финансијских средстава:	300.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, Спортски савез Србије, ресорно министарство, надлежни грански савези
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	Спортски савез, клубови
Период спровођења:	Континуирано

Приоритетни циљ 14: Унапредити понуду у области културе

Мере планиране у оквиру овог приоритетног циља треба да допринесу унапређењу понуде у области културе.

Општина Љубовија планира да успостави установу културе која би била кровна организација за ову област. Додатно, радило би се на промоцији културних садржаја/програма, као и проширењу постојећих културних манифестација и успостављању нових.

Планирано је да се реконструише Библиотека „Милован Глишић“ и у оквиру ње опреми завичајно одељење. Такође је планирана и реконструкција старе школе и отварање Музеја Азбуковице.

С обзиром да општина Љубовија има два аматерска позоришта: АП „Александар Јоковић“ које већ 10 година ради у оквиру Библиотеке „Милован Глишић“ и Љубовијско драмско позориште, као и дечији драмски студио „Кукумиш“, у наредном периоду у плану је организовање аматерског позоришног фестивала, као и других фестивала.

Показатељи учинка

Показатељ учинка (индикатор) са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Број становника општине Љубовија који су учествовали у креирању програма културне продукције и уметничког стваралаштва у односу на укупан број становника (годишње) (%)	2 (2021.)	5 (2030.)	Извештај Одељења за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове (до оснивања кровне установе културе)
Укупан број посетилаца културних догађаја (годишње)	1.200 (2021.)	3.000(2030.)	Извештај Одељења за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове (до оснивања кровне установе културе)

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 14.1: Успостављање центра за културукао кровнеустанове културе	
Опис мере:	Ова мера је приоритизована, јер у општини Љубовија не постоји кровна установа културе, која би управљала свим културним дешавањима и артикулисала културне потребе грађана. У оквиру ове мере ће се успоставити центар за културу, што, између осталог подразумева спровођење следећих активности: доношење одлуке, регистравање/пререгостровањеустанове, ангажовање особља, опремање и др.
Тип мере:	институционално-управљачко-организациона
Процена потребних финансијских средстава:	5.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Локална самоуправа
Други учесници у спровођењу:	-
Период спровођења:	средњерочно
Мера 14.2: Адаптација простора у згради Библиотеке „Милован Глишић“ за потребе формирања завичајног одељења	
Опис мере:	У оквиру ове мере обезбедиће се простор у згради Библиотеке и привести намени за потребе завичајног одељења. У оквиру завичајног одељења сакупљаће се, обрађивати и чувати грађа од значаја за баштину овог краја.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	2.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, Министарство културе
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	Библиотека „Милован Глишић“
Период спровођења:	краткорочно
Мера 14.3: Реконструкција старе школе и отварање Музеја Азбуковице	
Опис мере:	Ова мера је приоритизована јер је веома важно да се прикупи и сачува баштина Азбуковице, да се поправи културна понуда, а самим тим да се допринесе унапређењу туристичке понуде. Са отварањем овог Музеја створили би се услови за проучавање историје, спровођење археолошких, историјских, етнолошких и других истраживања У току је израда пројектно-техничке документације. Овај објекат би имао више намена. Поред музеја, планирано је да простор користи и Музичка школа.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	(износ потребних финансијских средстава биће утврђен након израде ПТД која је у току)
Могући извори финансирања:	Министарство културе, буџет Општине Љубовија, ИПА фонд, донатори

Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа
Други учесници у спровођењу:	Библиотека, Музичка школа, Министарство културе, Завод за заштиту споменика културе
Период спровођења:	краткорочно (до 3 године)
Мера 14.4: Промоција културних садржаја/програма	
Опис мере:	Ова мера укључује медијску промоцију и промоцију у школама културних садржаја. Такође подразумева и учешће на манифестацијама, сајмовима, смотрима народног и уметничког стваралаштва у земљи и иностранству.
Тип мере:	
Процена потребних финансијских средстава:	1.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	Библиотека „Милован Глишић“, КУД Азбуковица, удружења грађана
Период спровођења:	континуирано
Мера 14.5: Унапређење постојећих културних манифестација и успостављање нових	
Опис мере:	У оквиру ове мере радиће се на проширењу постојећих и успостављању нових културних манифестација. Радиће се на организовању позоришних фестивала (аматерског позоришног фестивала, дечијег позоришног фестивала и сл.), филмског фестивала, као и организовању смотре културно-уметничких друштава. На овај начин се унапређује културна понуда, а истовремено доприноси и туристичкој атрактивности општине Љубовија.
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	3.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Министарство културе, буџет Општине Љубовија, међународне организације
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	КУД Азбуковица, Библиотека „Милован Глишић“, удружења грађана
Период спровођења:	континуирано

Приоритетни циљ 15: Допринети повећању доступности услуга здравствене заштите

У оквиру овог приоритетног циља радиће се на повећању доступности услуга здравствене заштите.

Општина Љубовија ће подржати Дом здравља како би унапредили услуге превентивне заштите, а такође унапредили и услугу кућног лечења како би се повећала њена доступност већем броју пацијената.

С обзиром да се ради о руралној средини и да су услуге за многе становнике тешко доступне, због непостојања многих специјалистичких здравствених услуга и великих издатака за прегледе, у оквиру овог приоритетног циља, локална самоуправа ће, у сарадњи са Домом здравља радити на проналажењу решења за долазак специјалиста који би обављали прегледе у Дому здравља. Такође ће сесагледати законске могућности и капацитети за палијативно збрињавање у Дому здравља.

Показатељи учинка

Показатељ учинка (индикатор) са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Процент превентивних прегледа у укупном броју прегледа одраслог становништва (%)	4,47 (2022)	20 (2030)	Извештај Дома здравља
Обухват регистрованих корисника старијих од 65 година вакцинацијом против грипа	15,93 (2022)	50 (2030)	Извештај Дома здравља

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 15.1: Подршка унапређењу услуге кућног лечења и палијативног збрињавања	
Опис мере:	
Сврха ове мере је да се помогне Дому здравља да унапреди услугу кућног лечења и палијативног збрињавања.	
За те потребе набавиће се санитетска возила и возила за службу кућне неге као и палијативног збрињавања.	
У складу својим надлежностима, Општина Љубовија ће подржати Дом здравља у решавању проблема недостатка кадрова.	
Такође ће учествовати у финансирању едукације кадрова и у складу са приликама стимулирати будуће кадрове путем стипендија.	
У оквиру мере ће се радити и на промоцији медицинске струке по основним школама.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	10.000.000,000 РСД
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, међународни и домаћи фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	Дом здравља Љубовија
Период спровођења:	средњорочно
Мера 15.2: Промоција здравих стилова живота	
Опис мере:	
Сврха ове мере је да се подигне ниво информисања грађана о значају контроле и промоције здравља,	

нарочито о значају превентивних прегледа и учешћа у скрининг програмима.	
У оквиру ове мере организоваће се радионице и предавања у сеоским месним заједноцама, подстандардним насељима и сл. Такође ће се израђивати постери, лифлети који ће се постављати на видна места. и	
Користиће се и друга доступна средства јавног информисања, као што су радио, телевизија, друштвене мреже и сл.	
Тип мере:	информативно-едукативна
Процена потребних финансијских средстава:	200.000,00 РСД динара годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, међународни и домаћи фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	Дом здравља Љубовија
Период спровођења:	континуирано
Мера 15.3: Унапређење превентивног рада	
Опис мере:	
У оквиру ове мере Општина Љубовија ће подржати Дом здравља у остваривању превентивног рада набавком опреме за дијагностику, као што је: стоматолошка, лабораторијска опрема, опрема за гинекологију и др.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	10.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, међународни и домаћи фондови
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	Дом здравља Љубовија
Период спровођења:	средњорочно

Опис приоритетних циљева и мера за развојни правац: ДОБРА УПРАВА

Приоритетни циљ 16: Унапредити информисање грађана и повећати њихово учешћа у процесима планирања и доношења одлука

Општина Љубовија од 2018.године континуирано ради на успостављању и унапређивању механизма за укључивање грађана/грађанки у процес доношења одлука на локалном нивоу. У циљу развијања ове теме предузете су активности попут усвајања Локалног акционог плана за укључивање грађана у процес доношења одлука о трошењу средстава прикупљених по основу пореза на имовину у општини Љубовија, за период 2018. до 2021.године, усвајања Плана активности за укључивање грађана у процес доношења одлука о трошењу средстава прикупљених

по основу пореза на имовину у општини Љубовија, за период 2022. до 2025.године, спровођења пројекта „Удружимо се“ у сарадњи са Представништвом HELVETAS Swiss Intercooperation SRB, спроведен је пројекат „Укључивање жена у процес доношења одлука на локалном нивоу“ у сарадњи са организацијом SWISS PRO. Повећање обухвата грађана укључених у процес доношења одлука на локалном нивоу је један од приоритета ЈЛС чија ће успешна реализација омогућити успостављање већег степена поверења грађана у систем локалне самоуправе. У периоду од 2024. до 2030. је планирано да се настави са активностима усмереним ка консултацијама са грађанима, побољшање процеса спровођења и извештавања са одржаних јавних расправа, наставак спровођења пројекта „Удружимо се“. Планирано је да се у наведени процес укључи више запослених службеника у Општинској управи општине Љубовија, функционери ЈЛС и невладин сектор.

У оквиру овог приоритетног циља радиће се на унапређењу информисања грађана и повећању њиховог учешћа у процесима планирања и доношења одлука.

У наредном планском периоду Општина Љубовија ће радити на унапређењу регулаторног, организационог и финансијског оквира који доводи до бољег информисања грађана и повећања њиховог учешћа у процесима планирања и доношења одлука. Такође ће радити на спровођењу механизма за активно информисање грађана ради учешћа у локалном одлучивању, као и спровођењу механизма за консултовање и активно укључивање грађана у одлучивање о локалном буџету и поступку доношења локалних прописа и јавних политика.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Број грађана укључених у буџетске процесе у односу на укупан број становника (%)	/ (2021.)	23 (2030.)	Извештај Одељења за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове
Број грађана укључених у процесе доношења локалних прописа и јавних политика у односу на укупан број становника (%)	/ (2021.)	20 (2030.)	Извештај Одељења за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове
Процент грађана (у односу на укупан број становника) који имају директну корист од буџетске подршке кроз програме за финансирање партиципативних пројеката у периоду 2024-2030. године (%)	-	20 (2030.)	Извештај Одељења за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове
Учешће грађанки у укупном броју грађана који имају директну корист од буџетске подршке кроз програме за финансирање партиципативних пројеката у периоду 2024-2030. (%)	-	50 (2030.)	Извештај Одељења за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове
Учешће осетљивих група (ОСИ, Роми, старији 65+) у укупном броју грађана који имају директну корист од буџетске подршке кроз програме за финансирање	-	20 (2030.)	Извештај Одељења за општу управу, друштвене делатности, заједничке и

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
партиципативних пројеката у периоду 2024-2030. (%)			скупштинске послове
Број удружења грађана активно укључених у јавне расправе	0 (2022.)	4(2030.)	Извештај Одељења за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 16.1: Унапређење регулаторног, организационог и финансијског оквира	
Опис мере:	<p>Сврха ове мере је да се направи основа (дефинисањем регулаторног, организационог и финансијског оквира) која доводи до бољег информисања грађана и повећања њиховог учешћа у процесима планирања и доношења одлука.</p> <p>То подразумева јачање капацитета за креирање и спровођење механизма за укључивање грађана у локалном одлучивању, као и развој система за праћење и партиципативну процену ефеката плана активности за укључивање грађана у процесе доношења одлука</p> <p>Радиће се на побољшању квалитета извештаја са јавних расправа, развоју и унапређењу механизма за веће укључивање на нивоу месних заједница, укључивању осетљивих група. Такође ће се радити на успостављању система за праћење укључивања грађана, а нарочито месних заједница, осетљивих група и сл.</p> <p>У оквиру ове мере радиће се на унапређењу финансијског оквира, што подразумева издвајање буџетских средстава за пројекте идентификоване кроз учешће грађана, пројекте за неразвијене руралне заједнице, за осетљиве категорије (укључујући пројекте за смањење родне неравноправности).</p>
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	5.000.000,00 РСД годишње
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, међународне организације и други донатори
Одговорност за координацију спровођења:	Локална самоуправа
Други учесници у спровођењу:	Удружења грађана
Период спровођења:	континуирано
Мера 16.2: Информисање, консултације и активно укључивање грађана	
Опис мере:	<p>У оквиру ове мере радиће се на креирању и спровођењу механизма за активно информисање грађана ради учешћа у локалном одлучивању, као и спровођењу механизма за консултовање и активно укључивање грађана у одлучивање о локалном буџету и поступку доношења локалних прописа и јавних политика. Радиће се на обукама запослених у области информисања грађана, унапређењу и спровођењу плана информисања грађана о јавним расправама и другим облицима укључивања, информисања грађана на нивоу месних заједница, као и информисања осетљивих категорија грађана. Радиће се на обукама запослених у области консултовања и активног укључивања грађана у јавне расправе и друге облике укључивања грађана, као и спровођење партиципативних пројеката идентификованих кроз учешће грађана.</p> <p>На званичној интернет презентацији отвориће се сандуче за похвале, притужбе или молбе.</p>

У оквиру ове мере унапредиће се веб презентација. Користиће се инструкције дате у Уредби о ближим условима за израду и одржавање веб презентације органа, како би се унапредила структура и дизајн ове презентације.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	(биће накнадно дефинисано)
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, међународне организације, донатори
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа
Други учесници у спровођењу:	Удружења грађана
Период спровођења:	континуирано

Приоритетни циљ 17: Унапредити квалитет услуга локалне самоуправе

Општина Љубовија се труди да унапреди квалитет услуга које у свакодневним активностима пружа грађанима/грађанкама. До 2023. године није вршено мерење задовољства квалитетом и доступношћу услуга локалне самоуправе. У наредном периоду је у плану да се грађани консултују на ову тему и да се разврстају активности и приоритети у циљу унапређења квалитета услуга. Циљ је да се грађани упознају са буџетским процесом и са лепезом услуга које Општина спроводи. Посебан акценат ће бити стављен на услуге социјалне заштите. Све даље анализе које буду вршене, имаће и мерила са становишта родног аспекта.

У оквиру овог приоритетног циља Општина Љубовија ће радити на унапређењу квалитета својих услуга. Прво ће се успоставити механизам за мерење задовољства корисника услугама које пружа локална самоуправа.

Показатељи учинка

Показатељ учинка са јединицом мере	Базна вредност у базној години	Циљна вредност у циљној години	Извор провере
Просечно годишње повећање средње оцене задовољства корисника квалитетом услуга Општинске управе у периоду 2023-2030. (%)	- (2022.)	5 (2030.)	Извештај Одељења за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове
Број имплементираних функционалности у оквиру пословних процеса локалне самоуправе у периоду 2024-2030.	- (2022.)	4(2030.)	Извештај Одељења за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове

Кључне мере за постизање приоритетног циља

Мера 17.1: Успостављање механизма за мерење задовољства корисника услугама које пружа локална самоуправа

Опис мере:

Сврха ове мере је да се успостави механизам за мерење задовољства корисника услугама које пружа

локлана самоуправа. То подразумева спровођење анкета (у згради Општинске управе и на сајту), директне контакте са грађанима и сл., а потом и унапређење процеса у локлавној самоуправи у складу са налазима/препоручама добијеним на основу испитивања задовољства корисника..	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	1.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа (Одељење за општу управу, друштвене делатности, заједничке и скупштинске послове)
Други учесници у спровођењу:	ПУ „Полетарац“, ОШ, СШ, удружења грађана и други
Период спровођења:	континуирано
Мера 17.2: Унапређење е-писарнице	
Опис мере:	
Сврха ове мере је да се побољша приступ и квалитет услуга јавне управе.	
У оквиру ове мере потребно је имплементирати следеће функционалности које значајно доприносе унапређењу ефикасности пословних процеса и процеса доношења одлука, као и транспарентност целокупног процеса: 1) имплементација решења за скенирање документације; 2) имплементација решења за обавештавање подносилаца захтева о статусу предмета; 3) набавка скенера за потребе писарнице и процеса дигитализације документације; 4) примена новог модула за аутоматско креирање Архивске књиге.	
Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Процена потребних финансијских средстава:	4.000.000,00 РСД
Могући извори финансирања:	Буџет Општине Љубовија, Република Србија
Одговорност за координацију спровођења:	Општинска управа
Други учесници у спровођењу:	-
Период спровођења:	краткорочно

Примена Циљева одрживог развоја на локалном нивоу и усклађеност са ЕУ преговарачким поглављима

Процес реформи кроз који Република Србија тренутно пролази у сврху приступања ЕУ, као један од најприоритетнијих националних стратешких циљева, није достижан без процеса трансформације и реорганизације на локалном нивоу. С тим у вези планирање развоја унутар локалних самоуправа мора бити усклађено са приоритетима из преговарачких поглавља и са правним тековинама и главним правцима јавних политика ЕУ чије се спровођење одвија на нивоу градова и општина.

Агенда 2030 за одрживи развој Уједињених нација, која је усвојена 2015. године на самиту Уједињених нација, утврђује циљеве који се односе на три димензије одрживог развоја: економску, социјалну и димензију животне средине, чије остварење пре свега зависи од резултата спровођења на локалном нивоу. Агенда 2030, са својих 17 циљева одрживог развоја, 169 потциљева мерених помоћу 231 индикатора, представља смернице које свака земља треба да усвоји и прилагоди сопственим приоритетима.

Општина Љубовија се приликом дефинисања приоритетних циљева и мера, као и показатеља исхода Плана развоја општине Љубовија 2024-2030. године, водила принципима локализације Циљева одрживог развоја. Другим речима, препознати су приоритетни циљеви и мере које су од значаја за локалну самоуправу и чија реализација у мањој или већој мери доприноси постизању једног или више глобалних циљева.

Узимајући у обзир да су Циљеви одрживог развоја компатибилни са ЕУ преговарачким поглављима, очигледно је да је допринос остваривању глобалних циљева у потпуности компатибилан са процесом приступања Европској унији, којем Република Србија стреми.

Табела: Веза приоритетних циљева Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. са Циљевима одрживог развоја (Агенда 2030) и ЕУ преговарачким поглављима

Приоритетни циљ ЈЛС	Веза са ЦОР	Преговарачка поглавља са ЕУ
<p>ПЦ1: Успоставити подстицајне услове за повећање прихода пољопривредних газдинстава</p>	 <p>Циљ 2: Окончати глад, постићи безбедност хране и побољшану исхрану и промовисати одрживу пољопривреду 2.3: До 2030. удвостручити пољопривредну продуктивност и приходе малих произвођача хране, а посебно жена, аутохтоних народа, породичних пољопривредних произвођача, сточара и рибара, кроз безбедан и једнак приступ земљишту, другим производним ресурсима и подацима, сазнањима, финансијским услугама, тржиштима и могућностима за остваривање додатне вредности, односно за запошљавање ван пољопривреде; 2.4: До 2030. обезбедити одрживе системе за производњу хране и применити отпорне пољопривредне праксе за повећање продуктивности и производње, које помажу у одржавању екосистема, које јачају капацитет за прилагођавање климатским променама, екстремним временским условима, сушама, поплавама и осталим катастрофама, и које прогресивно побољшавају квалитет земљишта и тла;</p>	<p>Поглавље 11. Пољопривреда и рурални развој</p>
<p>ПЦ2: Успоставити повољно пословно окружење за нове инвестиције и запошљавање</p>	 <p>Циљ 9. Изградити отпорну инфраструктуру, промовисати инклузивну и одрживу индустријализацију и подстицати иновације 9.1. Развити квалитетну, поуздану, одрживу и отпорну инфраструктуру, укључујући регионалну и прекограничну инфраструктуру, како би се подржали економски развој и људско благостање, са фокусом на јефтиним и једнаком приступу за све 9.4. До 2031. унапредити инфраструктуру и прилагодити индустрије како би постале одрживе, уз већу ефикасност у коришћењу ресурса и већим усвајањем чистих и еколошки исправних технологија и индустријских процеса, при чему ће све земље предузети активности у складу са својим одговарајућим капацитетима</p>	<p>Поглавље 20: Предузетништво и индустријска политика</p>
<p>ПЦ3: Унапредити услове за развој туризма и повећање прихода од туризма</p>	 <p>Циљ 8: Промовисати континуиран, инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све 8.9: До 2030. осмислити и применити</p>	<p>Поглавље 20 Предузетништво и индустријска политика</p>

Приоритетни циљ ЈЛС	Веза са ЦОР	Преговарачка поглавља са ЕУ
	<p>политике за промовисање одрживог туризма који ствара радна места и промовише локалну културу и производе</p> <p>Циљ 12. Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производње 12.6. Развијати и примењивати алате за праћење утицаја одрживог развоја на одрживи туризам који ствара радна места и промовише локалну културу и производе</p>	
<p>ПЦ4: Успоставити систем за пречишћавање отпадних вода</p>	 <p>Циљ 6: Обезбедити доступност и одрживо управљање водом и санитарне услове за све. 6.3 До краја 2031. унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати расипање и на најмању могућу меру свести испуштање опасних хемикалија и материјала, преполовити удео непрочишћених отпадних вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу на глобалном нивоу.</p> <p>Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим 11.3 До 2030. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама 11.а Подржати позитивне економске, социјалне и еколошке везе између урбаних, периферних и руралних области оснаживањем националног и регионалног развојног планирања</p>	<p>Поглавље 27: Животна средина и климатске промене; 27.4 Управљање водама</p>
<p>ПЦ5: Успоставити заокружен систем управљања отпадом</p>	 <p>Циљ 11: Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим 11.6: До 2030. смањити негативан утицај градова на животну средину мерен по глави становника, са посебном пажњом на квалитет ваздуха и управљање отпадом на општинском и другим нивоима</p> <p>Циљ 12. Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производње 12.4: До 2030. постићи еколошки исправно управљање хемикалијама и свим врстама отпада током читавог њиховог употребног циклуса, у складу са договореним међународним оквирима, и значајно смањити њихово испуштање у ваздух, воду и земљиште како би се што више умањили њихови негативни утицаји на здравље људи и животну средину 12.5: До 2030. значајно смањити производњу отпада кроз превенцију, редукацију, рециклирање и поновно коришћење</p>	<p>Поглавље 27: Животна средина и климатске промене;</p>
<p>ПЦ6: Унапредити енергетску ефикасност у јавним и приватним</p>	 <p>Циљ 7. Доступна и обновљива енергија 7.2 До 2031. значајно повећати удео обновљиве енергије у глобалном енергетском миксу. 7.3 До 2031. удвостручити глобалну стопу</p>	<p>Поглавље 15 Енергетика</p>

Приоритетни циљ ЈЛС	Веза са ЦОР	Преговарачка поглавља са ЕУ
објектима	<p>побољшања енергетске ефикасности.</p> <div data-bbox="467 300 597 436"> </div> <p>Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим</p> <p>11.3 До 2031. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама</p> <div data-bbox="467 520 597 636"> </div> <p>Циљ 12. Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производње</p> <p>12.2. До 2031. постићи одрживо управљање и ефикасно коришћење природних ресурса</p>	
ПЦ7: Унапредити планирање, уређење и паметно управљање простором	<div data-bbox="467 657 597 772"> </div> <p>Циљ 11: Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим</p> <p>11.3 До 2030. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама.</p> <p>11.7 До 2030. омогућити универзални приступ безбедним, инклузивним приступачним зеленим и јавним површинама, посебно за жене и децу, старија лица и особе са инвалидитетом.</p> <p>11.6 До 2020. значајно повећати број градова и људских насеља који усвајају и примењују интегрисане политике и планове усмерене ка инклузији, ефикасности ресурса, ублажавања и прилагођавања климатским променама, отпорности на елементарне непогоде. Такође развити и применити, у складу са Сендаи оквиром за смањење ризика од будућих катастрофа 2015–2030, холистичко управљање ризицима од елементарних непогода на свим нивоима.</p>	Поглавље 27: Животна средина и климатске промене;
ПЦ8: Унапредити квалитет саобраћајне инфраструктуре и повећати безбедност у саобраћају	<div data-bbox="467 1266 597 1381"> </div> <p>Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим</p> <p>11.2 До 2031. обезбедити приступ сигурним, приуштивим, доступним и одрживим транспортним системима за све, побољшати безбедност на путевима, пре свега проширењем јавног превоза, с посебном пажњом на потребе оних у стањима рањивости, жена, деце, особа са инвалидитетом и старијих лица</p> <p>11.3 До 2031. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама</p>	Поглавље 14: Транспортна политика
ПЦ9: Обезбедити континуирано снабдевање домаћинства и привреде довољном количином воде за пиће	<div data-bbox="467 1665 597 1780"> </div> <p>Циљ 6: Успоставити санитарне услове и приступ пијаћој води за све</p> <p>Потциљ 6.3: До краја 2030 унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати расипање и на најмању могућу меру свести испуштање опасних хемикалија и материјала, преполовити удео непрочишћених вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу на</p>	Поглавље 27: Животна средина и климатске промене; 27.4 Управљање водама

Приоритетни циљ ЈЛС	Вежа са ЦОР	Преговарачка поглавља са ЕУ
	глобалном нивоу	
ПЦ10: Повећати доступност и квалитет услуга социјалне заштите	 <p>Циљ 1: Окончати сиромаштво свуда и у свим облицима. 1.3: Применити одговарајуће националне системе социјалне заштите и мере за све, укључујући и најугроженије, и до краја 2030. обухватити значајан број сиромашних и рањивих.</p>	Поглавље 19 – Социјална политика и запошљавање
ПЦ11: Повећати обухват деце предшколским васпитањем и образовањем	 <p>Циљ 4. Обезбедити инклузивно и праведно квалитетно образовање и промовисати могућност целоживотног учења за све 4.2: До 2030. обезбедити да све девојчице и дечаци имају приступ квалитетном развоју у раном детињству, бризи и предшколском образовању како би били спремни за основно образовање.</p>	Поглавље 26 – Образовање и култура
ПЦ12: Превенирати насиље и повећати безбедност деце и ученика у установама образовању	 <p>Циљ 4. Обезбедити инклузивно и праведно квалитетно образовање и промовисати могућност целоживотног учења за све 4.2: До 2030. обезбедити да све девојчице и дечаци имају приступ квалитетном развоју у раном детињству, бризи и предшколском образовању како би били спремни за основно образовање.</p>	Поглавље 26 – Образовање и култура
ПЦ13: Прилагодити капацитете у спорту потребама грађана	 <p>Циљ 9: Изградити отпорну инфраструктуру, промовисати инклузивну и одрживу индустријализацију и подстицати иновације 9.1 Развити квалитетну, поуздану, одрживу и отпорну инфраструктуру, укључујући регионалну и прекограничну инфраструктуру, како би се подржали економски развој и људско благостање, са фокусом на јефтиним и једнаком приступу за све.</p>	
	 <p>Циљ 11: Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим 11.7 До 2031. омогућити универзални приступ безбедним, инклузивним и приступачним зеленим и јавним површинама, посебно за жене и децу, старија лица и особе са инвалидитетом</p>	
ПЦ14: Унапредити понуду у области културе	 <p>Циљ 4: Обезбедити инклузивно и квалитетно образовање и промовисати могућности за целоживотно учење. 4.7: До краја 2030 обезбедити да сви ученици/це стекну знања и вештине потребне да се унапреди одрживи развој, између осталог и путем едукације за одрживи развој, одрживе стилове живота, људска права, родну равноправност, као и за промовисање културе мира и ненасиља, припадности глобалној заједници и поштовања културне разноликости и доприноса културе одрживом развоју</p>	Поглавље 26 – Образовање и култура
ПЦ15: Допринети повећању доступности услуга здравствене заштите	 <p>Циљ 3. Обезбедити здрав живот и промовисати благостање за све људе свих генерација 3.7 До 2031. обезбедити универзални</p>	Поглавље 28 – Заштита потрошача и заштита здравља

Приоритетни циљ ЈЛС	Вежа са ЦОР	Преговарачка поглавља са ЕУ
	<p>приступ услугама које се односе на полну и репродуктивну здравствену заштиту укључујући планирање породице, информисање и образовање, као и интеграцију репродуктивног здравља у националне стратегије и програме</p> <p>3.8 Постићи универзални обухват здравственом заштитом, укључујући заштиту од финансијског ризика, доступност квалитетних основних здравствених услуга и доступност безбедних, делотворних, квалитетних и јефтиних основних лекова и вакцина за све.</p>	
<p>ПЦ16: Унапредити информисање грађана и повећати њихово учешћа у процесима планирања и доношења одлука</p>	<p> Циљ 9. Изградити отпорну инфраструктуру, промовисати инклузивну и одрживу индустријализацију и подстицати иновације</p> <p>9.с Значајно повећати приступ информационим и комуникационим технологијама и уложити напоре да се обезбеди универзалан и приуштив приступ интернету у најмање развијеним земљама до 2031</p> <p> Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим</p>	<p>Поглавље 10 – Информационо друштво и медији</p>
<p>ПЦ17: Унапредити квалитет услуга локалне самоуправе</p>	<p> Циљ 5. Постићи родну равноправност и оснаживати све жене и девојчице</p> <p>5.5 Обезбедити да жене у потпуности и ефективно учествују и имају једнаке могућности за руковођење на свим нивоима доношења одлука у политичком, привредном и јавном животу</p> <p> Циљ 9. Изградити отпорну инфраструктуру, промовисати инклузивну и одрживу индустријализацију и подстицати иновације</p> <p>9.с Значајно повећати приступ информационим и комуникационим технологијама и уложити напоре да се обезбеди универзалан и приуштив приступ интернету у најмање развијеним земљама до 2031</p> <p> Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим</p>	<p>Поглавље 10 – Информационо друштво и медији</p>
	<p> Циљ 16. Промовисати мирољубива и инклузивна друштва за одрживи развој, обезбедити приступ правди за све, и изградити делотворне, одговорне и инклузивне институције на свим нивоима</p> <p>16.6. Развити делотворне, одговорне и транспарентне институције на свим нивоима</p>	

Спровођење, праћење спровођења и извештавање о напретку у остваривању приоритетних циљева развоја

Институционални оквир за спровођење Плана развоја

Општина Љубовија ће кроз дефинисан механизам улога и одговорности, вршити праћење спровођења и реализације усвојеног Плана развоја општине, а о резултатима овог процеса биће припремани посебни извештаји. Одговорност за реализацију и спровођење мера и достизање постављених индикатора има **Општинска управа, тј. надлежна одељења**.

Општина ће у сам процес спровођења усвојеног Плана развоја, укључити и друге актере како са локалног, тако и окружног, регионалног и националног нивоа из јавног, приватног и цивилног сектора.

Наведени процес састоји се од три следљиве активности, а то су: праћење; вредновање; и извештавање.

Одговорна тела за спровођење наведених активности су:

- Општинско веће; и
- Општинска управа.
- Координационо тело за праћење спровођења Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године.

Координационо тело за праћење спровођења Плана развоја општине Љубовија решењем ће именовати председник општине Љубовија, а чиниће је представници Општинске управе, јавних предузећа, институција и установа. Координационо тело за спровођење Плана развоја састајаће се на сваких шест месеци, уз могућност и чешћег састајања, а према одлуци председника општине.

Наведена структура врши праћење остваривања приоритетних циљева по учинцима, њихова одступања (уколико постоје), доноси одлуке за превазилажење насталих одступања, изазова и проблема када је реч о постизању учинака.

У овом Плану развоја постављени су показатељи учинка за сваки од приоритетних циљева, са базним и циљним вредностима и наведеним изворима верификације. Индикатори на нивоу мера, са базним и циљним вредностима, као и изворима верификације, биће утврђени приликом израде средњорочних планова.

Праћење спровођења Плана развоја

Праћење (мониторинг) реализације мера дефинисаних Планом развоја је систем прикупљања и обраде података у вези са реализацијом појединих активности у оквиру сваке мере. Сврха прикупљања и обраде података је упоређивање постигнутих резултата у оквиру сваке од мера, у односу на планиране резултате. Праћење се врши континуирано, а за то се користе дефинисани обрасци и базе података које је потребно ажурирати у складу са доступним подацима званичне статистике (секундарни подаци). Поред секундарних података из званичне статистике, прикупљаће се и примарни подаци, а одговорност за наведену активност имају руководиоци одељења Општинске управе, у складу са надлежностима за конкретне податке. Прикупљени

подаци се уносе у претходно припремљене обрасце(базе), а одељења самостално могу одлучити о начину прикупљања података (интервју, упитник, анкета и сл).

Посебно је значајно водити рачуна о јасном дефинисању улога и одговорности у делу прикупљања података, где ће овај посао бити дефинисан као системска активност, а не као једнократни задатак.

Извештавање о спровођењу Плана развоја

Извештавање је активност која се спроводи након завршетка активности прикупљања података, а подразумева припрему шестомесечног и годишњег извештаја о спровођењу Плана развоја општине Љубовија, у оквиру поступка прописаном за израду извештаја о спровођењу средњорочног плана.

Општина Љубовија, као обвезник средњорочног планирања, у обавези је да прати и анализира напредак у остварењу циљева из средњорочног плана и резултате спроведених мера и активности (на основу остварених вредности показатеља учинка и утрошених средстава). Годишњи извештај о спровођењу плана развоја општине Љубовија припрема се у поступку прописаном за израду извештаја о спровођењу средњорочног плана. Другим речима, на основу претходно споменуте анализе обвезници средњорочног планирања до 15. марта текуће године израђују **Годишњи извештај о спровођењу средњорочног плана и Годишњи извештај о учинку програмског буџета** за претходну фискалну годину.

Истеком сваке треће календарске године од доношења Плана развоја, **Општинско веће општине Љубовија** утврђује **предлог Извештаја о учинцима спровођења Плана развоја**, који подноси на усвајање Скупштини општине Љубовија, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока.

Годишњи извештај о спровођењу Плана развоја општине Љубовија и Извештај о учинцима спровођења Плана развоја, се објављује на интернет страници општине, најкасније 15 дана од дана усвајања.

Након усвајања извештаја о учинцима, Општинско веће и Скупштина општине Љубовија могу утврдити потребу спровођења ревизије Плана развоја, на основу чега се приступа изради предлога измена и допуна плана развоја. План развоја мења се и допуњује у процедури прописаној за његово усвајање.

Процена оквирних финансијских средстава за спровођење Плана развоја

Процена оквирних финансијских средстава за спровођење Плана развоја дата је у самом Плану развоја – за сваку од утврђених мера оквирно је дато колико ће мера коштати и који су могући извори финансирања.

Трошкови за појединачне мере су одређени на основу претходног искуства коштања истих или сличних мера, анализе тржишта и знања запослених у локалној администрацији, као и на основу информација садржаних у планској и пројектно-техничкој документацији (код капиталних пројеката код којих је ова врста документације урађена).

Прилози

Прилог 1: Процес израде Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030.

Прилог 2: Анализа постојећег стања развоја у општини Љубовија

Прилог 3: Извештај о спроведеном консултативном процесу

ПРИЛОГ 2: Анализа постојећег стања развоја општине Љубовија

Фебруар 2023.

САДРЖАЈ

Скраћенице.....	4
Опште чињенице о општини Љубовија.....	5
Друштвени развој.....	5
Демографски показатељи	5
Становање	9
Образовање	9
Здравствена заштита	16
Социјална заштита.....	18
Култура.....	27
Спорт	28
Политике за младе.....	29
Удружења грађана.....	29
Економски развој	30
Локалне финансије	30
Број привредних друштава и пословање привредних друштава	30
Број предузетника и пословање предузетника	32
Спољнотрговинска размена.....	33
Инвестиције.....	34
Пољопривреда	35
Запосленост и зараде.....	37
Незапосленост.....	39
Зараде.....	40
Туризам.....	40
Инфраструктурни развој	43
Саобраћајна инфраструктура	43
Комунална инфраструктура	44
Водоводна мрежа.....	44
Канализациона мрежа	45
Управљање комуналним отпадом.....	46
Доступност електричне енергије	47
Снабдевање топлотном енергијом/начин обезбеђивања грејања	47
Енергетска ефикасност и производња енергије из обновљивих извора	48
Заштита животне средине и климатске промене.....	48

Природни ресурси	48
Хидрографија	48
Биодиверзитет.....	49
Заштићена подручја.....	50
Шуме и шумско земљиште.....	50
Геоморфологија и геоморфолошке карактеристике	51
Климатске карактеристике	51
Фактори угрожавања животне средине.....	52
Финансијски показатељи	59
SWOT анализа.....	65
SWOT анализа за област економски развој	65
SWOT анализа за област друштвени развој.....	67
SWOT анализа за област заштита животне средине и просторно планирање.....	68
Преглед релевантних планских докумената на локалном ниову	69
Програм развоја туризма општине Љубовија 2021-2025.....	69
Локални план управљања отпадом 2013-2023.....	72
Стратегија развоја предшколског васпитања и образовања општине Љубовија за период 2021-2025. године	73
Анализа претходног стратешког документа – Стратегије локалног одрживог развоја општине Љубовија за период 2013-2022. године	74

Скраћенице

АПР	Агенција за привредне регистре
ДД	Дечији додатак
ДПН	Додатак за помоћ и негу
ЗУ	Здравствена устаова
ЈКП	Јавно комунално предузеће
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
КЗМ	Канцларија за младе
КУД	Културно-уметничко друштво
ЛРИЗ	Локални регистри извора загађивања
НСЗ	Национална служба за запошљавање
НСП	Новчана социјална помоћ
ОШ	Основна школа
ПВО	Предшколско васпитање и образовање
ППП	Припремни предшколски програм
ПУК	Помоћ у кући
РЗС	Републички завод за статистику
РС	Република Србија
РСЈП	Републички секретаријат за јавне политике
РЦУО	Регионални центар за управљање отпадом
СО	Скупштина општине
ФК	Фудбалски клуб
ЦСР	Центар за социјални рад

Опште чињенице о општини Љубовија

Подручје општине Љубовија се налази на западу Србије. Територија општине је у саставу крупније регионалне административне јединице Мачванског округа коме гравитира у економском, привредном и културном погледу. Област је претежно брдско-планинска, док се мањи делови равничарских и брежуљкастих терена налазе у долини реке Дрине.

Према званичним подацима Аналитичког сервиса ЈЛС из 2021. године, општина има 12.043 становника и 4.852 домаћинства. Са 27 насеља обухвата површину од 356 км², те је густина насељености 34 становника/км².

Табела 1. Основни територијални показатељи општине Љубовија у 2021. години

Назив индикатора	2021
Број становника	12.043
Површина, км ²	356
Густина насељености, број ст/км ²	34
Број насеља	27
Број домаћинстава	4.852
Просечан број чланова домаћинства ¹	2,5

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Густина насељености је значајно испод густине насељености Републике Србије (88 становника/км²), густине насељености Региона Шумадије и Западне Србије (70 становника/км²), Мачванске области (83 становника/км²), као и упоредивих општина Коцељева, Крупањ и Мали Зворник, а на нивоу густине насељености општине Осечина.

Табела 2. Густина насељености у упоредивим општинама у 2021. години

Општина	Просечна старост у 2021.
Општина Љубовија	34
Општина Коцељева	44
Општина Крупањ	43
Општина Мали Зворник	59
Општина Осечина	33

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Општина Љубовија према степену развијености јединица локалних самоуправа (*Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину*²) припада трећој групи недовољно развијених јединица локалних самоуправа чији је степен развијености у распону од 60% до 80% републичког просека.

Друштвени развој

Демографски показатељи

На основу података Аналитичког сервиса ЈЛС, може се констатовати да развој становништва прате следећи трендови:

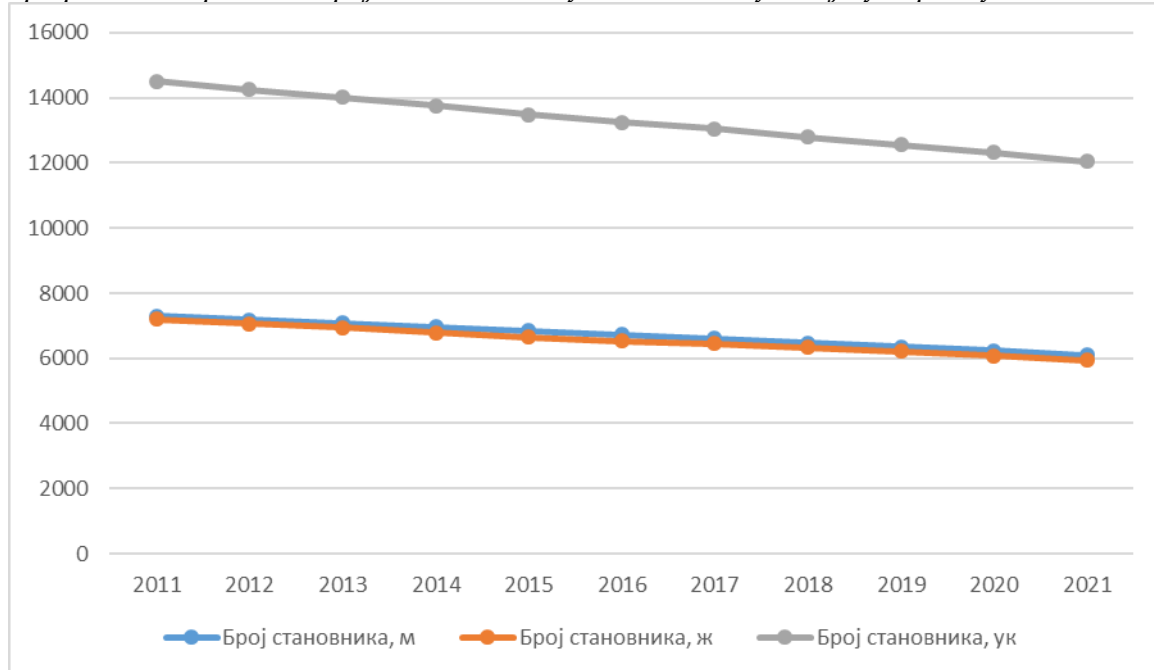
- Континуирани пад броја становника (за 8,3% поређећи 2011/2021.)

¹ Изведен показатељ (број становника / број домаћинстава)

² „Службени гласник РС”, број 104 од 1. октобра 2014. године

- Континуирани пад броја становника мушке популације (за 8,3% поредећи 2011/2021.)
- Континуирани пад броја становника женске популације (за 8,25% поредећи 2011/2021.)
- Евидентан тренд демографског старења (просечна старост становништва је порасла за 1,45 године у периоду 2016-2021.)

Графикон 1. Кретање броја становника у општини Љубовија у периоду 2011-2021.

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Табела 3. Основни демографски показатељи у општини Љубовија у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Број становника	13.256	13.045	12.805	12.568	12.320	12.043
Број становника, мушко	6.722	6.601	6.475	6.359	6.238	6.099
Број становника, женско	6.534	6.444	6.330	6.209	6.082	5.944
Просечна старост становништва	44,27	44,61	44,96	45,28	45,51	45,72
Очекивано трајање живота, мушкарци	72,9	71,9	72,1	72,1	71,5	69,9
Очекивано трајање живота, жене	78,2	78,7	79,3	78,8	78,6	77,2

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Када је у питању старосна структура становника, у 2021. години просечна старост у општини Љубовија износила је 45,72 година, што је неповољније у односу на национални просек, где је регистрована вредност од 43,5, у односу на Регион Шумадије и Западне Србије где је просечна старост 44 године, као и у односу на ниво Мачванске области где је просечна старост становништва у 2021. години износила 43,9.

Табела 4. Просечна старост становништва у упоредивим општинама у 2021. години

Општина	Просечна старост у 2021.
Општина Љубовија	45,72
Општина Коцељева	45,26
Општина Крупањ	45,37
Општина Мали Зворник	44,82
Општина Осечина	47,44

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

У односу на упоредиве општине, општина Љубовија је у 2021. години имала просечну старост становништва неповољнију од општина Коцељева, Крупањ и Мали Зворник, а повољнију од општине Осечина.

Табела 5. Сложени демографски показатељи у општини Љубовија у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Наталитет, број	99	104	101	117	90	106
Стопа наталитета, ‰	7,47	7,97	7,89	9,31	7,31	8,8
Морталитет, број	184	211	199	205	227	293
Стопа морталитета, ‰	13,88	16,17	15,54	16,31	18,43	24,3
Број умрле одојчади	0	1	0	0	0	1
Број умрле одојчади на 1.000 живорођених, ‰	0	9,6	0	0	0	9,4
Природни прираштај ³ , број	-85	-107	-98	-88	-137	-187
Стопа природног прираштаја ⁴ , ‰	-6,41	-8,2	-7,65	-7	-11,12	-15,53
Витални индекс ⁵ , индекс	53,8	49,29	50,75	57,07	39,65	36,18
Стопа укупног фертилитета ⁶ , коефицијент	1,47	1,57	1,63	1,96	1,61	2,01

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Пад стопе наталитета, пораст стопе морталитета, негативна стопа природног прираштаја која у 2021. години износила -15,53 промила, су главне карактеристике општине Љубовија у посматраном периоду у сфери развоја становништва. Стопа укупног фертилитета која је у свим годинама испод 2,1 указује на **депопулацију становништва**.

Табела 6. Природни прираштај у упоредивим општинама

Општина	Стопа природног прираштаја у 2021. (у ‰)	Стопа укупног фертилитета у 2021.
Општина Љубовија	-15,53	2,01
Општина Коцељева	-15,97	1,35
Општина Крупањ	-17,89	1,42
Општина Мали Зворник	-9,67	1,84
Општина Осечина	-19,21	1,41

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Негативна стопа природног прираштаја се региструје на нивоу Републике Србије (-11), Региона Шумадије и Западне Србије (-12), као и у Мачванској области (-13), али је у општини Љубовија она још више изражена (-15,53). Негативну стопу природног прираштаја региструју и упоредиве општине, с тим да једино општина Мали Зворник региструје мању негативну вредност овог показатеља у 2021. години у односу на општину Љубовија и друге упоредиве општине.

³ Представља разлику између броја живорођених и умрлих у датој години. Позитивна вредност указује на раст, док негативна указује на пад, броја становника

⁴ Представља природни прираштај на хиљаду становника у датој години.

⁵ Однос броја живорођених и броја умрлих на територији ЈЛС у посматраној години.

⁶ Представља укупан број живорођене деце на једну жену, односно збир одговарајућих специфичних стопа фертилитета, рачунате за старосни интервал од 15 до 49 година по петогодишњима. Стопа од 2,1 указује на просту репродукцију становништва, стопа изнад 2,1 на раст броја становника, а стопа испод 2,1 на пад броја становника (депопулацију).

Све упоредиве општине имају стопу укупног фертилитета испод 2,1, односно све се суочавају са депопулацијом становника.

Табела 7. Стопа зависности становништва у општини Љубовија у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Стопа укупне зависности становништва ⁷ , број	47,6	49,2	51,2	53,3	55,2	56,6
Стопа зависности млађег становништва ⁸ , број	19,6	19,6	19,7	19,9	20,1	20,4
Стопа зависности старијег становништва ⁹ , број	28,1	29,6	31,5	33,4	35,1	36,3

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Велику развојну претњу за општину Љубовија представља узлазни тренд (од 47,6 у 2016. до 56,6 у 2021. години) стопе укупне зависности становништва, који представља број деце (0-14 година) и старих лица (65 и више година) на 100 особа радног узраста (15-64 година).

Табела 8. Стопа укупне зависности становништва у упоредивим општинама

Општина	Стопа укупне зависности становништва у 2021.
Општина Љубовија	56,6
Општина Коцељева	54,8
Општина Крупањ	55,1
Општина Мали Зворник	51,5
Општина Осечина	58,9

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Стопа укупне зависности становништва општине Љубовија је неповољнија од упоредивих општина Коцељева, Крупањ и Мали Зворник, а једино је повољнија од општине Осечина, код које је ова стопа 58,9.

Табела 9. Унутрашње миграције у упоредивим општинама

Општина	Унутрашњи миграциони салдо	
	2016	2021
Општина Љубовија	-94	-112
Општина Коцељева	-10	-38
Општина Крупањ	-47	-102
Општина Мали Зворник	-64	-61
Општина Осечина	-31	-65

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Миграциони салдо унутрашњих пресељавања, који представља разлику између броја досељених и броја одсељених лица датог подручја у одређеном временском периоду и обухвата само миграције унутар Србије, у свим упоредивим општинама је негативан, и имао је тенденцију раста поређећи 2016/2021. То значи да се сваке године више лица исели него што се досели на територију посматраних општина и та разлика расте из године у годину. Општина Љубовија има убедљиво најлошије вредности овог параметра међу упоредивим општинама, које су уједно лошије и од просека Мачванског округа (-84).

⁷ Број деце (0-14 година) и старих лица (65 и више година) на 100 особа радног узраста (15-64 година).

⁸ Број деце (0-14 година) на 100 особа радног узраста (15-64 година)

⁹ Број старих лица (65 и више година) на 100 особа радног узраста (15-64 година).

Табела 100. Старосна структура становништва

Назив индикатора	2016	2021
Предшколски узраст (0-6), као % укупног становништва, %	5,7	5,7
Основношколски узраст (7-14), као % укупног становништва, %	7,6	7,3
Средњошколски узраст (15-18), као % укупног становништва, %	4,2	4,2
Пунолетно становништво (18 и више), као % укупног становништва, %	83,7	83,9
Млади (15-29 година), као % укупног становништва, %	16,3	14,6
Радно способно становништво (15-64), као % укупног становништва, %	67,7	63,8
Жене у фертилном периоду (15-49), као % укупног становништва, %	19,8	18,1
Старије становништво (65 и више), као % укупног становништва, %	19	23,2
Индекс старења ¹⁰ , индекс	151	178,4

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Поређећи 2016/2021. годину највеће осцилације су у уделу старијег становништва (повећање за 4,2 процентне јединице), радно способног становништва (смањење за 3,9 процентне јединице) и код младих (смањење за 1,7 процентних јединица), а што је довело и до значајног скока индекса старења. Индекс старења који је далеко изнад 40 индексних поена указује на то да је становништво у општини Љубовија **изразито старо**.

Становање

Број изграђених станова на територији општине Љубовија у последњих пет година, дат у следећој табели. Највећи број изграђених станова уочљив је 2020. године, када је изграђено 59 станова, што је 2,36 пута више него у 2016. години, с тим да је и тај податак значајно испод просека Мачванског округа (78). Тренд броја изграђених станова прати и тренд броја изграђених станова на 1.000 становника, и достиже највећу вредност у 2020. години (4,8).

Табела 11. Број изграђених станова

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021.
Број изграђених станова	25	18	15	29	59	49
Изграђени станови на 1000 становника	1,9	1,4	1,2	2,3	4,8	4,1

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Образовање

У образовној структури становништва преовлађује становништво са средњим образовањем, и релативно је висока заступљеност становништва са основним образовањем (24,9%).

Табела 12. Образовна структура становништва у општини Љубовија

Назив индикатора	2021
Становништво (15+) са основним образовањем, као % укупног становништва (15+), %	24,9
Становништво (15+) са средњим образовањем, као % укупног становништва (15+), %	41,2
Становништво (15+) са вишим образовањем, као % укупног становништва (15+), %	3,3

¹⁰ Представља однос становништва старог 60 и више година и становништва старог 0–19 година, процењеног средином године посматрања. Вредност индекса указује на демографски процес старења становништва: индекс старења чија вредност не прелази 20 индексних поена показује да је становништво изразито младо, а преко 40 индексних поена да је становништво старо

Назив индикатора	2021
Становништво (15+) са високим образовањем, као % укупног становништва (15+),%	3,7

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Посматрајући структуру вишег и високог образовања становништва старијег од 15 година, може се закључити да је ситуација у општини Љубовија боља од већине упоредивих општина, а лошија само у поређењу са општином Мали Зворник.

Табела 13. Удео становништва са вишим и високим образовањем у упоредивим општинама

Општина	Удео становништва са вишим и високим образовањем у 2021.	Удео становништва са основном школом у 2021
Општина Љубовија	7	24,9
Општина Коцељева	4,9	27,2
Општина Крупањ	5,8	28
Општина Мали Зворник	9,9	21,3
Општина Осечина	3,9	29,5

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Предшколско васпитање и образовање

Предшколска установа „Полетарац“ Љубовија је установа која се бави предшколским образовањем деце и полудневним чувањем деце која нису предшколског узраста. У својим издвојеним одељењима на терену, где постоје припремне предшколске групе (полудневни програм), укључује и децу млађег узраста.

Табела 14. Статистика предшколског васпитања

Назив индикатора	2016	2021
Број објеката предшколског образовања	1	5
Број деце у предшколском образовању	193	225
Укупан број запослених у предшколском образовању	23	30
Број васпитача у предшколском образовању	17	22
Број васпитача, као % укупног броја запослених у предшколском образовању	73,9	73,3
Деца која похађају припремни предшколски програм	120	78
Обухват деце припремним предшколским програмом	93,8	86,7

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

На основу података у Аналитичком сервису ЈЛС који се односе на предшколско образовање евидентно је значајно повећање објеката који пружају ове услуге (са 1 у 2016. на 5 у 2021. години), раст броја деце у предшколском образовању (16,6% у периоду 2016/2021), раст и у укупном броју запослених и у броју васпитача.

Са друге стране регистрован је пад у обухвату деце ППП.

Табела 15. Обухват деце припремним предшколским програмом (ППП) у упоредивим општинама

Општина	Обухват деце ППП у 2021
Општина Љубовија	86,7
Општина Коцељева	102
Општина Крупањ	83,9
Општина Мали Зворник	101,2
Општина Осечина	85,5

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Посматрајући исте податке (који су дати у Аналитичком сервису ЈЛС) у упоредивим општинама, примећује се да је ситуација неповољнија у општинама Осечина и Крупањ, а повољнија у општинама Коцељева и Мали Зворник.

Напомена: Методолошки недостаци праћења обухвата на нивоу локалних самоуправа

Податке о обухвату на локалном нивоу треба узети са резервом, на шта и указује обухват који је виши од 100%, али и нижи од реалности из методолошких разлога. Разлози могу бити следећи: а) када се посматра обухват број деце у ППП се узима у целини без обзира на узраст (што значи да се ту могу наћи и деца која кренула раније/касније у ППП у односу законски одређену генерацију); б) школска генерација се одређује од 1. марта а у демографским подацима од 1. јануара, па је питање да ли статистика ради ту врсту усаглашавања; ц) када се подаци посматрају на локалном нивоу проблем могу да настану услед миграција и неажурираних података становништва, затим када су општина близу једна другој могуће је да деца живе у једној општини а похађају програм у другој. И на крају увек код показатеља са малим апсолутним вредностима, што може бити случај код општина, релативне вредности могу да покажу велике промене које су у апсолутном износу заправо мале.

Према подацима представљеним у бази ДевИнфо, општина Љубовија међу упоредивим општинама има најмањи обухват деце узраста од 0 до 3 године. Овај показатељ је неповољнији и од просека Мачванске области (20,6%).

Табела 16. Обухват деце узраста 0-3 године предшколским васпитањем и образовањем (ПВО) у упоредивим општинама

Општина	Обухват деце узраста 0-3 године ПВО у 2021.
Општина Љубовија	10,9
Општина Коцељева	15
Општина Крупањ	12,2
Општина Мали Зворник	20,2
Општина Осечина	30,2

Извор: ДевИнфо база, Републички завод за статистику

Ситуација је повољнија када је у питању обухват деце од 3 године до поласка у ППП. Општина Љубовија има већи обухват деце овог узраста од свих упоредивих општина, изузев општине Крупањ, а тај показатељ је повољнији и у односу на просек Мачванске области (49%).

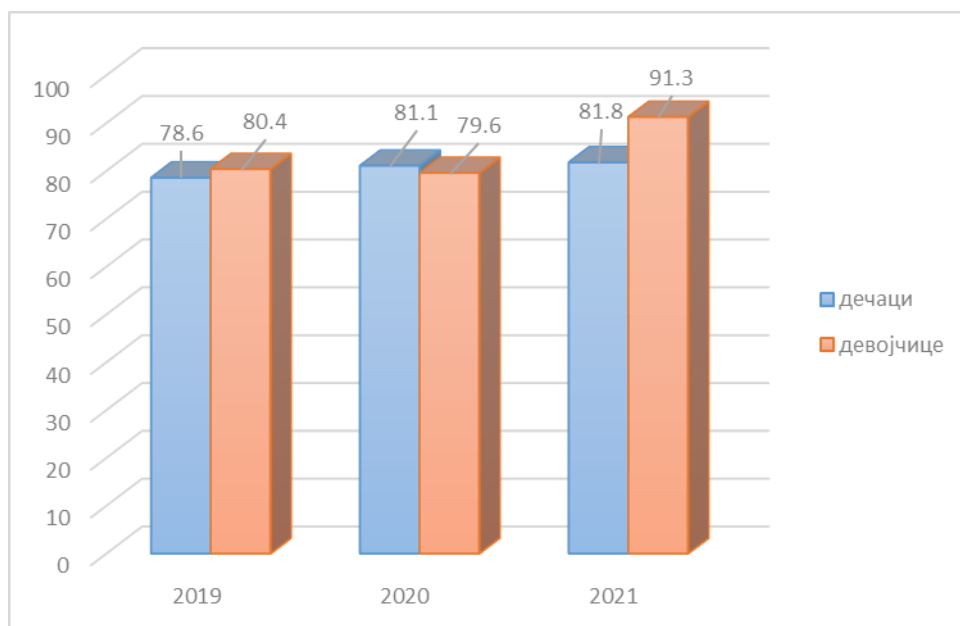
Табела 17. Обухват деце од 3 године до поласка у ППП предшколским васпитањем и образовањем (ПВО) у упоредивим општинама

Општина	Обухват деце узраста од 3 године до поласка у ППП предшколским васпитањем и образовањем у 2021.
Општина Љубовија	55,3
Општина Коцељева	54,2
Општина Крупањ	56,5
Општина Мали Зворник	41,4
Општина Осечина	31,5

Извор: ДевИнфо база, Републички завод за статистику

И у ДевИнфо бази се налазе подаци који се односе на обухват деце ППП.

Графикон 2: Обухват деце припремним прешколским програмом у општини Љубовија у периоду 2019-2021. (%)

Извор: ДевИнфо база, Републички завод за статистику

У 2021. години обухват девојчица ППП је већи у односу на обухват дечака.

Када су у питању капацитети, према подацима датим у ДевИнфо бази, у општини Љубовија је 33 деце (или 16%) уписано преко капацитета.

Табела 18. Предшколско образовање – капацитети у општини Љубовија у 2021. години

Назив индикатора	Укупно	Градска насеља	Остала насеља
Број примљене деце	239	0	239
Уписана деца преко капацитета	33	0	33
Деца која нису примљена због попуњености капацитета	0	0	0

Извор: ДевИнфо база, Републички завод за статистику

Према подацима добијеним од стране саме Предшколске установе „Полетарац“, ова установа се сваке године сусреће са проблемом недостатка капацитета (простора). Листе чекања постоје, у просеку годишње остане око 35 деце неуписане у ПУ, а тај број би био још већи ако би се у потпуности поштовали законски нормативи. ПУ „Полетарац“ је у априлу 2022. године проширила своје капацитете за још једну васпитну групу у коју је примљено тридесеторо деце, али без обзира на то проширење у септембру 2022. године је остало 32 деце на листи чекања. У моменту израде ове анализе Предшколској установи „Полетарац“ недостају још најмање 4 радне собе да би се укинуле листе чекања и да би број деце у групама био у складу са прописаним нормативима. Општине Љубовија је урадила пројекат надоградње и реконструкције постојећег објекта који се састоји из 3 фазе. Прва фаза је завршена и обухватала је надоградњу једне радне собе, у току је друга фаза која подразумева реконструкцију постојећег објекта. Трећом фазом је предвиђено проширење за још 4 радне собе.

Број рођене деце на територији Општине Љубовија је у порасту а самим тим и веће интересовање за упис најмлађе деце у ПУ.

У понуди ПВО доминира класичан целодневни програм, не постоји понуда флексибилних и/или алтернативних програма сем у случају полудневног ППП програма.

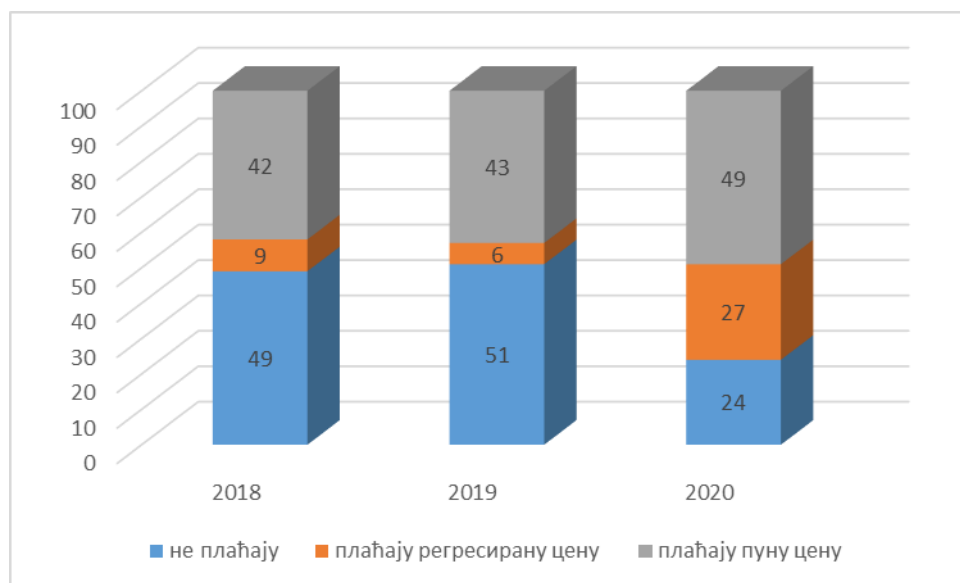
Табела 19. Деца у предшколском образовању према дужини дневног боравка, 2019-2021. године (%)

Назив индикатора	2019	2020	2021
До 6 сати дневно	0	0	0
До 6 сати дневно три пута недељно	0	0	0
Од 9 до 12 сати	57,3	63,6	67,4
Дуже од 24 сата	0	0	0
У ППП 4 сата	23,5	23,1	19,7
У ППП целодневни боравак	19,2	13,3	13,0
Укупно	100	100	100

Извор: ДевИнфо база, Републички завод за статистику

Процент родитеља који плаћа пун износ учешћа у трошковима ПВО се повећава и сада износи преко скоро 50%. Процент родитеља којима се регресира партиципација је пре 2020. године био јако мали, али је он значајно порастао у 2020. години, те износи 27%.

Графикон 3: Деца у предшколском образовању према учешћу родитеља у трошковима 2018-2020. (%)

Извор: ДевИнфо база, Републички завод за статистику

Основно образовање

У општини Љубовија основни образовни програм се организује у једној основној школи „Петар Враголић“, са 5 матичних школа („Саша Вујановић Жућа“ у Узовници, „Милан Тешић“ у Врхпољу, „Вук Караџић“ у Доњој Љубовићи, „Доситеј Обрадовић“ у Доњој Оровици и „Горња Трешњица“ у Горњој Трешњици) и 16 подручних школа (у насељима: Цапарић, Горње Кошље, Горња Љубовића, Рујевац, Савковић, Оровичка планина, Грачаница, Грчић, Црнча, Постење и Гребен).

Табела 20. Показатељи основног образовања у општини Љубовија у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
------------------	------	------	------	------	------	------

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Број редовних основних школа	21	20	19	19	18	17
Број одељења у редовним основним школама	49	49	52	50	49	51
Број ученика у редовним основним школама	981	929	888	853	796	790
Индекс родног паритета у основном образовању	0,99	0,94	0,96	0,98	0,88	0,83
Нето стопа обухвата основним образовањем	91,2	89,8	87,7	85,7	86,1	84,3
Нето стопа обухвата дечака основним образовањем	91,8	89	85,9	86,3	87,8	83,3
Нето стопа обухвата девојчица основним образовањем	90,5	90,5	89,5	85	84,2	85,4
Стопа завршавања основне школе	106,5	94,2	92,1	107,3	85,1	92,4
Стопа завршавања основне школе дечака	108,8	94,2	95,7	90	78,3	87,5
Стопа завршавања основне школе девојчица	104,3	94,2	88,7	123,4	91,8	98,2
Стопа одустајања од школовања у основном образовању	0	0,1	0,5	0	0	0
Стопа одустајања дечака од школовања у основном образовању	0	0,2	0,1	0	0	0
Стопа одустајања девојчица од школовања у основном образовању	0	0	0,9	0	0	0

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Подаци који су добијени од ОШ „Петар Враголић“ се разликују од података Аналитичког сервиса ЈЛС када су број одељења и број ученика у питању.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Број одељења у редовним основним школама	72	67	68	65	64	64
Број ученика у редовним основним школама	927	890	853	798	770	758

Извор: Основна школа „Петар Враголић“ Љубовија

На територији општине Љубовија региструје се тренд опадања броја ученика у редовним основним школама и то у кумулативном износу од 19,5% поредећи прву и последњу посматрану годину. Тренд опадања приметан је и код нето стопе обухвата основним образовањем и у укупном обухвату, као и у појединачном обухвату за девојчице и за дечаке. Позитивну чињеницу представља изостанак случајева одустајања од основног образовања када су у питању и девојчице и дечаци у последње три анализираних године. Али са друге стране неповољан показатељ јесте тренд опадања стопе завршавања основне школе, што је посебно изражено када се посматрају дечаци.

Стопа завршавања основне школе, уколико упоредимо остале општине показују веома неповољне индикаторе, који општину Љубовију позиционирају на претпоследње место, испред општине Осечина. Овај индикатор има ниже вредности и од просека Мачванског округа (99%).

Табела 21. Стопа завршавања основне школе у упоредивим општинама у 2021. години

Општина	Стопа завршавања основне школе у 2021.
Општина Љубовија	92,5
Општина Коцељева	101,7
Општина Крупањ	105,1
Општина Мали Зворник	95,9
Општина Осечина	83,1

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Напомена: Индикатори основног/средњег образовања

Индикатори за праћење образовања нису сасвим једноставни за разумевање и неки од њих могу бити збуњујући. На пример, стопа завршавања основне школе која је мања од 100% не значи да је дошло до одустајања од школовања већ да нису сва деца која су према узрасту требало да заврше школу то и и учинила. Дакле стопа завршавања школе и стопа одустајања од школовања се не сабирају до 100%.

Индекс родног паритета у основном/средњем образовању представља однос броја ученица и броја ученика уписаних у основни/средњи ниво образовања. Индикатор једнак 1 указује на једнак паритет између ученица и ученика у основном/средњем образовању. Вредност мања од 1 указује на разлику у корист ученика у основном/средњем образовању, а вредност већа од 1 указује на разлику у корист ученица у основном/средњем образовању.

Нето стопа обухвата основним образовањем представља однос броја ученика узраста 7-14 година уписаних у редовне основне школе и укупног броја деце у тој старосној групи.

Стопа завршавања основне школе представља однос укупног броја ученика који су успешно завршили (положили) осми разред основне школе у години посматрања и укупног броја деце узраста 7-14 година.

Стопа одустајања од школовања у основном/средњем образовању представља разлику између броја ученика основних/средњих школа на почетку школске године и броја ученика на крају школске године, стављен у однос са бројем ученика на почетку школске године.

Обухват деце средњим образовањем треба да представља однос броја ученика уписаних у средње школе и броја деце одговарајуће старосне групе (15-18), с тим што се овај податак не води за локални ниво.

Стопа завршавања средње школе - однос укупног броја ученика који успешно заврше (положе) последњи разред основне школе без обзира на годиште и укупног броја деце из популације узраста за званични завршетак основне школе.

Вредности ових индикатора могу бити нелогични и неадекватни услед методолошких проблема у вези са њиховим праћењем за њихово праћење како на националном, али посебно на локалном нивоу. На пример, подаци на пример о одустајању од школовања могу да буду последица миграција а не заиста одустајања од школовања деце.

Средње образовање

Средња школа „Вук Караџић“ из Љубовије је једина средња школа у општини која образује децу четворогодишње и трогодишње средње стручне спреме.

Школу данас похађају ученици груписани у одељења следећих профила занимања:

- Гимназија - општи тип
- Економска школа
- Трговац
- Угоститељ (кувар-конобар)

Табела 22. Показатељи средњег образовања у општини Љубовија у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Број редовних средњих школа	1	1	1	1	1	1
Број одељења у редовним средњим школама	15	15	15	15	15	14
Укупан број ученика у редовним средњим	333	328	336	319	317	299

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
школама						
Индекс родног паритета у средњем образовању	1,62	1,59	1,73	1,74	1,91	2,08
Број ученика гимназије	186	187	184	166	164	151
Број ученика гимназије, као % укупног броја ученика у редовним средњим школама	55,9	57	54,8	52	51,7	50,5
Број ученика четворогодишње стручне школе	106	101	101	98	91	91
Број ученика четворогодишње стручне школе, као % укупног броја ученика у редовним средњим школама	31,8	30,8	30,1	30,7	28,7	30,4
Број ученика трогодишње стручне школе	41	40	51	55	62	57
Број ученика трогодишње стручне школе, као % укупног броја ученика у редовним средњим школама	12,3	12,2	15,2	17,2	19,6	19,1
Стопа одустајања од школовања у средњем образовању	0,6	1,2	0,9	2,2	0	0
Стопа одустајања дечака од школовања у средњем образовању	0,8	0,8	1,6	4,2	0	0
Стопа одустајања девојчица од школовања у средњем образовању	0,5	1,5	0,5	1	0	0

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

На подручју општине Љубовија, а у складу са негативним демографским трендовима, заступљен је тренд смањења ученика средњих школа. Највише ученика, и то у свим посматраним годинама, се опредељује за гимназију, док се најмање ученика уписује у трогодишње стручне школе.

У последњој посматраној години није забележен ниједан случај одустајања од школовања у средњем образовању, што је идентично и у свим упоредивим општинама.

На подручју општине Љубовија не постоје високообразовне установе.

Здравствена заштита

У општини Љубовија примарну здравствену заштиту обавља Дом здравља Љубовија.

У Дому здравља постоје следеће службе:

1. Општа медицина са хитном медицинском помоћи санитарским превозом, кућним лечењем;
2. Служба за здравствену заштиту жена и деце са поливалентном патронажом;
3. Служба за стоматолошку заштиту;
4. Служба за лабораторијску, радиолошку и ултразвучну дијагностику и специјалистичко консултативну делатност;
5. Стационар (20 постеља);
6. Одељење дијализе;
7. Служба за правне, економско финансијске, техничке и друге сличне послове.

Постоји специјалиста дечије превентивне стоматологије. Број стоматолога у установи је 3.

Једино на Великом Мајдану ради амбуланта која пружа здравствену заштиту из области опште медицине, односно здравствене заштите одраслог становништва. Посебан проблем у неравномерној доступности здравствене заштите становништва је велика удаљеност од матичне установе (поједина села су удаљена и 40 км), као и удаљеност од Опште болнице Лознице, којој Љубовија гравитира.

Постојећа зграда Дома здравља се налази у центру насељеног места, без обезбеђених паркинг места, прилично је ненаменски урађена, нефункционална и неприлагођена потребама за рад. Једно од решења је да се зграда Дома здравља у наредном периоду измести на неку бољу и приступачнију локацију¹¹.

Према подацима Аналитичког сервиса ЈЛС здравствене услуге се пружају од стране 19 доктора медицине, што чини 20,6 % у укупном броју запослених у овој здравственој установи.

Табела 23. Кључни индикатори у области здравства у општини Љубовија у 2021.

Назив индикатора	2021
Број здравствених установа (ЗУ)	1
Укупан број запослених у ЗУ	97
Број здравствених радника и сарадника у ЗУ	77
Број здравствених радника и сарадника, као % укупног броја запослених у ЗУ	79,4
Број немедицинских радника у ЗУ	20
Број немедицинских радника, као % укупног броја запослених у ЗУ	20,6
Укупан број доктора медицине у ЗУ	20
Број доктора медицине, као % укупног броја запослених у ЗУ	20,6
Број доктора медицине, као % здравствених радника и сарадника у ЗУ	26

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Посматрајући број доктора медицине на 1.000 становника општина Љубовија се боље котира у односу на све упоредиве општине, међутим вредност од 1,66 доктора медицине на 1.000 становника која је регистрована у 2021. години је неповољнија у односу на просек Мачванског округа где се региструје вредност од 2,2 доктора медицине на 1.000 становника, просек Региона Шумадије и Западне Србије (где је тај показатељ 2,7), као и просек Републике Србије (са вредношћу тог показатеља од 3,0).

Табела 24. Број доктора медицине на 1.000 становника и број становника на једног доктора медицине у 2021. години у упоредивим општинама

Општина	Број доктора медицине на 1.000 становника у 2021.	Број становника на једног доктора медицине у 2021.
Општина Љубовија	1,66	602
Општина Коцељева	1,15	867
Општина Крупањ	1,02	984
Општина Мали Зворник	1,01	987
Општина Осечина	0,96	1.047

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Исто као и код претходног индикатора и број становника на једног доктора медицине је најповољнији у општини Љубовија у односу на стање у упоредивим општинама, али је неповољнији од просека вредности овог индикатора на нивоу Мачванског округа у

¹¹ Извор: Дом здравља Љубовија

истој посматраној години (449), Региона Шумадије и Западне Србије (369) и Републике Србије (339).

Иако, претходно приказани подаци који се односе на број доктора медицине, указују да је доступност услуга здравствене заштите у Љубовији повољнија него код упоредивих општина, у овој општини постоји и низ недостатака. Недовољан је број лекара за одрасло становништво због актуелног недостатака кадра.

Табела 25. Индикатори приступачности здравствених услуга

Назив индикатора	2021
Број лекара опште медицине, као % укупног броја доктора медицине у ЗУ	20,6
Број лекара на специјализацији, као % укупног броја доктора медицине у ЗУ	15
Број лекара специјалиста, као % укупног броја доктора медицине у ЗУ	55
Број лекара за предшколску децу на 1.000 предшколске деце	2,9
Број лекара за школску децу и омладину на 1.000 школске деце и омладине	0
Број лекара за одрасле на 1.000 одраслих	1,4
Број лекара – заштита здравља жена, на 1.000 жена	0,19
Број стоматолога у ЗУ	3
Број стоматолога, као % здравствених радника и сарадника у ЗУ	3,9
Број стоматолога на 1.000 становника	0,25
Број стоматолога за предшколску и школску децу на 1.000 предшколске и школске деце	0
Број фармацеута у ЗУ	0

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Социјална заштита

У Србији је највећи део социјалне заштите у надлежности националног нивоа. Међу новчаним давањима најзначајнија су давања усмерена на сиромашне: новчана социјална помоћ (НСП) и дечији додатак (ДД), као и категоријска давања за помоћ и негу другог лица намењена старима и особама са инвалидитетом (додатак и увећани додатак). Од накнада из социјалног осигурања посебан значај имају пензије, које представљају важан извор дохотка домаћинства у Србији. И најраспрострањеније услуге социјалне заштите, услуге смештаја су у надлежности Републике. Кроз услуге процене и планирања, на права и услуге који се остварују по Закону о социјалној заштити потенцијалне кориснике упућују центри за социјални рад (ЦСР) на локалном нивоу који врше и улогу органа старатељства, а дечији додатак администрирају општинске односно градске службе локалних самоуправа.

Табела 26. Индикатори социјалне заштите у општини Љубовија – новчана давања у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Број корисника новчане социјалне помоћи	101	93	103	100	242	221
Број корисника новчане социјалне помоћи, као % укупног броја становника	0,76	0,71	0,8	0,8	1,96	1,84
Број корисника дечијег додатка (0-17 година)	943	864	761	675	579	480
Број корисника дечијег додатка (0-17 година), као % укупног броја деце	43,6	40,81	36,62	33,07	28,99	24,74
Број корисника увећаног дечијег доодака	84	79	77	71	58	46

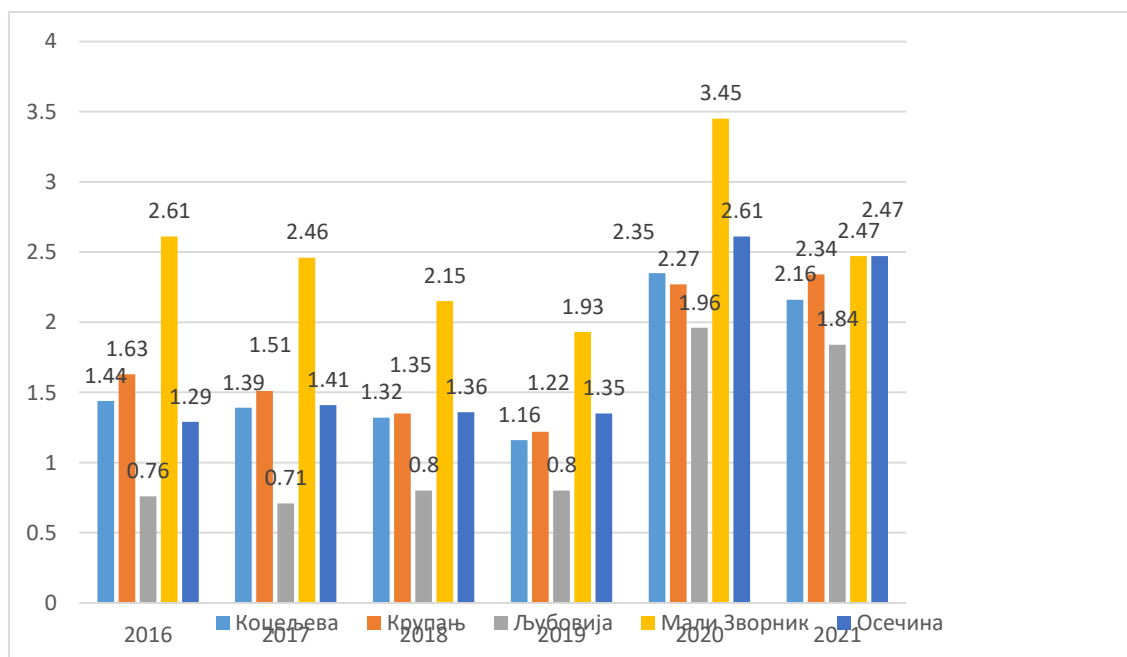
Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
(0-17 година)						
Број корисника увећаног дечијег додатка (0-17 година), као % укупног броја деце	3,88	3,73	3,71	3,48	2,9	2,37
Број корисника основног додатка за негу и помоћ другог лица	41	46	29	40	39	41
Број корисника основног додатка за негу и помоћ другог лица, као % укупног броја становника	0,31	0,35	0,23	0,32	0,32	0,34
Број корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица	81	85	81	81	79	77
Број корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица, као % укупног броја становника	0,61	0,65	0,63	0,64	0,64	0,64

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Према подацима Аналитичког сервиса ЈЛС, новчану социјалну помоћ је 2021. године примао 221 становник општине Љубовија. Обухват становништва програмом НСП је низак и износи свега 1,84%.

Подаци Центра за социјални рад за 2021. годину се разликују у односу на податке представљене у Аналитичком сервису ЈЛС. Према подацима Центра за социјални рад, новчану социјалну помоћ је 2021. године примило 266 становника општине Љубовија. Број корисника основног додатка за негу и помоћ другог лица у 2021. години је 74, а број корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица је 70.

Графикон 4. Број корисника новчане социјалне помоћи (НСП), као % укупног броја становника у упоредивим општинама у периоду 2016-2021.

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Крајем 2021. године, 480 деце и младих (0 до 17 година) у општини Љубовија је примало дечији додаток, од којих је 46 остваривало право на увећане износе и по повољнијим условима. У овој групи су деца са инвалидитетом и са сметњама у развоју, као и деца из једнородитељских и старатељских породица.

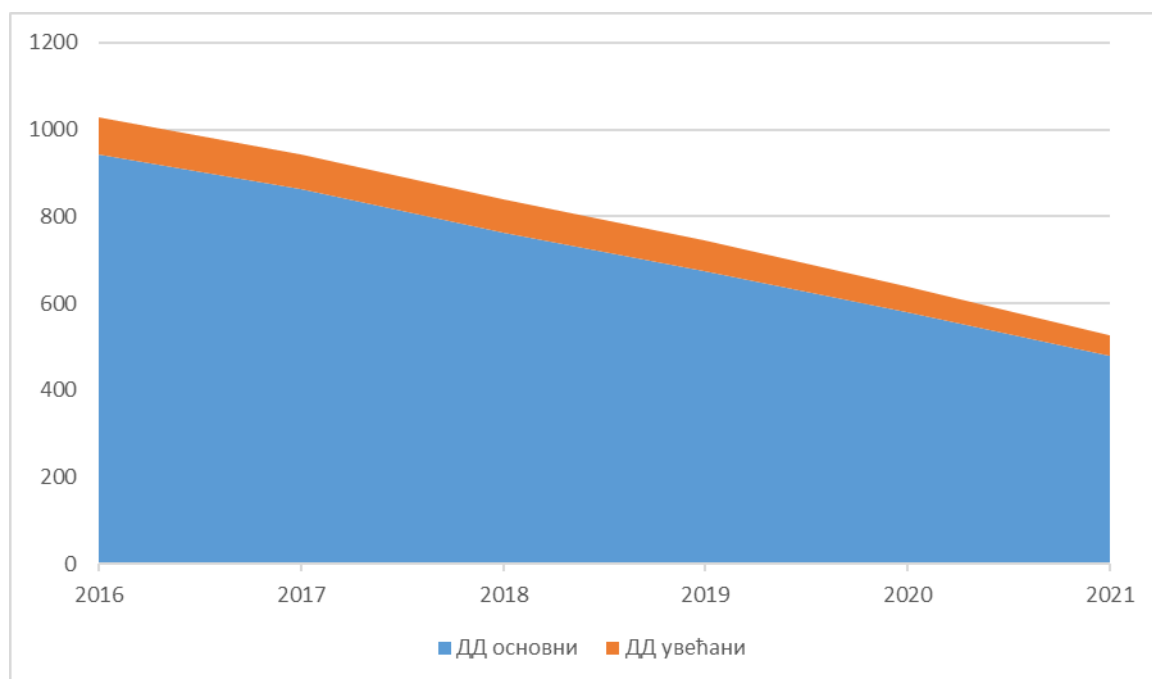
Табела 27. Број корисника дечијег додатка (ДД) и број корисника увећаног дечијег додатка, као % укупног броја деце у упоредивим општинама у 2021. години

Општина	Удео корисника ДД у укупном броју деце (2021)	Удео корисника увећаног ДД у укупном броју деце (2021)
Општина Љубовија	24,74	2,37
Општина Коцељева	2,2	1,01
Општина Крупањ	37,33	6,06
Општина Мали Зворник	23,18	2,9
Општина Осечина	37,93	4,94

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Обухват деце и младих (0-17) програмом дечијег додатка у општини Љубовија је крајем 2021. године износио 24,74% и изнад је просека за Мачванску област (17,4%), а испод обухвата у општинама Крупањ и Осечина.

Графикон 5. Број корисника дечијег додатка и увећаног дечијег додатка у општини Љубовија у периоду 2016-2021.

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Од 2016. године број деце и младих, као и обухват деце и младих програмом дечијег додатка се смањује – са 943 у 2016. години на 480 у 2021. години, односно са 43,6% у 2016. години на 24,74% у 2021. години.

Напомена: Недостаци анализе обухвата програмом НСП и ДД на локалном нивоу

Удео корисника појединих програма социјалне помоћи који су усмерени на сиромашне у укупној популацији (или одговарајућој старосној групи) често се идентификује као показатељ социјалне заштите или се користи за креирање различитих индекса на локалном нивоу. Адекватнији показатељ би био обухват сиромашних - удео корисника ових програма у укупном броју сиромашних. Подаци о распрострањености сиромаштва који се за национални ниво оцењују уз помоћ анкета, нису, међутим, расположиви за локални ниво.

Додатак за помоћ и негу у 2021. години примао је 41 становник Љубовије, а увећани додатак 77. Обухват становништва додатком за помоћ и негу и увећаног додатка је изнад нивоа просека Мачванске области (где је удео корисника додатка за помоћ и негу 0,26, а удео увећаног додатка 0,5). Удео корисника додатка за помоћ и негу код општине Љубовија је већи од удела код општине Крупањ, а испод удела преостале три упоредиве општине. Удео корисника увећаног додатка је једино испод удела код општине Крупањ, а изнад је удела преостале три упоредиве општине.

Табела 28. Број корисника додатка за помоћ и негу (ДПН) и број корисника увећаног додатка, као % укупног броја становника у упоредивим општинама у 2021. години

Општина	Удео корисника ДПН у укупном броју становника (2021)	Удео корисника увећаног додатка у укупном броју становника (2021)
Општина Љубовија	0,34	0,64
Општина Коцељева	0,46	0,59
Општина Крупањ	0,32	0,66
Општина Мали Зворник	0,35	0,58
Општина Осечина	0,41	0,41

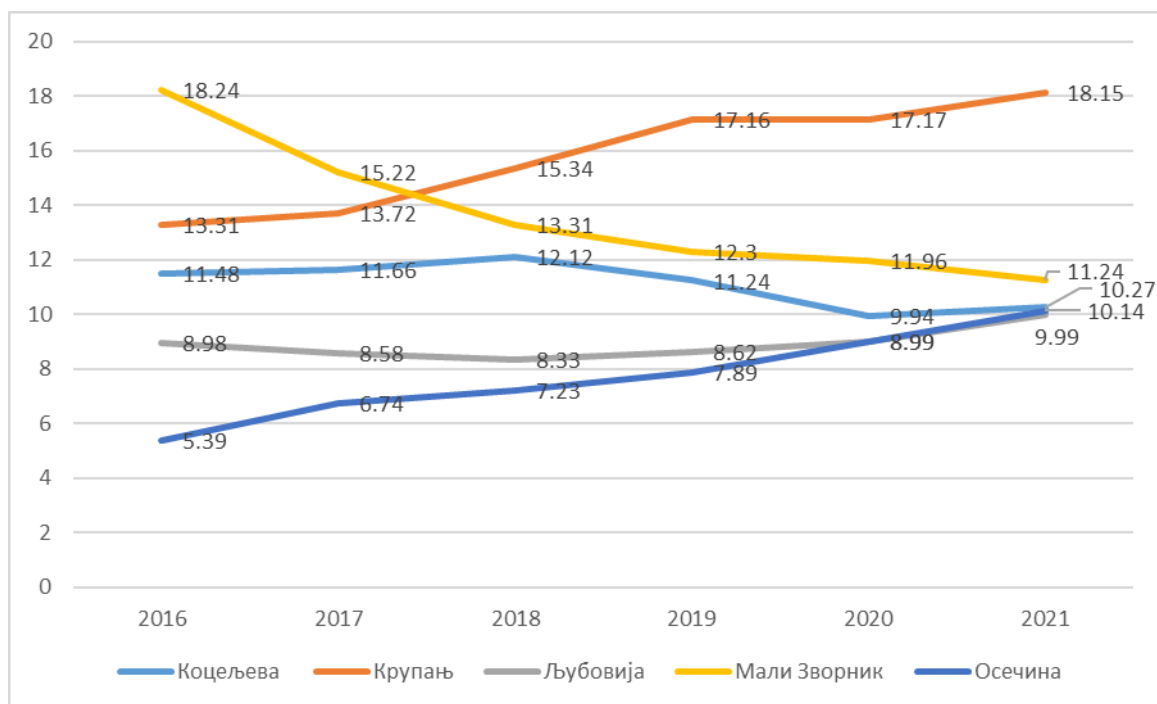
Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Напомена: Недостаци анализе обухвата програмом додатка и увећаног додатка за помоћ и негу на локалном нивоу

За добијање потпуне слике о обухвату рањивих група којима је неопходна помоћ другог лица ради обављања свакодневних активности неопходно је да се прикупе и подаци о накнади за помоћ и негу на коју имају право осигурана лица и пензионери. У бази Аналитички сервис ЈЛС и ДевИнфо бази података ови подаци нису доступни. У Републици Србији је број корисника накнаде чак нешто већи од збира корисника додатка и увећаног додатка за помоћ и негу.

У општини Љубовија је 2.985 корисника пензија или 24,8% од укупног броја становника. Просечан износ пензије је 21.393 динара. Процент корисника пензије је већи од општина Коцељева (са 18,9%), Крупањ (са 24,3%) и Мали Зворник (са 20,6%), а мањи је од процента у општини Осечина (25,5%). Просечан износ пензије је већи него код општина Коцељева (18.054 динара), Крупањ (19.091 динара) и Осечина (17.105 динара), а мањи него у општини Мали Зворник (22.329 динара).

Графикон 6. Удео корисника социјалне заштите у укупној популацији у упоредивим општинама у периоду 2016-2021.

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Табела 29. Индикатори социјалне заштите у општини Љубовиђа – капацитети за администрање социјалне заштите у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Укупан број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад	1.191	1.119	1.067	1.083	1.107	1.203
Број жена корисница социјалне заштите на евиденцији ЦСР	629	588	546	569	598	646
Број мушкараца корисника социјалне заштите на евиденцији ЦСР	562	531	521	514	509	557
Број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад, као % укупног броја становника	8,98	8,58	8,33	8,62	8,99	9,99
Број стручних радника у Центру за социјални рад	2	2	1	2	2	3
Капацитет Центра за социјални рад ¹²	596	560	1.067	542	554	401

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Капацитет за администрање социјалне заштите у Љубовиђи је био најнеповољнији крајем 2018. године, када је у Центру за социјални рад био само један стручни радник. У 2021. години ситуација је повољнија у односу на претходне године, јер је повећан број стручних радника у ЦСР, те је крајем 2021. године однос броја корисника социјалне заштите на евиденцији ЦСР и стручних радника ЦСР износио 401. Ово је неповољније у односу на просек Мачванске области (где је крајем 2021. године однос броја корисника социјалне заштите на евиденцији ЦСР и стручних радника ЦСР износио 376), као и у односу на општину Осечину, а повољније је у односу на просек РС (423 у 2021. години) и општине Крупањ, Коцељева и Мали Зворник.

¹² Однос броја корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад и стручних радника Центра за социјални рад.

Подаци о броју стручних радника који су добијени од стране Центра за социјални рад се разликују од података представљених у Аналитичком сервису ЈЛС. Према информацијама Центра за социјални рад, у периоду 2016-2020. године радило је троје стручних радника, а тај број је у 2021. години повећан на 4, те је у 2021. години капацитет Центра за социјални рад¹³ 301.

Табела 30. Капацитети центара за социјални рад у упоредивим општинама у 2021. години

Општина	Однос броја корисника социјалне заштите на евиденцији ЦСР и стручних радника ЦСР у 2021.
Општина Љубовија	401
Општина Коцељева	579
Општина Крупањ	893
Општина Мали Зворник	407
Општина Осечина	265

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Напомена: Удео корисника социјалне заштите у укупној популацији – индикатор циљева одрживог развоја

Удео корисника социјалне заштите у укупној популацији је дефинисан као индикатор за праћење циљанодрживог развоја 1.3 Применити одговарајуће националне системе социјалне заштите и мере за све, укључујући најугроженије, и до 2030. постићи довољно велики обухват сиромашних и рањивих.

Валидност овог индикатора је упитна имајући у виду да укупни број корисника социјалне заштите представља збир веома различитих права и услуга, те да тај збир ни у апсолутном ни у релативном изразу заправо нема аналитичку вредност, а самим тим је и упоредивост током времена, али и између ЈЛС, проблематична. То се најбоље уочава у сфери услуга социјалне заштите. Просто сабирање броја корисника разнородних услуга с различитим садржајем, програмима и моделима пружања не обезбеђује валидне информације.

Табела 31. Индикатори социјалне заштите у општини Љубовија – услуге смештаја у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Број деце која користе услуге смештаја (0-17 година)	5	5	5	6	7	7
Број деце са инвалидитетом која користе услуге смештаја (0-17 година)	0	0	0	1	2	1
Стопа деце која користе услуге смештаја (0-17 година), промил	2,31	2,36	2,41	2,94	3,51	3,61
Број деце у хранитељским породицама	5	5	5	5	5	6
Број деце са инвалидитетом у хранитељским породицама	0	0	0	0	0	0
Стопа деце у хранитељским породицама, промил	2,31	2,36	2,41	2,45	2,5	3,09
Број деце у резиденцијалним установама	0	0	0	1	2	1
Број деце са инвалидитетом у резиденцијалним установама	0	0	0	1	2	1
Стопа деце у резиденцијалним установама,	0	0	0	0,49	1	0,52

¹³ Однос броја корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад и стручних радника Центра за социјални рад

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
промил						
Број корисника државних домова за смештај старих (65 + година),	1	1	2	13	13	4
Број корисника државних домова за смештај старих (65 + година), као % броја становника 65 + година	0,04	0,04	0,08	0,52	0,51	0,16

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Крајем 2021. године на смештају је 7 деце из Љубовије и то у највећем броју, односно 6 деце је у хранитељским породицама, док је у резиденцијалним установама једно дете и то је дете са инвалидитетом. Стопа деце на смештају (која износи 3,61 промила) је испод просека Републике Србије (4,7 промила) и Мачванске области (6 промила).

Крајем 2021. године свега 4 старих је смештено у државним домовима, а одговарајући удео (који износи 0,16 промила) је испод просека Републике Србије (који износи 0,4 промила) и Мачванске области (који износи 0,3).

С обзиром на снажан пораст броја корисника приватних домова у Србији, сагледавање само броја корисника у државним домовима постаје све мање релевантно.

Услуге социјалне заштите у надлежности ЈЛС

У области социјалне заштите поред националног нивоа и јединице локалне самоуправе обезбеђују поједине услуге и додељују различите врсте новчаних давања и помоћ у натури.

Међу услугама социјалне заштите у надлежности ЈЛС су:

- Дневне услуге у заједници - дневни боравак, помоћ у кући, лични пратилац детета и свратиште;
- Услуге подршке за самостални живот - персонална асистенција, становање уз подршку за младе који напуштају систем социјалне заштите и становање уз подршку за особе с инвалидитетом у ЈЛС које су према степену развијености изнад републичког просека;
- Услуге смештаја - смештај у прихватилиште (за жртве насиља, жртве трговине људима) и предах смештај;
- Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге.

Међу социјалним давањима у надлежности ЈЛС је једнократна помоћ која се додељује у случају изненадног или тренутног стања социјалне потребе или евентуално при упућивању корисника на услугу смештаја. Општине и градови обезбеђују и друге врсте помоћи (народне кухиње, субвенције, и др.). ЈЛС пружају и материјалну подршку породицама са децом која се често додељује са циљем подстицања рађања (давања приликом рођења детета, помоћ незапосленим породиљама, давања родитељима близанаца и сл.).

Локалне самоуправе финансирају и плате запослених у ЦСР који се старају о правима у надлежности локалног нивоа.

По Одлуци о услугама социјалне заштите општине Љубовија¹⁴, Општина Љубовија се стара о следећим услугама: 1) Помоћ у кући – која се обезбеђује старим, изнемоглим,

¹⁴ Одлука број 06-187/2011-03 од 14.9.2011. године

оболелим и другим лицима која нису у стању да се сама старају о себи, односно немају друге чланове домаћинства који би се старали о обављању одређених послова; 2) Дневни боравак – право на коришћење ове услуге има дете ометено у психичко-физичком развоју, дете са поремећајима у друштвеном понашању и дете које се налази на школовању у специјалним школама; 3) Право на смештај у прихватилиште и прихватну станицу; 4) Друге услуге социјалног рада, као што су превентивна делатност, дијагностика, третман и саветодавно-терапијски рад; 5) Једнократна новчана помоћ и помоћ у природи; 6) Накнада трошкова летовања, зимовања и организовања школе у природи за децу корисника права социјалне заштите; 7) Накнада погребних трошкова у случају смрти корисника новчане социјалне помоћи; 8) Опрема корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу.

Према подацима доступним у базама Аналитичког сервиса ЈЛС расходи за социјалну заштиту у 2018. години у општини Љубовија су износили 2,77 милиона РСД или 216 РСД по становнику. Удео расхода за социјалну заштиту у општинском буџету је у 2015. години износио 66,2%, док је тај проценат у 2018. години 0.

Табела 32. Индикатори социјалне заштите у надлежности ЈЛС у општини Љубовија – резултати анкета у 2012, 2015 и 2018. години.

Назив индикатора	2012.	2015.	2018.
Број доступних услуга социјалне заштите у надлежности ЈЛС	2	2	2
Укупни годишњи расходи за услуге социјалне заштите у надлежности ЈЛС, у 000 РСД, номинално	3.381	3.211	2.771
Укупни годишњи расходи за услуге социјалне заштите по становнику, у РСД, номинално	237	238	216
Расходи из буџета ЈЛС за услуге социјалне заштите ¹⁵ , у 000 РСД, номинално	626	2.126	0
Расходи из буџета ЈЛС за услуге социјалне заштите по становнику, у РСД, номинално	44	158	0
Расходи из буџета ЈЛС за услуге социјалне заштите ¹⁶ , као % укупних расхода ЈЛС	0.1	0.4	0
Расходи из буџета ЈЛС за услуге социјалне заштите ¹⁷ , као % укупних расхода за услуге социјалне заштите	18,5	66,2	0

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

У општини Љубовија није забележен раст издвајања из локалног буџета за услуге социјалне заштите у 2018. години у односу на 2015. годину, тачније стопа реалног раста је негативна (-100%). Подаци јасно показују да су средства која су 2015. године била уложена у услуге социјалне заштите, касније преусмерена за друге намене и замењена наменским трансферима.

Према подацима који су расположиви у бази Аналитички сервис ЈЛС, као и на основу резултата анкетирања представљених у публикацији „*Матирање услуга социјалне*

¹⁵ Индикатор обухвата искључиво издвајања из буџета ЈЛС за услуге социјалне заштите. Расходи се односе на текуће трошкове, не укључују амортизацију и не покривају расходе као што су набавка возила, опремање и реновирање просторија и сл.

¹⁶ Индикатор приказује удео расхода за услуге социјалне заштите у укупним расходима и издацима ЈЛС у датој години

¹⁷ Индикатор приказује удео расхода из буџета ЈЛС за услуге социјалне заштите у укупним расходима за услуге социјалне заштите у надлежности ЈЛС

заштите и материјалне подршке у надлежности ЈЛС у Републици Србији¹⁸, услуга помоћи у кући (ПУК) у општини Љубовија у 2018. години је обезбеђена за 104 одрасла и старија лица, од којих је 91,3% старије од 65 година, а 73% су кориснице женског пола. Услуга је корисницима пружана 3 месеца, 4 сата недељно. Општина Љубовија припада групи од 12 ЈЛС (од 123 ЈЛС које су обухваћене анкетом) које имају најмању дужину пружања услуге у месецима – мање од 6 месеци, док 111 ЈЛС пружа услуге у трајању од 6 до 12 месеци. Љубовија припада и групи од 42 ЈЛС са најмањим бројем сати услуге – до пет сати, док у преосталих 81 ЈЛС корисници добијају ову услугу у од 5 па до више од 10 сати недељно.

Доступност услуге изражена кроз индикатор опште стопе обухвата старих (65+) услугом ПУК у 2018. има просечну вредност од 1,34% учешћа корисника услуге старијих од 65 година у одговарајућем делу популације (65+) у 123 општине и града. Љубовија припада групи од 27 ЈЛС са највишом општом стопом обухвата (2,68% и више). Са друге стране, Љубовија припада групи од 69 ЈЛС које бележе обухват мањи од вредности просека (хипотетичке стопе обухвата), који износи 0,7%. Ова стопа се израчунава на основу удела еквивалентног броја корисника ПУК 65+ у укупном броју становника старијих од 65 година и узима у обзир и број месеци обезбеђивања услуге и интензитет подршке у току недеље.

Јединични трошак, индикатор ефикасности, у 2018. години је износио 559,33 РСД, сврставајући Љубовију међу 15 ЈЛС које имају најскупљу услугу помоћи у кући (јединични трошак већ од 500 динара), док је у Србији у просеку сат услуге помоћ у кући у 2018. години коштао 333 динара по кориснику.

Напомена: Индикатори учинка – доступност и ефикасност

Доступност се мери преко стопе обухвата, стављањем у однос броја корисника услуге и популације одговарајуће старости. Општа стопа обухвата се рачуна на основу стварног броја корисника, а хипотетичка стопа обухвата на основу еквивалентног броја корисника.

Индикатор ефикасности је јединични трошак. Јединични трошак - трошак по кориснику за сат пружене услуге - представља однос укупних годишњих текућих расхода и укупног броја сати годишњег пружања услуге свим корисницима у једној локалној самоуправи.

Услугу помоћ у кући у Љубовији пружа Царски конак, Тршић.

Општина Љубовија припада групи од 64 ЈЛС које су према налазима у публикацији „Мапирање услуга социјалне заштите и материјалне подршке у надлежности ЈЛС у Републици Србији“¹⁹, у 2018. години пружале **услугу дневног боравка за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом**. Општина Љубовија је ову услугу пружала током 4 месеца у трајању од 4 сата дневно. Јединични трошкови су 91,73 РСД. Љубовија припада групи од 5 ЈЛС са најмањим бројем месеци пружања услуге и групи од 42 ЈЛС које имају удео еквивалентног броја корисника испод просека.

Услугу дневног боравка за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом у Љубовији пружа Клуб за младе са сметњама у развоју, као пројектну активност, за шест корисника.

¹⁸ „Мапирање услуга социјалне заштите и материјалне подршке у надлежности ЈЛС у Републици Србији“, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије, 2020.

¹⁹ „Мапирање услуга социјалне заштите и материјалне подршке у надлежности ЈЛС у Републици Србији“, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије, 2020.

Општина Љубовија припада групи ЈЛС код којих преовлађују новчана давања (83,8%) у односу на помоћ у натури (16,2%) када су **материјална давања** у питању. Такође припада групи од 42 ЈЛС којима је удео за сиромашне мањи од просека (мање од 39,2%).

Према подацима из Одлуке о завршном рачуну буџета општине Љубовија за 2021. годину²⁰, у 2021. години су утрошена финансијска средства:

- У износу од 4,05 милиона динара за програмску активност 0901-0001: Једнократне помоћи и други облици помоћи, и то 2,87 милиона динара за једнократне помоћи по решењима Центра за социјални рад и 1,18 милиона динара по решењима интересорне комисије;
- 400.000,00 РСД у оквиру програмске активности 0901-0003: Дневне услуге у заједници за суфинансирање трошкова 6 удружења из области социјалне заштите;
- 11,06 милиона динара у оквиру програмске активности 0901-0006: Подршка деци и породицама са децом за исплату наканада породиљама;
- 2 милиона динара за пројекат 0901-4001: Помоћ у кући, при чему је 1,54 милиона динара обезбеђено у виду наменских трансфера, а 0,46 милиона динара учешће Општине.

У Одлуци о буџету општине Љубовија за 2023. годину²¹, у 2023. години издвојена су средства у износу од 1 милион динара за услугу помоћи у кући.

Култура

Главни носилац и координатор културних догађања у општини је Градска библиотека „Милован Глишић“ (бивши Дом културе), која је смештена у општинском центру-насељу Љубовија. Библиотека је у потпуности преузела функцију бившег Дома културе и највећи део активности из области културе и уметности. Поред своје основне делатности, Библиотека је организатор позоришних и биоскопских представа, изложби, промоција, гостовања и пратећих манифестација. Библиотека у Љубовији постоји од 1939. године, која је тада била у саставу Народног универзитета. Под данашњим називом Библиотека „Милован Глишић“ ради од 31. јануара 1996. године када је према одлуци оснивача СО Љубовија формирана као једина институција културе у овој општини. Да би као таква задовољила све културне потребе становништва поред основне делатности Библиотека се бави и кинематографском делатношћу, културно-образовном, сценском, издавачком... Дигитална библиотека Љубовије представља колекцију дигитализованих докумената из завичајног фонда библиотеке „Милован Глишић“ који својим садржајем и формом чине део културне баштине Љубовије и околине²².

Културно-уметничко друштво „Азбуковица“ је основано 1976. године. Данас ово друштво окупља 120 чланова у три ансамбла и представља базу за окупљање младих људи који на овај начин чувају своју традицију.²³

---

²⁰ Одлука је доступна на: <http://www.ljubovija.rs/budzet.php>

²¹ <http://www.ljubovija.rs/dokumenta/budzet2023/odlBudz2023.pdf>

²² <http://www.ljubovija.rs/drustvo/30>

²³ <http://www.ljubovija.rs/drustvo/30>

Табела 33. Број установа културе и посетилаца

Назив индикатора	2020
Број биоскопа	1
Број посетилаца биоскопа	0
Број музеја	0
Број позоришта	1
Број позоришних представа	11
Број посетилаца позоришта	2.050

Извор: Завод за проучавање културног развитка (преузето са ДевИнфо базе)

Спорт

У области физичке културе врше се интензивна улагања у спортске објекте - две физкултурне сале у Љубовији, модеран фудбалски терен и више игралишта. Од спортских колектива, најстарији је ФК „Дрина“, основан 1928. године, који се тренутно такмичи у Зони Дрина. Женски кошаркашки клуб „Љубовија“ је основан 1976. године. Клуб се тренутно такмичи у Б Женској лиги. Карате клуб „Дрина“ основан је 10. септембра 1975. године и најтрофејнији клуб у општини са око 60 редовних чланова и преко 600 освојених медаља. Шаховски клуб „Дрина“ је такође један од носилаца спортских активности у општини и један од најуспешнијих клубова на овом подручју. Најмлађи, али међу најатрактивнијим клубовима је свакако и Рафтинг клуб „Дринска Регата“ основан 2007. године²⁴. Клуб који је у претходне 2-3 године изузетно напредовао и доживео велику популарност како међу децом тако и међу грађанима је планинарски клуб „Торничка Бобија“ који је постао и један од масовнијих. Клубови који су допринели значајном повећању учесника у систему спорта и обогатили спортску понуду на територији општине Љубовија су одбојкашко спортско удружење „Либеро 015“ и стонотениско спортско удружење „Нец 015“. Ова два удружења иако убедљиво најмлађа имају велику популарност међу децом основношколског узраста.

Спортски савез општине Љубовија представља кровну спортску организацију на територији општине. Основан је 11.03.2013. године у Љубовији са циљем да обједини све спортске клубове и организације који делују на територији општине Љубовија. Циљ Спортског савеза општине Љубовија је да својим деловањем допринесе промоцији и развоју спорта како стварањем неопходних услова за бављењем истим тако и укључивањем што већег броја деце и младих у локалне спортске клубове и организације²⁵.

Тренутно је на територији општине Љубовија активно 18 клубова и организација у оквиру 8 спортских грана. Чланови Спортског савеза општине Љубовија су Општински фудбалски савез Љубовија, карате клуб „Дрина“, кошаркашки клуб „Љубовија“, кошаркашки клуб „Младост“, шаховски клуб „Дрина“, рафтинг клуб „Дринска регата“, планинарски клуб „Торничка Бобија“, спортско удружење „Либеро 015“, Спортско удружење „Нец 015“ и спортско удружење „Вива баскет 015“²⁶.

Спортски савез општине Љубовија настоји да кроз манифестације које организује или у којима има улогу суорганизатора укључи све узрасне категорије становништва (спорт за децу, рекреативни спорт, спорт за радну популацију). У оквиру плана и програма савеза налазе се следећа такмичења и манифестације које су покренута од стране Савеза: Бачки планински маратон (пролећни и јесењи); Радничко-спортске игре;

²⁴ <http://www.ljubovija.rs/drustvo/32>

²⁵ <http://www.ljubovija.rs/drustvo/30>

²⁶ Подаци добијени од стране Спортског савеза општине Љубовија

Спортски турнири поводом „Дринске регате”; Крос РТС-а кроз Србију; Церемонија проглашења најбољих спортиста²⁷.

Резултати истраживања, које је Спортски савез спровео 2021. године, указују да се број деце која тренирају у неком клубу значајно повећао у односу на 2013. годину. Број деце узраста од 7 до 14 година је са 213 у 2013. години повећан на 315 у 2021. години.

У следећој табели је дат преглед броја деце, младих и одраслих који се баве спортом по старосној структури.

Табела 34. Број активних спортиста у односу на укупан број становника у општини Љубовија у 2021. години

Старосна категорија	Број активних спортиста*	Укупан број становника**
0-6 година	20	688
7-14 година	315	877
15-18 година	84	506
19-35 година	214	
Више од 35 година	109	10.103 ²⁸

Извор: * Спортски савез општине Љубовија – резултати истраживања из 2021. године; **Аналитички сервис ЈЛС, подаци за 2021. годину

У Одлуци о буџету општине Љубовија за 2023. годину²⁹, у 2023. години издвојена су средства у износу од 76,1 милион динара (40 милиона динара – трансфери других нивоа валсти и 36,1 милион динара из локалног буџета) за изградњу отвореног базена у оквиру спортско-рекреативног комплекса у Љубовији. Укупна вредност пројекта је 101,35 милиона динара, а очекивани завршетак финансирања у 2024. години.

Политике за младе

Канцеларија за младе Љубовија почела је са радом 12.11.2008. године у оквиру процеса имплементације Националне стратегије за младе Републике Србије, али је постала активна тек крајем 2009 године. Последњих пар година Канцеларија није била активна, с тим да је у новембру 2022. године, општина Љубовија у сарадњи са Националном асоцијацијом канцеларија за младе покренула иницијативу за поновно покретање рада ове канцеларије са циљем развијања локалне омладинске политике.

Удружења грађана³⁰

Општинска организација спортских риболоваца „Дрина“ је основана 12. јула 1951. године. Удружење је остварило сарадњу са риболовачким удружењима из општина Мали Зворник, Бајина Башта, као и општином Братунац (Република Српска, Босна и Херцеговина) ради организације такмичења за најмлађе чланове удружења. Циљ даљег развоја удружења се највише односи на афирмацију деце школског узраста по питању такмичења у спортско рекреативном риболову. Риболовачко удружење поседује непокретност на самој обали реке Дрине и то: земљиште у грађевинском подручју, укупне површине 6.747 м², које је стечено из личних средства риболоваца. У непосредној близини поменути непокретности налази се водена површина која представља барски екосистем. Читав простор састоји се од 10-12 бара које се директно

²⁷ Подаци добијени од стране Спортског савеза општине Љубовија

²⁸ Број пунолетног становништва у општини Љубовија (18 и више година); Извор: Аналитички сервис ЈЛС, подаци за 2021. годину

²⁹ <http://www.ljubovija.rs/dokumenta/budzet2023/odlBudz2023.pdf>

³⁰ Инструкција: Недостају подаци за друга удружења

напајају водом из реке Дрине и које представљају потенцијал за прављење такмичарске стазе како за најмлађе чланове удружења тако и за сениорска такмичења у фидер риболову и риболову на варалицу³¹.

Економски развој

Локалне финансије

Посматрајући период од 2016 до 2021. године, општина Љубовија бележи благе осцилације степена раста самофинансирања и финансијске аутономије, са изузетком 2018. године када вредности ових показатеља достижу максималну вредност.

Табела 35. Локалне финансије општине Љубовија 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Укупни приходи (000 РСД, номинално)	450.257	481.746	480.568	479.045	583.954	637.493
Укупни приходи по становнику (РСД, номинално)	33.966	36.930	37.530	38.116	47.399	52.935
Степен самофинансирања ЈЛС (%)	49,9	48,4	100	50,4	40,9	50,1
Финансијска аутономија ЈЛС (%)	51,7	48,4	100	50,4	53,4	52,7

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Посматрајући ниво упоредивих општина, према подацима доступним на Аналитичком сервису ЈЛС, Љубовија у 2021. години има укупне приходе по становнику (који износе 52.935 РСД) веће од општина Коцељева (44.616 РСД), Крупањ (41.231 РСД) и Осечина (41.743 РСД), а мање од општине Мали Зворник (59.926 РСД).

Степен самофинансирања општине Љубовија у 2021. години (50,1%) је већи од општина Крупањ (40,1%) и Осечина (44%), а мањи од општина Коцељева (50,2%) и Мали Зворник (65,8%) веће вредности од општине Коцељева и општине Крупањ, док се у погледу финансијске аутономије општина Љубовија (52,7%) позиционира на друго место после општине Мали Зворник (65,8%).

Табела 36. Степен самофинансирања и финансијске аутономије упоредивих општина у 2021. години

Општина	Степен самофинансирања ЈЛС, % (2021)	Финансијска аутономија ЈЛС, % (2021)
Општина Љубовија	50,1	52,7
Општина Коцељева	50,2	50,7
Општина Крупањ	40,1	41,4
Општина Мали Зворник	64,8	65,8
Општина Осечина	44,0	44,1

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Број привредних друштава и пословање привредних друштава

Према подацима Аналитичког сервиса ЈЛС, у периоду од 2016. до 2021. године нису присутне значајније осцилације у броју активних привредних друштава, као ни у стопи настанка привредних друштава које се крећу између 4,5% и 6%, односно од 5,9% у 2016. до 4,5 у 2018. и 2021. години. Када је у питању нето ефекат оснивања нових привредних друштава уочене су мање осцилације, где је у 2019. години забележен већи број угашених привредних друштава у односу на број основаних, односно на 10

³¹ Извор: Општинска организација спортских риболоваца „Дрина“

угашених привредних друштава основано је 6, а у 2021. години је нето ефекат оснивања нових привредних друштава највећи и износи 2,5 – када је на два угашена привредна друштва основано 5 нових. Стопа гашења привредних друштава је имала највећу вредност у 2019. години (9,3%).

Табела 37. Број привредних друштава у општини Љубовија у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021.
Број привредних друштава	101	103	111	107	107	110
Број привредних друштава на 1.000 становника	8	8	9	9	9	9
Нето ефекат оснивања нових привредних друштава ³²	2	1,2	1,3	0,6	1	2,5
Стопа настанка привредних друштава ³³ , %	5,9	5,8	4,5	5,6	4,7	4,5
Број новооснованих привредних друштава	6	6	5	6	5	5
Број брисаних/угашених привредних друштава	3	5	4	10	5	2
Стопа брисања/гашења привредних друштава ³⁴ , %	3	4,9	3,6	9,3	4,7	1,8

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Нешто веће осцилације су приметне у броју брисаних/угашених привредних друштава са значајним скоком броја брисаних/угашених привредних субјеката на 10 у 2019. години.

Табела 38. Број привредних друштава на 1.000 становника и нето ефекат оснивања нових привредних друштава у упоредивим општинама у 2021. години

Општина	Број привредних друштава на 1.000 становника (2021)	Нето ефекат оснивања нових привредних друштава (2021)
Општина Љубовија	9	2,5
Општина Коцељева	9	1,1
Општина Крупањ	8	1,8
Општина Мали Зворник	8	2,4
Општина Осечина	6	1

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Када се погледају подаци у последњој, 2021. години, општина Љубовија у односу на упоредиве општине има, заједно са општином Коцељева, највише вредности броја привредних друштава на 1.000 становника (који износи 9). Међутим, тај индикатор далеко испод просека Републике Србије (који износи 19), а такође је и испод просека у Мачванској области (који износи 12).

Нето ефекат оснивања нових привредних друштава у 2021. години је највећи у односу на упоредиве општине.

Према подацима доступним на Аналитичком сервису ЈЛС, у 2021. години, 89 привредних друштава из Љубовије су предали финансијске извештаје Агенцији за привредне регистре (АПР). 57 привредних друштава је пословало са нето добитком, а

³² Однос броја новооснованих и броја угашених привредних друштава са пословним седиштем на територији ЈЛС. Приказује број новооснованих привредних друштава на свако угашено привредно друштво.

³³ Удео новооснованих привредних друштава у укупном броју привредних друштава са пословним седиштем на територији ЈЛС.

³⁴ Однос броја брисаних/угашених привредних друштава и укупног броја активних привредних друштава са пословним седиштем на територији ЈЛС

17 са нето губитком (15,4% од укупног броја привредних друштава, односно 19,1% од привредних друштава који су предали финансијске извештаје). Укупан пословни приход привредних друштава износи 6,2 милијарди динара, односно 69,8 милиона динара по привредном друштву. Привредна друштва у општини Љубовија имају 7,5 милијарди динара средстава и располажу са капиталом од 4,2 милијарди динара.

Поређења ради треба напоменути да у општини Коцељева пословни приход по привредном друштву износи 164,7 милиона динара, у Крупњу 59,9 милиона динара, а у Малом Зворнику 41,8 милион динара.

Број предузетника и пословање предузетника

На територији општине Љубовија изражен је континуиран раст броја активних предузетника кроз посматране године. Број активних предузетника је у посматраном периоду у кумулативном износу порастао за 49% или за 250 предузетника у 2021. у односу на 2016. годину. Стопа настанка предузетника се кретала у распону од 14,2% до 22,6%, односно највећа стопа је забележена у 2018. години (22,6%), а најнижа у 2021. години (14,2%).

Нето ефекат оснивања нових предузетника посматрајући појединачно по годинама се креће у распону од 1,2 (2016. година) до 1,9 (2018. година). У последњој посматраној, 2021. години, вредност индикатора је 1,8 - на 59 угашених предузетника основано је 108 нових.

Табела 39. Број предузетника у општини Љубовија у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021.
Број предузетника	510	542	615	672	711	760
Број предузетника на 1.000 становника	38	42	48	53	58	63
Нето ефекат оснивања нових предузетника ³⁵	1,2	1,4	1,9	1,7	1,6	1,8
Стопа настанка предузетника ³⁶ , %	22,4	20,5	22,6	18,3	14,5	14,2
Број новооснованих предузетника	114	111	139	123	103	108
Број брисаних/угашених предузетника	95	79	74	72	63	59
Стопа брисања/гашења предузетника ³⁷ , %	18,6	14,6	12	10,7	8,9	7,8

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Идентично претходним приказаним индикаторима и број предузетника на 1.000 становника региструје континуитет у расту у свим анализираним годинама. У 2021. години, број предузетника на 1.000 становника у општини Љубовија износи 63, што је изнад просека Републике (просек РС износи 42 предузетничких радњи на 1.000 становника), као и значајно изнад вредности предметног индикатора у свим упоредивим општинама.

Табела 40. Број предузетника на 1.000 становника и нето ефекат оснивања нових предузетника у упоредивим општинама у 2021. години

Општина	Број предузетника на 1.000 становника (2021)	Нето ефекат оснивања нових предузетника (2021)
Општина Љубовија	63	1,8
Општина Коцељева	34	2
Општина Крупањ	50	1,5

³⁵ Однос броја новооснованих и броја угашених предузетника са пословним седиштем на територији ЈЛС. Приказује број новооснованих предузетника на сваког угашеног предузетника.

³⁶ Удео новооснованих предузетника у укупном броју предузетника са пословним седиштем на територији ЈЛС.

³⁷ Однос броја брисаних/угашених предузетника и укупног броја активних предузетника са пословним седиштем на територији ЈЛС.

Општина	Број предузетника на 1.000 становника (2021)	Нето ефекат оснивања нових предузетника (2021)
Општина Мали Зворник	48	2,2
Општина Осечина	39	1,8

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Нето ефекат оснивања нових предузетника у 2021. години је на нивоу општине Осечина, изнад општине Крупањ и испод општина Коцељева и Мали Зворник.

Према подацима доступним на Аналитичком сервису ЈЛС, у 2021. години, 205 предузетника из Љубовије су предали финансијске извештаје Агенцији за привредне регистре (АПР). 137 предузетника је пословало са нето добитком, а 60 са нето губитком. Укупан пословни приход предузетника износи 2,5 милијарди динара, односно 12,4 милиона динара по предузетнику. Предузетници у општини Љубовија имају 1,2 милијарди динара средстава и располажу са капиталом од 0,5 милијарди динара.

Поређења ради треба напоменути да у општини Коцељева пословни приход по предузетнику износи 15 милиона динара, у Крупању 17,9 милиона динара, а у Малом Зворнику 12,6 милион динара, па се може рећи да општина Љубовија има највећи број предузетника на 1.000 становника међу упоредивим општинама, али пословни приход по једном предузетнику је најнижи.

Спољнотрговинска размена

Број извозника са територије општине Љубовија се креће у распону од 13 (2016.) до 20 (2018.) и њихов удео у свим посматраним годинама се креће од 12,9% (2016.) до 18% (2018.) у укупном броју активних привредних субјеката. Нешто значајније осцилације се могу приметити када је реч о увозницима, чији удео у укупном броју активних привредних субјеката износи од 14,4% (2018.) до 22,3% (2017.) у посматраном шестогодишњем периоду.

Суфицит/дефицит варирају од године до године, док се највећи суфицит остварује у 2021 години.

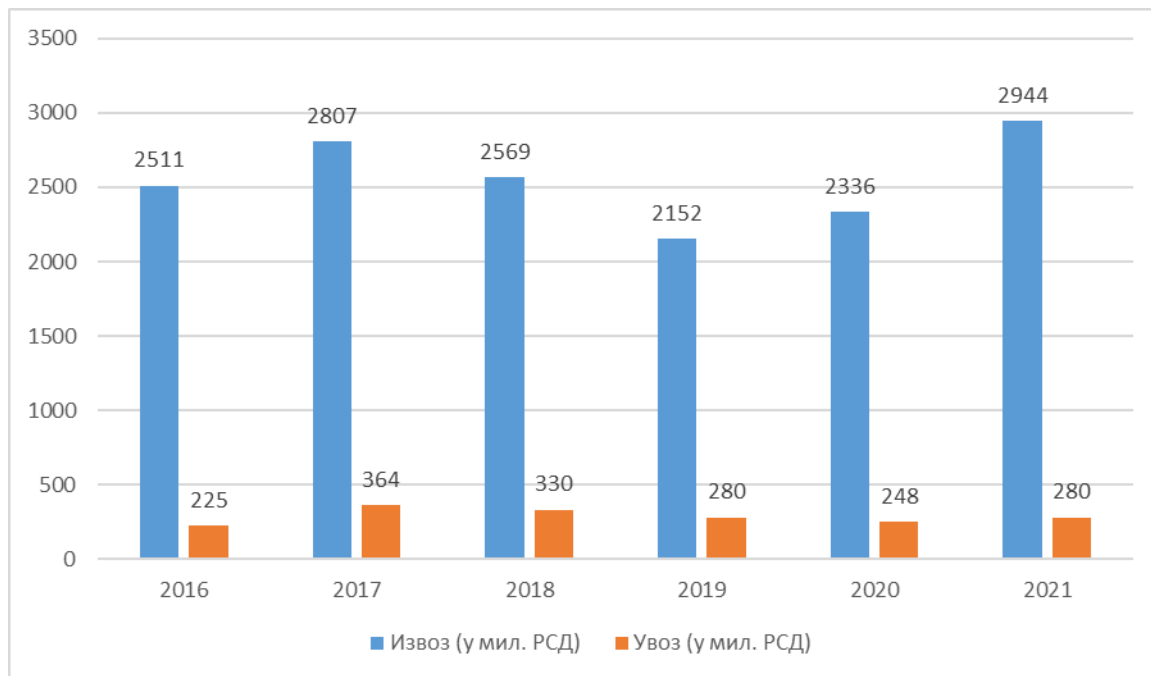
Табела 41. Показатељи спољнотрговинске размене

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Укупан број извозника	13	17	20	17	14	19
Број извозника, као % укупног броја активних привредних субјеката	12,9	16,5	18	15,9	13,1	17,3
Укупан извоз (у хиљ. динара, номинално)	2.511.097	2.806.966	2.569.384	2.152.366	2.335.901	2.944.242
Укупан број увозника	15	23	16	21	17	20
Број увозника, као % укупног броја активних привредних субјеката	14,9	22,3	14,4	19,6	15,9	18,2
Укупан увоз (у хиљ. динара, номинално)	224.701	364.000	330.138	280.347	247.698	279.537
Суфицит/дефицит (у хиљ. динара, номинално)	2.286.396	2.442.966	2.239.246	1.872.019	2.088.203	2.664.705
Покривеност увоза извозом	1.117,5	771,1	778,3	767,8	943	1.053,3
Годишње стопе раста извоза (%)	-6,7	11,8	-8,5	-16,2	8,5	26
Годишње стопе раста увоза (%)	1,8	62	-9,3	-15,1	-11,6	12,9

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

У посматраном периоду региструју се годишње стопе раста увоза и извоза и са негативним вредностима, што указује на мању отвореност локалне заједнице, мањи прилив девизних средстава и мању привредну активност уопште, што се може груписати у још једну од бројних последица пандемије вируса *COVID-19*. Посматрајући предметне индикаторе у осталим упоредивим општинама, ситуација је слична.

Графикон 7. Вредност спољнотрговинске размена у периоду 2016-2021.

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

У 2021. години уочава се раст годишње стопе и извоза и увоза код 4 упоредиве општине. Највећу стопу раста извоза има општина Крупањ (81,7%), потом општина Коцељева (39,9%), општина Осечина (33,3%) и општина Љубовија (26%), док општина Мали Зворник и даље има негативну стопу раста. Највећу стопу раста увоза има Крупањ (139,3%), потом Мали Зворник (39,3%), Љубовија (12,9%) и Коцељева (1,1%). Општина Осечина има негативну стопу раста увоза (-11,2%).

Општина Љубовија се са обимом од 3,2 милијарди динара налази у средини међу 5 упоредивих општина по питању обима спољнотрговинске размене. Коцељева има 9,8 милијарди, а Осечина 4,1 милијарди динара. Општине Мали Зворник и Крупањ имају испод једне милијарде динара.

Љубовија има највећу покривеност увоза извозом са 1.053%. Осечина има 846,9%, Коцељева 326,3%, а Крупањ 186,1%. Код општине Мали Зворник овај проценат је испод 100% (51,1%), односно увоз је већи од извоза.

Инвестиције

Укупни износ остварених инвестиција на територији општине Љубовија у 2021. години износио је 214.652.000 динара. У поређењу са осталим упоредивим општинама, општина Љубовија има веће инвестиције једино у односу на општину Крупањ (92.975.000 динара). Општина Коцељева има значајно веће вредности остварених инвестиција (855.235.000 динара), а Мали Зворник (520.009.000 динара) и Осечина (460.824.000 динара) више од двоструко веће вредности остварених инвестиција у 2021. години.

Табела 42. Остварене инвестиције у нова основна средства по карактеру изградње и техничкој структури у 2021. години (у 000 динара)

Регион Област Општина	Укупно	Карактер изградње			Техничка структура		
		Нови капацитети	Реконструкциј а/модерн./прош ирење	Одржавање постојећих капацитета	Грађев. радови	Опрема с монтажом Домаћа опрема	Увозна опрема
Шумадија и Западна Србија	121.273.127	58.036.840	56.454.898	6.781.389	47.857.227	39.503.136	27.971.896
Мачванска област	10.588.495	5.023.786	4.926.062	638.427	3.022.397	3.582.383	3.826.585
Општина Љубовија	214.652	197.848	9.051	7.753	168.281	32.667	12.169

Извор: РЗС публикација, Општине и региони у РС, 2021.³⁸

Општина Љубовија учествује са 0,18% у укупним инвестицијама у региону Шумадије и Западне Србије и са 2% у оствареним инвестицијама на нивоу Мачванске области је 6,31%. Са становишта карактера изградње инвестиција, у општини Љубовија у 2021. години улагало се највише у нове капацитете (92,2%), а са становишта техничке структуре у грађевинске радове (78,4%).

Табела 43. Остварене инвестиције у нова основна средства по делатностима у општини Љубовија у 2021. години

Делатност	Инвестиција (у хиљ. динара)
Државна управа и обавезно социјално осигурање	164.580
Прерађивачка индустрија	17.371
Рударство	15.187
Образовање	12.828

Извор: РЗС публикација, Општине и региони у РС, 2021.

Од 214.652.000 динара инвестиција у 2021. години највеће инвестиције по делатностима су остварене у државну управу и обавезно социјално осигурање (76,8%), потом у прерађивачку индустрију (8,1%), рударство (7,1%) и образовање (6%).

Пољопривреда

Пољопривреда је према сачуваним историјским подацима била основна делатност људи на овим просторима, а у модерно време представљала је један од главних замајаца развоја. И поред тога што је процес индустријализације довео до великих миграција становништва са ових простора и смањио проценат становништва који зависи искључиво од пољопривреде и даље је велики број становника општине који су посредно или непосредно везани за пољопривреду. Опште је познато да је највећи део терета у време економских санкција и економске кризе поднела пољопривреда. Изостанак улагања у основна средства довео је до тога да је просечна старост механизације у пољопривреди преко 20 година. Исти је случај и са засадима воћа и са основним стадима у сточарству који нису адекватно обнављани. Разлози за овакво стање у пољопривреди су и гашење и стечај земљорадничких задруга које су биле главни организатори и носиоци пољопривредне производње.³⁹

Према подацима Анкете о структури пољопривредних газдинстава на територији општине Љубовија има 3.169 пољопривредних газдинстава. У структури коришћеног пољопривредног земљишта доминирају ливаде и пашњаци (39,73%), потом оранице и баште (39,21%), и воћњаци (20,50%).

³⁸ <https://publikacije.stat.gov.rs/G2021/pdf/G202113048.pdf>

³⁹ Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Љубовија за 2022. годину

Табела 44. Структура пољопривредних газдинстава

Назив индикатора	2018
Број газдинстава	3.169
Коришћено пољопривредно земљиште (хектар)	11.102
Оранице и баште (хектар)	4.354
Воћњаци (хектар)	2.276
Виногради (хектар)	0
Ливаде и пашњаци (хектар)	4.411

Извор: РЗС публикација, Општине и региони у РС, 2022. (Анкета о структури пољопривредних газдинстава 2018.)

Обрадиво земљиште се највећим делом налази у долини реке Дрине. Мањи део земљишта налази се у брдско-планинском залеђу. Природни агрометеоролошки, услови су изузетни за гајење повртарских култура. Пашњаци су добра основа за развој сточарства и пчеларства, али и организованог сакупљања и прераде лековитог биља. Клима је умерено континентална са честим температурним колебањима. Предности општине Љубовија у области пољопривреде су постојање еколошки здравих зона, добра покривеност пољопривредном механизацијом, традиција интезивне тржишно оријентисане пољопривредне производње, велики број регистрованих пољопривредних газдинстава. Развијена је мрежа ветеринарских, пољопривредних станица и апотека и организована противградна заштита на територији целе Општине⁴⁰.

Воћарску производњу на овом подручју карактерише уситњеност парцела и недовољна технологија производње. Иако су природни услови повољни, због уситњености парцела и непотпуне агротехнике, приноси воћа су нестабилни. Због недостатка сезонске радне снаге и због варијација на тржишту на овим просторима нема великих комерцијалних засада. Водећа воћна врста на просторима општине Љубовија је малина⁴¹.

Сточарску производњу на подручју општине карактеришу честе осцилације, смањивање и повећање. Ова производња је у директној вези са ратарском производњом тј. са могућношћу да се обезбеди кабаста сточна храна. Број грла појединих сточарских врста често осцилира пре свега због различитих тржишних услова. Од прерадних капацитета, на подручју општине, постоји млекара која може да преради 10.000 литара млека дневно и два мања објекта за прераду млека док капацитета за месне прерађевине нема⁴².

Табела 45. Број грла стоке на газдинствима

Назив индикатора	2018
Говеда	3.679
Свиње	15.047
Овце	28.042
Живина	90.089

Извор: РЗС публикација, Општине и региони у РС, 2022. (Анкета о структури пољопривредних газдинстава 2018.)

Стање пољопривредне механизације на територији општине Љубовија идентично је стању на територији целе Републике, механизација је застарела, а просечна старост је око 30 година. Према анкетним подацима из 2018. године на територији општине има укупно 1.175 трактора.

⁴⁰ СЛОП општине Љубовија 2013-2022.

⁴¹ СЛОП општине Љубовија 2013-2022.

⁴² СЛОП општине Љубовија 2013-2022.

Запосленост и зараде

Укупан број запослених на територији општине Љубовија бележи константан раст у периоду од 2016-2021. године, уз изузетак 2018. године када долази до неприметног пада у односу на 2017. годину.

Табела 46. Преглед запослености и незапослености

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Број запослених лица	2.959	3.058	3.052	3.117	3.207	3.192
Број запослених као % становништва старости 15+ година	25,7	27	27,4	28,5	29,9	30,5
Број незапослених лица	2.104	1.936	1.765	1.702	1.669	1.612

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Укупан број запослених лица у односу на укупну популацију старости 15+ према подацима аналитичког сервиса ЈЛС у 2021. години има континуитет у расту и максималну вредност достиже у последњој анализираној години (30,5%).

Од укупног броја запослених више од 60% запослених у свим анализираним годинама је у правним лицима. Приватни предузетници и запослени код њих, као % укупног броја запослених, максималну вредност имају у 2021. години са уделом од 29,7%. Почев од 2015. године региструје се и број индивидуалних пољопривредника чији је удео у 2021. износио 8,6% у укупном броју запослених. Ову категорију запослених карактерише релативно високо учешће у укупној запослености, али са континуитетом у паду из године у годину.

Табела 47. Структура запослености према врсти пословног субјекта

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Запослени у правним лицима, као % укупног броја запослених	65,2	65,5	64,4	62,5	61,6	61,7
Приватни предузетници и запослени код њих, као % укупног броја запослених	20,5	21,1	23,4	26,7	29,1	29,7
Регистровани индивидуални пољопривредници, као % укупног броја запослених	14,3	13,4	12,3	10,9	9,3	8,6

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Анализом података које води Аналитички сервис ЈЛС, у 2021. години, највише је било запослених у прерађивачкој индустрији (22%), у сектору грађевинарства (14,1%), трговини на велико и мало (14%), потом у рударству (9,8%), у државној управи и обавезном социјалном осигурању (8%), образовању (7,3%).

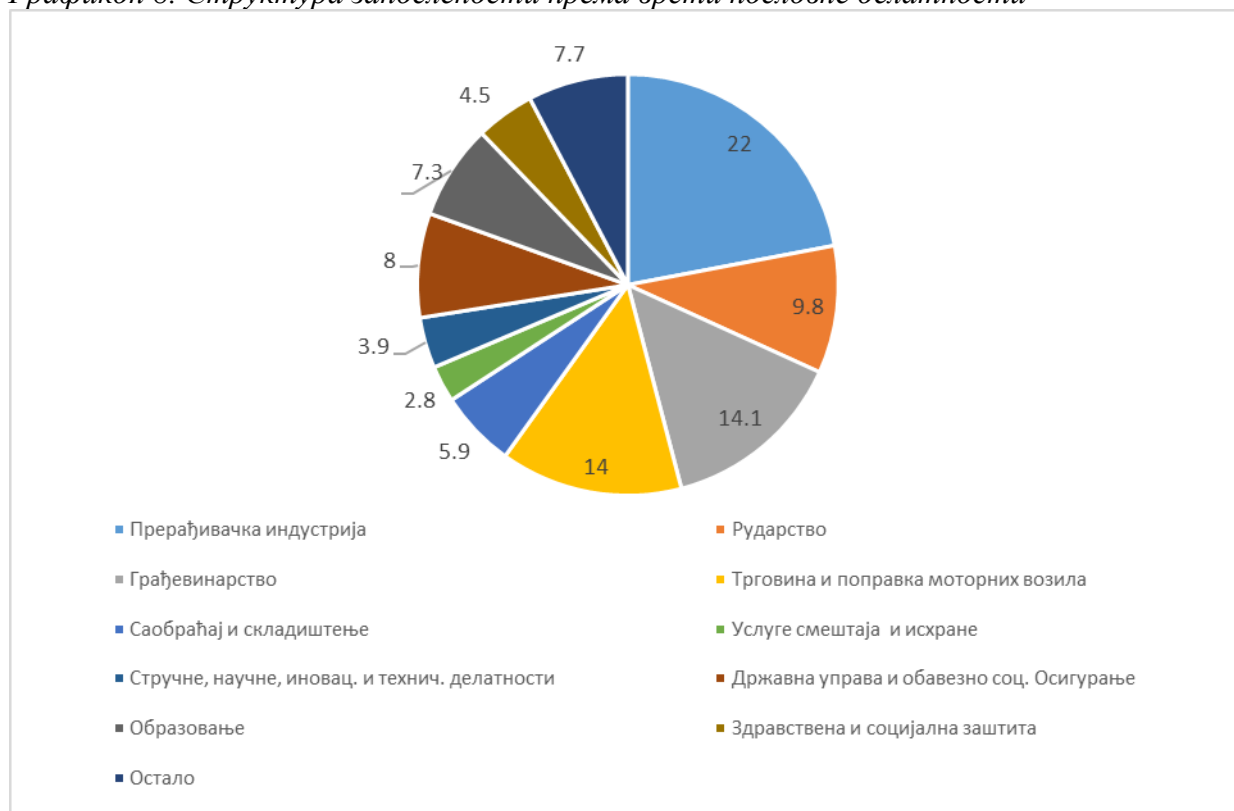
Табела 48. Структура запослености према врсти пословне делатности

Назив индикатора	2021
Број запослених у пољопривреди, шумарству и рибарству, као % укупног броја запослених	0,9
Број запослених у рударству, као % укупног броја запослених	9,8
Број запослених у прерађивачкој индустрији, као % укупног броја запослених	22,0
Број запослених у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом и паром, као % укупног броја запослених	0,4
Број запослених у сектору снабдевања водом и управљањем отпадним водама, као % укупног броја запослених	1,4
Број запослених у грађевинарству, као % укупног броја запослених	14,1

Назив индикатора	2021
Број запослених у трговини на велико и мало и поправци моторних возила, као % укупног броја запослених	14,0
Број запослених у сектору саобраћаја и складиштења, као % укупног броја запослених	5,9
Број запослених у сектору услуга смештаја и исхране, као % укупног броја запослених	2,8
Број запослених у сектору информисања и комуникације, као % укупног броја запослених	1,0
Број запослених у финансијским делатностима и делтностима осигурања, као % укупног броја запослених	0,7
Број запослених у пословању некретнинама, као % укупног броја запослених	0
Број запослених у стручним, научним, иновационим и техничким делатностима, као % укупног броја запослених	3,9
Број запослених у административним и помоћним услужним делатностима, као % укупног броја запослених	0,2
Број запослених у државној управи и обавезном социјалном осигурању, као % укупног броја запослених	8,0
Број запослених у образовању, као % укупног броја запослених	7,3
Број запослених у здравственој и социјалној заштити, као % укупног броја запослених	4,5
Број запослених у уметности, забави и рекреацији, као % укупног броја запослених	1,1
Број запослених у осталим услужним делатностима, као % укупног броја запослених	2

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Графикон 8. Структура запослености према врсти пословне делатности

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Незапосленост

Сходно тренду повећања укупне запослености, у посматраном шестогодишњем периоду незапосленост бележи значајан пад, и то са 2.104 у 2016. години на 1.612 у 2021. години. Број незапослених лица на 1.000 такође бележи пад – са 159 у 2016. на 134 у 2021. години.

Учешће жена у укупном броју незапослених лица је у посматраном периоду већа од 50% и има тенденцију раста – са 50,9% у 2016. на 55,6% у 2021. години.

Табела 49. Структура незапослености у општини Љубовија у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Незапослена лица	2.104	1.936	1.765	1.702	1.669	1.612
Незапослена лица на 1.000 становника	159	148	138	135	135	134
Незапослене жене, као % незапослених лица	50,9	52,1	51,9	53,3	55,4	55,6
Дугорочно незапослена лица ⁴³ , као % незапослених лица	79,3	79,9	77,5	76,3	78,4	73,2
Незапослена лица која први пут траже запослење ⁴⁴ , као % незапослених лица	41,6	38,4	38	74	72,9	76,1
Незапослени млади ⁴⁵ , као % незапослених лица	23,2	19,2	19,4	18,7	18	18,8
Незапослени старији ⁴⁶ , као % незапослених лица	30,9	33,5	36,3	37,4	38,5	38,9

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Позитивна чињеница јесте смањење незапослености млађе популације из године у годину – са 23,2% у 2016. на 18,8% у 2021. години. Супротно томе незапосленост старије популације има тенденцију раста.

У односу на упоредиве општине, општина Љубовија има исти број незапослених лица на 1.000 становника као општина Коцељева. Све друге општине региструју повољније вредности од општине Љубовија.

Табела 50. Број незапослених лица на 1.000 становника у упоредивим општинама

Општина	Број незапослених лица на 1.000 становника (2021)
Општина Љубовија	134
Општина Коцељева	134
Општина Крупањ	108
Општина Мали Зворник	112
Општина Осечина	70

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

⁴³ Удео дугорочно незапослених лица у укупном броју незапослених пријављених на евиденцију НСЗ, стање на крају децембра. Дугорочно незапослена лица на евиденцији НСЗ су она лица која траже посао дуже од годину дана.

⁴⁴ Удео лица која први пут траже запослење у укупном броју незапослених пријављених на евиденцију НСЗ, стање на крају децембра. Лице које први пут тражи запослење је “незапослено лице које се налази на евиденцији НСЗ, а које никада раније није било у радном односу, односно није остварило право на рад на неки други начин, без обзира на ниво и врсту завршене школе”. (НСЗ, Месечни статистички билтен).

⁴⁵ Удео незапослених младих у укупном броју незапослених пријављених на евиденцију НСЗ, стање на крају децембра. Незапослени млади су лица старости 15-29 година пријављена на евиденцију НСЗ-а.

⁴⁶ Удео незапослених старијих у укупном броју незапослених пријављених на евиденцију НСЗ, стање на крају децембра. Незапослени старији су лица старија од 50 година пријављена на евиденцију НСЗ-а.

У 2021. години у структури незапослених доминирају лица са средњом стручном спремом (55,6%), потом следе лица без квалификација (36,5%) а најмање учешће у незапослености имају лица са вишим и високим образовањем (7,9%).

Табела 51. Структура незапослених лица према квалификацијама у општини Љубовија у периоду 2016-2021.

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Незапослена лица без квалификација, као % незапослених лица	35,6	35,5	36	34,8	36,7	36,5
Незапослена лица са средњим образовањем, као % незапослених лица	57,1	57,4	57,3	57,6	55,4	55,6
Незапослена лица са вишим и високим образовањем, као % незапослених лица	7,3	7,1	6,7	7,6	7,8	7,9

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Зараде

Према подацима Републичког завода за статистику, на територији општине Љубовија региструје се тренд раста просечних зарада из године у годину, од 38.591 динара у 2016. до 55.169 динара у 2021. години.

Табела 52. Просечне зараде без пореза и доприноса, по запосленом у упоредивим општинама у периоду 2016-2021.

Општина	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Љубовија	38.591	39.674	43.717	46.440	50.154	55.169
Коцељева	39.134	39.918	38.036	42.194	45.642	48.927
Крупањ	29.520	29.213	36.703	39.984	44.101	48.303
Мали Зворник	36.311	36.291	40.757	44.622	48.737	52.352
Осечина	34.512	36.482	39.402	42.053	46.133	50.598

Извор: РЗС публикација, Општине и региони у РС, 2022.

У 2021. години износ просечне зараде (без пореза и доприноса) у општини Љубовија достиже вредност од 50.154 динара, што је незнатно мање од просека Мачванског округа (54.582 динара) и значајно ниже од просека Републике 65.864 динара. У поређењу са осталим општинама, општина Љубовија се најбоље позиционира по висини просечних зарада без урачунатих пореза и доприноса.

Туризам

Расположиви природни ресурси и културно-историјско наслеђе који омогућавају унапређење конкурентности туристичке понуде на територији општине Љубовија су: река Дрина, планина Бобија, река Трешњица и кањон реке Трешњице (Специјални резерват природе „Клисуре реке Трешњице“), Мачков камен на планини Јагодњи (Меморијални природни споменик „Мачков камен“), Спомен-костурница „Мачков камен“, Римски мост (Латинска ћуприја), Шанац – Град на Баурићу, Мали и Велики град у Горњој Трешњици (остаци старог утврђења), Звечаљка пећина, Безимена пећина, пећина Качар, бројне цркве (Црква брвнара у Доњој Оровици, црква у Селанцу, црква у Горњој Љубовићи, црква у Цапарићу...), манастири (манастир „Св.Николај Српски“-Соко град, манастир „Св.Тројице“- Читлук, манастир „Св.Тројице“- Бјеле воде, манастир посвећен Св.Огњеној Марији у Рујевцу).

Река Дрина, некада називана Зеленика или Зеленка због своје смарадно-зелене боје, свакако представља кључну атракцију као једна од најлепших и најчистијих река у Србији. У делу њеног тока који у дужини од 38 км пролази кроз општину Љубовија, она је не само најчистија, већ и изузетно пловна и релативно „мирна“ у односу на друге делове њеног тока.

Река Дрина као највећи речни ток у регији са својом флором и фауном представља изузетно погодан екосистем за живот ретких рибљих врста. По својим специфичностима даје могућност риболовцима да уживају у различитим техникама риболова. Као река црноморског слива карактеристична је и позната како на Балкану тако и шире по риби младици која је представник салмонидних врста риба. Поред поменуте младице, која је најплеменитија риба Дрине, такође је препознатљива по липљенима и пастрмкама као и другим рибљим врстама које заједно погодују развоју туризма⁴⁷.

Поред Дрине, изузетно су атрактивни и кањони реке Трешњице, Трибуће и речице Козловац кроз који пролази и Римски пут, местимично солидно очуван.

У оквиру богатог биодиверзитета општине, истиче се природно плодиште заштићене врсте рибе младице (lat. *Hucho hucho*), које обухвата подручје доњег тога реке Трешњице, низводно од преградне бране у насељу Горња Трешњица до ушћа у Дрину, као и 300 м обале Дрине низводно од ушћа Трешњице под правим углом на матицу реке.

Кањон реке Трешњице као станиште белоглавог супа, заштићен је као специјални резерват природе.

Шта се тиче биодиверзитета, на територији општине налази се 10 приоритетних типова станишта у клисури Реке Трешњице, као и 10 врста риба, 1 врста водоземаца, 35 врста птица и 29 врста сисара, који имају неку од категорија националне или међународне заштите.

Планина Бобија, многобројни планински извори пијаће воде и мрежа притока Дрине, доприносе додатно врхунској разноликости природног наслеђа.

Кад је у питању културно-историјско наслеђе, на територији општине (и деломично на територији суседних општина коју обухвата Азбуковачко Намесништво) се налази укупно 6 манастира и 13 цркава, од којих су најпосећенији Манастир на Соко-граду и Св. Тројице, као и цркве брвнаре. Такође, идентификовано је 58 археолошких налазишта која датирају из различитих периода од праисторије до средњег века, 34 вредна објекта градитељског наслеђа, 3 пећине као и стара рударска окна који могу да постану део туристичке понуде општине, уз обавезна претходна истраживања, као и улагања у уређење и представљање.

Туристичка организација општине Љубовија је задужена за промоцију овог краја, истичући његове природне лепоте, али и организујући културне манифестације које сваке године окупљају велики број љубитеља реке Дрине, добре хране и осталих благодети Азбуковице.

Општина Љубовија поседује потенцијал за развој следећих туристичких производа: рурални туризам, туризам специјалних интереса (излетнички, рекреативни, едукативни са истраживачким програмима, ловни, риболовни), културно наслеђе, манифестације, наутички туризам.

---

⁴⁷ Извор: Општинска организација спортских риболоваца „Дрина“

Манифестације представљају најразвијенији туристички производ. Од око 20 манифестација које се током године одржавају у Љубовији и које привуку око 50.000 посетилаца, најзначајније су Дринска регата која се организује од 2001. године и привлачи око 20.000 учесника, и Међународни Дрински Гастро фестивал који се организује од 2008. године и окупи око 400 учесника из земље и иностранства и 3.000 посетилаца. У реализацију манифестација су поред Туристичке организације Љубовија, активно укључени и представници организација цивилног сектора: Културно-уметничка друштва (КУД-ови), удружења жена, спортско-рекреативна удружења и др. Манифестације су најразвијенији и најзаступљенији туристички производ, али је неопходно даље развијати пратеће програме како би се продужио боравак посетилаца на дестинацији и развијати тематске манифестације повезане са одговарајућим туристичким производима.

Поред основне саобраћајне сигнализације, постоји веома скромна туристичка сигнализација на територији општине и то углавном дуж главне транзитне саобраћајнице Мали Зворник – Љубовија – Ужице. Мрежа око 15 обележених планинарских и пешачких стаза у оквиру својих могућности одржавају локална планинарска удружења, које се деломично користе и за рекреативно трчање, односно планински бициклизам. Стандардних бициклических стаза нема, док остала јавна спортско-рекреативна инфраструктура подразумева фудбалски терен у Љубовији и један број мањих, спортских (школских) терена и игралишта по разним насељима. Прилази и сама обала реке Дрине су недовољно изграђени и уређени у туристичке сврхе, упркос активностима које на Дрини престављају један од фокуса актуелне туристичке понуде, чему је превасходни разлог надлежност ЈП „Србијавода“ над реком Дрином као водотоком I реда. Културна инфраструктура обухвата Библиотеку „Милован Глишић“ у оквиру које функционише биоскоп односно позориште, док јавних установа типа музеј или галерија нема. Не постоји туристички информативни центар, као ни визиторски центри на локацијама главних туристичких атракција или зона.

Програмом развоја туризма општине Љубовија за период 2021-2025. идентификован је одређени број производа који имају висок потенцијал за развој, међутим захтевају систематски напор свих заинтересованих стана да би се досегао одређен ниво развијености, попут еко-туризма, транзитног туризма и кружних тура (мото-бике туре и сл.), као и евентуално других производа специјалних интереса (едукативни и спортски туризам)⁴⁸.

Табела 53. Анализа туристичког промета

Година	Доласци туриста			Ноћења туриста			Просечан број ноћења ⁴⁹	
	Укупно	Домаћи	Страни	Укупно	Домаћи	Страни	Домаћи	Страни
2016.	1.630	1.339	291	2.767	2.310	457	1,7	1,6
2017.	2.391	2.062	329	3.743	3.158	585	1,5	1,8
2018.	2.721	2.049	672	4.875	3.867	1.008	1,9	1,5
2019.	2.171	1.575	596	4.067	3.222	845	2,0	1,4
2020.	1.952	1.813	139	4.842	4.612	230	2,5	1,7
2021.	1.961	1.749	212	3.895	3.608	287	2,1	1,4

⁴⁸ Програм развоја туризма општине Љубовија 2021-2025

⁴⁹ Просечан број ноћења туриста израчунат је дељењем броја ноћења с бројем туриста. Пошто се туриста региструје у сваком месту где борави, у случају промене места долази до његовог поновног исказивања, односно дуплирања. Стога је, вероватно, и просечан број ноћења туриста, израчунат на овај начин, мањи од стварног

Извор: РЗС публикација, Општине и региони у РС, 2022.

И поред значајних проблема које су погодиле сектор туризма услед глобалне пандемије, у општини Љубовија се бележи кумулативан раст у доласцима и ноћењу домаћих туриста.

Туризам, као привредна грана на територији општине Љубовија није довољно развијен, нити су сви ресурси и потенцијали одговарајуће валоризовани и стављени у функцију развоја туризма овог краја.

Локалне атракције привлаче одређени број посетилаца, али оне углавном нису прикладно презентоване и уређене, а кад су у питању природне атракције, актуелни проблем као и велики ризик у будућности представљају одрживо управљање, посебно кад је у питању очување шума, управљање чврстим отпадом, рудници, пројектне идеје за мини-хидро електране и др.

Инфраструктурни развој

Саобраћајна инфраструктура

Доступност општине Љубовија значајно је унапређена реконструкцијом државног пута I реда М-19.1 (Мали Зворник-Љубовија-Бајина Башта). Мрежа путева II реда повезује Љубовију са околним општинама, док локални путеви захтевају даљу санацију и реконструкцију, као и асфалтирање појединих деоница.

На подручју општине Љубовија приметан је тренд стагнације у дужини путева, уз изузетак 2017. године када се региструје свега 4км нових путева у односу на 2016. годину. Овакав тренд показује на недостатак улагања у изградњу нове путне мреже на нивоу локалне самоуправе. Број путничких аутомобила из године у годину има тенденцију раста, а сходно томе се кретао и број путничких аутомобила на 1.000 становника.

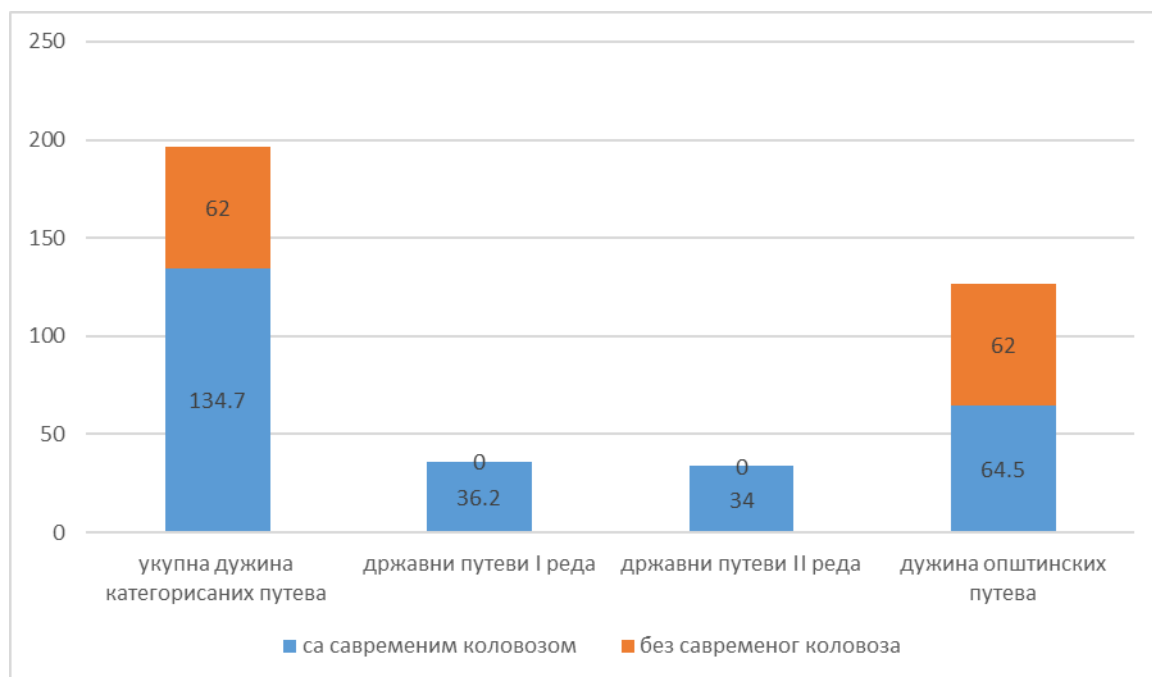
Табела 54. Преглед путне инфраструктуре

Назив индикатора	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Дужина путева (км)	192,65	196,73	196,73	196,73	196,73	195
Густина путева (км/км ²)	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
Путнички аутомобили	2.994	3.098	3.145	3.309	3.447	3.660
Путнички аутомобили на 1.000 становника	226	237	246	263	280	304

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Према подацима Републичког завода за статистику за 2021. годину, од укупно 196,7 км категорисаних путева 134,7 км (или 68%) је са савременим коловозом. Дужина државних путева I реда на подручју општине Љубовија износи 36,2 км, државних путева II реда 34 км, у целости под савременим коловозом. Укупна дужина општинских путева имала је дужину од 126,5км, од чега је 64,5 км (или 50,2%) под савременим коловозом.

Графикон 9. Структура путне инфраструктуре (у км)

Извор: Републички завод за статистику, подаци за 2021. годину

Општински путеви представљају најважније саобраћајнице у насељеним местима. Путеве овог ранга поред развоја путне мреже у смислу повећања укупне дужине општинских путева неопходно је унапредити и у погледу реконструкције основних елемената трасе, јер су ови путеви поред неасвалтираних деоница најчешће са неодговарајућим (малим) радијусима хоризонталних кривина и нерегулисаним одводњавањем коловоза.

Комунална инфраструктура

Водоводна мрежа

Водоводни систем релативно је развијен у насељу Љубовија. Укупна дужина водоводне мреже према подацима Републичког завода за статистику је 249км⁵⁰, односно 251 км према подацима добијеним од Општине Љубовија. За разлику од урбане зоне и сеоских зона у долинама, систем снабдевања водом показује значајне недостатке у руралним срединама, и због тога исти захтева пре свега успостављање или значајно унапређење истог, услед чињенице да се сеоска домаћинства водом снабдевају из локалних или индивидуалних водовода односно са каптираних извора.

Табела 55. Домаћинства прикључена на водоводну мрежу у општини Љубовија

Назив индикатора	2021
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу	3.134
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу, као % укупног броја домаћинстава	64,6

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Постојећа водоводна мрежа у насељу Љубовија је реконструисана у уделу од 70%, а у преосталом делу је треба реконструисати због старости инсталација и како би се испоштовали важећи противпожарни прописи о минималним пречницима цеви у

⁵⁰ ДевИнфо профил општине Љубовија, октобар 2022, преузето са РЗС (податак за 2020. годину)

дистрибутивној водоводној мрежи. Паралелно са реконструкцијом, потребно је даље градити водоводну мрежу у периферним деловима насеља Љубовија и осталим насељима општинског водоводног система.

Табела 56. Домаћинства прикључена на водоводну мрежу у упоредивим општинама

Општина	Домаћинства прикључена на водоводну мрежу, као % укупног броја домаћинстава (2021)
Општина Љубовија	64,6
Општина Коцељева	67,7
Општина Крупањ	36,7
Општина Мали Зворник	77,2
Општина Осечина	36,6

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Уколико се посматра удео домаћинстава која су прикључена на водоводну мрежу у односу на укупан број домаћинстава, општина Љубовија се позиционира на треће место иза општине Мали Зворник и Коцељева, с тим да све упоредиве општине имају незадовољавајуће вредности овог показатеља.

Канализациона мрежа

Табела 57. Домаћинства прикључена на канализациону мрежу у општини Љубовија

Назив индикатора	2021
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу	2.023
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу, као % укупног броја домаћинстава	41,7%

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Канализациони систем који на територији општине Љубовија има дужину 115км⁵¹ (податак за 2020) показује још веће мањкавости у односу на водоводну мрежу, с обзиром да је обухват домаћинстава који су прикључени на канализациону мрежу свега 41,7%.

Уколико се општина Љубовија упореди са осталим општинама, и поред чињенице да подаци који се односе на канализациону мрежу и система канализације отпадних вода нису задовољавајући, ипак су бољи од осталим посматраних општина. Показатељ који се односи на удео домаћинстава прикључених на канализациону мрежу, као % у укупном броју домаћинстава рангирају општину Љубовија на прво место изнад свих осталих упоредивих општина. Међутим, тај индикатор је далеко испод просека у Републици Србији (75%), а и испод просека на нивоу Мачванске области (52%).

Табела 58. Домаћинства прикључена на водоводну мрежу у упоредивим општинама

Општина	Домаћинства прикључена на канализациону мрежу, као % укупног броја домаћинстава (2021)
Општина Љубовија	41,7
Општина Коцељева	29,5
Општина Крупањ	28,5
Општина Мали Зворник	32

⁵¹ ДевИнфо профил општине Љубовија, октобар 2022, преузето са РЗС

Општина	Домаћинства прикључена на канализациону мрежу, као % укупног броја домаћинстава (2021)
Општина Осечина	0

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Додатни проблем се огледа и у томе што се отпадне воде из насеља Љубовија пуштају у реку Љубовију и Дрину, са по једним испустом, без пречишћавања, док систем у сеоским насељима не постоји.

Табела 59. Испуштање отпадних вода у 2021. години

Укупне захваћене воде, хиљ. м ³	Испоручене воде за пиће, хиљ.м ³	Укупне испуштене отпадне воде ⁵² , хиљ.м ³	Испуштене отпадне воде у системе за одвођење отпадних вода, хиљ.м ³	Пречишћене отпадне воде, хиљ.м ³
675	517	487	211	-

Извор: РЗС публикација, Општине и региони у РС, 2022.

Управљање комуналним отпадом

Услугом прикупљања комуналног отпада обухваћено је 3.800 домаћинстава, што је око 70% укупног броја домаћинстава на територији општине Љубовија.

Отпад се из домаћинстава организовано прикупља у насељу Љубовија, насељима дуж десне обале Дрине - Горња Трешњица, Дрлаче, Врхпоље, Лоњин, Узовница и Црнча, као и у насељима дуж државног пута број 141 Љубовија-Пецка Доња Љубовија и Горња Љубовија.

Када су у питању правна лица, тренутно је услугом прикупљања чврстог комуналног отпада обухваћено 810 корисника.

Комунални отпад подразумева отпад из домаћинстава, као и други отпад који је због своје природе и састава сличан отпаду из домаћинстава. Управљање комуналним чврстим отпадом на територији општине Љубовија поверено је ЈКП „Стандард“ Љубовија у складу са Одлуком о додељивању искључивих права за обављање одређених делатности, а на основу Одлуке о комуналном уређењу, дефинисано је да ЈКП „Стандард“ врши сакупљање, транспортовање и одлагање чврстог комуналног отпада. Тренутно се отпад свакодневно одвози на привремену локацију на територији општине Лозница.

За сада нема никаквог селектовања, као ни било каквог поступка рециклаже отпада. Повремени проблем представљају дивље депоније, нарочито поред река, поред сеоских путева и у шумама, али се исте решењем комуналног инспектора, а ангажовањем јавних предузећа чисте и уклањају. Оно што је проблем је чињеница да се дивље депоније изнова јављају.

Након промене плана за формирање региона за управљање отпадом који би чинили град Лозница и општине Крупањ, Мали Зворник и Љубовија, ове четири локалне самоуправе споразумеле су се да се прикључе региону Ваљево, односно систему чији ће центар бити санитарна депонија “Каленић” у Убу, којом треба да руководи РЦУО “Еко-Тамнава” д.о.о.

⁵² Испуштене отпадне воде чине збир испуштених отпадних вода у системе за одвођење отпадних вода и прорачунате испуштене отпадне воде у друге реципијенте

Споразумом о заједничкој локацији за изградњу трансфер станице са линијом за сепарацију отпада, компостаном и рециклажним двориштем за кабасти и остали отпад, који је општина Љубовија у децембру 2020. године потписала са РЦУО “Еко-Тамнава” д.о.о., Мачванским управним округом и општинама Крупањ, Мали Зворник и Осечина, дефинисано је да ће се за ове општине региона Ваљево трансфер станица градити у Осечини, у насељу Белотић. Пројектом би требало на локацији трансфер станице изградити и опремити и линију за сепарацију рециклабилног отпада, компостану и рециклажно двориште за кабасти и остали отпад. Нема доступних информација да ли се започело за израдом и реализацијом овог пројекта.

Министарство здравља Републике Србије набавило је уређаје за потребе Здравственог центра у Лозници. Извршена је набавка и постављање стерилизатора и уређаја за механичко ломљење стерилисаног материјала. Према плану који има Одсек за третман медицинског отпада Болнице у Лозници, врши се третман медицинског отпада из Домова здравља у Љубовији, Малом Зворнику и Крупању. Посебан проблем представља медицински отпад настао при кућној употреби (туфери, газе, завоји, шприцеви, игле и слично).⁵³

Доступност електричне енергије

Постојећи електроенергетски систем релативно добро опскрбљује становништво и привреду Љубовије електричном енергијом, иако су неопходна унапређења како би се обезбедио виши квалитет и сигурност исте.

Снабдевање топлотном енергијом/начин обезбеђивања грејања

На територији општине не постоји систем даљинског грејања. Постоји Урбанистички пројекат и идејно решење изградње котларнице на дрвну сечку, снаге 1,4 MW на локацији „Расадник“ у близини Основне школе којом је планирано снабдевање топлотном енергијом основне и средње школе са припадајућим халама.

Не постоји снабдевање природним гасом на територији Општине.

Котларнице и ложишта које користе фосилна горива представљају по количини загађујућих материја вероватно најзначајнији извор загађења ваздуха на територији општине Љубовија. Од чврстих горива највише се користи пелет (средња школа, зграда општине, зграда библиотеке, предшколаска установа, усанова за одрасле и старије, центар за социјални рад) и сви ти објекти поседују енергетски пасош у „Ц“ разреду. Осмогодишње основне школе у Врхпољу и Доњој Оровици су такође енергетски саниране док су у Узовници радови у току, а школа у Доњој Љубовићи ће се урадити 2023. године.

Постоји и погон за производњу пелета у Љубовији изграђен 2020. године довољних капацитета да снабдевање локалног тржишта. Приметан је и све већи број замене и уградње котлова на пелет у индивидуалним ложиштима. Општина са Министарством енергетике сваке године субвенциониса са 50% средстава замену котлова котловима на пелет, замену столарије и уградњу термоизолације. Највећи број котларница у општини Љубовија се могу сврстати у групу ложишта испод 1 MW, у којима је допуштена значајно већа емисија полутаната осим следећих позиција:

- Дом здравља, котларница капацитета 0.4 MW (лож уље);
- Основна школа „Петар Враголић“ Љубовија 0.4 MW (лож уље);

⁵³ Локални план управљања отпадом на територији општине Љубовија 2013-2023

Енергетска ефикасност и производња енергије из обновљивих извора

Општина Љубовија није обвезник система енергетског менаџмента и нема израђен биланс енергетске потрошње.

Кад су у питању обновљиви извори енергије, највећи потенцијали идентификовани су у коришћењу биомасе, биогаса, сунчеве енергије, енергије ветра и хидроенергетски потенцијал (мини хидро-електране). Једна мини хидро-електрана је изграђена на Оровичкој реци под називом Сушара снаге 90 kW.

Спроводећи своју енергетску политику и политику Републике Србије општина Љубовија је одабрала домаћинства за подршку у спровођењу мера енергетске санације породичних кућа у првом јавном позиву 2022. Суфинансирање мера је обезбеђено из буџета Републике Србије (4 милиона динара у 2022. години) и буџета општине Љубовија (4 милиона динара у 2022. години).

Заштита животне средине и климатске промене

Природни ресурси

Општина Љубовија позната је пре свега по реци Дрини која у свом средњем току протиче кроз општину и представља непроцењиви природни, привредни и културни ресурс. Општина обилује богатством природних лепота, очуваним ресурсима, позната је по добром ваздуху, чистој води и домаћим пољопривредним производима. На територији општине налази се заштићено природно добро, Специјални резерват природе „Клисуре реке Трешњице”. Изазови у погледу заштите биодиверзитета, одрживог коришћења услуга екосистема и свакако животне средине постају све захтевнији и у будућности се мора озбиљно приступити решавању насталих проблема, али и превентивном деловању у циљу очувања одрживости заједнице.⁵⁴

Хидрографија

Највећи део територије Љубовијске општине богат је површинским водама. Подручје ове општине, с обзиром на брдовитост и нагиб терена, има веома богату хидрографску мрежу водотока, а реципијент за све потоке и реке је река Дрина. Река Дрина је богата водом, чији хидроенергетски потенцијал износи око 20% од укупног потенцијала у Србији. Корито реке Дрине на подручју општине Љубовије претежно је усечено, са песковито – шљунковитим формацијама алувијума. Због велике потискујуће снаге воде, дно и обале су нападнуте, па долази до одношења пескова и шљункова и њихово таложење у акумулационом језеру Зворничке хидроелектране. Дрина тече кроз Љубовију у дужини од 38км, њен укупан апсолутни пад износи око 25 метара. Средњи годишњи протицај је 359м³/с.

Река Трешњица извире на југозападној страни Повлена на висини од 1.185 метара, а улива се у Дрину код Горње Трешњице на висини од 180 метара. Дугачка је 23 километра, њен укупни пад износи 1.006 метара, средњим током протиче кроз живописни кањон дуг близу 6 километара који је усечен у 800-1000 метара високој површи. У кањону у Трешњицу се уливају највеће леве притоке Сушица и Трибућа. Трибућа је дуга око 7 км, извире испод Торничке Бобије на висини од 1.180 метара,

⁵⁴ Локални акциони план за биодиверзитет општине Љубовија, 2013

тече према југу и својим доњим током раздваја висораван Бошковац на западу од горњокошљанске површи на истоку.

Љубовиђа извире јужно од највишег врха Јабланика и улива се у Дрину код Љубовије на висини од 116 метара; апсолутни пад јој је 1.064 метра. Просечно сваке секунде у Дрину унесе 2,09 кубна метра воде. Љубовиђа после 10км прима притоку Завјесницу која извире испод Медведника, а низводно Љубовиђа усеца своју клисуру. Њена најдужа лева притока је Оровичка река, извире на југозападним падинама Бобије и после 9км кроз клисурасту долину улива се у Љубовиђу на надморској висини од 244 метра.

Река Љубовиђа са својим карактеристика планинске реке отвара могућност за стварање риболовног ревира, односно заштићеног риболовног подручја. Под тим се подразумева да би на снази био режим риболова „ухвати и пусти“, а мушчарење као техника риболова једини дозвољен начин. Као и све друге планинске реке, река Љубовиђа од рибљих врста поседује поточну пастрмку, клена, кркушу као и калифорнијску пастрмку која у реку улази из рибњака који се налазе уз реку⁵⁵.

Грачаничка река одводњава југозападне стране Соколске планине, настаје од саставница: десне-Постењске реке, која се од изворишта до села Постења назива Рудна река и леве Соколске реке.

Узовничка река (Вукова река) извире на Јагодњи на висини од око 765м, дуга је 12км. У селу Рујевац се назива Рујевачка река. Својим доњим током пролази кроз Узовницу, па отуда и назив Узовничка река. Има изразито велики пад, апсолутни 600 м, а релативни 50/00, па представља планинску реку брзог тока, клисурасте долине и велике ерозивне снаге.

Велика река својом разгранатом изворишном челенком одводњава југозападне падине Кошутње стопе, највишег врха Јагодње. Дуга је 10,5км, укупан пад је већи од 600 метара, један је од највећих у Љубовији.

Поред наведених водотока на подручју општине Љубовија постоји већи број мањих потока. Укупно на подручју слива реке Љубовиђе је регистровано 176 бујичних водотока. Опште карактеристике свих водотока (река и потока) на подручју општине Љубовија је да имају велике падове по дужини корита и велике падове сливних површина, корита су доста кривудава и обрасла у растиње, доток је врло брз и хировит, а на регулацији њихових корита, до сада се скоро ништа није урадило. За време јачих киша и отапања снегова, ове реке и потоци нагло надолaze, тако да њихове велике воде носе све што им стоји на путу. При томе носе и веће количине наноса, који се таложи у доњем току. На свим тим рекама и поточима не постоји ниједна водомерна станица која би регистровала водостај, протицаје и принос наноса.⁵⁶

Биодиверзитет

Богатство и разноврсност биљног и животињског света слива Дрине и Подриња, представљају један од великих и недовољно искоришћених потенцијала Србије. Ови предели се одликују присуством ендемичних и реликтних врста биљака и животиња. Уз Дрину и њену околину, могу се пронаћи и друге биљке које представљају ендемите Србије и Балкана, као што су: жалосни струпник, халација, паштричка облоглавка, босанска дивизма, дервентски различак или пријатна кандилка... Дрину, баш као и њене притоке, одликује и богатство рибљих врста. На најнижим теренима, повремено

⁵⁵ Извор: Општинска организација спортских риболоваца „Дрина“

⁵⁶ Локални акциони план за биодиверзитет општине Љубовија, 2013

плављеном алувијалном земљишту, евидентиране су бела и крта врба, бела и црна топола, бели храст, али и жбунаста флора. На висинама до 600 метара су шуме глога, дрена, али највише има букове шуме. Багрем због брзог раста и широке употребе нагло осваја нове просторе. Животињски свет у општини Љубовија је разноврстан и богат, али највише података постоји за крупну ловну дивљач. Срна је најкрупнија дивљач, које све више има у општини Љубовија. Дивље свиње су све више присутне по шумама. Зец је најраспрострањенији и најбројнији, затим лисице, куна златица и белица, веверица, а у близини насеља твор и јазавац. Птичја фауна је разноврсна. Белоглави суп је најкрупнија птица у овом крају. Од пернате дивљачи за ловну привреду су најзначајније: пољска јаребица, јаребица камењарка и фазан. Овде је пре неколико деценија било вукова, а у вишим планинским пределима и медведа. Сада се могу срести, али врло ретко, око Бобије ка Медведнику и Јабланику.⁵⁷

Детаљни инвентар присутних биљних и животињских врста не постоји за општину Љубовија. Системска истраживања флоре, гљива и фауне вршена су делимично од стране истраживача Института за биолошка истраживања „Синиша Станковић” и Завода за заштиту природе Србије, а резултати тих истраживања представљени су углавном у форми извештаја и појединачних научних радова.

Заштићена подручја

На основу података из Централног регистра заштићених природних добара који води Завод за заштиту природе Србије, констатовано је да се на територији општине Љубовија налазе следећа проглашена природна добра:

- Специјални резерват природе „Клисуре реке Трешњице“, на основу Уредбе о заштити специјалног резервата природе Клисура реке Трешњице, 05 број 353-2909/95 – Влада РС („Службени гласник РС“, број 50/95 Од 13.12.1995. год.), потенцијално ЕМЕРАЛД подручје.
- Меморијални природни споменик „Мачков камен“, на основу Решења о стављању под посебну заштиту комплекса Мачков камен, 01-број: 633-1/76 – СО Љубовија, од 25.11.1976. год.).
- Природно плодиште младице (на основу Решења о претходној заштити природног добра Природно плодиште младице од 05.05.1998. год. Завода за заштиту природе Србије).
- Међународно значајно подручје за птице (ИБА) Ваљевске планине.⁵⁸

Шуме и шумско земљиште

Табела 60. Територија под шумом

Назив индикатора	2021
Територија под шумом, ха	13.399,12
Територија под шумом, као % укупне површине	37,6

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

Шумска вегетација је један од најраспрострањенијих типова вегетације у општини Љубовија. Најзаступљеније су заједнице: врба и топола, лужњака и јасена, сладуна и цера, затим станишта китњака, низијске и барске букве и станишта четинара (претежно црни бор). На подручју општине најзаступљеније су заједнице сладуна и цера (појављују се на висинама од око 500 – 600 м надморске висине), затим букве и четинара. Заједницу сладуна и цера (*Quercetum frainetto cerris*) карактерише подлога

⁵⁷ Локални акциони план за биодиверзитет општине Љубовија, 2013

⁵⁸ Локални акциони план за биодиверзитет општине Љубовија, 2013

коју чине пешчари, лапорци и шкриљци, а земљиште је суво и киселе реакције, састављено од гајњаче и смоница, које су на стрмим теренима плитка и скелетоидна.

Станишта китњака (*Quercetum montanum serbicum*) се обично налазе на 600-900 м надморске висине. То су највиши положаји храстових шума и налазе се на знатно мањим површинама од станишта цера и сладуна. Углавном су то стрми и суви терени на пешчару, претежно на јужним експозицијама, где је земљиште сиромашно, скелетоидно и киселе реакције. Најзначајније врсте су: *Quercus sessiliflora*, *Q. cerris*, ређе *Fraxinus ornus*, *Sorbus forminalis*, а на свежијим и дубљим стаништима а *Fagus moesica* и *Carpinus betulus*.

Станиште низијске букве сусреће се доста ниско, често и на 200 м надморске висине, на дубоком и неутралном земљишту, на силикатној подлози, а у вишим пределима и на кречњаку. Најзначајније врсте су: *Fagus moesiaca*, *Tilia grandifolia*, *Tilia parvifolia*, *Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*, *Fraxinus excelsior*, *Corylus avellana*, *Evonymus latifolia* и др. Станиште брдске букве се донекле разликује од претходних. Овде је вегетациони период краћи и са мање падавина и топлоте.⁵⁹

Геоморфологија и геоморфолошке карактеристике

Највећи део планинског масива на територији општине Љубовија изграђен је од тријасних кречњака и дијабаз-роњачке формације. Преко старије подлоге лежи горњокредна серија представљена претежно спрудним масивним и банковитим кречњацима, затим лапоровитим кречњацима, лапорцима и конгломератима. Дринској области припада пространи пешчарско шкриљасти комплекс са наизменичним смењивањем пешчара и разноврсних шкриљаца у хоризонталном и вертикалном правцу. На територији општине има доста спелеолошких објеката, као што су јаме и пећине.

Климатске карактеристике

Климатске карактеристике општине Љубовија зависе од морфологије терена, па су присутне знатне разлике између нижих и виших терена по појединим климатским елементима. На нижој надморској висини клима је умерено континентална, а на висинама од 700 метара осећа се карактер субпланинске климе. Прелаз између ова два климата је постепен. Највиши делови општине имају свежа лета и хладне зиме. Најхладнији месец је јануар, а најтоплији је јул. Јесен је топлија од пролећа.

У току године има просечно 12,43 дана када је максимална температура мања од нуле и то најчешће у јануару 7,35 дана. Средњи вегетациони период траје 183 дана. Процењује се да средња годишња влажност ваздуха износи око 81 % у просеку што овај простор чини умерено влажним. Влажност је знатно већа зими у односу на друга годишња доба. Средња годишња облачност на подручју општине Љубовија се креће око 6,0 %. Средња годишња осунчаност износи око 2.000 часова, са максималним вредностима забележеним у јулу, а минимум у децембру.

Средња годишња висина падавина у Љубовији је 774мм, при чему је месечна расподела неуједначена (у мају и јуну количина падавина је од око 90 – 92мм, а у фебруару 33мм). Просечна годишња учесталост појаве дана са маглом у Љубовији је око 40 дана. Љубовија има јако много тишина, па се убраја у најмање ветровита места западне Србије. Доминирају ветрови из правца запада и северозапада, а средње брзине ветрова су релативно ниске (1,34 – 1,45 м/с). Ветрови су: северац, југ, устока, кривац, бошњак, вихор, смушац.

⁵⁹ Локални акциони план за биодиверзитет општине Љубовија, 2013

У нижим деловима, испод 700 метара, клима је умерено континентална. Ову област карактеришу знатне падавине, просечно се годишње излучи по 914 литара воде на сваки квадратни метар, највише лети, а најмање зими. Лета нису претерано топла, нити зиме претерано хладне. Кише су честе и има поплава. Дрина плави мале делове својих поља, али је режим вода измењен изградњом две хидроцентрале у Бајиној Басти и Зворнику. Кише су најјаче када дувају западни и северни ветрови. Снегови обично почињу да падају почетком децембра, а по планинама снегови почињу да падају раније и дуже се задржавају (на Бобији снегови се могу задржати понекад до априла месеца).⁶⁰

Фактори угрожавања животне средине

Утицај човека на природна добра општине Љубовија је врло битан за очување њихових природних вредности. Тај утицај се манифестује кроз експлоатацију и коришћење природних добара, али и њихово очување од загађења као и промену природног режима и њихово прилагођавање потребама човека. Анализом свих фактора који угрожавају биодиверзитет на територији општине Љубовија може се закључити да негативан утицај антропогеног фактора највише нарушава природни потенцијал реке Дрине. Највећи проблем представља недостатак финансијских средстава за решавање крупних комуналних проблема, као што су одлагање комуналног отпада, пречишћавање и одлагање отпадних вода.

Изградњом хидроелектрана Перућац и Зворник у великој мери је поремећен природни режим реке Дрине низводно и спречен слободан пролаз рибе узводно. Квалитет воде Дрине је у директној вези са утицајем човека. Дрина служи као реципијент за одвођење отпадних вода које потичу из градских насеља и већих или мањих индустријских објеката.

Велики проблем представља криволов на реци Дрини. Корисник риболовног подручја би требао да се више ангажује са својом стручном службом по питању сузбијања истог посебно у санкционисању ноћног риболова младице што умногоме девастира популацију ове заштићене рибе врсте. Поред ноћног риболова, мреже које користе криволовци су такође велика претња по рибли фонд посебно у периоду пролећних месеци када се већина риблих врста мрести. Рибли фонд на рекама Србије девастиран је како криволовом тако и нелегалним шљункарама које уништавају природна станишта рибе, а поготово уништавањем мрестилишта⁶¹.

Дивље депоније смећа имају велики утицај на квалитет воде, услед колебања нивоа воде депонија заврши у реци и премешта се низводно. У Зворничком језеру се депонује и отпад пореклом са ерозивних пољопривредних и шумских површина. Интензивном обрадом пољопривредног земљишта стварају се услови за ерозионе процесе. Због неправилне експлоатације песка и шљунка јављају се ерозија, промена речног тока и већа оштећења речног корита.

У општини Љубовија није вршен мониторинг квалитета **ваздуха**. Нема инсталираних мерних станица за праћење квалитета ваздуха, па самим тим нема ни оцене квалитета ваздуха за општину Љубовија. Емитована количина SO₂, PM₁₀, NO/NO_x/NO₂, амонијака нису познате. Постоје резултати појединачних мерња која су вршена од стране привредних субјеката. Подаци се достављају за локалне регистре извора загађивања (ЛРИЗ).

Највеће загађивање ваздуха потиче од:

⁶⁰ Локални акциони план за биодиверзитет општине Љубовија, 2013

⁶¹ Извор: Општинска организација спортских риболоваца „Дрина“

- индивидуалних ложишта и
- саобраћаја.

Све већи број јавних установа и домаћинстава прелази на коришћење обновљивих извора енергије.

Општина не располаже подацима за полен амброзије.

Највећи загађивачи **вода** на територији општине су:

- пољопривреда;
- комуналне отпадне воде и
- индустрија.

Поједини привредни субјекти, који имају законску обавезу, врше анализу својих отпадних вода које испуштају у реципијент.

Општина Љубовија није изградила Постројење за пречишћавање отпадних вода.

Што се тиче педолошких карактеристика **земљишта**, може се рећи да на подручју општине Љубовија има више типова земљишта од којих су најзначајнији:

- дистрични камбисол - јако кисело земљиште ниске до средње продуктивне способности које заузима 71% укупне површине;
- алувијално-флувијални нанос - земљиште добре продуктивне способности које заузима 5% подручја;
- смеђе скелетоидно земљиште – земљиште ниске продуктивне моћи које заузима око 12% подручја;
- остала земљишта која немају већи пољопривредни значај заузимају 12% подручја.

Вршена су појединачна основна хемијска испитивања пољопривредног земљишта. Није вршено праћење угрожености земљишта од хемијског загађења од привредних субјеката и дивљих депонија

Може се констатовати да највеће загађење земљишта потиче од употребе вештачких ђубрива и пестицида од интезивне пољопривредне производње.

Фактори ризика по животну средину су: бука, отпад и отпадне воде, јонизујуће и нејонизујуће зрачење, хемикалије и хемијски удеси, биохазард и зоохигијена, природне катастрофе.

Бука и вибрације представљају фактор ризика животне средине на територији општине Љубовија. Главни извори загађења буком и вибрацијама потичу од високо фреквентних саобраћајница, привредних субјеката, угоститељских објеката. Известан ниво буке узрокован саобраћајем јавља се у централном делу општине и дуж путева, али до сада није вршен мониторинг. Када је овај фактор ризика у питању, неопходно је остварити циљ: Развити систем мониторинга буке у оквиру будућих привредно-пословних зона, односно индустријских погона. Ради достизања дефинисаног циља, неопходно је извршити основне задатке: 1) Спроводити мониторинг буке у централном делу општине и у зонама где ће бити лоцирани нови привредни објекти у општини; 2) Подићи заштитне баријере (зеленог појаса) уз ограду индустријских погона и тако спречити ширење буке у околни простор.

Отпад - Међу приоритетима у области заштите животне средине налази се и проблем управљања отпадом. *Закон о управљању отпадом („Сл.гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018 – др. закон)* дефинише управљање отпадом као: „Спровођење прописаних мера за поступање са отпадом у оквиру сакупљања, транспорта, складиштења, третмана, односно поновног искоришћења и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима и бригу о постројењима за управљање отпадом после затварања и активности које предузима трговац и посредник“. Ефикасан систем управљања отпадом подразумева све мере које се примењују ради унапређења и смањења настајања отпада на самом извору, односно одвојено сакупљање, рециклажу и друге методе поновног добијања и коришћења материјала из отпада, као и еколошки одрживо одлагање отпада. Утицај отпада на природну околину је вишеструк. Отпад представља губитак материје и енергије са једне стране, а са друге стране захтева додатну енергију за сакупљање, третман и одлагање. Неадекватно одлагање отпада води ка деградацији земљишта и загађивању воде и ваздуха јер се често значајне количине отпада одлажу на недозвољеним местима као што су реке, сеоска сметлишта, земљиште поред путева и сл. Неадекватан третман отпада, као и његово неконтролисано одлагање, осим тога што естетски нарушава простор, угрожава здравље становника руралних подручја. У руралним крајевима Србије несавесно одлагање отпада готово да је редовна пракса, тако да су дивље депоније/сметлишта постала „саставни део руралног пејзажа“, најчешће у зони саобраћајница, дуж насипа поред путева, али и у природним депресијама попут вртача, увала или јама, где је чишћење врло отежано. Проблем отпада у општини Љубовија није толико изражен као у неким другим локалним самоуправа Србије. Разлог тога јесте одсуство индустрије, производних процеса, све мањи број становника и др. Дневна количина комуналног отпада износи 0,8 кг/становнику, што је у границама републичког просека који износи 0,7-1,1 кг/становнику. У структури отпада доминирају комунални отпад, односно кућни отпад (отпад из домаћинства који се свакодневно генерише, кабасти отпад и сл.), биодеграбилни отпад (храна, баштенски отпад и др.), отпад животињског порекла, пољопривредни отпад, амбалажни отпад (посебно амбалаже различитих хемијских производа који се користе у пољопривреди и сточарству) и др. Тренутно се, отпад настао у домаћинствима на подручју варошице Љубовија прикупља помоћу контејнера за комунални отпад. Тиме су задовољене основне потребе становништва везане за одлагање отпада. Што се тиче наредних корака у области успостављања интегралног система управљања отпадом, већа пажња треба да буде усмерена ка развоју и унапређењу примарне селекције рециклабилног отпада. Успостављање система примарне селекције рециклабилног отпада треба започети са постављањем одвојених посуда тзв. „рециклажних острва или/и рециклажних звона“ на јавним локацијама, најпре у насељеном месту Љубовија (нпр. испред основне и средње школе и зграде Општинске управе). Рециклажна острва се састоје од типских контејнера који су различито обојени ради лакшег сналажења грађана и користе се за одлагање папира и картона, метала и пластичне амбалаже. Сакупљање стакла није у довољној мери заступљено, а постављањем рециклажних звона може се подстаћи и примарна селекција стаклене амбалаже. Наведени систем би омогућио олакшано одвајање најзаступљенијих врста рециклабилног отпада на самом месту настанка, тј. домаћинствима и у тзв. правним лицима: трговинама, индустрији, институцијама и установама. Осим поменутих активности друга поља која могу допринети успостављању интегралног система управљања отпадом на територији општине Љубовија јесу: веће учешће јавности, виши ниво комуникације локалних власти и становништва, развој поверења, јачање међусекторске сарадње, придржавање законских одредби, прописа и правила, поштовање и примена начела одрживог развоја,

имплементација планске документације, едукација и промоција рециклаже и примарне сепарације отпада као друштвено одговорног понашања и др. Циљ увођења сеоских насеља у систем организованог сакупљања отпада је пре свега унапређење квалитета живота, смањење броја дивљих депонија и настанак нових, као и подизање еколошке свести о очувању животне средине. Системом треба да буду обухваћена и она најугроженија насеља која се налазе у удаљеним и неприступачним деловима општине. Како је број становника у већем броју насеља мали, поставља се питање рентабилности сакупљања и одвожења отпада, али се може организовати тако да се одвожење отпада врши један дан у месецу, односно два пута месечно.

У области управљања отпадом, неопходно је остварити следећи циљ: Успостављање дугорочног и одрживог система управљања отпадом на начин који има минималан негативан утицај на животну средину и здравље људи. Ради достизања дефинисаног циља, неопходно је извршити следеће задатке: 1) Изградити и отворити трансфер станицу за подручје општине; 2) Одредити локације центара за одвојено сакупљање рециклабилног отпада; 3) Санирати и рекултивисати постојеће дивље депоније (сметлишта); 4) Успоставити систем управљања посебним токовима отпада; 5) Развијати еколошку свест становништва о значају заштите животне средине и адекватног управљања отпадом; 6) Унапредити рад органа надлежних за област управљања отпадом.

Отпадне воде представљају ризик по квалитет површинских и подземних вода и земљишта. Воде општине Љубовија се и даље одликују високим квалитетом због одсуства већих загађивача, али уколико у будућности дође до извесног локалног економског развоја (нпр. развој пољопривреде и сточарства, прерађивачке и прехранбене индустрије, дрвне индустрије, туризма и сл.) количине отпадних вода биће веће, а самим тим и утицај на елементе животне средине израженији. Каналисање и пречишћавање отпадних вода предвиђа се интегралном заштитом вода, која подразумева примену технолошких, водопривредних и организационо-економских мера заштите. Технолошке мере подразумевају пречишћавање отпадних вода у ППОВ, са механичким и биолошким пречишћавањем које ће се реализовати у првој фази развоја овог система и предвиђањем могућности да се касније догради и терцијарна фаза пречишћавања отпадних вода, чиме се обезбеђује пречишћавање до највишег нивоа, оног које омогућава упуштање у реципијенте I класе квалитета. У ППОВ се уводе отпадне воде и из приградских насеља повезаних на групне канализационе системе. Производна предузећа морају да реализују своја комплетна ППОВ – ако отпадне воде упуштају директно у водотоке, или предтретмане – ако се прикључују на градску канализацију. Предтретманом се отпадне воде из технолошких процеса пречишћавају до стања да смеју да буду упуштене у градску канализацију и упућене према ППОВ. Морају се уклонити све опасне материје, посебно оне које би својим токсичним деловањем ометале рад биоаерационог дела ППОВ. Каналисање насеља ће се обављати по принципима сепарационих система, са раздвојеним системима за отпадне воде насеља и атмосферске воде. Предвиђа се повећање обухвата насеља на више од 90%. Атмосферске отпадне воде које неће бити обухваћене јединственим канализационим системом, уводиће се отвореним каналима (ригола) у локалне реципијенте. Загађене атмосферске воде са магистралног, регионалног и локалних путева, у ужој зони санитарне заштите, пре упуштања у водоток, пречишаваће се са 98 сепаратним системом до нивоа потребног за очување прописане I класе бонитета реципијента. Санитација сеоских насеља, која не могу да буду обухваћена малим групним системима са ППОВ, посебно у планинским подручјима (код дисперзованих и неприступачних насеља) обављаће се по принципима руралне санитације - са

одвођењем отпадних вода у индивидуалне или групне водонепропусне објекте и комбинацију са секундарним билошким пречишћавањем, уз оперативну организацију даљег поступка са отпадним водама, односно, уклањања и коришћења у пољопривреди на санитарно безбедан начин, како не би дошло до загађења површинских и подземних вода. У случају реализације нових сточних фарми, морају се обезбедити услови да се отпадне воде (осока), стајско ђубре и отпадне воде сакупљају у водоодрживим резервоарима и прерађују у ђубриво за пољопривреду, тако да не могу да доспеју у површинске воде. У области управљања отпадним водама неопходно је достићи следећи циљ: Унапређење постојеће и развој недостајуће комуналне инфраструктуре, унапређење и ширење система за пречишћавање отпадних вода. Ради достизања дефинисаног циља, неопходно је извршити следеће задатке: 1) Реконструкција и рехабилитација постојеће комуналне инфраструктуре; 2) Изградња канализационог система у оним деловима општине који тренутно нису покривени мрежом.

Јонизујуће и нејонизујуће зрачење представља облик загађења животне средине електромагнетним зрачењима или/и радиоактивним материјама који могу негативно утицати на здравље човека и других живих бића, а утицај се огледа пре свега на рад нервног и кардиоваскуларног система. Важна особина енергетског загађивања околине јесте ограниченост дејства. Подручје општине Љубовија није изложено значајнијим изворима јонизујућег и нејонизујућег зрачења. Мања количина нејонизујућег зрачења емитује се у околини трафостаница и дуж преносних система далеководна (каблова под напоном), претежно у централним деловима општине где се овакви објекти највише и јављају. Прописаним мерама заштите утицај јонизујућег зрачења на животну средину своди се на минимум. У области јонизујућег и нејонизујућег зрачења, неопходно је остварити следећи циљ: Развити систем мониторинга и заштите од јонизујућег и нејонизујућег зрачења. Ради достизања дефинисаног циља, неопходно је извршити следеће: Спроводити мониторинг јонизујућег и нејонизујућег зрачења у централном делу општине.

Хемикалије и хемијски удеси - Како на територији општине нису заступљени већи индустријски објекти, складишта и магацини штетних и опасних супстанци, нити се врши транспорт већих количина опасних хемијских супстанци, не постоје опасности од избијања хемијских удеса који би могли имати негативан утицај на живот и рад људи и природно окружење. За сада, једини извор хемијског загађења воде и земљишта јесте пољопривреда, али у веома малој мери, јер се пољопривредна делатност обавља на веома традиционалан начин, а употреба агрохемијских средстава је ограничена само на поједине произвођаче и пољопривредна домаћинства. Уколико у наредном периоду дође до интезивнијег развоја пољопривреде и отварања нових привредних субјеката који ће се бавити ратарским, сточарским, воћарским или другим делатностима, контролисаном применом агрохемијских средстава и едукацијом пољопривредних произвођача, утицај поменутих грана привреде биће сведен на најмању могућу меру. Планирани развој пољопривреде орјентисан је ка развоју одрживе пољопривреде где је примена хемијских препарата забрањена или строго ограничена, како би се омогућила производња еколошки безбедне хране, те се сматра да се ни у будућности општина неће суочити са проблемима хемијског загађења основних елемената животне средине (воде, ваздуха и земљишта). У области хемикалија и хемијских удеса, неопходно је остварити следећи циљ: Развој система контроле управљања хемикалијама и агрохемијским средствима у оквиру пољопривреде и индустрије са циљем превенције и заштите животне средине. Ради достизања дефинисаног циља, неопходно је извршити следеће задатке: 1) Спроводити активну контролу примене различитих агрохемијских средстава у области пољопривредне делатности; 2) Едукација пољопривредних

произвођача о последицама прекомерне употребе хемијских средстава и њиховом утицају на квалитет вода и земљишта.

Биохазард и зоохигијена - Биохазард (биолошки хазард) односи се на супстанце биолошког порекла које представљају опасност за здравље живих организама, првенствено људи. Ово може укључити различите микроорганизме, вирусе, бактерије, токсине биолошког порекла и друге супстанце. Један од најчешћих извора опасних биолошких супстанци који се јавља у руралним срединама Србије јесте проблем уклањања животињских лешева. Највећи део сеоских насеља нема уређена сточна гробља, односно локације где се на безбедан начин могу уклонити животињски лешеве или вршити одлагање отпада животињског порекла. Посебну опасност представљају антракс и заразне болести изазване спорулирајућим анаеробним патогеним микроорганизмима. *Правилником о начину нешкодљивог уклањања животињских лешева и отпадака животињског порекла и условима које морају да испуњавају објекти и опрема за сабирање, нешкодљиво уклањање и утврђивање узрока угинућа и превозна средства за транспорт животињских лешева и отпадака животињског порекла („Службени гласник СФРЈ“, бр. 53/89 и „Службени гласник РС“, бр. 31/2011)* који у нашој земљи уређује област предлаже три начина за безбедног уклањања животињских лешева: 1) Посебне пећи за спаљивање које на високим температурама обезбеђују потпуно сагоревање животињских лешева и отпадака; 2) Јаме гробнице за одлагање лешева животиња уинулих од заразних болести; 3) Сточна гробља за одлагање животињских лешева и отпадака животињског порекла. Препознат је проблем за сада неадекватног одлагања уинулих животиња, што посебно може бити проблем уколико се јаве случајеви епидемија и помора већег броја животиња. Као решење предлаже се изградња јама-гробница које би биле саставни део сточног гробља или евентуално изградити као засебан објекат изван насељеног места. Приликом одабира локације неопходно је узети у обзир ниво подземних вода и физичко-хемијске карактеристике земљишта. Прикладна ширина јаме је 3-5m, а дубина 8-15m. Дно треба бити најмање 1 m изнад нивоа подземних вода. На дно се ставља дренажни слој дебљине 0,5-1 m од туцаника или ломљеног црепа. На 1m од дна стављају се две гвоздене шипке (цеви или шине које формирају мрежу) на којима се лешина задржава. Јама се затвара армирано-бетонском плочом која уједно служи и као сто за секцију. За сточно гробље потребно је утврдити локацију или више локација на руралном простору које испуњавају санитарно-техничке услове за ову намену и извршити комунално опремање простора. Будући да општина Љубовија нема одређену локацију за сточно гробље, неопходно је одредити локацију и на основу урбанистичког плана уредити одговарајући простор, који испуњава услове за обављање безбедног уклањања угинуле стоке. У области биохазарда и зоохигијене, неопходно је остварити следећи циљ: Смањење ризика од биолошког загађења животне средине на подручју општине. Ради достизања дефинисаног циља, неопходно је извршити следеће задатке: 1) Унапредити контролу зоохигијене у оквиру сточних фарми; 2) Одредити локацију и изградити сточно гробље за подручје општине; 3) Спровести дезинсекцију и системску дератизацију; 4) Едукација пољопривредника о опасностима и последицама које по здравље људи може изазвати биохазард.

Природне непогоде представљају нагле и екстремне природне феномене, које се најчешће класификују и одређују према месту настанка и развоја као литосферске, атмосферске, хидросферске и биосферске. Утицаји елементарних непогода негативно се одражавају на постојеће објекте и инфраструктурне системе, потрошњу енергије, ремећење саобраћаја, угрожавање људских живота, дестабилизацију региона и др. Негативне последице подједнако се одражавају и на руралне и урбане области,

пољопривредно, шумско и водно земљиште, а смена плавних и сушних периода могу потпуно девастирати производне активности сеоских заједница. Атмосферске природне непогоде које су заступљене на територији општине јесу: интензивне падавине (обилне кише, снежне вејавице, град), олујно-градоносне непогоде, екстремне температуре (зимски период године), мраз, поледица и магла. Обилне падавине и олујне непогоде најчешће се јављају у топлијем делу године. Правовременим предвиђањем, откривањем, праћењем и предузимањем превентивних и заштитних мера смањиле се ризик и последице ванредних и опасних метеоролошких појава (јаких пљускова кише и града, електричних пражњења и олујних ветрова) у пољопривредној производњи, насељима, привредним капацитетима и на далеководима. Поплаве на водотоцима могу бити изазване атмосферским (падавине, топлење снега и др.), геоморфолошким (клизишта, одрони), тектонским и технолошким узроцима (нпр. оштећења на брани). Може се говорити о обичним великим водама (које изазивају плавање) и катастрофалним (са израженим негативним последицама и катастрофалним исходима). На територији општине постоје испуњени сви геолошки, геоморфолошки, хидролошки и антропогени фактори који условљавају велику изложеност ризику од поплава. Интензивни ерозивни процеси се јављају на нестабилној геолошкој подлози, на падинама већег нагиба, у подручјима нагле промене надморске висине, у зонама пољопривредне активности, где је човек крчењем шума, нерационалним коришћењем и неадекватном обрадом земљишта нарушио природну равнотежу између вегетационог покривача и тла, те активирао нова клизишта или појачао интензитет постојећих. Ерозијом заувек нестаје земљиште које бива ношено бујицом ка главном водотоку, где услед огромне продукције речног наноса поплава талас располаже великом снагом и руши све пред собом. Подручје је генерално богато водама, а посебно обилне падавине се јављају у пролеће и почетком лета, када се обично и јављају поплаве. Општина је посебно угрожена бујичним поплавама. *Закон о водама („Сл. гласник Републике Србије“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018-др. закон)* бујичне токове (бујице) дефинише као: „Повремене или сталне токове у којима, услед интензивних атмосферских падавина или брзог топлења снега, долази до нагле измене водног режима у виду високих поплава таласа и могућег угрожавања живота и здравља људи и њихове имовине, као и амбијентних вредности“. Бујице су брзи токови велике рушилачке снаге који се састоје од смесе воде и стена различите крупноће, појављују се у сливовима мањих планинских река под утицајем интензивних падавина, наглог отапања снежног покривача и др. Бујичне поплаве јављају се на скоро свим притокама реке Љубоваће и Дрине, при чему угрожавају безбедност становника сеоских насеља, оштећују локалне путеве, домаћинства и друге објекте при чему наносе значајне материјалне штете. Клизишта иницирана поплавама представљају велику опасност по насеља, путну инфраструктуру, пољопривредно и шумско земљиште. Најчешће се јављају након интензивних падавина које активирају нова или појачавају рад постојећих клизишта. Такође у наредном периоду потребно је јачати припремљеност и отпорност цивилног сектора на поплаве и ванредне ситуације кроз оспособљавање грађана за заштиту и спасавање од поплава (лична и узајамна заштита), као и оспособљавање предузећа од интереса за заштиту и спасавање од поплава и уношење њихових задатака у планове одбране од поплава. Подручје општине изложено је готово свим елементарним непогодама различитог интензитета, нарочито опасности од ванредних и опасних метеоролошких појава, клизишта, ерозије, пожара, земљотреса и др. Због урушавања система цивилне заштите и свођење деловања система заштите и спасавања само на реактивне мере, неадекватне политике планирања, непоштовања прописа, недовољне сарадње локалног и националног нивоа и других фактора, долази се до закључка да се читав систем мора поново успоставити. То је тежак и захтеван процес,

који тражи много улагања, пре све у мере превенције које ће спречити или макар ублажити штете непогода које ће се десити у будућности. Заштита од елементарних непогода базираће се на релевантним резултатима посебне студијско-аналитичке документације за дефинисање прихватљивог ризика угрожености од катастрофалних елементарних непогода. Мере заштите од елементарних непогода обухватају: 1) Успостављање мониторинга елементарних непогода и предузетих мера заштите од елементарних непогода; 2) Израду одговарајућих прогноза елементарних непогода, које ће се користити за планирање активности које на директан или индиректан начин зависе од геолошких, хидрометеоролошких и других услова и појава, као и за информисање и едукацију јавности и смањење штета од прогнозираних елементарних непогода; 3) За рударске објекте и радове на експлоатацији и преради неметаличних минералних сировина предузимаће се следеће мере: (а) претходна студија оправданости са генералним пројектом експлоатације рудника-каменолома мора да садржи и студију ризика и заштите од елементарних непогода; (б) отварање нових, односно експлоатацију у дубљим слојевима постојећих каменолома неопходно је условити успостављањем система перманентног и периодичног комплексног праћења стабилности тла у зони утицаја која се утврђује кроз одговарајуће претходне истражне радње и наменски израђену студијску документацију; (в) у површинској експлоатацији неметаличних минералних сировина примењиваће се просторно-еколошки повољније технологије; и др. 4) Све важније хидротехничке и енергетске објекте неопходно је градити у складу са одговарајућим студијама и експертизама за смањење ризика од локације и функције објекта, односно иновирати и допунити планове заштитних мера од елементарних непогода и акцидентних стања за постојеће објекте. Заштитом изворишта водоснабдевања и планираним развојем и реконструкцијом водопривредне инфраструктуре обезбедиће се поуздано снабдевање становништва водом. Мерама заштите јавних путева, у првом реду подизањем заштитних шумских појасева, прикупљањем и одвођењем атмосферских вода, као и изградњом асфалтног коловоза и појачаним одржавањем путева, обезбедиће се доступност насеља у периоду трајања и отклањања последица елементарних непогода. У области природних непогода, неопходно је остварити циљ: Успостављање адекватног и одрживог система управљања ризицима од природних непогода у животној средини заснованог на примени превентивних мера. Ради достизања дефинисаног циља, неопходно је извршити следеће задатке: 1) Успостављање мониторинга и предузимања превентивних и заштитних мера са циљем смањења ризика и последица атмосферских природних непогода; 2) Спровођење активности везаних за заштиту од штетног дејства вода, јачање капацитета и отпорности на будуће ризике; 3) Реализација низа радова, објеката, мера и других активности којима се на рационалан начин штите људи, природна, материјална добра и ресурси од поплава; 4) Спровођење биолошких и техничких мера на површинама угроженим екцесивном, јаком и средњом ерозијом на територији општине; 5) Информисање јавности и подстицање учествовања становника општине у превенцији, одговору и опоравку након елементарне непогоде.

Финансијски показатељи

Почев од 2015. године општина Љубовија израђује свој буџет по програмском моделу. Програмски буџет омогућава боље управљање учинком јавне управе, већу одговорност корисника буџета, успостављање снажнијих веза између годишњег буџета, утврђивања приоритетних расхода и издатака и спровођења јавних политика, као и већу транспарентност потрошње. Гледајући кроз призму извршења буџета општине Љубовија, према њеним надлежностима и заступљеним програмским категоријама

расхода, у временском интервалу – буџетским годинама 2019-2021, представљена су утрошена буџетска средства по појединачним буџетским програмима.

Табела 61. Учешће буџетских програма у извршењу буџета општине Љубовија 2019-2021

Програм	2019		2020		2021	
	РСД	%	РСД	%	РСД	%
1- Становање, урбанизам и просторно планирање	4.935.094,32	1,0	12.445.765,65	1,9	21.814.559,99	3,7
2 - Комуналне делатности	21.251.400,65	4,2	32.376.835,56	5,0	59.772.154,80	10,1
3- Локални економски развој	3.184.981,50	0,6	3.693.524,36	0,6	3.174.182,60	0,5
4- Развој туризма	13.654.864,43	2,7	4.764.856,61	0,7	46.905.095,57	7,9
5 - Пољопривреда и рурални развој	10.274.975,68	2,0	10.199.200,60	1,6	12.452.250,55	2,1
6 - Заштита животне средине	23.717.182,76	4,6	8.441.567,43	1,3	3.942.625,45	0,7
7 – Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	133.115.531,26	26,1	175.408.285,62	26,9	102.400.626,57	17,3
8 – Предшколско васпитање	37.112.858,29	7,3	53.529.371,31	8,2	49.200.213,95	8,3
9 – Основно образовање	35.242.954,43	6,9	32.549.175,60	5,0	37.715.479,97	6,4
10 – Средње образовање	8.817.966,48	1,7	9.449.486,30	1,4	9.570.754,85	1,6
11 - Социјална и дечија заштита	20.952.010,58	4,1	25.493.937,76	3,9	30.235.746,11	5,1
12 - Здравствена заштита	11.261.654,46	2,2	26.204.019,14	4,0	13.376.292,84	2,3
13 - Развој културе и информисања	16.803.440,10	3,2	22.406.473,60	3,4	18.690.939,96	3,2
14 - Развој спорта и омладине	23.921.811,20	4,7	13.186.969,06	2,0	29.811.813,38	5,0
15 - Опште услуге локалне самоуправе	87.206.933,41	17,1	144.798.291,46	22,2	131.098.649,68	22,2
16 – Политички систем локалне самоуправе	22.459.106,04	4,4	31.608.527,29	4,8	20.979.510,04	3,6
17 - Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	36.326.165,28	7,2	46.041.002,48	7,1	0,0	0
УКУПНО:	510.238.930,87	100	652.597.289,92	100	591.140.896,31	100

Извор: Одлуке о завршним рачунима општине Љубовија за 2019, 2020. и 2021. годину⁶²

Према програмској класификацији, по заступљеним основним програмима буџета за локалну власт, анализом учешћа (и релативног) појединих програма у укупним расходима и издацима буџета општине Љубовија – у посматраном периоду од три године – може се закључити следеће:

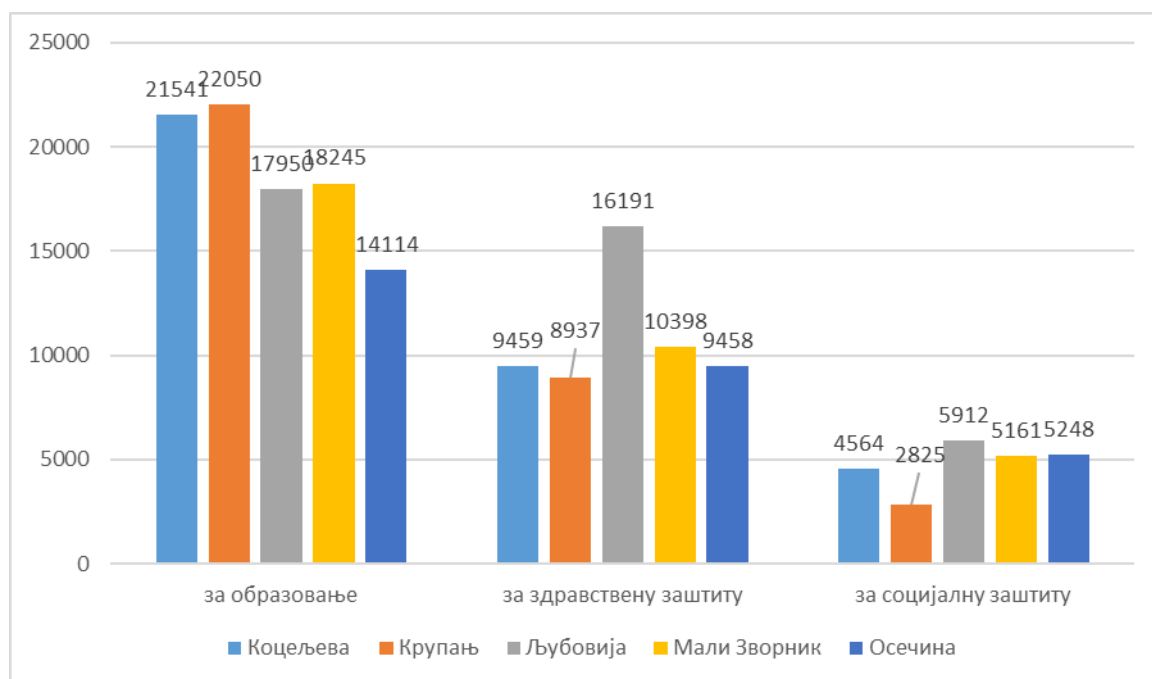
- Учешће буџетских програма, као што су програм 1 – Становање, урбанизам и просторно планирање, програм 2 – Комуналне делатности, програм 3 – Локални економски развој, програм 6 – Заштита животне средине, програм 7 – Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура, програм 8 – Предшколско васпитање, програм 10 – Средње образовање, програм 11 – Социјална и дечија заштита и програм 13 – Развој културе је испод просека ЈЛС у Србији.
- Учешће следећих буџетских програма је изнад просека ЈЛС у Србији: програм 4 – Развој туризма, програм 5 – Пољопривреда и рурални развој, програм 9 – Основно образовање, програм 12 – Здравствена заштита, програм 14 – Развој спорта и омладине, програм 15 – Опште услуге локалне самоуправе, програм 16 – Политички систем локалне самоуправе и програм 17 – Енергетска ефикасност и обновљиви

⁶² Одлуке су доступне на: <http://www.ljubovija.rs/budzet.php>

извори енергије (с тим да у 2021. години није било извршења за овај буџетски програм).

У ДевИнфо бази су представљени расходи буџетских средстава по становнику за 2020. годину, на основу којих се уочава да општина Љубовија међу упоредивим општинама издваја највећи износ средстава по становнику када су у питању здравствена (16.191 РСД по становнику) и социјална заштита (5.912 РСД по становнику), а за образовање мање од општина Крупањ, Коцељева и Мали Зворник, а више од општине Осечина.

Графикон 10. Расходи буџетских средстава по становнику за образовање, здравствену и социјалну заштиту у 2020. години у упоредивим општинама (у РСД по становнику).

Извор: Национални рачуни, РЗС (преузето са ДевИнфо)

У наредној табели су представљени расходи за неке од мера које је општина Љубовија финансирала у периоду 2019-2021.

Табела 62. Учешће појединих расхода у извршењу буџета општине Љубовија 2019-2021

Опис расхода	2019		2020		2021	
	РСД	% ⁶³	РСД	%	РСД	%
Директни подстицаји за пољопривредне произвођаче	8.199.640,60	1,6	9.452.029,80	1,4	8.952.313,05	1,5
Учешће за мере активне политике запошљавања	1.982.045,70	0,4	1.984.981,50	0,3	1.974.182,60	0,3
Услуга помоћи у кућу	2.492.245,20	0,5	-		2.000.000,00 ⁶⁴	0,3
Дневне услуге у заједници – суфинансирање трошкова удружења из области социјалне заштите	399.506,18	0,08	360.000,00	0,06	400,000	0,07
Подршка локалним спортским организацијама	13.186.969,06	2,6	15.710.838,55	2,4	14.793.845,28	2,5
Унапређење система очувања	3.371.112,04	0,7	3.309.183,25	0,5	3.685.000,00	0,6

⁶³ Представља удео у укупном буџету за наведену годину

⁶⁴ 1.536.077,00 РСД – наменски трансфери, 463.923,00 – приходи из буџета

Опис расхода	2019		2020		2021	
	РСД	% ⁶³	РСД	%	РСД	%

и представљања културно-историјског наслеђа – финансирање удружења из области културе и осталих

Извор: Одлуке о завршним рачунима општине Љубовија за 2019, 2020. и 2021. годину⁶⁵

За директне подстицаје за пољопривредне произвођаче током посматране три године је утрошено од 1,4-1,6% од укупне вредности извршења буџета. За учешће у мерама активне политике запошљавања од 0,3-0,4%.

Функционална класификација расхода буџета општине Љубовија исказује издатке по функционалној намени за одређену област и независна је од организације која ту функцију спроводи. Према *Правилнику о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем*⁶⁶, корисник средстава може обављати активности у оквиру једне или више функција, а када се ради о јединицама локалне самоуправе, онда се те функције изводе из њихових надлежности утврђеним према члану 20. *Закона о локалној самоуправи*.

Гледајући кроз призму анализе извршења буџета општине Љубовија, према њеним надлежностима и заступљеним функционалним класификационим категоријама и класама, у временском интервалу – буџетским годинама 2019-2021, представљена су утрошена буџетска средства за поједине функције по годинама анализе.

Табела 63. Преглед финансирања функција из буџета општине Љубовија у временском периоду 2019-2021

Година	040 - Породица и деца	070 - Социјална помоћ угорженом становн., неклас.на др. месту	090 - Социјална заштита неклас. на другом месту	110 - Извршни и законод. органи, финанс. и фискални и спољни послови	111 - Извршни и законодавни органи	130 - Опште услуге
2019	14.695.000,00	3.109.463,40	3.147.547,18	5.441.866,53	6.841.610,34	85.421.744,02
2020	14.815.000,00	4.861.629,00	5.817.308,76	12.710.384,95	5.835.199,33	101.669.983,09
2021	12.697.416,96	5.834.659,50	11.702.669,65	9.801.757,00	8.172.006,70	95.900.722,27
160 - Опште јавне услуге неклас. на другом месту	170 – Трансакц. јавног дуга	330 - Судови	360 - Јавни ред и безбедност неклас. на другом месту	412 Општи послови по питању рада	421 – Пољоприв.	451 - Друмски саобраћај
22.296,32		1.762.893,07	14.335.907,42	3.184.981,50	10.274.975,68	128.955.253,01
44.464,51	41.632.317,53	1.451.526,33	15.410.407,01	3.693.524,36	10.199.200,60	173.060.821,62
20.400,00	32.532.921,60	2.644.605,81	14.647.369,42	3.174.182,60	12.452.250,55	90.759.003,49
473 – Туризам	510 – Управљ. отпадом	540 - Заштита биљног и животињ. света и крајолика	560 - Заштита жив.средине - некласифик.на другом мест	610 - Стамбени развој	620 - Развој заједнице	630 - Водоснабдевање
13.654.864,43	9.926.742,95	2.211.292,79	23.717.182,76		1.733.434,32	
4.764.856,61	9.996.816,00	3.057.816,60	8.441.567,43	1.835.455,20	9.323.730,45	891.652,00
46.905.095,57	12.706.930,68	2.146.735,79	3.942.625,45	14.075.381,27	6.347.178,72	10.100.669,92
640 - Улична расвета	660 - Послови станов. и заједнице некл. на др. месту	740 - Услуге јавног здравства	810 - Услуге рекреације и спорта	820 - Услуге културе	830 - Услуге емитов.и штамп.	840 - Верске и остале услуге заједнице
9.113.364,91	3.201.660,00	11.261.654,46	31.391.057,72	27.388.087,41	1.140.000,00	466.666,00

⁶⁵ Одлуке су доступне на: <http://www.ljubovija.rs/budzet.php>

⁶⁶ „Сл. гласник РС“, бр. 16/16, 49/16, 107/16, 46/17, 114/17, 20/18,36/18, 93/18, 104/18, 14/19, 33/19, 68/19, 84/19 и 151/20

Година	040 - Породица и деца	070 - Социјална помоћ угорженом становн., неклас. на др. месту	090 - Социјална заштита неклас. на другом месту	110 - Извршни и законодав. органи, финанс. и фискални и спољни послови	111 - Извршни и законодавни органи	130 - Опште услуге
18.430.550,11	1.286.580,00	26.204.019,14	15.619.109,22	16.335.214,65	2.000.000,00	699.999,00
34.817.818,41	1.392.000,00	13.376.292,84	29.811.813,38	12.506.572,86	1.800.000,00	699.367,10
860 – Рекреација, спорт, култура и вере, неклас. на др. месту	911 – Предшкол. образовање	912 - Основно образовање	920 - Средње образовање	УКУПНО		
3.309.183,25	37.112.858,29	48.599.376,63	8.817.966,48	510.238.930,87		
3.371.112,04	51.952.100,10	44.645.699,96	40.961.824,26	652.597.289,92		
3.685.000,00	49.200.213,95	37.715.479,97	9.570.754,85	591.149.896,31		

Извор: Одлуке о завршним рачунима општине Љубовија за 2019, 2020. и 2021. годину⁶⁷

Према основним категоријама функционалне класификације, по заступљеним функционалним класама (троцифрене ознаке), добија се следећа анализа учешћа појединих функција у укупним расходима буџета општине Љубовија у анализираном периоду.

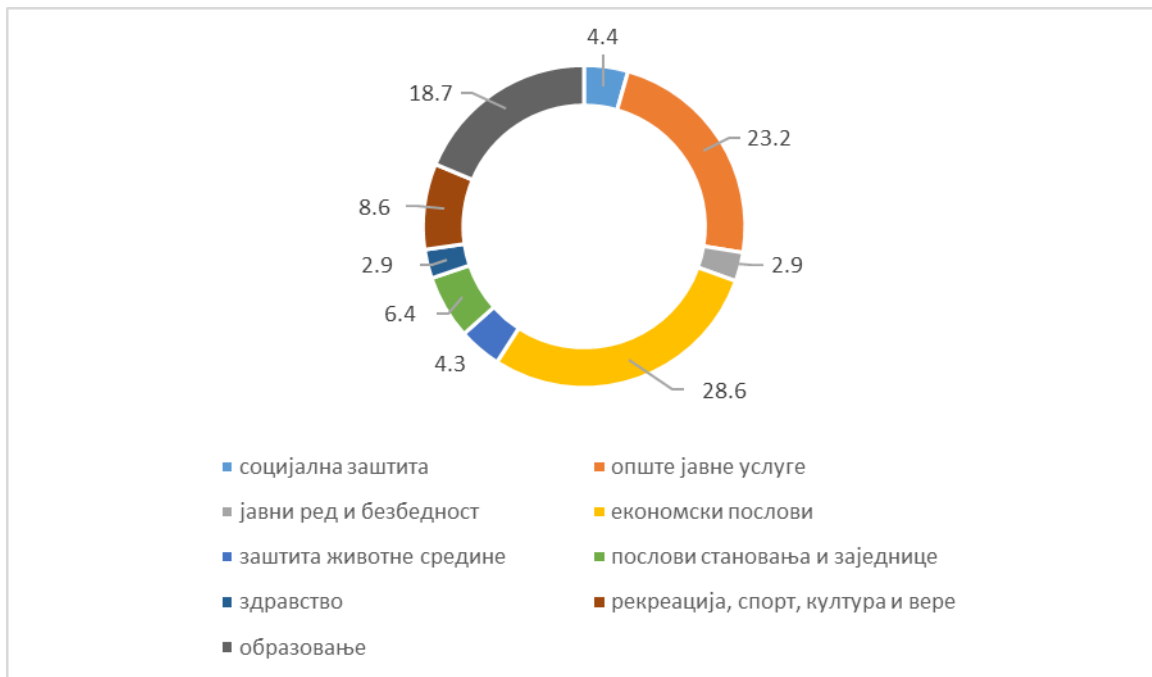
Табела 64. Заступљеност појединих категорија функционалне класификације у буџету општине Љубовија у временском периоду 2019-2021.

Ознака	Категорија функционалне класификације	Укупна реализација по функционалној класификацији у периоду 2019-2021 (000 РСД)	Процент учешћа функције у односу на укупан износ извршења буџета у периоду 2019-2021 (%)
0	Социјална заштита (шифра 0) , укључује функционалне класификационе ознаке: 040, 070 и 090	76.680,70	4,4
1	Опште јавне услуге (шифра 1) , укључује функционалне класификационе ознаке: 110, 111, 130, 160 и 170	405.993,48	23,2
2	Одбрана (шифра 2) , укључује функционалне класификационе ознаке: -	-	
3	Јавни ред и безбедност (шифра 3) , укључује функционалне класификационе ознаке: 330 и 360	50.252,72	2,9
4	Економски послови (шифра 4) , укључује функционалне класификационе ознаке: 412, 421, 451 и 473	501.079,00	28,6
5	Заштита животне средине (шифра 5) , укључује функционалне класификационе ознаке: 510, 540 и 560	76.147,71	4,3
6	Послови становања и заједнице (шифра 6) , укључује функционалне класификационе ознаке: 610, 620, 630, 640 и 660	112.549,47	6,4
7	Здравство (шифра 7) , укључује функционалне класификационе ознаке: 740	50.841,96	2,9
8	Рекреација, спорт, култура и вере (шифра 8) , укључује функционалне класификационе ознаке: 810, 820, 830, 840 и 860	151.855,80	8,6
9	Образовање (шифра 9) , укључује функционалне класификационе ознаке: 911, 912 и 920	328.576,27	18,7
УКУПНО:		1.753.977,12	100,0

⁶⁷ Одлуке су доступне на: <http://www.ljubovija.rs/budzet.php>

Извор: Одлуке о завршним рачунима општине Љубовија за 2019, 2020. и 2021. годину - прорачун

Графикон 11. Учешће расхода према функционалној класификацији у укупном извршењу буџета општине Љубовија у периоду 2019-2021.

Извор: Одлуке о завршним рачунима општине Љубовија за 2019, 2020. и 2021. годину - прорачун

Просек планираних годишњих издвајања буџета општине Љубовија за капиталне издатке износи **36,76%** у односу на укупно планирани ниво расхода и издатака. Када се посматрају подаци о расходима и издацима буџета јединице локалне самоуправе, са циљем утврђивања њених капацитета за даљи развој, потребно је извршити и анализу планираних издвајања у конкретне сврхе. У практичном смислу, то значи конкретизацију дела средстава намењених за функционисање општине, њених органа и установа, односно разграничења укупних потенцијала за одређена улагања – капитални издаци/пројекти.

Следећа табела, сходно доступним подацима, показује планске величине буџетирања у општини Љубовија и указује на величину расхода за потребе рада/функционисања општине (класа 4), са једне стране, односно планирана издвајања за издатке за набавку нефинансијске имовине (класа 5), са друге стране. Планирани су и расходи за отплату кредита/лизинга (класа 6).

У 2020. години Општина Љубовија је донела Одлуку о дугорочном задуживању задуживање општине Љубовија за финансирање капиталних инвестиционих расхода, и то за реконструкцију локалних путева на територији општине Љубовија, реконструкцију некатегорисаних путева на територији општине Љубовија и унапређење енергетске ефикасности зграде Средње школе „Вук Караџић“ Љубовија. До 31.12.2021. године захваљујући превременој отплати кредита отплаћен је укупан износ кредита, те закључно са стањем на дан 31.12.2021. године општина Љубовија није кредитно задужена.

Што се тиче финансирања основних надлежности општине, у то спадају плате и друге накнаде запосленима, стални трошкови, трошкови путовања, уговорене услуге, текуће поправке и одржавање, материјал, субвенције, трансфери за трошкове школа, социјална

давања и финансирање цивилног сектора. Реализација наведених расхода се врши у складу са законским прописима и другим актима које су донели органи ЈЛС.

Табела 65. Рекапитулација планираних расхода и издатака по њиховој категорији у периоду од 2019 до 2021. у буџету општине Љубовија (у 000 РСД)

Година	Планирани обим расхода (ек. класиф. у класи 4)	Планирани обим расхода (издаци за набавку нефинан. имовине - класа 5)	Планирани обим расхода за набавку финансијске имовине - класа 6	Укупан обим буџ. расхода и издатака	Процент планираних издвајања за капиталне издатке
	a	b	c	d=a+b+c	e=b/d*100
2019	424.957,87	246.700,32	400,00	672.058,19	36,71
2020	417.441,26	278.342,53	41.000,00	736.783,79	37,78
2021	416.395,39	249.735,79	31.753,65	697.884,83	35,78

Извор: Одлуке о завршним рачунима општине Љубовија за 2019, 2020. и 2021. годину – прорачун

SWOT анализа

SWOT анализа представља кључну алатку у дијагнози тренутног стања сектора. Преко анализе интерних и екстерних фактора, врши се идентификација главних снага и слабости, препознају се шансе које се пружају на путу до успеха и препреке остварењу унапред дефинисаних циљева.

Још једна суштински важна улога SWOT анализе јесте мапирање проблема који спутавају одрживи развој општине Љубовија. Анализом проблема идентифкују се негативни аспекти постојећег стања и утврђују односи „узрока и последице“ који постоје међу идентифкованим проблемима. Анализа проблема је најкритичнија фаза планирања, јер се на основу ње спроводе све анализе и доносе одлуке о приоритетима.

Анализа је усмерена ка идентификовању реалних „уских грла“ којима се придаје важност и који се желе превазићи. Јасна анализа проблема, обезбеђује основу на којој се развија скуп релевантних и усмерених циљева, што се врши на крајње једноставан начин, коришћењем метода инверзије, пошто се из негативне конотације преображавају у позитиван одраз.

SWOT анализа је обављена на сесијама у којима су учествовали представници тематских радних група. Анализа је обухватила следеће области:

- Економски развој
- Друштвени развој
- Заштита животне средине и просторно планирање

SWOT анализа за област економски развој

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Добра покривеност и брзина интернета - Природне лепоте, нетакнута природа, културно наслеђе - Рудна богатства 	<ul style="list-style-type: none"> - Нерешени имовинско-правни односи - Стара енергетска инфраструктура - Недостатак туристичке инфраструктуре (недостају центри за информисање, смештајни капацитети, спортски објекти,

<ul style="list-style-type: none"> - Хидропотенцијал - Плодно земљиште - Добри климатски услови - Услови за развој примарне пољопривредне производње и производње здраве хране - Трешњица – станиште белоглавог супа - Канцеларија за ЛЕР - Социјално одговорна привредна друштва - Река Дрина - атрактивна за риболов и др. 	<p>стазе...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Уситњеност пољопривредних поседа - Застарелост пољопривредне механизације - Смањење сточног фонда (броја говеда) - Недостатак адекватне зелене пијаце - Недостатак квалификоване радне снаге (недостаје искуство, вештине и др.) - Неискоришћени хидропотенцијали - Неприступачност локације Трешњица - Недостатак занатских радионица (кројачи, обућари, ковачи и др.) - Недостатак образовних радника занатских делатности; - Недостатак индустријске зоне; - Слабо повезивање предузетника у кластере, задруге, слабо струковно повезивање; - Недовољна едукованост и „електронска писменост“ предузетника; - Слаба сарадња јавног и приватног сектора - Недостатак стаза за такмичарски риболов, незаинтересованост корисника риболовног подручја за порибљавање, одржавање риболовних места на реци Дрини
ШАНСЕ/МОГУЋНОСТИ/ПРИЛИКЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> - Пројекат изградње ППОВ - Изградња брзе саобраћајнице Лозница-Рума - Изградња тунела Прослоп - Изградња тунела Кадињача - Погранично подручје - Програми Министарства за бригу о селу (куповина сеоских кућа за младе брачне парове, обнова воденица-поточара и др.) - Програми прекограничне сарадње (са БиХ, Хрватском и др.) - Заинтересованост предузетника за укључивање у програме прекограничне сарадње (заједнички кластери, наступ на тржиштима ЕУ) - Заинтересованост предузетника за успостављање слободне царинске зоне - Заинтересованост младих за повратак у Љубовији - Међуопштинска и регионална повезаност у функцији развоја туризма - Програми за подршку развоју туризма и 	<ul style="list-style-type: none"> - Затварање рудника Велики Мајдан са 300 запослених - Разуђеност општине - Одлив становништва - Поплавно подручје - Високи транспортни трошкови роба (укључујући сировине, готове производе...) због удаљеност од јефтиних саобраћајница (ауто-пут, железница) - Одлагање комуналног и грађевинског отпада на обалама и у реци Дрини - Рад нелегалних шљункара на реци Дрини - Криволов у периоду мреста већине рибљих врста - Негативан утицај климатских промена - Нестабилна политичка дешавања у Европи - Енергетска криза - Глобална економска криза

<p>укључивање локалне привреде у унапређење туристичке понуде</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тврђава Соко Град - Програми за промоцију предузетништва - Програми преквалификација, доквалификација - Дуално образовање - Програми за развој иновација 	
--	--

SWOT анализа за област друштвени развој

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Мрежа школа - добра покривеност - Школска инфраструктура⁶⁸ - Добра кадровска покривеност (у ОШ, ПУ)⁶⁹ - Добар обухват деце предшколским васпитањем⁷⁰ - Велики број деце старости до 14 година у систему спорта - Велики број спортских манифестација - Добра понуда спортова (велики број спортова) - Добра информисаност⁷¹ - Активности Библиотеке М. Глишић (организовање манифестација, промоција и издавачка делатност) - Успешан рад удружења грађана у области културе и уметности (позоришта, дечији драмски студио, писци) - Велики број деце у културно-уметничком друштву - Реновирана сала биоскопа - Уређен систем финансирања спорта, културе, - Велики број и разноврсност удружења грађана са солидним бројем чланова - ОЦД промовишу општину у земљи и иностранству - Стручни кадрови у социјалној заштити, који познају заједницу - Успостављена сарадња са установама и институцијама (ЦСР – Дом здравља – ЈЛС) 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна енергетска ефикасност у школама у сеоском подручју - Лоши санитарни услови у школама у сеоском подручју - Недостатак сала за спортске активности у школама - Недовољни капацитети ПУ - Недовољан број спортских стручњака и радника - Недовољно развијена спортска инфраструктура - Неусклађеност интерних докумената спортских удружења са законом - Управљање и одржавање спортских терена и објеката⁷⁴ - Мали број деце и младих узраста од 14 до 18 година укључених у спорт - Нема домова културе у МЗ - Недовољни износи средстава за подстицаје развоју културе - Кадровска и техничка опремљеност КУД-а⁷⁵ - Мали број пројекција у биоскопу (недостаје пројектор) - Непрепознатљивост ЈЛС⁷⁶ - Недостатак канцеларијског простора ОЦД - Недовољна износ финансијских средстава⁷⁷ - Недовољна повезаност ОЦД - Незаинтересованост младих - Канцеларија за младе још увек не ради

⁶⁸ Инструкција: Ближе дефинисати у чему је снага/предност

⁶⁹ Инструкција: Сагледати да ли је ово добро дефинисано

⁷⁰ Напомена: Статистички подаци не указују на ово

⁷¹ Инструкција: Навести ко је добро информисан и по ком питању

<ul style="list-style-type: none"> - Успешна реализација пројеката финансираних од стране ЕУ⁷² - Доступност информација преко електронских медија - Добра повезаност са националним и регионалним емитерима - Искуство ЈЛС у укључивању грађана у процесе доношења одлука - Добра сарадња са НВО - План активности⁷³ - Постојање ПТД за јавне објекте 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољан износ финансијских средстава за једнократну социјалну помоћ - Локлане услуге социјалне заштите се не изводе у континуитету (као што је лични пратилац, помоћ у кући) - Деца ромске националности не похађају редовно школу - Мали број локалних медија (и електронских и штампаних) - Није обезбеђена одрживост медија - Недостатак стручног кадра у медијима
ШАНСЕ/МОГУЋНОСТИ/ПРИЛИКЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> - Национална стратешка документа (нпр. Стратегија социјалне заштите, Стратегија запошљавања, Стратегија за младе, Стратегија за децу, Стратегија за старе, Стратегија образовања за одрживи развој, Стратегија образовања одраслих и др.) - Национални и међународни програми подршке - Национални програми подршке неразвијеним општинама - Програми који подстичу међуопштинску, регионалну и прекограничну сарадњу - Програми прекограничне сарадње (са БиХ, Хрватском и др.) - Домски смештај на подручју општине - Калканска стена (погодна за развој планинарства) 	<ul style="list-style-type: none"> - Смањење броја ученика - Одлазак младих - Депопулација - Старење становништва - Недовољно капацитета у домском смештају - Незаинтересованост грађана за укључивање у доношење одлука - Неповерење грађана - Глобална криза и непредвидивост економских кретања (пад животног стандарда, раст цена)

SWOT анализа за област заштита животне средине и просторно планирање

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Богатство природних ресурса - Локални акциони план за биодиверзитет - Локални еколошки акциони план - Покривеност општине планским документима - Незагађена животна средина (вода, ваздух, 	<ul style="list-style-type: none"> - Не постоји мониторинг квалитета ваздуха и земљишта - Непостојање ППОВ и канализационих колектора - Ограничени капацитети јавних предузећа Општине - Неревидирана планска документа⁷⁸

⁷⁴ Инструкција: Прецизније дефинисати слабост

⁷⁵ Инструкција: Прецизније дефинисати слабост

⁷⁶ Инструкција: Прецизније дефинисати слабост

⁷⁷ Инструкција: Прецизније дефинисати слабост – да ли се мисли да оно што ЈЛС издваја?

⁷² Инструкција: Допунити – од стране кога су реализовани (ЦСР и/или ЈЛС и/или ОЦД)

⁷³ Инструкција: Прецизније дефинисати предност.

земљиште). - Заштићено подручје реке Трешњице - Добар водни потенцијал - Постојање ПТД за улице, путеве и јавне објекте	(стратегије, програми, акциони планови) - Локална путна инфраструктура ⁷⁹ - Слаба електроенергетска инфраструктура (нисконапонска мрежа) - Не ради се примарна селекција - Не ради се рециклажа
ШАНСЕ/МОГУЋНОСТИ/ПРИЛИКЕ	ПРЕТЊЕ
- Погранично подручје - Програми прекограничне сарадње (са БиХ, Хрватском и др.) - СРП „Клисуре реке Трешњице“ - Организације цивилног друштва (удружења пчелара, ловочувара, рибочувара, еколошка удружења...) - Израда ПДР Мачков камен - Изградња тунела Прослоп - Изградња тунела Кадињача - Прикључење регионалној депонији „Еко-Тамнава“	- Разуђеност општине - Велика путна мрежа, а мали број становника - Масовна градња у приобалном подручју - Поплавно подручје - Експлоатација минералних сировина ⁸⁰ - Ниска еколошка свест становништва - Централизација нивоа управљања удружења цивилног сектора ⁸¹ - Неконтролисана сеча шума (уништавање шума и локалних путева) - Негативан утицај климатских промена - Енергетска криза - Глобална разилажења око политике климатских промена и стратегија „чистије“ енергетике - Глобална економска криза

Преглед релевантних планских докумената на локалном ниову

Програм развоја туризма општине Љубовија 2021-2025⁸²

У овом Програму дефинисан је стратешки развојни модел који одређује 3 стратешка циља и 5 приоритетних области, који су фокусирани на кључне изазове и тржишне и економске трендове.

Визија:				
Искуство зелене Србије				
Стратешки циљ 1: Развити Љубовију као савремену туристичку дестинацију				
Стратешки циљ 2: Позиционирати Љубовију као туристичку дестинацију на циљним тржиштима				
Стратешки циљ 3: Повећати укупне приходе и број људи који живе од туризма				
Приоритетна	Приоритетна	Приоритетна	Приоритетна	Приоритетна

⁷⁸ Инструкција: Добро би било навести која су то документа која нису ревидирана и која недостају

⁷⁹ Инструкција: Навести који је недостатак/слабост локалне путне инфраструктуре

⁸⁰ Инструкција: Ближе дефинисати шта предствља претњу

⁸¹ Инструкције: Јасније/прецизније дефинисати

⁸² <https://turisticaorganizacijaljubovija.rs/dokumenta/V3.pdf>

област 1: Дефинисање и развој кључних туристичких производа	област 2: Унапређење постојећих и развој нових услуга	област 3: План конкурентности дестинације	област 4: Тржишно позиционирање, кључна тржишта и маркетинг	област 5: Модел управљања туристичком дестинацијом
---	---	---	---	--

У оквиру сваке појединачне приоритетне области, даље се дефинишу конкретне мере/активности које су засноване на реалним могућностима и теже да на ефикасан и прагматичан начин допринесу реализацији дефинисаних циљева.

Оперативни циљеви за Приоритетну област 1:

- Краткорочни (2022): Први туристички производи дестинације развијени и пласирани на тржиште
  - Индикатор: мин. 1 туристички производ је организован и представљен кроз одговарајуће пакете и програме на сајту дестинације и другим релевантним сајтовима (Извор: Туристичка организација општине Љубовија)
- Средњерочни (2024): Љубовија постала препозната дестинација аутентичних искустава
  - Индикатор: сви носећи производи надограђени су новим садржајима и промовисани (Извор: Туристичка организација општине Љубовија)

Мере Приоритетне области 1:

- 1.1. Мапирање и повезивање елемената понуде на нивоу дестинације
- 1.2. Развој и надоградња елемената који недостају, као и прича и искуствених садржаја производа
- 1.3. Оспособљавање кадрова за маркетинг и даљи развој производа

Оперативни циљеви за Приоритетну област 2:

- Краткорочни (2022): Унапређене квалитет и садржај постојећих услуга у сектору туризма
  - Индикатор: Мин. 4 постојеће услуге унапређене (Извор: Туристичка организација општине Љубовија)
- Средњерочни (2024): Раст броја предузетничких иницијатива у туризму
  - Индикатор: Мин. 4 нове предузетничке иницијативе пружају услуге у туризму (Извор: Туристичка организација општине Љубовија)

Мере Приоритетне области 2:

- 2.1. Повећање броја и унапређење квалитета категоризованих смештајних објеката
- 2.2. Подстицање предузетништва у сектору туризма и повезаним секторима
- 2.3. Едукација и умрежавање пружалаца услуга у туризму

Оперативни циљеви за Приоритетну област 3 (Кључни инвестициони пројекти):

- Краткорочни (2022): Кључни пројекти развијени до нивоа спремности за финансирање: 1) Израда пројектно-техничке докуменатације за реконструкцију и пренамену старе школе на брду у завичајни музеј/мултифункционални

културни објекат (Општина Љубовија); 2) Изградња градске плаже на цца. 60 ари; Израда Плана детаљне регулације за мин. 3 насеља уз реку Дрину;

- Индикатор: мин. 3 значајна инфраструктурна пројекта спремна за финансирање (Извор: Општина Љубовија)
- Средњерочни (2024): Успостављена базична јавна туристичка инфраструктура: 1) Изградња кампа; 2) Изградња Планинарског дома на Бобији; 3) Изградња приступних путева ка реци Дрини
  - Индикатори: Реконструисано/уређено мин. 10 км локалних приступних путева до атракција и туристичких локација (Извор: Општина Љубовија); Уређено/изграђено мин. 20 км нових туристичких стаза (Извор: ТО Љубовија); Уређене мин. 3 нове туристичке локације (Извор: ТО Љубовија); Успостављена јединствена сигнализација и систем информисања посетилаца на целој територији дестинације (Извор: ТО Љубовија);
- Средњерочни (2024): Успостављен систем одрживог управљања животном средином: 1) Изградња канализационе мреже у долини реке Дрине и реке Љубовије у дужини од 86 км са припадајућим системом пречишћавања отпадних вода (1 велики и 6 мини пречишћивача) (Министарство грађевине)
  - Индикатори: Унапређено управљање отпадним водама и чврстим комуналним отпадом на територији целе дестинације (Општина Љубовија); Планско уређење и заштита река и планине Бобија.

Мере Приоритетне области 3:

- 3.1. Унапређење јавне комуналне и локалне путне инфраструктуре
- 3.2. Унапређење неопходне туристичке инфраструктуре
- 3.3. Обезбеђивање предуслова за инвестиционе пројекте
- 3.4. Промоција инвестиција и привлачење инвеститора у запуштене туристичке објекте и локације
- 3.5. Одговорно управљање животном средином

Оперативни циљеви за Приоритетну област 4:

- Краткорочни (2022): Развој предуслова за ефикасно тржишно позиционирање дестинације
  - Индикатор: Развијен бренд дестинације, план маркетинга и комуникације (ТО Љубовија)
- Средњерочни (2024): Унапређење препознатљивости дестинације
  - Индикатор: Број посетилаца Интернет страна дестинације (ТО Љубовија)

Мере Приоритетне области 4:

- 4.1. Брендирање и маркетинг Љубовије као дестинације
- 4.2. Унапређење постојећих и развој нових алата и активности промоције и комуникације
- 4.3. Унапређење сарадње са ТОС-ом, агенцијама и другим организацијама које доводе туристе

Оперативни циљеви за Приоритетну област 5:

- Краткорочни (2022): Унапређење капацитета
  - Индикатор: Унапређени кадровски капацитети, интерне процедуре ...
- Средњерочни (2024): Ефикасније управљање дестинацијом
  - Индикатор: Унапређена сарадња и координација између сектора и на различитим нивоима

Мере Приоритетне области 5:

- 5.1. Унапређење капацитета кључних актера за развој и управљање
- 5.2. Унапређење координације и сарадње на локалном, регионалном и националном нивоу
- 5.3. Истраживање и праћење

Локални план управљања отпадом 2013-2023⁸³.

Локални план управљања отпадом представља документ којим се организује процес управљања отпадом на нивоу локалне самоуправе за период од 2013. до 2023. године. Усаглашен је са Стратегијом управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019. године и са Регионалним планом управљања отпадом.

У Локалном плану управљања отпадом утврђени су следећи општи циљеви:

- Смањење количине отпада који се одлаже на депонију, развојем селекције и третмана отпада и поновном употребом,
- Превенција настанка отпада едукацијом становништва у најширем смислу те речи,
- Успостављање система организованог прикупљања отпада на целој територији општине,
- Изградња и опремање сакупљачке станице за оне врсте отпада које се не могу одложити у контејнере за комунални отпад,
- Успоставити систем управљања посебним токовима отпада (отпадним гумама, истрошеним батеријама и акумулаторима, отпадним уљима, отпадним возилима, отпадом од електричних и електронских производа, медицинским и фармацеутским отпадом, грађевинским отпадом и отпадом који садржи азбест, отпадом животињског порекла),
- Повећање процента издвајања отпада који се поново користи и/или рециклира,
- Развој система управљања биоразградивим отпадом,
- Укључивање свих грађана у решавање проблема управљања отпадом (учешће уселекцији).

Као **краткорочни циљеви** – циљеви које је потребно остварити у периоду 2014-2018. године, утврђени су следећи циљеви:

- Развити систем примарне селекције отпада;
- Задржати број становника обухваћених системом сакупања отпада на 100% на

⁸³ <http://www.ljubovija.rs/dokumenta/LPUO.pdf>

градском подручју и обухватити број становника до 50% на сеоском подручју до 2014. године;

- Изградити регионалну санитарну депонију до 2018. године са постројењем за сепарацију рециклабилног отпада и постројењем за биолошки третман отпада;
- Изградити Трансфер станицу до 2017. године;
- Санирати дивља сметлишта на територији општине, која представљају највећи ризик по животну средину;
- Изградити и опремити једну сакупљачку станицу до краја 2015. године, за оне врсте отпада које се не могу одложити у контејнере за комунални отпад,
- Опремити рециклажна острва за амбалажни отпад и батерије,
- Посебно сакупљати зелени отпад и изградити компостану за обраду биоразградивог отпада.

За период 2018-2023. године дефинисани су следећи **циљеви**:

- Јачање професионалних капацитета за управљање опасним отпадом;
- Постићи стопу поновног искоришћења амбалажног отпада (стакло, папир, картон, метал и пластика) на 25% од његове количине;
- Обухватити целокупно подручје општине Љубовија са организованим прикупљањем комуналног отпада.

Стратегија развоја предшколског васпитања и образовања општине Љубовија за период 2021-2025. године

Сврха израде Стратегије развоја предшколског васпитања и образовања општине Љубовија за период 2021-2025. године је дефинисање задатака и приоритетних активности са циљем унапређивање квалитета живота деце предшколског узраста и њихових породица кроз укључивање у систем предшколског васпитања и образовања у периоду од 2021-2025. године на територији општине Љубовија. Полазишта за израду Стратегије су актуелна документа образовне политике у Србији: Стратегија развоја образовања у Србији до 2020. године, Закон о основама система образовања и васпитања, Закон о предшколском васпитању и образовању, Закон о планском систему Републике Србије, Уредба о методологији управљања јавним политикама, Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања Године узлета, Општи коментар 7. о реализацији дечијих права у раном узрасту.

У Стратегији је дефинисана следеће **визија**: „Желимо да сваком детету на територији општине Љубовија обезбедимо здраво и квалитетно одрастање и доступност вртића кроз увођење нових, различитих програма и унапређење постојећих. Имамо визију да спроводимо заједничке активности у партнерским односу са родитељима, децом и релевантим институцијама.“

Утврђени су следећи циљеви – општи и специфични и у оквиру сваког од специфичних циљева мере које доприносе остварењу тих циљева.

Општи циљ: „Унапређивање квалитета живота деце предшколског узраста и њихових породица кроз укључивање у систем предшколског васпитања и образовања у периоду од 2021-2025. године на територији општине Љубовија“.

Специфични циљ 1. Побољшање услова за боравак деце у ПУ у седишту и у издвојеним одељењима

- **Мера 1.1:** Проширење просторног капацитета установе

Специфични циљ 2. Повећање обухвата деце узраста од 1,5 - 5,5 година за 30% (што је око 50 деце наведеног узраста) у периоду од годину дана након проширења капацитета установе

- **Мера 2.1:** Успостављање система прикупљања података о броју деце предшколског узраста на територији општине Љубовија у складу са Законом о заштити података о личности
- **Мера 2.2.** Подстицање родитеља да своју децу укључе у ПВО

Специфични циљ 3. Унапредити квалитет услуга за децу која похађају ПУ

- **Мера 3.1.** Стручно усавршавање запослених у предшколској установи
- **Мера 3.2.** Ангажовање стручних сарадника (логопед, педагог и психолог)

Специфични циљ 4. Обезбедити веће учешће родитеља у раду ПУ и на нивоу заједнице

- **Мера 4.1.** Оснаживање родитеља на нивоу општине за подршку ПВО

Анализа претходног стратешког документа – Стратегије локалног одрживог развоја општине Љубовија за период 2013-2022. године

При изради *Стратегије одрживог развоја општине Љубовија 2013-2022. године* коришћена је методологија креирана је у оквиру пројекта Exchange 2 (2008–2010. године) у циљу методолошке стандардизације процеса стратешког планирања у Србији, а у чијој изради су учествовала најрелевантнија министарства Владе Републике Србије и међународни развојни партнери.

У читавом процесу планирања примењиван је партиципативни приступ, у којем су локални актери, а пре свега представници општине Љубовија и других релевантних институција, узели активно учешће, дајући драгоцене смернице за овај стратешки документ.

На основу приказа тренутног стања по три основна елемента одрживог развоја (1. економски развој, 2. становништво, образовање, квалитет живота и 3. заштита животне средине), као и спроведених анализа, дефинисана је стратегија са својим основним параметрима.

Усвојена је **визија** одрживог развоја општине Љубовија која се дефинише на следећи начин: „Љубовија 2022. године је: Заједница предузетних и активних људи, са модерном и енергетски ефикасном привредом и пољопривредом развијеном на локалним ресурсима и атрактивно место за посетиоце које воле угодан одмор у домаћинској атмосфери; Здрава заједница која брине о угроженима и слабима, у којој сва деца имају приступ образовању у доступним и опремљеним предшколским и школским установама и место које је чува своју светлу традицију и културно наслеђе; Здрава и очувана средина са зеленом Дрином, са рекама и потоцима са питком водом,

са издашним пашњацима и шумама, богатим животским и биљним светом коју надлеће белоглави суп, чувар природе.“

Утврђени су следећи **приоритети**, а у оквиру сваког од њих утврђени су **стратешки циљеви**.

1. Приоритет: Јачање економског развоја кроз подршку руралном развоју, привреди и туризму
  - 1.1. Развој предузетништва и МСП
  - 1.2. Унапређење пољопривредне производње
  - 1.3. Успостављање услова за одрживи развој туризма
2. Приоритет: Стварање модерне локалне управе, ефикасних институција и амбијента за квалитетнији живот грађана
  - 2.1. Унапређење здравствене и социјалне заштите
  - 2.2. Унапређење образовања и културе
3. Приоритет: Подршка унапређењу квалитета животне средине и развој комуналне инфраструктуре
  - 3.1. Заштита и унапређење природних добара и ресурса
  - 3.2. Одрживо управљање отпадом

За сваки од стратешких циљева дефинисани су програми, а у оквиру њих пројекти чија реализација треба да допринесе остварењу постављених стратешких циљева.

У наредној табели дат је преглед планираних пројеката и за сваког од њих коментар који указује да ли је пројекат завршен или не, односно да ли и даље треба наставити са спровођењем или не у наредном планском периоду, 2024-2030. године.

Табела 66. Преглед пројеката који су планирани у Стратегији локалног одрживог развоја општине Љубовија за период 2013-2022. године са коментарима и препорукама које се односе на наредни плански период (2024-2030.)

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
Област: ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ					
1. ПРИОРИТЕТ : Јачање економског развоја кроз подршку руралном развоју, привреди и туризму				Степен приоритета (висок/средњи/низак) <i>Висок</i>	
1.1. Стратешки циљ: Развој предузетништва и МСП					
1.1.1. Програм: Унапређење предузетничке климе					
1.1.1.1	Успостављање система подршке и стимулација за отварање нових предузећа (ослобађање од пореза, такси)	-Регионална привредна комора -Општина Љубовија -ресорно министарство	___ динара -буџет општине -фондови ЕУ	-број новооснованих малих и средњих предузећа	Наставити са активностима
1.1.1.2.	Израда пројектне документације и решавање проблема имовинско-правне природе ради привлачења инвестиција	-Општина Љубовија -ресорна министарства	___ динара -Општина Љубовија -ресорна министарства -донатори	-урађена пројектна документација -решени имовинско правни односи	Наставити са активностима
1.1.1.3.	Подршка едукацији нових и потенцијалних предузетника	-Регионална привредна комора -Општина Љубовија -ресорно министарство -НСЗ	___ динара -Општина Љубовија -ресорно министарство -донатори, конкурси	- број нових предузетника -број нових радних места	Наставити са активностима
1.1.1.4.	Подршка удружењу предузетника	-Регионална привредна комора -Општина Љубовија -локални предузетници (удружење)	___ динара -Општина Љубовија		Наставити са активностима
1.1.1.5.	Формирање и унапређење рада Канцеларије за ЛЕР	-Општина Љубовија -Регионална развојна агенција	/	-Основана КЛЕР	Наставити са активностима
1.1.1.6.	Формирање Привредног савета	-Регионална привредна комора	/	-Формиран Привредни савет	Није формиран

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
		-Општина Љубовија			
1.1.1.7.	Увођење електронског пословања, е-управе и програмског буџетирања	-Привредна комора Србије -Општина Љубовија -Министарство правде и државне управе	_____ динара -Општина Љубовија -Министарство правде и државне управе -донатори	- уведена електронска управа -олакшан приступ информацијама -ефиксаније пословање	Наставити са активностима
1.1.2. Програм: Ефективно коришћење локалних енергетских (поготово обновљивих) ресурса					
1.1.2.1.	Мапирање и израда студије потенцијала за коришћење алтернативних извора енергије	-Општина Љубовија - Инвеститори - Ресорно министарство	10.000.000,00 динара -Буџет општине -Фондови ЕУ -ресорно министарство	Урађене студије потенцијала алтернативних извора енергије, Привлачење потенцијалних инвеститора	Реализовано
1.1.2.2.	Системска подршка коришћењу и искоришћавању водних ресурса (мини - хидроцентралне)	-Општина Љубовија -Електро -привреда Србије -Министарство енергетике	10.000.000,00 динара -Општина Љубовија -Министарство енергетике -фондови ЕУ	Већа искоришћеност обновљивих извора енергије	
1.1.2.3.	Унапређење енергетске ефикасности на локалном нивоу и израда локалног плана енергетске ефикасности	-Општина Љубовија -Електро-привреда Србије -Министарство енергетике	-Општина Љубовија -Министарство енергетике -фондови ЕУ	-урађен локални план -смањена потрошња енергената у јавном и приватном сектору за 20% до 2020. године	Општина има програм унапређења ЕЕ
1.1.3. Програм: Унапређење локалне инфраструктуре					
1.1.3.1.	Ревитализација и унапређење постојеће индустријске зоне	-Општина Љубовија -ЈП Љубовија	_____ динара -буџет Општине -фондови	-коэффици. запослености -обим унутрашњих СДИ по глави становника	Наставити са активностима
1.1.3.2.	Реконструкција електро мреже ради повећања и константног	-Општина Љубовија Електродистрибуција	_____ динара -буџет Општине	-константан напон -мањи губитци	Наставити са активностима

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
	напона	Лозница, РЈ Љубовија -ресорно министарство	-буџет РС -донатори, фондови	електричне енергије	
1.1.3.3.	Унапређење мреже локалних путева	-Општина Љубовија -ЈП „Љубовија“ -ресорна министарства	_____ динара -буџет општине -буџет Републике -фондови ЕУ	-дужина изграђених путева у километрима -олакшан транспорт -повећана безбедност	Наставити са активностима
1.1.4 Програм: Јачање прекограничне сарадње					
1.1.4.1.	Лобирање за „мекшу границу“ и изградња новог моста преко Дрине	-Општина Љубовија -Општина Братунац -ресорна министарства	1.500.000.000,00 дин. -буџет РС -буџет Републике Српске - БиХ -фондови ЕУ	-мекша граница -успостављање услова за теретни саобраћај -отварање нових радних места -увећани приходи општине	Изграђен мост
1.1.4.2.	Успостављање заједничког тима за промоцију економског развоја са општином Братунац	-Општина Љубовија - Општина Братунац	/	-Оформљен тим -Ефикаснија сарадња између општина	Наставити са активностима
1.1.4.3.	Успостављање заједничких догађаја и представљање на сајмовима са „Дринским“ општинама из БиХ	-Општина Љубовија - Општина Братунац -Туристичке организације општина -НВО	/ -Општине -приступни фондови	-број сајмова на којима су заједнички наступиле општине -медијска промоција општина -повећан број манифестација	Наставити са активностима
1.2. Стратешки циљ : Унапређење пољопривредне производње					
1.2.1. Програм: Подршка увођењу нових мера и технологија					
1.2.1.1	Едукација пољопривредних произвођача	-пољопривредни произвођачи -пољопривредне стручне службе -Министарство пољопривреде,	200.000 динара - буџет Општине - Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	-проширена знања пољопривредних произвођача -већи принос и профит произвођача	Наставити са активностима

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
		водопривреде и шумарства -невладине организације (НВО)	-донатори		
1.2.1.2.	Унапређење рада општинског фонда за подршку пољопривреди	-Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства - пољопривредне стручне службе	1.000.000 динара -Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	-повећан број субвенција пољопривредницима	Наставити са активностима
1.2.1.3.	Унапређење генетског и садног материјала	-Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства -произвођачи садног материјала	3.000.000 динара -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства -Општина Љубовија	-Садни материјал без вирусних обољења	Наставити са активностима
1.2.1.4.	Унапређење пољопривредне механизације	-Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства - пољопривредне стручне службе	10.000.000 динара -Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства -донатори	ефикаснија примена пољопривредних мера	Наставити са активностима
1.2.1.5.	Израда Стратегије развоја пољопривреде	-Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства - пољопривредне стручне службе	100.000 динара -буџет Општине - ресорно министарство	-израђена Стратегија развоја пољопривреде за општину Љубовија	Није израђена
1.2.2. Програм: Подршка удрживању, брендирању и заједничком наступу					
1.2.2.1.	Сертификација и брендирање	-Министарство	1.000.000 динара	бољи пласман	Није започето

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
		пољопривреде, водопривреде и шумарства	-Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства -Општина Љубовија	производа на тржишту	
1.2.2.2.	Удруживање пољопривредних произвођача (сточарство, воћарство, рибарство, пчеларство)	-Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства - пољопривредне стручне службе -Фонд за развој пољопривреде општине -пољопривредне задруге	2.000.000 динара -Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства -Фонд за развој пољопривреде општине	повећање пласмана на тржишту боља организација откупа пољопривредних производа	Наставити са активностима
1.2.2.3.	Промоција кроз учешће на пољопривредним сајмовима	-Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства - пољопривредне стручне службе (заводи за пољопривреду, ветеринарске станице) - удружења пољопривредних произвођача	200.000 динара -Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства - пољопривредне стручне службе -донатори	проширење тржишта лакши пласман пољопривредних производа препознавање производа извоз производа	Наставити са активностима
1.2.3. Програм: Изградња неопходне инфраструктуре и система наводњавања за развој локалне пољопривреде					
1.2.3.1.	Изградња и одржавање мреже атарских путева	-Јавно предузеће за путеве -Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	50.000.000 динара -Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	Изграђена инфраструктура за пољопривреду Лакши транспорт пољопривредних производа	Наставити са активностима

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
			-конкурси		
1.2.3.2.	Подршка увођењу система наводњавања	-Јавно комунално предузеће „Стандард“ -Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства -удружења и задруге	10.000.000 динара -Јавно комунално предузеће „Стандард“ -Општина Љубовија -Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства -конкурси	Већи принос пољоприврених производа Већи профит пољопривредних произвођача	Наставити са активностима
1.3. Стратешки циљ : Успостављање услова за одрживи развој туризма					
1.3.1. Програм: Усвојена јасна и транспарентна туристичка политика					
1.3.1.1.	Израда јасног акционог плана развоја туризма по сегментима	-ТО Љубовија	ТО Љубовија	урађен акциони план развоја туризма по сегментима	Израшен програм развоја туризма
1.3.1.2.	Јачање сарадње и координације са другим туристичким организацијама у кластеру Западна Србија у дефинисању заједничког туристичког производа	-ТО Љубовија -Општина Љубовија -ТО општина у Западној Србији - Ресорно министарство	-ТО Љубовија - Општина Љубовија - ресорно министарство - донатори, конкурси	успостављена добра и ефикасна сарадња са другим ТО	Наставити са активностима
1.3.2. Програм: Подршка постојећим институцијама и манифестацијама					
1.3.2.1.	Јачање капацитета туристичке организације	-ТО Љубовија -Општина Љубовија - Ресорно министарство	_____ динара -ТО Љубовија - Општина Љубовија	- технички и кадровски ојачана и унапређена ТО Љубовија	Наставити са активностима
1.3.2.2.	Унапређење Дринске регате у Љубовији	-ТО Љубовија -Општина Љубовија - Ресорно министарство	_____ динара -ТО Љубовија -Општина Љубовија - Ресорно министарство	- унапређена и ојачана медијска кампања у промоцији регате - повећан број посетилаца - увећани приходи	Наставити са активностима

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
				становништва	
1.3.2.3.	Унапређење Гастро фестивала у Љубовији	-ТО Љубовија -Општина Љубовија -Ресорно министарство	_____ динара -ТО Љубовија -Општина Љубовија -Министарство туризма	- већа промоција самог догађаја - повећан број посетилаца	Наставити са активностима
1.3.3. Програм: Изградња туристичке инфраструктуре					
1.3.3.1.	Изградња плажа и уређење обале реке Дрине	-Општина Љубовија -ЈП Љубовија	_____ динара -Општина Љубовија -Ресорно министарство -донатори, конкурси	Уређена плаже и обала реке Дрине	Наставити са активностима
1.3.3.2.	Изградња бициклистичких и планинских стаза	-Општина Љубовија -ЈП Љубовија -ТО Љубовија	_____ динара -Општина Љубовија -Ресорно министарство -донатори, конкурси	Дужина стаза у км	Наставити са активностима
1.3.3.3.	Уређење шеталишта	-Општина Љубовија -ЈП Љубовија -ТО Љубовија	_____ динара -Општина Љубовија -Ресорно министарство -донатори, конкурси	уређено шеталиште	Наставити са активностима
1.3.3.4.	Обележавање туристичких локалитета – туристичка сигнализација	-ЈП Љубовија -ТО Љубовија	5.000.000,00 динара -Општина Љубовија -Ресорно министарство	обележени туристички локалитети на територији општине	Наставити са активностима
1.3.3.6.	Изградња канализационе инфраструктуре у оквиру туристичких локација	-Општина Љубовија -ЈП Љубовија -ТО Љубовија	70.000.000,00 динара -Општина Љубовија -Ресорно министарство -донатори, конкурси	-израђена канализациона мрежа -број корисника -количина отпадних вода у м ³	Наставити са активностима
1.3.3.7.	Изградња водоводне инфраструктуре у оквиру туристичких локација	-Општина Љубовија -ЈП Љубовија -ТО Љубовија	15.000.000,00 динара -Општина Љубовија -Ресорно министарство -донатори -конкурси	-израђена водоводна мрежа -број корисника	Наставити са активностима

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
1.3.3.8.	Побољшање електрификације туристичких локација	-Општина Љубовија -ТО Љубовија	5.000.000,00динара -Општина Љубовија - Ресорна министарства - донатори, конкурси	-број корисника	Наставити са активностима
Област: ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ					
2. ПРИОРИТЕТ: Стварање модерне локалне управе, ефикасних институција и амбијента за квалитетнији живот грађана				Степен приоритета (<i>висок/средњи/низак</i>):висок	
2.1. Стратешки циљ : Унапређење здравствене и социјалне заштите					
2.1.1. Програм: Јачање социјалне инклузије у локалној заједници					
2.1.1.1.	Израда социјалне карте	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа	150.000 динара -буџет Општине	-урађена социјална карта	Треба урадити
2.1.1.2.	Социјално предузетништво	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа	_____ динара -буџет Општине -донатори		Наставити са активностима
2.1.1.3.	Спровођење стратегије за расељена и избегла лица	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа	-унапређен положај расељених и избеглих лица -број отворених радних места за наведена лица -број решених стамбених питања	Наставити са активностима
2.1.1.4.	Увођење on-line школе за децу са сметњама у развоју	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа - ресорно министарство	_____ динара -ЦСР Љубовија -Локална самоуправа -основна школа -ресорно министарство	-уведена on-line школа -број корисника	Нема
2.1.1.5.	Унапређење квалитета живота Рома и других социјално угрожених категорија	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа - Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	_____ динара -Локална самоуправа - ресорно министарство	-унапређен положај Рома и других социјално угрожених категорија -број решених	Наставити са активностима

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
				стамбених питања и побољшаних услова становања	
2.1.2. Програм: Унапређење услуга социјалне заштите					
2.1.2.1.	Одрживост и проширење услуге „Геронто домаћице“	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа - Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	_____ динара -Локална самоуправа - ресорно министарство -донатори, конкурси	- наставак услуге -број корисника услуге	Наставити са активностима
2.1.2.2.	Одрживост и унапређење услуге Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа - Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	_____ динара - Локална самоуправа - Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	-наставак услуге -број корисника услуге	Наставити са активностима
2.1.2.3.	Акција „медицинско село“	-Локална самоуправа - Дом здравља Љубовија - Министарство здравља -Министарство рада, запошљавања и социјалне заштите	10.000.000,00 динара -буџет општине -буџет републике -донатори	-број корисника услуге -број посета -унапређена здравствена заштита	Није заживело
2.1.3. Програм: Унапређење здравствених услуга					
2.1.3.1.	Модернизација опреме у примарној заштити	-Дом здравља Љубовија -Општина Љубовија -Министарство здравља	_____ динара -Министарство здравља -буџет Општине -Дом здравља Љубовија -донатори, конкурси	- модернизована опрема - ефикасније пружање здравствених услуга - задовољство особља и пацијената	Наставити са активностима
2.1.3.2.	Акције превенције болести зависности	-Дом здравља Љубовија -Општина Љубовија -Министарство здравља	100.000 динара годишње -Дом здравља Љубовија -Општина Љубовија -Министарство здравља	- усвојена и проширена знања о болестима зависности - смањен број зависника	Наставити са активностима
2.1.4. Програм: Унапређење услуга и услова живота корисника Установе за одрасле и старије „Љубовија“					

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
2.1.4.1.	Помоћ у кући за старе и особе са инвалидитетом	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	14.658.000 динара -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	- број старачких домаћинстава и особа са инвалидитетом којима се пружа помоћ - доступност здравствених услуга у сеоским подручјима	Наставити са активностима
2.1.4.2.	Завршетак грађевинских радова на другом спрату зграде Установе за одрасле и старије „Љубовија“	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	5.800.000 динара -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	- проширење капацитета Установе са постојећих 30 места на 50, у циљу реализације уредбе Владе о мрежи установа социјалне заштите -повећан број запослених у Установи	Завршено
2.1.4.3.	Адаптација и опремање другог спрата Установе за одрасле и старије „Љубовија“	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	2.320.000 динара -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	- адаптиран и опремљен простор у циљу привођења истог намени	Завршено
2.1.4.4.	Изградња лифта до другог спрата Установе за одрасле и старе „Љубовија“	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	4.060.000 динара -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	-изграђен лифт за слабо покретне старије кориснике и велики број непокретних корисника	Завршено
2.1.4.5.	Уређење дворишног простора Установе за одрасле и старије „Љубовија“ и изградња летњиковца за исто	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	1.740.000 динара -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	- уређен дворишни простор Установе - задовољена потреба корисника за боравком у природи	Завршено
2.1.4.6.	Постављање и одржавање видео надзора у Установи за	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа	812.000 динара -Локална самоуправа	-обезбеђено праћење кретања корисника у	Завршено

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
	одрасле и старије „Љубовија“	-Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	-Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	циљу заштите безбедности и превенције инцидентних ситуација	
2.1.4.7.	Унапређење квалитета радне терапије корисника	-ЦСР Љубовија -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	_____ динара -Локална самоуправа -Министарство рада, запошљавања и социјалне политике	-побољшан квалитет радне терапије корисника и разноврсности облика радног ангажовања	Наставити са активностима
2.2. Стратешки циљ : Унапређење образовања и културе					
2.2.1. Програм: Повећање образовне структуре и доступније образовање					
2.2.1.1.	Опремање школа савременим средствима	- Општина Љубовија - Министарство просвете, науке и технолошког развоја - Основна и средња школа Љубовија	_____ динара - Општина Љубовија - Министарство просвете, науке и технолошког развоја - Основна и средња школа Љубовија - донатори, конкурси	- број рачунара и рачунарске опреме по ученику - број савремених учила	Наставити са активностима
2.2.1.2.	Обезбеђење превоза за ученике из удаљених села	-Општина Љубовија	_____ динара -Општина Љубовија -донатори, конкурси	- обезбеђен превоз за ученике -смањен број ђака пешака због обезбеђеног превоза	Наставити са активностима
2.2.1.3.	Стипендирање даровитих ученика	-Општина Љубовија	_____ динара -Општина Љубовија -донатори, конкурси	-обезбеђене стипендије за најбоље ученике и студенте -број исплаћених стипендија	Наставити са активностима
2.2.1.4.	Реконструкција физкултурне сале у Средњој школи „Вук Караџић“	-Општина Љубовија -Министарство просвете -Министарство омладине	4.500.000,00 динара -буџет општине	-адаптирана и реконструисана сала -број корисника	Завршено

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
		и спорта	-буџет Републике -донатори	-побољшани услови рада	
2.2.1.5.	Реконструкција санитарних објеката по школама на терену	-Општина Љубовија - Основна школа -Министарство просвете	3.490.000,00 динара -буџет општине -буџет Републике -донатори	-број реконструисаних санитарних објеката у школама - побољшани услови образовања у школама на терену	Наставити са активностима
2.2.1.6.	Реконструкција и адаптација објекта ПУ „Полетарац“ и набавка неопходне опреме	- Општина Љубовија - ПУ „Полетарац“	_____ динара -буџет општине -буџет Републике -донатори	- реконструисан и адаптиран објекат - број корисника - побољшани услови рада и боравка деце у вртићу	Две фазе завршене, остала трећа фаза – доградња.
2.2.2. Програма: Промоција здравог и квалитетног живота					
2.2.2.1.	Промоција школе без насиља	-Основна школа „Петар Враголић“ Љубовија -Средња школа „Вук Караџић“ Љубовија -Центар за социјални рад „Љубовија“ -Општина Љубовија -НВО	100.000,00 динара годишње -буџет општине -донатори -НВО	-знатно умањена малолетничка деликвенција -број предавања на тему насиља -одговорно вођење евиденције од стране запослених о учесталости и врстама насиља у току године -обављање разговора и отворени досијеи	Наставити са активностима
2.2.2.2.	Увођење ђачких парламената	-Основна школа „Петар Враголић“ Љубовија -Средња школа „Вук Караџић“ Љубовија	/ -Основна школа -Средња школа	-увођење ђачких парламената -број активности	Наставити са активностима
2.2.2.3.	Увођење здравих јеловника у	-Општина Љубовија	/	-број корисника услуга	Тренутно се

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
	вртић	-ПУ „Полетарац“ Љубовија	-чланарине корисника услуга		пројектом ЕУ финансира увођење здравих јеловника
2.2.3. Програм: Унапређење културне понуде и заштита културног наслеђа и идентитета					
2.2.3.1.	Оснивање локалног аматерског позоришта и адаптација позоришне сале и сцене	Библиотека / Општина Љубовија / НВО / Министарство културе и информисања Србије	6.500.000,00 РСД Општина / НВО / Министарство културе	-Развој позоришне - број глумаца аматера - основана школа глуме за децу - адаптирана биоскопска сала и опремљена сцена	Завршено
2.2.3.2.	Реконструкција старе школе и отварање Музеја Азбуковице	Општина Љубовија / НВО / Библиотека / Министарство културе и информисања Србије / Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе Србије	25.000.000,00 РСД Министарство регионалног развоја / Министарство културе / НВО / Општина	-реконструисана зграда старе школе - основан и отворен музеј - број посета	Набављена пројектно-техничка документација
2.2.3.3.	Прикупљање завичајне збирке и отварање сталне поставке	Библиотека / Основна школа	2.000.000,00 РСД Библиотека / Општина /	-преузете етнографске збирке из сеоских основних школа ради чувања и доступности јавности -уређене просторије за завичајну збирку -број корисника	Наставити са активностима
2.2.3.4.	Отварање дечијег одељења библиотеке	Библиотека / Министарство културе и информисања Србије	750.000,00 РСД Министарство културе / Општина Љубовија / Библиотека	-већи број читалаца међу најмлађима -број креативних радионица	Завршено
2.2.3.5.	Унапређење система грејања	Општина Љубовија /	_____	-боље грејање	Завршено

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
	Библиотеке „Милован Глишић“	Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе / НВО	Министарство регионалног развоја / Општина Љубовија / НВО	просторија библиотеке и бољи услови за адекватно чување књижног фонда	
2.2.3.6.	Фестивал омладинских позоришта Србије	Библиотека / Општина Љубовија / Министарство културе и информисања Србије	1.000.000 РСД годишње Библиотека / Општина / Министарство културе	-унапређена Школа глуме за ученике основних и средњих школа -развој позоришног аматеризма код деце и младих, -развијање позоришне културе код њихових вршњака и грађана Љубовије	Наставити са активностима – позориште формирано , потребно покренути фестивал.
2.2.3.7.	Заштита и брига о споменицима културе	-Општина Љубовија - Министарство културе и информисања Србије -Библиотека	200.000 динара годишње Библиотека / Општина / Министарство културе	-развијена свест о потреби очувања споменика културе код локалног становништва - очувани споменици културе	Наставити са активностима
Област: ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ					
3. ПРИОРИТЕТ : Подршка унапређењу квалитета животне средине и развој комуналне инфраструктуре				Степен приоритета (висок/средњи/ниски)Висок	
3.1. Стратешки циљ : Заштита и унапређење природних добара и ресурса					
3.1.1. Програм: Заштита биљног и животињског света и унапређење његовог стања и бројности					
3.1.1.1.	Повећање земљишта под шумом и унапређење квалитета шума	-Општина Љубовија - ресорно министарство -локално становништво -НВО	10.000.000,00 динара -шумско газдинство -буџет општине -фондови ЕУ	-површина шумског земљишта -побољшан квалитет шума -здравија животна	Није започето

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
				средина	
3.1.1.2.	Регионална акција за заштиту реке Дрине	-Општине у сливу реке Дрине -Ресорно Министарство -НВО -Локално становништво	_____ динара -донатори -буџет Републике -буџет општина	- потписан споразум -број организованих акција	Наставити са активностима
3.1.1.3.	Израда Локалног акционог плана за заштиту биодиверзитета (ЛВАР)	-Европски центар за заштиту природе (ЕCNC) -Регионални центар за заштиту животне средине (REC) -Општина Љубовија	2.500.000 динара -Европски центар за заштиту природе (ЕCNC) -Регионални центар за заштиту животне средине (REC) -Општина Љубовија	-урађен Локални акциони план за заштиту биодиверзитета (ЛВАР)	Урађен
3.1.2. Програм: Изградња и унапређење система отпадних вода					
3.1.2.1.	Изградња канализационе мреже	-Општина Љубовија -ЈКП „Стандард“ Љубовија -ресорно министарство	_____ динара - Општина Љубовија - ЈКП „Стандард“ - ресорно министарство - донатори - фондови ЕУ	- израђена канализациона мрежа - број корисника - количина отпадних вода у м ³	Наставити са активностима
3.1.2.2.	Изградња система за пречишћавање отпадних вода (ППОВ)	-Општина Љубовија -ЈКП „Стандард“ Љубовија -ресорно министарство	220.000.000 динара - буџет Републике - буџет Општине - Фондови ЕУ - донатори	- израђено ППОВ - количина отпадних вода у м ³ - број корисника	У току пројектовање кроз пројекат „Чиста Србија“ који финансира Влада РС и Влада НР Кина
3.1.3. Програм: Унапређење система водоснабдевања					
3.1.3.1.	Израда елабората о процени стања дистрибутивне мреже постојећег водоводног система Љубовија	-ЈКП „Стандард“ Љубовија	_____ динара -ЈКП „Стандард“ -донатори	-урађен елаборат	Урађено
3.1.3.2.	Израда Генералног пројекта и	-ЈКП „Стандард“	2.000.000 динара	- урађен Генерални	Наставити са

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
	Претходне студије оправданости водоснабдевања сеоских насеља општине Љубовија ради укључивања у општински водоводни систем	Љубовија	- буџет Општине - ЈКП „Стандард“ - донатори	пројекат и Претходна студија оправданости	активностима
3.1.3.3.	Едукација становништва и школске деце о рационализацији потрошње воде	-Општина Љубовија -ЈКП „Стандард“ Љубовија - НВО - локални медији	_____ -Општина Љубовија - ЈКП „Стандард“ - донатори	- развијена свест о неопходности потрошње воде - смањена потрошња воде становништва и привреде	Наставити са активностима
3.1.3.4.	Израда програма јавне здравствене контроле водоснабдевања из локалних сеоских и индивидуалних система општине Љубовија	-Општина Љубовија - Министарство здравља - Институт за јавно здравље Србије, јединица Шабац	1.500.000 динара - буџет Општине - буџет Републике - донатори	-успостављен систем физичко-хемијске и микробиолошке контроле воде	Наставити са активностима
3.1.3.5.	Иницирање процеса решавања титулара над објектима јавног водоснабдевања и локалних сеоских објеката који не припадају општинском водоводном систему	-Општина Љубовија -ЈКП „Стандард“ Љубовија	/ -Општина Љубовија -ЈКП „Стандард“ Љубовија	- решени имовинско-правни односи над датим објектима	Наставити са активностима
3.1.3.6.	Унапређење постојеће и наставак изградње водоводне мреже	-Општина Љубовија -ЈКП „Стандард“ Љубовија	_____ динара - буџет Општине - буџет Републике - донатори	- израђена водоводна мрежа - број корисника	Наставити са активностима
3.2. Стратешки циљ : Одрживо управљање отпадом					
3.2.1. Програм: Прикупљање и депоновање отпада					
3.2.1.1.	Санација постојећих сметлишта	-Општина Љубовија -ЈКП „Стандард“ Љубовија -ресорно министарство	15.000.000 динара - Општина Љубовија -ЈКП „Стандард“ Љубовија	-санирана сметлишта	Наставити са активностима

Број	Пројекат	Партнери	Износ и извор финансирања	Индикатори	Коментар и препоруке
			- ресорно министарство - фондови, донатори		
3.2.1.2.	Изградња трансфер станице у оквиру регионалне депоније	- Општина Љубовија - ЈКП „Стандард“ Љубовија - ресорно министарство	- Општина Љубовија - ЈКП „Стандард“ - ресорно министарство - донатори - фондови ЕУ	- израђена трансфер станица - количина отпада у тонама	Ништа није рађено
3.2.1.3.	Израда Локалног акционог плана за управљање отпадом	- Општина Љубовија - ЈКП „Стандард“ Љубовија	/ - Општина Љубовија	- урађен Локални акциони план за управљање отпадом	У сарадњи са ЦИП-ом одрадиће се План након што се определе финансијска средства од стране општине
3.2.1.4.	Набавка камиона смећара за побољшање и проширење услуге транспорта отпада	- Општина Љубовија - ЈКП „Стандард“ Љубовија	10.000.000 динара - ЈКП „Стандард“ - буџет Општине - донатори, конкурси	- набављен камион смећар - количина транспортованог отпада у тонама - задовољство становништва	Набављен
3.2.2. Програм: Еколошко едуковање становника					
3.2.2.1.	Едукација становништва о значају управљања отпадом и рециклажи	- Општина Љубовија - ресорно министарство - ЈКП „Стандард“ Љубовија	50.000 динара годишње - буџет Општине - буџет Републике - донатори	- развијена свест о правилном одлагању отпада - смањен број дивљих депонија	Наставити са активностима

Извор: Општина Љубовија, јануар 2023. године

Табела 67.Преглед приоритетних пројеката, планираних по буџету општине

Р.бр.	Назив пројекта	Тип пројекта (економски развој,...)	Веза са Акционим планом	Година почетка финанс. пројекта	Планир. рок завршетка	Укупни буџет пројекта (000 РСД)	Досадашњи трошкови (000 РСД)	ЗАВРШЕНО (ДА/НЕ)
1.	Реконструкција улице С.Чупића – В.Мишића – дела улице 7.јула са уређењем и реконструкцијом градског парка	Путна инфраструктура	Програм 1.1.3. Унапређење локалне инфраструктуре Пројекат 1.1.3.3. Унапређење мреже локалних путева	2013.	2014.	85.000,00	/	ДА
2.	Изградња магистралног ценовода за снабдевање водом насељених места низводно од Љубовије (Лоњин – Узовница – Селанац – Црнча)	Водоводна мрежа	Програм 3.1.3. Унапређење система водоснабдевања Пројекат 3.1.3.6. Унапређење постојеће и наставак изградње водоводне мреже	2011.	2014.	104.000,00	40.000,00	ДА
3.	Изградња пута од државног пута 144 другог реда до В.Мајдана	Путна инфраструктура	Програм 1.1.3. Унапређење локалне инфраструктуре Пројекат 1.1.3.3. Унапређење мреже локалних путева	2013.	2015.	67.000,00	/	ДА
4.	Изградња пута Жичара – Торничко Приседо – Разбојиште – Кошље брдо	Путна инфраструктура	Програм 1.1.3. Унапређење локалне инфраструктуре Пројекат 1.1.3.3. Унапређење мреже локалних путева	До 2011. реализовано 43.000.000,00 динара	2015.	224.000,00	49.000,00	ДА
5.	Главни одводни колектор од Љубовије до локације постојења за пречишћавање отпадних вода града	Комунална инфраструктура	Програм 3.1.2. Изградња и унапређење система отпадних вода Пројекат 3.1.2.1. Изградња канализационе	2011.	2014.	73.000,00	9.600,00	ДА

Р.бр.	Назив пројекта	Тип пројекта (економски развој,...)	Вежа са Акционим планом	Година почетка финанс. пројекта	Планир. рок завршетка	Укупни буџет пројекта (000 РСД)	Досадашњи трошкови (000 РСД)	ЗАВРШЕНО (ДА/НЕ)
	Љубовије са пратећим насељима		мреже					
6.	Пројекат снабдевања водом Алин Грм у МЗ Доња Љубовија	Водоводна мрежа	Програм 3.1.3. Унапређење система водоснабдевања Пројекат 3.1.3.6. Унапређење постојеће и наставак изградње водоводне мреже	2013.	2014.	28.000,00	/	ДА
7.	Изградња пута Узовница - Виногради	Путна инфраструктура	Програм 1.1.3. Унапређење локалне инфраструктуре Пројекат 1.1.3.3. Унапређење мреже локалних путева	2014.	2016.	45.000,00	/	ДА
8.	Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ)	Комунална инфраструктура	Програм 3.1.2. Изградња и унапређење система отпадних вода Пројекат 3.1.2.2. Изградња система за пречишћавање отпадних вода	2015.	2018.	220.000,00	/	НИЈЕ
9.	Изградња ценовода за снабдевање водом насеља Врхпоље – Дрлаче – Горња Трешњица	Водоводна мрежа	Програм 3.1.3. Унапређење система водоснабдевања Пројекат 3.1.3.6. Унапређење постојеће и наставак изградње водоводне мреже	2014.	2015.	20.000,00	/	ДА
10.	Изградња одводног колектора отпадних вода од Врхпоља до	Комунална инфраструктура	Програм 3.1.2. Изградња и унапређење система отпадних вода	2015.	2016.	95.000,00	/	НИЈЕ

Р.бр.	Назив пројекта	Тип пројекта (економски развој,...)	Веза са Акционим планом	Година почетка финанс. пројекта	Планир. рок завршетка	Укупни буџет пројекта (000 РСД)	Досадашњи трошкови (000 РСД)	ЗАВРШЕНО (ДА/НЕ)
	Кашица (градско насеље Љубовија)		Пројекат 3.1.2.1. Изградња канализационе мреже					
11.	Изградња саобраћајница, стаза и трга на градском гробљу Љубовија	Путна инфраструктура	Програм 1.1.3. Унапређење локалне инфраструктуре Пројекат 1.1.3.3. Унапређење мреже локалних путева	2013.	2014.	14.000,00	/	ДА
12.	Изградња моста преко реке Дрине између Републике Србије и Републике Српске, на релацији Љубовија - Братунац	Путна инфраструктура	Програм 1.1.4. Јачање прекограничне сарадње Пројекат 1.1.4.1. Лобирање за „мекшу“ границу и изградња новог моста преко Дрине	2012.	2014.	1.060.000,00	50.000,00	ДА
13.	Реконструкција деонице пута бр.144, државног пута II реда Љубовија-Мали Зворник	Путна инфраструктура	Програм 1.1.3. Унапређење локалне инфраструктуре Пројекат 1.1.3.3. Унапређење мреже локалних путева	2014.	2018.	350.000,00	/	ДА
14.	Изградња пута Р-127, Љубовија-Мачков камен-Крупањ, деоница Ракићи - Рамићи	Путна инфраструктура	Програм 1.1.3. Унапређење локалне инфраструктуре Пројекат 1.1.3.3. Унапређење мреже локалних путева	2014.	2018.	250.000,00	/	ДА
15.	Реконструкција пута Р-113, деоница Љубовија -Осечина	Путна инфраструктура	Програм 1.1.3. Унапређење локалне инфраструктуре Пројекат 1.1.3.3. Унапређење мреже локалних путева	2014.	2018.	200.000,00	/	ДЕЛИМИЧНО

Извор: Општина Љубовија, јануар 2023. године

ПРИЛОГ 3: Извештај о спроведеном консултативном процесу у процесу израде Плана развоја општине Љубовија 2024-2030.

Закон о планском систему прописује да се у процесу управљања системом јавних политика као и приликом израде и спровођења планских докумената поштују начела управљања системом јавних политика. У овом контексту мора се нагласити да се Општина Љубовија, поштујући правне одредбе ЗоПС кроз читав плански процес руководила овим начелима, где посебно место заузима начело јавности и партнерства. Под овим се подразумева да се јавне политике утврђују у оквиру транспарентног и консултативног процеса, односно да се током израде и спровођења планских докумената, као и анализе ефеката и вредновања учинака јавних политика, спроводи транспарентан процес консултација са свим заинтересованим странама и циљним групама, укључујући и удружења и друге организације цивилног друштва и др., водећи рачуна да се омогући остваривање појединачних правних и других интереса свих заинтересованих страна и циљних група, уз истовремену заштиту јавног интереса.¹

Пример добре праксе који је следила и локална власт општине Љубовија, односила се на укључивање ширег круга заинтересованих актера у процес планирања кроз формирање **партнерског форума**, као веома корисног консултативног инструмента и механизма за успостављање чвршћих веза и партнерских односа између донисилаца одлука са једне стране и представника локалне заједнице, цивилног друштва и приватног сектора са друге стране.

Током израде Плана развоја, кроз све фазе процеса, континуирано су се спроводиле консултације са представницима свих циљних група и осталих заинтересованих страна кроз:

- Партнерски форум заинтересованих страна
- Информисање путем медија
- Комуникацију путем званичне интернет презентације општине Љубовија
- Прикупљање писаних коментара, предлога и сугестија.

Непосредно пре усвајања Плана развоја спроведена је јавна расправа која има за сврху упознавање целокупне јавности са предлогом текста и прикупљања предлога и сугестија за унапређење садржине планског документа.

Током израде Плана развоја, као и приликом дефинисања свих даљих корака који ће се спроводити у предстојећем планском периоду у сврху достизања предвиђених жељених стања, поштована су и остала начела која прописује ЗоПС: начело једнакости и недискриминације, начело координације и сарадње, начело економичности, начело финансијске одрживости, начело реалистичности, начело релевантности и поузданости...Посебно треба напоменути да се општина Љубовија приликом израде овог документа, придржавала начела интегралности и одрживог раста и развоја, које подразумева да се приликом израде и спровођења планских докумената узимају у обзир захтеви заштите животне средине, борбе против климатских промена, ублажавања ефеката климатских промена и прилагођавања климатским променама, спречавања прекомерног коришћења природних ресурса, повећања енергетске ефикасности и искоришћавања обновљивих извора енергије и смањења емисија гасова са ефектом „стаклене баште“.

¹ Закон о планском систему („Службени гласник РС“, бр. 30/2018 од 20.04.2018.)

Водећи се начелима транспарентности, отворености и инклузивности процеса израде Плана развоја општине Љубовија, као и одредбама Закона о планском систему² и Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика, Општина Љубовија је спровела консултативни процес одржавањем седамрадионица у Љубовији у процесу израде Плана развоја за период 2024-2030. године.

Консултативни процес, као и друге активности на изради Плана развоја су одржане у оквиру пројекта “Подршка унапређењу управљања и економског планирања локалног развоја у циљу убрзања спровођења циљева одрживог развоја у Републици Србији” којим спроводи Канцеларија Програма Уједињених нација за развој у Србији, уз финансијску помоћ Републике Словачке

Учесници консултација:

- Координациони тим за израду Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године
- Именовани чланови тематских радних група: (1) економски развој, (2) друштвени развој и (3) заштита животне средине и просторно планирање
- Партнерски форум
- Ангажовани консултант
- Представници Канцеларије Програма Уједињених нација за развој у Србији

У наставку је дат појединачни приказ основних карактеристика и најзначајнијих резултата примењених консултација путем одржаних тематских радионица.

Радионица 1:	Припрема SWOT анализе
Место консултација:	одржавања Љубовија, зграда Општине
Датум консултација:	одржавања 26. јануар 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Анализа и припрема прегледа и оцене постојећег стања
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	3
Број учесника обухваћен методом:	35
Сврха фокус група:	Израда SWOT анализе
Резултати одржавања фокус група:	
Присутним члановима тематских радних група представљен је процес припреме	

²„Службени гласник РС“, број 30/18

плана развоја, а потом и сврха и методологија израде SWOT анализе. Идентификовани су унутрашњи чиниоци (снаге и слабости) и спољни чиниоци (шансе/могућности и претње) – урађен први предлог SWOT матрица за три области: (1) економски развој, 2) друштвени развој, 3) заштита животне средине, урбанизам, просторно планирање и грађевинарство. Тематска радионица испунила је своју предвиђену форму и успешно је реализована.

Члановима тематских радних група и другим заинтересованим странама путем електронске поште достављен је радни материјал „Анализа стања општине Љубовија са SWOT анализом“ и до 03. фебруара 2023. године прикупљани су њихови коментари, предлози измена, допуна и сл.

Радионица 2:	Консултативни састанак партнерског форума
Место одржавања консултација:	Љубовија, зграда Општине
Датум одржавања консултација:	24. фебруар 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Анализа и припрема прегледа и оцене постојећег стања
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	1
Број учесника обухваћен методом:	33
Сврха фокус група:	Консултације у погледу првог нацрта прегледа и анализе постојећег стања
<p>Резултати одржавања фокус група:</p> <p>Учесницима партнерског форума представљени су: 1) процес израде плана развоја ЈЛС; и 2) први нацрт прегледа и анализе постојећег стања</p> <p>Организована је дискусија о првом нацрту прегледа и анализе и прибављене допунске информације и коментара од учесника партнерског форума.</p> <p>Направљене су допуне/измене SWOT анализе, и то:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ У делу SWOT анализе за област економски развој: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Додато: „Смањење сточног фонда (броја говеда)“ као слабост; ▪ Додато: „Тврђава Соко Град“ као шанса; ▪ Додато: „Међуопштинска и регионална повезаност у функцији развоја туризма“ као шанса; ▪ Додато: „Затварање рудника Велики Мајдан са 300 запослених“ као претња; ▪ Избрисано: „Нагли пораст неlegalно саграђених приватних објеката поред саме обале и наместима зариболов“ – што је било дефинисано као претња. ○ У делу SWOT анализе за област друштвени развој: 	

- Уместо наведене слабости: „Домови културе у МЗ“, унето: „Нема домова културе у МЗ“;
- Уместо наведене слабости: „Одрживост медија“, унето: „Није обезбеђена одрживост медија“.
- Додато: „Постојање ПТД за јавне објекте“ као снага;
- Додато: „Калканска стена (погодна за развој планинарства)“ као шанса.
- У делу SWOT анализе за област заштите животне средине и просторно планирање:
  - Додато: „Постојање ПТД за путеве, улице, јавне објекте“ као снага;
  - Додато: „Велика путна мрежа, а мали број становника“ као претња.

Учесницима партнерског форума, као и свим другим заинтересованим странама у општини Љубовија путем електронске поште достављен је допуњен документ „Анализа стања општине Љубовија са SWOT анализом“ и до 03. марта 2023. године прикупљани су њихови коментари, предлози измена, допуна и сл.

Радионица 3:	Израда стабла проблема и формулисање визије
Место одржавања консултација:	Љубовија, зграда Општине
Датум одржавања консултација:	10. март 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Дефинисање визије, односно жељеног стања
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	3
Број учесника обухваћен методом:	31
Сврха фокус група:	Идентификовање кључних проблема и анализа проблема коришћењем технике „стабло проблема“ Формулисање предлога нацрта визије
Резултати одржавања фокус група:	
Присутни чланови тематских радних група идентификовали су следеће кључне проблеме: <ul style="list-style-type: none"> ○ Угрожени водотокови (није решено управљање отпадним водама) ○ Капацитети у спорту не одговарају потребама грађана ○ Недовољно развијена пољопривреда (недовољни приходи пољопривредних газдинстава) ○ Затварање рудника Велики Мајдан ○ Велики губици у систему водоснабдевања 	

- Систем управљања отпадом није заокружен
- Недостатак нових инвестиција
- Лош квалитет живота на селу
- Велики број људи у стању социјалне потребе које нису адекватно задовољене
- Недовољна посета културним садржајима
- Гашење сеоских школа
- Неравномерно доступна здравствена заштита
- Недефинисан туристички производ
- Недовољан обухват деце ПВО
- Отежано управљање у ванредним ситуацијама

За сваки од идентификованих проблема (изузев за „Отежано управљање у ванредним ситуацијама“) развијено је „стабло проблема“ – идентификоване су узрочно-последичне везе.

Дефинисан је први предлог изјаве о визији општине Љубовија у 2030. години.

Тематска радионица испунила је своју предвиђену форму и успешно је реализована.

Члановима тематских радних група, као и другим заинтересованим странама путем електронске поште достављен је предлог визије, односно жељеног стања општине Љубовија у 2030. години и до 19. марта 2023. године прикупљани су њихови коментари, предлози измена, допуна и сл.

Радионица 4:	Развој логике интервенције – формулисање приоритетних циљева и индикација могућих мера
Место одржавања консултација:	Љубовија, зграда Општине
Датум одржавања консултација:	23. март 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Дефинисање приоритетних циљева
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	1
Број учесника обухваћен методом:	27
Сврха фокус група:	Формулисање приоритетних циљева и идентификовање могућих мера
Резултати одржавања фокус група:	
Присутни чланови тематских радних група утврдили су следећеразвојне правце:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Економски развој ○ Урбани развој и заштита животне средине ○ Друштвени развој 	

○ Добра управа

У оквиру сваког од ових развојних праваца дефинисани су предлози приоритетних циљева, и то:

- Економски развој:
  - Успоставити повољно пословно окружење за нове инвестиције и повећање запослености
  - Повећати приходе од туризма
  - Успоставити подстицајне услове за повећање прихода пољопривредних газдинстава
- Урбани развој и заштита животне средине
  - Повећати доступност услуга социјалне заштите
  - Повећати обухват деце предшколским васпитањем и образовањем
  - Прилагодити капацитете у спорту потребама грађана
  - Повећати посећеност културним дешавањима
  - Допринети повећању доступности услуга здравствене заштите
- Добра управа
  - Унапредити информисање грађана и повећати њихово учешћа у процесима планирања и доношења одлука
  - Унапредити квалитет услуга локалне самоуправе

За највећи број дефинисаних приоритетних циљева идентификоване су могуће мере које треба спровести.

Допуњена је, односно унапређена изјава о визији општине Љубовија у 2030. години.

Тематска радионица испунила је своју предвиђену форму и успешно је реализована.

Члановима тематских радних група, као и другим заинтересованим странама путем електронске поште достављен је предлог логике интервенције, односно дефинисану визију, предлог приоритетних циљева и индикативну листу мера, и до 4. априла 2023. године прикупљани су њихови коментари, предлози измена, допуна и сл.

Радионица 5:	Састанак координационог тима за израду Плана развоја општине Љубовија 2024-2030.
Место одржавања консултација:	Љубовија, зграда Општине
Датум одржавања консултација:	12. април 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Дефинисање приоритетних циљева
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	1
Број учесника обухваћен методом:	7

Сврха фокус група:	Усаглашавање визије и приоритетних циљева
Резултати одржавања фокус група: Усаглашена је визија, односно изјава о визији. Усаглашени су развојни правци и приоритетни циљеви са припадајућим показатељима учинка. Усаглашена је листа могућих мера за сваки од приоритетних циљева.	

Радионица б:	Дефинисање мера за постизање приоритетних циљева
Место одржавања консултација:	Љубовија, зграда Општине
Датум одржавања консултација:	26. и 27. април и 03. мај 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Дефинисање приоритетних циљева
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	3
Број учесника обухваћен методом:	17+12+9
Сврха фокус група:	Дефинисање мера у оквиру сваког од приоритетних циљева и описивање сваке од мера (потребна финансијска средства и могуће изворе финансирања, одговорност за координацију спровођења мере и период спровођења).
Резултати одржавања фокус група: Од стране присутних чланова тематских радних група дефинисане су и описане мере за следеће приоритетне циљеве: <ul style="list-style-type: none"> ○ Успоставити подстицајне услове за повећање прихода пољопривредних газдинстава ○ Успоставити систем за пречишћавање отпадних вода ○ Успоставити заокружен систем управљања отпадом ○ Обезбедити континуирано снабдевање домаћинстава и привреде довољном количином воде за пиће ○ Повећати доступност и квалитет услуга социјалне заштите ○ Повећати обухват деце предшколским васпитањем и образовањем ○ Прилагодити капацитете у спорту потребама грађана ○ Допринети повећању доступности услуга здравствене заштите ○ Унапредити информисање грађана и повећати њихово учешће у процесима планирања и доношења одлука ○ Унапредити квалитет услуга локалне самоуправе Делимично су дефинисане и описане мере за следеће приоритетне циљеве: <ul style="list-style-type: none"> ○ Успоставити повољно пословно окружење за нове инвестиције и запошљавање ○ Унапредити услове за развој туризма и повећање прихода од туризма 	

- Унапредити понуду у области културе

У оквиру развојног правца: Очувана животна средина, идентификован је додатни приоритетни циљ који се односи на енергетску ефикасност.

Утврђен је нови развојни правац: Урбани развој, у оквиру кога је потребно формулисати приоритетне циљеве који се односе на:

- Уређење простора
- Саобраћајна инфраструктура и безбедност у саобраћају.

Тематска радионица испунила је своју предвиђену форму и успешно је реализована.

Члановима тематских радних група, као и другим заинтересованим странама путем електронске поште достављен је радни нацрт Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године и до 16. маја 2023. године прикупљани су њихови коментари, предлози измена, допуна и сл.

Радионица 7:	Консултативни састанак партнерског форума
Место одржавања консултација:	Љубовија, зграда Општине
Датум одржавања консултација:	12. јул 2023. године
Фаза процеса израде Плана развоја:	Предлог нацрта плана развоја ЈЛС
Коришћен метод консултација:	Фокус група
Број фокус група:	1
Број учесника обухваћен методом:	27
Сврха фокус група:	Представљање и дискусија о радном нацрту плана развоја и прибављање допунских информација и коментара од учесника партнерског форума
Резултати одржавања фокус група:	
Учесницима партнерског форума представљен је радни нацрт документа. Детаљно су представљени:	
<ul style="list-style-type: none"> • Визија • Приоритетни циљеви са индикаторима, груписани у развојне правце • Мере 	
Организована је дискусија о радном нацрту Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године. Током дискусије није било предлога допуна, измена и сл. самог документа.	

Радни нацрт Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године постављен је на сајт Општине Љубовија.

BETTER PUBLIC FINANCE FOR BETTER LIVES

SlovakAid
GOOD IDEA SLOVAKIA

 MINISTRY
OF FINANCE
OF THE SLOVAK REPUBLIC

ПРИЛОГ 1: Процес израде плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030.

Процес израде *Плана развоја општине Љубовија 2024-2030. године* спроведен је кроз неколико кључних фаза, поштујући методологију и инструкције дате у оквиру *Смерница за израду планова развоја јединица локалне самоуправе*¹, које садрже елементе дефинисане Законом о планском систему Републике Србије и пратећих уредби. Фазе процеса израде имају јасну хронологију, завршетком једне фазе започиње друга фаза.

Слика 1. Фазе израде Плана развоја

Извор: РСЈП „Смерница за израду планова развоја ЈЛС“²

Као што се види на слици 1, процес израде Плана развоја општине Љубовија спроведен је кроз следеће фазе:

- Припрема и организација процеса
- Преглед и анализа постојећег стања
- Дефинисање визије, односно жељеног стања
- Дефинисање приоритетних циљева
- Дефинисање мера
- Дефинисање оквира за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање Плана развоја
- Усвајање и објављивање Плана развоја.

Читав процес израде Плана развоја општине Љубовија праћен је континуираним консултацијама, прикупљањем и обрадом података који се прожимају кроз више фаза процеса израде Плана развоја.

Припрема и организација процеса подразумевала је доношење неколико значајних аката. Процес израде *Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године* започет је доношењем Одлуке о приступању изради Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године (Прилог 1 Плана развоја), од стране Скупштине општине Љубовија на седници одржаној дана **30. новембра 2022. године**, ако ја је објављена у

¹https://rsjp.gov.rs/wp-content/uploads/Prirucnik-za-lokalnu-samoupravu-web_final.pdf

²https://rsjp.gov.rs/wp-content/uploads/Prirucnik-za-lokalnu-samoupravu-web_final.pdf

Службеном листу општине Љубовија број 26/2022. Предметном Одлуком, председник општине Љубовија је добио овлашћења за именовање координационог тима и тематских радних група за израду Плана развоја. *Решење о именовању координационог тима за израду Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030.* налази се у Прилогу 2 Плана развоја општине Љубовија 2023-2030.

Решењем о именовању тематских радних група образоване су три тематске радне групе и то у областима: 1) друштвеног развоја; 2) економског развоја; и 3) заштите животне средине и просторног планирања. Тематске радне групе су имале следеће задатке: мапирање планских докумената у оквиру тематских области, припреми прегледа и анализе постојећег стања, дефинисање приоритета, циљева и мера, пружање подршке у спровођењу ширих консултација и јавне расправе, припрема ажурираних информација за потребе извештавања ка координатору и координационом тиму, документовање планског процеса и сл.

Поред представника Општинске управе и органа локалне самоуправе, у раду тематских радних група учествовали су представници различитих установа, институција, организација, удружења, медијских кућа и др. *Решење о именовању тематских радних група* се налази у Прилогу 3 Плана развоја општине Љубовија 2024-2030. и у њему су наведени сви чланови тематских радних група.

Анализа постојећег стања указала је на чињенице где се општина Љубовија тренутно налази када је у питању стање развоја и развојни потенцијали, а на основу прикупљених и обрађених података из примарних и секундарних извора. Том приликом је посебна пажња посвећена оцени примене крвног стратешког документа који се односи на претходни плански период. Приликом израде прегледа и анализе постојећег стања кроз све области у надлежности локалне самоуправе прожета је анализа локалног буџета, односно дат је приказ финансијских капацитета општине Љубовија неколико година уназад, што је у каснијим фазама израде планског документа послужило код дефинисања индикативног финансијског оквира за примену Плана развоја. Додатна хоризонтална димензија као интегрални део анализираних области се односила на анализу и тумачење родно сензитивних података. Показатељи стања по приоритетним областима, посматрајући период од најмање пет година уназад, а за поједине области и дуже од поменутог, приказани су табеларно и графички, као и упоредно, поредећи општине Љубовија са вредностима предметних показатеља на нивоу Мачванске области, Републике Србије и општина Осечина, Крупањ, Мали Зворник и Коцељева као упоредивих суседних општина. На крају ове фазе, одржане су радионице за израду нацрта SWOT анализе и идентификовању кључних проблема и узрока тих проблема у областима: економски развој, друштвени развој и заштита животне средине и просторно планирање. Овај алат је омогућио мапирање кључних проблема на које се треба фокусирати и идентификовање ресурса локалне заједнице на којима план развоја почива.

Дефинисање визије је спроведено у оквиру консултативног процеса који је вођен у формату дискусије са тематским радним групама о компаративним предностима општине Љубовија и кључним потенцијалима за развој на које се треба ослонити у планирању. Визија представља с једне стране жељено, а са друге стране и реално стање, чијем се достизању тежи на крају планског периода. Општина Љубовија је према томе дефинисала своју развојну визију на којој почива овај документ и којом ће имплементација бити вођена.

Приоритетни циљеви су дефинисани коришћењем SMART логике (*S (specific)*-специфични, *M (measurable)*-мерљиви, *A (achievable)*-достижни, *R (realistic)*-реални, *T (time constrained)*-временски одређени). На нивоу приоритетних циљева дефинисани су показатељи учинка за које су утврђене почетне - базне вредности, циљане вредности - вредности којима се тежи на крају планског периода и извори који поткрепљују наведене квантификоване показатеље. Овим начином рада омогућено је мерење успеха у остварењу жељене промене између почетног стања и стања након спровођења мера које припадају односном циљу, руководећи се принципом реалности и остваривости у планском временском периоду. Код формулисања приоритетних циљева и избора показатеља учинка, узете су у обзир правне тековине и јавне

политике ЕУ као и веза са УН Агендом 2030 која дефинише глобалне Циљеве одрживог развоја (ЦОР). Планом развоја општине Љубовија извршено је прилагођавање глобалних циљева (Циљева одрживог развоја) нижим нивоима планирања. Другим речима, локалне власти Општине Љубовија су у процесу планирања узимали у обзир допринос који треба постићи у остваривању Циљева одрживог развоја, приступом „одоздо према горе“.

План развоја општине Љубовија даје **преглед и кратак опис предложених мера**, као кључних и повезаних активности које ће Општина Љубовија предузети ради постизања дефинисаних циљева и жељених стања током или на крају седмогодишњег планског периода. Поштујући законску регулативу којом се прописује процес планирања на локалном нивоу, План развоја општине Љубовија препознаје следеће мере јавних политика: подстицајне, информативно-едукативне, институционално управљачко организационе, обезбеђење добара и пружање услуга.³ При дефинисању мера извршена је и идентификација организационих јединица одговорних за координацију спровођења мера, рокова реализације, процена потребних финансијских средстава и могућих извора финансирања.

Последњи корак у процесу израде Плана развоја је подразумевао **дефинисање управљачког оквира за спровођење Плана развоја**, као институционалног механизма за праћење спровођења, извештавање и вредновање постигнутих учинака, у сврху повећања ефикасности и повећања вероватноће остваривања приоритетних циљева дефинисаних Планом развоја. У суштини, ова фаза је подразумевала утврђивање одговорности унутар јединице локалне самоуправе.

Усвајање и објављивање Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године је процес који је претходио почетку спровођења овог документа. Предуслов за усвајање Плана развоја општине Љубовија, представљала је јавна расправа о нацрту документа, са циљем да се и шири јавност из локалне заједнице упозна са садржином предлога планског документа. Тиме се заокружио консултативни процес и припремила коначна верзија нацрта Плана развоја. Јавна расправа о нацрту *Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. вођена је од 29.06.2023. године до 29.07. 2023. године*. Документ је постављен на званичној интернет страници Општине уз могућност давања коментара и предлога за његово унапређење, а 12.07. 2023. године организован је отворени јавни скуп. Извештај о спроведеној јавној расправи приложен је уз усвојени нацрт Плана развоја општине Љубовија од стране Општинског већа, приликом његовог подношења Скупштини општине на усвајање.

Процес израде *Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године* спроведен је и подржан у оквиру пројекта **“Подршк унапређењ у управљања и економско г планирања на локалном нивоу у циљу убрзања спровођења циљева одрживог развоја у Републици Србији”** који спроводи канцеларија Програма Уједињених нација а развој у Србији, уз финансијску помоћ Републике Словачке.

---

³Закон о планском систему („Службени гласник РС“, бр. 30/2018 од 20.04.2018.)

На основу члана 27. став 10. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 72/2011,88/2013,105/2014, 104/2016 - други закон, 108/2016, 113/2017, 95/2018 и 153/2020), члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС, бр. 197/2007,83/2014- др. закон, 101/2016- др.закон, 47/2018 и 111/2021 – др. закон), члана 88. а у вези са чланом 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број3/19), члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број:18/23), Привремени орган општине Љубовија, на седници одржаној 02.11.2023. године, донео је

О Д Л У К У

О ПОКРЕТАЊУ ПОСТУПКА ЈАВНОГ ОГЛАШАВАЊА ЗА ОТУЂЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Члан 1.

Поступак за отуђење грађевинског земљишта у јавној својини Општине Љубовија покреће се овом Одлуком и садржи:

- врсту поступка за отуђење;
- опис и ближе податке о грађевинском земљишту које се отуђује;
- садржај јавног огласа за отуђење грађевинског земљишта;
- висину накнаде односно почетни износ цене по којој се грађевинско земљиште отуђује;
- висину лицитационог корака;
- износ депозита;
- друге одредбе од значаја за спровођење поступка.

Члан 2.

Грађевинско земљиште се отуђује из јавне својине Општине Љубовија, под условима, на начин и у поступку прописаним овом одлуком.

Грађевинско земљиште се отуђује у поступку јавног надметања и спроводи га Комисија за грађевинско земљиште која је образована решењем Скупштине општине Љубовија (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

Предмет отуђења односно продаје је неизграђено и уређено грађевинско земљиште у својини Општине Љубовија, које се налази у селу Врхпоље, Општина Љубовија, катастарска општина Горња Буковица, на следећим катастарским парцелама:

1. кп бр. **5259/43**, укупне површине 457 м², врста земљишта – земљиште у грађевинском подручју, по култури шума 5. класе;
2. кп бр. **5259/44**, укупне површине 462 м², врста земљишта – земљиште у грађевинском подручју, по култури шума 5. класе;
3. кп бр. **5259/45**, укупне површине 478 м², врста земљишта – земљиште у грађевинском подручју, по култури шума 5. класе;
4. кп бр. **5259/46**, укупне површине 506 м², врста земљишта – земљиште у грађевинском подручју, по култури шума 5. класе;
5. кп бр. **5259/47**, укупне површине 467 м², врста земљишта – земљиште у грађевинском подручју, по култури шума 5. класе;
6. кп бр. **5259/48**, укупне површине 495 м², врста земљишта – земљиште у грађевинском подручју, по култури шума 5. класе;

Просторним Планом општине Љубовија („Службени лист Општине Љубовија“ бр. 4/2012), катастарске парцеле ближе описане у члану 3. ове Одлуке налазе се у обухвату овог плана и у зони - **ВИКЕНД ЗОНЕ (ТЦ 16)**.

У оквиру ових грађевинских подручја могућа је изградња индивидуалних објеката за одмор или изградња објеката намењених гостима (за смештај, исхрану, одмор и рекреацију и др.) у функцији сеоског, ловног и других облика туризма. На парцелама које су намењене за изградњу објеката за смештај и исхрану гостију, у функцији туризма, могућа је изградња већег броја објеката за смештај гостију или објеката са већим бројем стамбених јединица (апартманског типа) или соба за издавање и пратећих објеката за исхрану, одмор и рекреацију и сл.

Дозвољена је изградња следећих објеката: индивидуалних **објеката за одмор** и то: стамбених, са максимално једном стамбеном јединицом; стамбено - пословних, са максимално једном стамбеном и једном пословном јединицом, компатибилне намене (трговина прехранбеним производима, угоститељски садржаји и сл.); помоћних и економских објеката, уз индивидуалне објекте за одмор, максималне површине до 50,0м²; **објеката за смештај и исхрану гостију**, са свим пратећим садржајима и других пословних објеката, компатибилне намене (угоститељство, туризам, спорт и рекреација); **јавних површина и објеката**; саобраћајне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуре; **објеката и површина за спорт и рекреацију**; **рибњака**, **расадника** и сл.; **парковских и других зелених површина**.

Није дозвољена изградња: производних и других објеката у којима се обављају делатности које емитују негативне утицаје на околину, формирање индивидуалних пољопривредних економија, мини фарми и сл.

Члан 4.

Јавни оглас за отуђење грађевинског земљишта (у даљем тексту: Јавни оглас) објављује се у дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије, „Службеном листу општине Љубовија“ и на званичном сајту Општине Љубовија - www.ljubovija.rs.

Јавни оглас садржи податке прописане важећом Одлуком о грађевинском земљишту Општине Љубовија.

Члан 5.

Почетна цена, по којој се отуђује грађевинско земљиште ближе описано у члану 3. ове Одлуке, одређена је на основу акта лиценцираног проценитеља којим је извршена процена тржишне вредности земљишта и износи **20 евра/м²** што за сваку парцелу појединачно износи:

1. за кп бр. **5259/43** почетни износ од **9.140 евра**;
2. за кп бр. **5259/44** почетни износ од **9.240 евра**;
3. за кп бр. **5259/45** почетни износ од **9.560 евра**;
4. за кп бр. **5259/46** почетни износ од **10.120 евра**;
5. за кп бр. **5259/47** почетни износ од **9.340 евра**;
6. за кп бр. **5259/48** почетни износ од **9.900 евра**;
7. за кп бр. **5259/49** почетни износ од **9.280 евра**;
8. за кп бр. **5259/50** почетни износ од **9.580 евра**;
9. за кп бр. **5259/51** почетни износ од **9.080 евра**;
10. за кп бр. **5259/52** почетни износ од **11.560 евра**;
11. за кп бр. **5259/53** почетни износ од **9.000 евра**;
12. за кп бр. **5259/54** почетни износ од **12.320 евра**;
13. за кп бр. **5259/55** почетни износ од **11.040 евра**;
14. за кп бр. **5259/56** почетни износ од **11.080 евра**;
15. за кп бр. **5259/57** почетни износ од **11.360 евра**;
16. за кп бр. **5259/58** почетни износ од **11.480 евра**;
17. за кп бр. **5259/59** почетни износ од **12.400 евра**;

18. за КП бр. **5259/60** почетни износ од **15.740 евра;**
19. за КП бр. **5259/61** почетни износ од **9.040 евра;**
20. за КП бр. **5259/62** почетни износ од **9.940 евра;**
21. за КП бр. **5259/63** почетни износ од **10.000 евра;**
22. за КП бр. **5259/64** почетни износ од **12.320 евра;**
23. за КП бр. **5259/65** почетни износ од **10.820 евра;**
24. за КП бр. **5259/66** почетни износ од **11.280 евра;**
25. за КП бр. **5259/67** почетни износ од **12.620 евра;**
26. за КП бр. **5259/68** почетни износ од **9.060 евра;**
27. за КП бр. **5259/69** почетни износ од **9.180 евра;**
28. за КП бр. **5259/70** почетни износ од **107.480 евра;**
29. за КП бр. **5259/71** почетни износ од **39.980 евра.**

Лицитациони корак је саставни део јавног огласа и износи **1000 евра** за сваку катастарску парцелу.

Члан 6.

Депозит се уплаћује у износу од 10% од утврђене почетне купопродајне цене парцеле за сваку катастарску парцелу појединачно.

Депозит се уплаћује на текући жиро рачун Општине Љубовија број 840-281740-69 са позивом на број 09-062.

Учесницима на јавном надметању који нису излицитирали највиши износ цене отуђења грађевинског земљишта, депозит се враћа у року од 8 дана од дана одржане седнице Комисије.

Ученику јавног надметања који је излицитирао највиши износ цене односно којем је решењем отуђено грађевинско земљиште, депозит се урачунава у цену.

Учесник јавног надметања којем је решењем отуђено грађевинско земљиште а који не уплати цену у року утврђеним решењем о отуђењу грађевинском земљишту нема право на повраћај депозита.

Учесник јавног надметања којем је решењем отуђено грађевинско земљиште и који је извршио плаћање укупне цене, губи право на повраћај депозита ако у року од 30 дана од дана достављања решења о отуђењу не закључи уговор о купопродаји непокретности са општином.

Члан 7.

Рок за подношење пријава за јавно надметање ради отуђења грађевинског земљишта не може бити краћи од 30 дана од дана објављивања Јавног огласа у дневним новинама.

Члан 8.

Пријава за учествовање у поступку јавног надметања (у даљем тексту: пријава), се доставља у затвореној коверти са видљивом назнаком на коју локацију односно коју катастарску парцелу се односи и ко је подносилац пријаве.

Пријава правног лица мора да садржи пословно име, седиште, број телефона и мора бити потписана од стране овлашћеног лица и оверена печатом.

Уз пријаву правног лица се прилаже извод из регистра привредних субјеката надлежног органа, не старији од месец дана и потврда о пореском идентификационом броју.

Пријава физичког лица мора да садржи име, презиме, адресу, број личне карте, матични број и број телефона и мора бити потписана.

Пријава предузетника мора да садржи све податке о предузетнику прописане ставом 2. овог члана, пословно име, седиште и мора бити потписана од стране овлашћеног лица и оверена печатом.

Уз пријаву предузетника прилаже се извод из регистра надлежног органа, не старији од месец дана и потврда о пореском идентификационом броју.

У случају да подносиоца пријаве заступа пуномоћник, пуномоћје за заступање мора бити специјално и оверено од стране надлежног органа.

Уз пријаву подноси се доказ о уплати депозита.

Уз пријаву мора да се достави изјава подносиоца пријаве да прихвата све услове из јавног огласа.

Благовременост и потпуност пристиглих пријава утврђује Комисија.

Неблаговремена пријава је пријава предата након протекла рока за подношење.

Непотпуна пријава је пријава предата у отвореној коверти као и пријава која не садржи све што је прописано и уколико нису приложене све исправе како је то предвиђено овим чланом, односно ако не садржи све податке предвиђене јавним огласом.

Подносиоцима непотпуних и неблагоприятних пријава не може се признати статус кандидата и не могу учествовати на јавном надметању и такве пријаве се одбацују.

Пријаву не могу поднети председник нити било који члан Комисије или функционер јединице локалне самоуправе, именовано или постављено лице и са њима повезана лица.

Члан 9.

Поступак јавног надметања спроводи Комисија из члана 2. ове Одлуке у складу са одредбама Одлуке о грађевинском земљишту („Службени лист општине Љубовија“ бр. 3/2021) у року од 8 дана од дана окончања јавног оглашавања.

Поступак јавног надметања је јаван и спроводи се на месту и у време који су наведени у Јавном огласу.

Комисија води записник о поступку јавног надметања.

По окончању поступка јавног надметања Комисија сачињава записник о спроведеном поступку са предлогом да се најповољнијем учеснику јавног надметања отуђи предметно грађевинско земљиште који се доставља Скупштини општине Љубовија на даљу надлежност.

Јавно надметање ће се одржати и када му приступи само један учесник под условом да му је признат статус кандидата и да је понео доказ о уплати депозита, уколико прихвати почетну цену отуђења грађевинског земљишта увећану за први лицитациони корак.

На основу спроведеног поступка и достављеног предлога и предлога решења о отуђењу грађевинског земљишта Скупштина општине Љубовија доноси коначно решење о отуђењу грађевинског земљишта најповољнијем учеснику јавног надметања односно учеснику који је излицитирао највећи износ купопродајне цене.

Предлог решења из става б. овог члана даје Комисија.

Решење из става б. овог члана доставља се свим учесницима јавног надметања.

Решење из става б. овог члана постаје правоснажно даном доношења.

Члан 10.

На основу решења о отуђењу грађевинског земљишта, Председник општине у име Општине у својству продавца, са лицем којем се грађевинско земљиште отуђује у својству купца, закључује уговор о отуђењу грађевинског земљишта у року од 30 дана од дана доношења решења о отуђењу грађевинског земљишта, по претходно прибављеном мишљењу Општинског правобранилаштва.

Садржина уговора о отуђењу грађевинског земљишта потврђује се у поступку солемнизације од стране надлежног јавног бележника.

Трошкове потврде садржине уговора о располагању, трошкове уписа права на предметној непокретности и пореске обавезе по уговору сноси стицалац.

Солемнизовани уговор о отуђењу грађевинског земљишта објављује се на званичној интернет презентацији Општине.

Члан 11.

Обавеза плаћања купопродајне цене, као и начин плаћања утврђује се решењем о отуђењу грађевинског земљишта.

Лице коме се грађевинско земљиште отуђује је у обавези да утврђену цену плати једнократно у року од 7 дана од дана достављања решења о отуђењу грађевинског земљишта.

Уговорена купопродајна цена представља приход Општине Љубовија и уплаћује се на жиро рачун општине број 840-841151843-84.

Члан 12.

Ова Одлука се објављује у „Службеном листу општине Љубовија“, званичној интернет презентацији Општине Љубовија www.ljubovija.rs и ступа на снагу даном доношења.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06- 260 /23-03

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић с.р.**

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о отуђењу непокретности из јавне својине општине Љубовија у поступку прикупљања писмених понуда путем јавног оглашавања садржана је у Закону о јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 72/2011,88/2013,105/2014, 104/2016 - други закон, 108/2016, 113/2017, 95/2018 и 153/2020), Закону о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 197/2007,83/2014- др. закон, 101/2016- др.закон и 47/2018), Статуту општине Љубовија („Сл. лист општ. Љубовија“, бр. 3/2019) и Одлуке о грађевинском земљишту („Службени лист општине Љубовија“ бр. 3/2021).

Надлежност Скупштине општине Љубовија за доношење ове Одлуке садржана је у члану 27. став 10. Закона о јавној својини, члану 44. Закона о локалној самоуправи, члана 40. тачка 24. Статута општине Љубовија.

Поступак код отуђења непокретности из јавне својине, комисија која спроводи поступак, начин, услови и садржина Јавног огласа о спровођењу поступка прикупљања писмених понуда за отуђење непокретности из јавне својине, одредбе које се тичу процедура поступка, радњи и одлука током поступка, дефинисани су Одлуком о грађевинском земљишту.

Почетна цена одређује се у складу са чланом 12. Одлуке о грађевинском земљишту, односно на основу акта лиценцираног проценитеља којим је извршена процена тржишне вредности непокретности.

Општинско веће општине Љубовија је седници одржаној дана 20.09.2023.године утврдило предлог Одлуке о покретању поступка јавног надметања за отуђење грађевинског земљишта у општини Љубовија и упутило на саљу надлежност Скупштини општини Љубовија.

Одлуком Владе Републике Србије којом се распушта Скупштина општине Љубовија)“Сл. гласник РС“, број ___/23) и Решењем о именовану Привременог органа општине Љубовија предвиђено је да Привремени орган општине Љубовија обавља неодложне послове из надлежност Скупштине општине и Извршних органа до конституисања нове скупштине и избора Извршних органа у складу са чланом 86. став 4. Закона о локалној самоуправи.

Имајући у виду напред наведено, Привремени орган је руководећи се потребом за редовно функционисање органа општине Љубовија поступио као у диспозитиву решења.

Након доношења ова Одлука се објављује у „Службеном листу општине Љубовија“ и на званичној интернет презентацији Општине Љубовија www.ljubovija.rs

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

На основу члана 59. Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16 и 88/19), члана 86. Став 4ћ Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016-др.закон, 47/2018 111/21-др.закон), члана 88. а у вези са чланом 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број 3/19) члана 3. и 36.. Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија, Привремени орган општине Љубовија на седници одржаној дана 02.11.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ДРУГУ ИЗМЕНУ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЈКП „СТАНДАРД“ ЉУБОВИЈА ЗА 2023. ГОДИНУ

1) Даје се сагласност на Другу измену Програма пословања Јавног комуналног предузећа „Стандард“ Љубовија за 2023. годину.

2) Саставни део Решења је Друга измена Програм пословања Јавног комуналног предузећа „Стандард“ Љубовија за 2023. годину.

3) Решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.

4) Решење доставити: Јавном комуналном предузећу „Стандард“ Љубовија, рачуноводству и архиви.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06-320 /2022-03

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић с.р.**

ДРУГА ИЗМЕНА ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА
ЈКП „СТАНДАРД“ ЉУБОВИЈА ЗА 2023. ГОДИНУ

Планирани приходи за 2023. годину по другим изменама програма пословања:

Друга измена Програм пословања Јавног Комуналног Предузећа „Стандард“ за 2023. годину

Делатност	Субјекти	ЈМ	План у 2023. години	Прва измена (план)	Друга измена	Цена	Износ
Испорука воде	грађани	m ³	360.000	32.400.000		90,00	32.400.000
Испорука воде	привредни субјекти	m ³	62.000	5.580.000		90,00	5.580.000
Одвођење отпадних вода	грађани	m ³	190.000	2.591.600		13,64	2.591.600
Одвођење отпадних вода	привредни субјекти	m ³	40.000	1.400.000		35,00	1.400.000
Сакупљање и извлачење смећа	грађани	m ²	2.905.000	17.430.000		6,00	17.430.000
Сакупљање и извлачење смећа	привредни субјекти	m ²	452.000	10.276.960		22,73	10.276.960
Изношење смећа паушал			60	25.320		422	25.320
Одржавање чистоће у насељу	Општина	ком	паушал	13.000.000			13.000.000
Погребне услуге	сви	ком	укупно	1.900.000			1.900.000
Услуге трећим лицима	сви		паушал	4.000.000			4.000.000
Услуге на пијаци	сви		укупно	700.000			700.000
Искључиво право				3.000.000			3.000.000
Приходи субвенција				14.000.000	13.610.000		13.610.000
Паркинг сервис				3.000.000	1.200.000		1.200.000
УКУПНО:				109.300.880		УКУПНО:	107.110.880

Образложење:

Укупни приходи смањени су за 2.190.000,00 динара. Приходи од субвенција смањени су за 390.000,00 , приходи од Паркинг сервиса смањени су за 1.800.000,00 динара.

Почетак рада Паркинг сервиса био је планиран за почетак текуће године. Због техничких разлога рад Паркинг сервиса пролонгиран је до августа месеца, па самим тим планирани приходи у износу од 3.000.000,00 динара нису могли бити остварени.

Планирани расходи за 2023. годину по другим изменама програма пословања:

Ред. број	Елементи	К - то	План 2023. година	Друга измена
I	Пословни расходи		100.731.000	103.601.000
1.	Сировине и репроматеријал	51	5.050.000	6.100.000
1.1	Трошкови материјала у магацину	511	2.000.000	
1.2	Трошкови материјала за одржавање	512	980.000	1.600.000
1.3	Трошкови ХТЗ опреме	512	600.000	900.000
1.4	Трошкови ауто гуме	512	500.000	
1.5	Трошкови канцеларијски материјал	512	200.000	
1.6	Трошкови одржавања хигијене	512	50.000	80.000
1.7	Трошкови стручне литературе	512	200.000	300.000
1.8	Трошкови осталих материјала	512	100.000	
1.9	Трошкови резервних делова	514	420.000	
2.	Трошкови горива и енергије	51	15.000.000	16.000.000
2.1	Трошкови горива	513	5.000.000	
2.2	Трошкови електричне енергије	513	10.000.000	11.000.000
3.	Трошкови зарада накнада и остали лични расходи	52	61.618.000	61.618.000
3.1	Трошкови бруто зарада	520	45.408.000	
3.2	Трошкови доприноса - послодавац	521	7.200.000	
3.3	Трошкови накнада по уговорима о ПП пословима	524	250.000	
3.4	Трошкови накнада члановима НО	526	800.000	
3.5	Трошкови ангажовања запослених преко агенција	528	2.160.000	
3.6	Трошкови дневница за службена путовања	529	200.000	
3.7	Трошкови накнада за превоз запослених	529	2.000.000	
3.8	Трошкови осталих личних расхода	529	3.600.000	
4.	Амортизација	54	7.233.000	7.233.000
5.	Трошкови производних услуга	53	8.080.000	8.800.000
5.1	Трошкови телефона и интернета	531	400.000	
5.2	Остали трошкови ПТТ услуга	531	150.000	
5.3	Трошкови одржавања ОС	532	3.000.000	3.500.000
5.4	Трошкови рекламирања и информисања	535	200.000	
5.5	Трошкови регистрације возила	539	250.000	270.000
5.6	Трошкови осталих услуга	539	100.000	
5.7	Трошкови депоновања смећа	539	2.000.000	2.200.000
5.8	Трошкови анализе воде	539	1.200.000	
5.9	Трошкови анализе отпадне воде	539	200.000	
5.10	Трошкови услуга специјалних возила и алата	539	400.000	
5.11	Трошкови услуга заштите на раду	539	180.000	
6.	Нематеријални трошкови	55	3.700.000	3.800.000
6.1	Трошкови стручног усавршавања	550	500.000	300.000
6.2	Трошкови ревизије финансијских извештаја	550	200.000	
6.3	Трошкови правних услуга(адвокат, извршитељ,...)	550	400.000	
6.4	Трошкови здравствених услуга	550	150.000	
6.5	Трошкови одржавања софтвера	550	1.000.000	
6.6	Трошкови пројектне документације	550	200.000	

6.7	Трошкови судских такси	550	100.000	
6.8	Трошкови репрезентације у сопственим просторијама	551	150.000	
6.9	Трошкови угоститељских услуга	551	200.000	
6.10	Трошкови осигурања имовине и запослених	552	100.000	
6.11	Банкарски трошкови	553	100.000	
6.12	Трошкови чланарина	554	50,000	300.000
6.13	Порез на имовину	555	150,000	200.000
6.14	Накнада за коришћење вода	555	300,000	
6.15	Остали нематеријални трошкови	555	100.000	
7.	Расходи по основу спорова	57	50.000	50.000
7.1	Расходи по основу спорова	579	50.000	

Образложење: Расходи су повећани због повећања цена на тржишту.

Директор
ЈКП „Стандард“
(Петар Рађеновић)

Приказ планираних и реализованих индикатора пословања

у 000 динара

		2020. година	2021. година	2022. година	2023. година
Укупни капитал	План	403,911	398,590	41,903	47,873
	Реализација	395,878	968,165	60,196	-
	% одступања реализације од плана	-2%	+143%	+44%	-
% одступања реализације у односу на реализацију претходне године		-	+145%	-94%	-20%
Укупна имовина	План	423,551	423,501	41,320	28,544
	Реализација	414,301	978,117	36,066	-
	% одступања реализације од плана	-2%	+131%	-13%	-
% одступања реализације у односу на реализацију претходне године		-	+136%	-96%	-21%
Пословни приходи	План	80,618	82,166	77,014	107,114
	Реализација	64,245	74,998	68,300	-
	% одступања реализације од плана	-20%	-9%	-11%	-
% одступања реализације у односу на реализацију претходне године		-	+17%	-9%	+57%
Пословни расходи	План	78,138	80,710	90,820	102,551
	Реализација	69,484	74,465	83,540	-
	% одступања реализације од плана	-11%	-8%	-8%	-
% одступања реализације у односу на реализацију претходне године		-	+7%	+12%	+23%
Пословни резултат	План	2,480	1,456	-13,806	4,563
	Реализација	-5,239	533	-15,240	-
	% одступања реализације од плана	-311%	-63%	+10%	-
% одступања реализације у односу на реализацију претходне године		-	-110%	-2959%	-130%
Нето резултат	План	408	285	1,383	3,836
	Реализација	-5,603	400	32	-
	% одступања реализације од плана	-1473%	+40%	-98%	-
% одступања реализације у односу на реализацију претходне године		-	-107%	-92%	+11888%
Број запослених на дан 31.12.	План	42	41	41	43
	Реализација	41	41	40	-
	% одступања реализације од плана	-2%	0%	-2%	-
% одступања реализације у односу на реализацију претходне године		-	0%	-2%	+8%
Просечна нето зарада	План	45,025	50,903	54,855	61,688
	Реализација	44,508	50,056	54,501	-
	% одступања реализације од плана	-1%	-2%	-1%	-
% одступања реализације у односу на реализацију претходне године		-	+12%	+9%	+13%
Инвестиције	План	4,138	10,000	10,000	13,610
	Реализација	4,138	9,000	9,000	-
	% одступања реализације од плана	0%	-10%	-10%	-
% одступања реализације у односу на реализацију претходне године		-	+117%	0%	+51%

Напомена: У последњој колони код % одступања реализације у односу на реализацију претходне године, пореде се план за 2022. годину и реализација из 2021. године.

Просечна нето зарада = збир свих исплаћених нето зарада у години / 12 / број запослених

	2020. година реализација	2021. година реализација	2022. година реализација (процена)	План 2023. година
ЕБИТДА	0	7480	7850	7233
ROA	0	0	0	0.11
ROE	0	0	0	0.09
Оперативни новчани ток	69757	78400	93000	100000
Дуг / капитал	10.47	3.7	35	15
Ликвидност	0.36	1.02	1	1
% зарада у пословним приходима	67	64	62	56

у 000 динара

	Стање на дан 31.12.2020.	Стање на дан 31.12.2021.	Стање на дан 31.12.2022.	План на дан 31.12.2023.
Кредитно задужење без гаранције државе	0	0	0	0
Кредитно задужење са гаранцијом државе	0	0	0	0
Укупно кредитно задужење	0	0	0	0

у 000 динара

		2020. година	2021. година	2022. година	План 2023. година
Субвенције	План	11450	11676	11572	13610
	Пренето	5888	9000	11000	-
	Реализовано	5888	9000	11000	-
Остали приходи из буџета	План			3500	
	Пренето			2000	-
	Реализовано			2000	-
Укупно приходи из буџета	План	11450	11676	15072	13610
	Пренето	5888	9000	13000	-
	Реализовано	5888	9000	13000	-

НАПОМЕНА:

ЕБИТДА (Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) представља добитак предузећа пре опорезивања који се добија када се одузму само оперативни трошкови, а без искључивања трошкова камате и амортизације. Рачуна се тако што се добитак/губитак пре опорезивања коригује за расходе камата и амортизацију.

ROA (Return on Assets) - Стопа приноса средстава рачуна се: (нето добит / укупна средства) *100

ROE (Return on Equity) - Стопа приноса капитала рачуна се: (нето добит / капитал)*100

Оперативни новчани ток - новчани ток из пословних активности

Дуг / капитал представља однос укупног дуга (дугорочна резервисања и обавезе, одложене пореске обавезе и краткорочна резервисања и краткорочне обавезе) и капитала (укупна ставка из пасиве биланса стања) *100.

Ликвидност представља однос (обртна средства / краткорочне обавезе)*100.

% зарада у пословним приходима - (Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи / пословни приходи)*100

БИЛАНС УСПЕХА
за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

у 000 динара

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ			
			План 01.01-31.03.2023.	План 01.01-30.06.2023.	План 01.01-30.09.2023.	План 01.01-31.12.2023.
1	2	3	4	5	6	7
	A. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001	31,493	58,358	83,433	107,114
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	0	0	0	0
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003				
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004				
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	23,825	47,650	71,475	93,504
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006	23,825	47,650	71,475	93,504
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007				
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008				
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009				
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010				
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	7,668	10,708	11,958	13,610
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012				
	B. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013	25,198	49,486	73,774	102,551
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014				
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	5,013	10,026	15,039	21,100
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	15,452	30,244	44,786	61,618
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017	11,352	22,704	34,056	45,408
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018	1,800	3,600	5,400	7,200
52, осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019	2,300	3,940	5,330	9,010
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	1,963	3,326	5,289	7,233
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021				
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	2,020	4,040	6,060	8,800
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023				
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	750	1,850	2,600	3,800
	B. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025	6,295	8,872	9,659	4,563
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026	0	0	0	0
	D. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027				
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028				
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029				
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030				
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031				
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032				
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033				
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034				
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035				
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036				
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037				
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038				
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039				
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040				
67	J. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041				
67	K. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042				50
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043	31,493	58,358	83,433	107,114
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044	25,198	49,486	73,774	102,601
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПЕРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045	6,295	8,872	9,659	4,513
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПЕРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046	0	0	0	0
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047				
59-69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048				

група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ			
			План	План	План	План
			01.01-31.03.2023.	01.01-30.06.2023.	01.01-30.09.2023.	01.01-31.12.2023.
1	2	3	4	5	6	7
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049	6,295	8,872	9,659	4,513
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050	0	0	0	0
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК					
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	944	1,331	1,449	677
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИХ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052				
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053				
723	T. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054				
	Љ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055	5,351	7,541	8,210	3,836
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056	0	0	0	0
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057				
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058				
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059				
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060				
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ					
	1. Основна зарада по акцији	1061				
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062				

ЈКП „СТАНДАРД“ЉУБОВИЈА
Ул.Карађорђева бр.10
15320 Љубовија
Број: 16 /2023-03
Датум: 27.09.2023.године

На основу члана 22,59 и 60 Закона о јавним предузећима („Сл.гласник РС“, бр. 15/2016), члана 45, став 1,тачка 2 Одлуке о усклађивању пословања ЈКП „Стандард“ Љубовија са Законом о јавним предузећима,члана 36 Статута ЈКП „Стандард“ Љубовија и члана 24 и 27 Пословника о раду Надзораног одбора ЈКП „Стандард“ Љубовија,Надзорни одбор одлучујући по предлогу директора ЈКП „Стандард“ -а, на седници одржаној дана 27.09.2023. године, донео је:

ОДЛУКУ

ЧЛАН 1

Усвајају се Друге измене Програма пословања ЈКП „Стандард“ Љубовија за 2023.годину са свим прилозима, као у предлогу материјала.

ЧЛАН 2

Материјал је саставни део одлуке.

ЧЛАН 3

Одлуку и Друге измене Програма пословања ЈКП „Стандард“ Љубовија за 2023.годину доставити оснивачу – Скупштини општине Љубовија на сагласност.

Председник Надзорног одбора

Александар Перић

На основу члана 61. Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16 и 88/19), члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број: 129/07, 83/2014-др.закон, 101/16- др.закон, 47/18 и 101/21-др. закон), члана 88. у вези са чланом 40 Статута општине Љубовија („Службен лист општине Љубовија“, број 3/19) и члана 3 и 36 Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија („Службен лист општине Љубовија“, број 18/23), Привремени орган општине Љубовија на седници одржаној дана 02.11.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРВЕ ИЗМЕНЕ ПОСЕБНОГ ПРОГРАМА
КОРИШЋЕЊА СУБВЕНЦИЈА И ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОГРАМА ЈКП
„СТАНДАРД“ ЉУБОВИЈА ЗА 2023. ГОДИНУ

1) Даје се сагласност на Прве измене Посебног програма коришћења субвенција и Инвестиционог програма Јавног комуналног предузећа “ Стандард“ Љубовија за 2023. годину.

2) Саставни део Решења су Прве измене Посебног програма коришћења субвенција и Инвестиционог програма Јавног комуналног предузећа „Стандард“ Љубовија за 2023. годину.

3) Решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.

4) Решење доставити: Јавном комуналном предузећу „ Стандард“ Љубовија, рачуноводству и архиви.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06-322/2022-03

ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић с.р.

ЈКП „СТАНДАРД“ ЛЈУБОВИЈА

Ул. Карађорђева 10, ПИБ: 101301758, Мат. бр: 07169027

Тел: 015/561965, е-маил: standardjcp1@gmail.com,

www.jcpstandard.com

ПРВЕ ИЗМЕНЕ ПРОГРАМА КОРИШЋЕЊА СУБВЕНЦИЈА И ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОГРАМА ЈКП „СТАНДАРД“-а ЛЈУБОВИЈА ЗА 2023.ГОДИНУ

**ПРВЕ ИЗМЕНЕ ПРОГРАМА КОРИШЋЕЊА СУБВЕНЦИЈА
ЗА 2023.ГОДИНУ**

Р. бр	Опис	Износ/РСД	ПРВЕ ИЗМЕНЕ Износ/РСД
1.	Материјал ..... Извор финансирања: Буџет Општине Љубовија. Образложење: Ова средства су намењена за куповину материјала за искључиво право. Планира се проширење водоводне и канализационе мреже, оградивање изворишта „Грабовица“...	6.418.000,00	
2.	Израда геолошке документације за водну дозволу за извориште „Грабовица“ ..... Извор финансирања: Буџет Општине Љубовија. Образложење: Укупна вредност израде геолошке документације је 1.176.000,00 динара. Документација се састоји из три целине. Прва целина, Пројекат примењених хидрогеолошких истраживања је завршен у 2022. години. Друга целина, Елаборат о резервама подземних вода, радиће се у 2023. Години. Трећа целина, Елаборат о условима експлоатације подземних вода, радиће се по завршетку елабората о резервама подземних вода.	720.000,00	
3.	Надзор за израду елабората о резервама подземних вода ..... Извор финансирања: Буџет Општине Љубовија. Образложење: Надзор прати реализацију пројектних радова, техничку контролу годишњег и завршног извештаја о геолошким истраживањима.	72.000,00	
4.	Насипање депресија на магистралном цевоводу Љубовија-Горња Љубовија ----- Извор финансирања: Буџет Општине Љубовија		800.000,00
5.	Изградња приступног пута за базен на Алин Грму Извор финансирања: Буџет Општине Љубовија. Образложење: Овај пут је неопходно изградити да би се могао монтирати базен за воду $V=30m^3$.	600.000,00	

ЈКП „СТАНДАРД“ ЛЈУБОВИЈА

Ул. Карађорђева 10, ПИБ: 101301758, Мат. бр: 07169027

Тел: 015/561965, е-маил: standardjcp1@gmail.com,

www.jkpstandard.com

6.	Приходи од програма о коришћењу средстава буџетског фонда за заштиту животне средине ..... Извор финансирања: Буџет Општине Љубовија.	5.000.000,00	
6.1	Трошкови одвожења комуналног отпада са територије Општине Љубовија на градску депонију у Лозници.....	3.500.000,00	
6.2	Трошкови депоновања комуналног отпада са територије Општине Љубовија на градску депонију у Лозници.....	1.500.000,00	
	УКУПНО		13.610.000,00

Образложење: Уместо постојеће позиције 4 израда грубих решетака чија је вредност била 1.190.000,00 радиће се насипање депресија на магистралном цевоводу Љубовија-Горња Љубовија. Процењена Вредност радова је 800.000,00 динара.

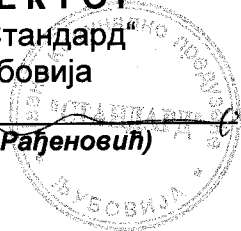
Због ове измене. Вредност субвенције за 2023.годину биће умањена за 390.000,00 динара и износиће 13.610.000,00 динара.

ДИРЕКТОР

ЈКП „Стандард“

Љубовија

(Петар Рађеновић)

ЈКП „СТАНДАРД“ ЛЈУБОВИЈА

Ул. Карађорђева 10, ПИБ: 101301758, Мат. бр: 07169027

Тел: 015/561965, е-маил: standardjcp1@gmail.com,

www.jkpstandard.com

ПРВЕ ИЗМЕНЕ ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОГРАМА – ПРОГРАМ ИСКЉУЧИВО ПРАВО

Редни број	Опис	Износ/РСД	Прве измене Износ/РСД
1	Радови по искључивом праву ..... Извор финансирања: Буџет Општине Љубовија.	3.000.000,00	
2	Рачунарска опрема..... Извор финансирања: Буџет ЈКП „Стандард“. Образложење: Постојећа опрема је застарела и неопходно ју је обновити.	300.000,00	
3	Опрема за паркинг сервис..... Извор финансирања: Буџет ЈКП „Стандард“.	300.000,00	
4	Канцеларијски намештај..... Извор финансирања: Буџет ЈКП „Стандард“	200.000,00	
5	Путничко или пикап возило..... Извор финансирања: Буџет ЈКП „Стандард“. Образложење: Постојеће возило опел астра је у веома лошем стању и одржавање је веома скупо. Неопходно је набавити друго путничко или пик ап возило.	1.190.000,00	
6	Цистерна за воду..... Извор финансирања: Буџет ЈКП „Стандард“ Образложење: Постојећа цистерна је 1974.годиште и у веома лошем стању. Неопходно је набавити цистерну која ће бити употребљена и за пијаћу воду и за прање улица.	6.000.000,00	3.509.880,00
7	Израда софтвера за обрачун и наплату комуналних услуга (ОНКУ) Извор финансирања: Буџет ЈКП „Стандард“ Љубовија		350.000,00
	УКУПНО		8.849.880,00

Образложење: Постојеће позиције цистерна за воду, чија је вредност 6.000.000,00 динара умањује се на вредност од 3.509.880,00 динара. На позицији 7 планирана је набавка софтвера за обрачун и наплату комуналних услуга (ОНКУ). Процењена вредност је 350.000,00 динара.

ДИРЕКТОР
ЈКП „Стандард“
Љубовија

(Петар Рађеновић)

ЈКП „СТАНДАРД“ ЛУБОВИЈА
Ул. Карађорђева бр.10
15320 Љубовија
e-mail: standardjcp1@gmail.com
Број: 17/2023-03
Датум: 28.09.2023.године

На основу члана 22, 59, 60 и 61 Закона о јавним предузећима („Сл.гласник РС“, бр.15/2016), члана 45 став 1 тачка 2 Одлуке о усклађивању пословања ЈКП „Стандард“ Љубовија са Законом о јавним предузећима, члана 36 Статута ЈКП „Стандард“ Љубовија и члана 24 и 27 Пословника о раду Надзорног одбора ЈКП „Стандард“ Љубовија. Надзорни одбор одлучујући по предлогу директора ЈКП „Стандард“-а , на седници одржаној дана 28.09.2023.године, донео је:

ОДЛУКУ

Члан 1

Усвајају се Прве измене Програма коришћења субвенција и Инвестиционог програма за потребе ЈКП „Стандард“ Љубовија за 2023.годину, као у предлогу материјала.

Члан 2

Материјал је саставни део одлуке.

Члан 3

Одлуку уз материјал доставити оснивачу – СО Љубовија на сагласност.

Председник Надзорног одбора

ЈКП „Стандард“ Љубовија

Александар Перић)

На основу члана 86.став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07 и 83/2014 – др. закон и 101/16-др.закон и 47/18- др. закон, и 111/21-други закон), члана 88 а у вези са чланом 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број 3/19), члана 3 и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број 18/23), Приврени орган општине Љубовија на седници одржаној дана 02.11..2023 године, донео је

РЕШЕЊЕ

О РАЗРЕШЕЊУ КОМИСИЈЕ ЗА ИМЕНОВАЊЕ ДИРЕКТОРА ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

1. Разрешава се Комисија за именовање директора јавних предузећа општине Љубовија због истека мандата и то:
  - **Владимир Петровић, председник,**
  - **Софија Продановић-члан**
  - **Милица Тешић-члан**
  - **Радиша Мијаиловић -члан**
  - **Александар Перић-члан** испред надзорног одбора ЈКП „Стандард“ Љубовија
  - **Дарко Васић-члан,** испред Надзорног одбора ЈП „Љубовија“ Љубовија,
2. Решење ступа на снагу даном доношења.
3. Решење објавити у „Службеном листу општине Љубовија“.
4. Решење доставити председнику, члановима, ЈП „Љубовија“ Љубовија, ЈКП“Стандард“, Општинској управи општине Љубовија, рачуноводству и архиви.

Образложење

Чланом 31.и 34. Закона о јавним предузећима прописано је да јавни конкурс за избор директора јавног предузећа спроводи Комисија за именовања директора јединице локалне самоуправе, коју образује орган који је Статутом јединице локалне самоуправе одређен као надлежан за именовање директора. Чланом 40. Статута општине Љубовија одређено је да Скупштина општине Љубовија именује директоре јавних предузећа, чији је оснивач, а то су ЈП „Љубовија“ Љубовија и ЈКП „Стандард“ Љубовија.

Како је Комисији за именовање директора јавних предузећа истекао мандат Комисија за избор и именовања општине Љубовија на својој седници је утврдила Предлог Решења о разрешењу Комисије за именовање директора јавних предузећа због истека мандата и предлаже Скупштини општине да исти усвоји као у материјалу.

Одлуком Владе Републике Србије којом се распушта Скупштина општине Љубовија (“Сл. гласник РС“, број94_/23) и Решењем о именовању Привременог органа општине Љубовија предвиђено је да Приврени орган општине Љубовија обавља неодложне послове из надлежност Скупштине општине и Извршних органа до конституисања нове Скупштине и избора Извршних органа у складу са чланом 86. став 4 Закона о локалној самоуправи..

Имајући у виду напред наведено, Приврени орган је руководећи се потребом за редовно функционисање органа општине Љубовија и Јавних предузећа чији је оснивач општина Љубовија поступио као у диспозитиву решења

Са напред изнетог Скупштина општине Љубовија је донела Решење као у диспозитиву.

Правна поука:Против овог Решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана пријема Решења.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06-169/23-03

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић с.р.**

На основу члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС, бр. 197/2007, 83/2014- др. закон, 101/2016- др. закон, 47/2018 и 111/2021 – др. закон), члана 88 у вези са чланом 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број 3/19), члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број: 18/23), Привремени орган општине Љубовија, на седници одржаној 02.11.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА ИМЕНОВАЊЕ ДИРЕКТОРА ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

1. Именује се Комисије за именовање директора јавних предузећа општине Љубовија и то:
  - **Милица Живановић, председник,**
  - **Софија Продановић-члан,**
  - **Радиша Мијаиловић –члан**
  - **Милица Крстић-члан**
  - **Александар Перић-члан** испред Надзорног одбора ЈКП „Стандард“
  - **Дарко Васић,** испред Надзорног одбора ЈП „Љубовија“ Љубовија, члан .
2. Решење ступа на снагу даном доношења...
3. Решење објавити у „Службеном листу општине Љубовија“.
4. Решење доставити: члановима Комисије, ЈП „Љубовија“ Љубовија, ЈКП „Стандард“ Љубовија Општинској управи општине Љубовија, рачуноводству и архиви.

Образложење

Чланом 31. и 34. Закона о јавним предузећима прописано је да јавни конкурс за избор директора јавног предузећа спроводи Комисија за избор директора јавних предузећа јединице локалне самоуправе, коју образује орган који је Статутом јединице локалне самоуправе одређен као надлежан за именовање директора. Чланом 40. Статута општине Љубовија. одређено је да Скупштина општине Љубовија именује директоре јавних предузећа, чији је оснивач, а то су ЈП Љубовија“ Љубовија и ЈКП „Стандард“ Љубовија.

Овлашћени предлагачи у Скупштини општине, поднели су предлоге за именовање чланова Комисије за избор директора јавних предузећа.

Чланови комисије испред надзорних одбора учествују у раду Комисије само када се бира директор јавног предузећа чију су представници.

Комисија за избор и именовања општине Љубовија, на својој седници разматрала је достављене предлоге за председника и чланове Комисије и утврдила је Предлог Решења о именовању Комисије за именовање директора Јавних предузећа, па предлаже Скупштини општине да исти усвоји као у материјалу.

Одлуком Владе Републике Србије којом се распушта Скупштина општине Љубовија (“Сл. гласник РС“, број 94/23) и Решењем о именовању Привременог органа општине Љубовија предвиђено је да Привремени орган општине Љубовија обавља текуће и неодложне послове из надлежност Скупштине општине и Извршних органа до конституисања нове Скупштине и избора Извршних органа у складу са чланом 86. став 4 Закона о локалној самоуправи..

Имајући у виду напред наведено, Привремени орган је руководећи се потребом за редовно функционисање органа општине Љубовија и Јавних предузећа чији је оснивач општина Љубовија поступио као у диспозитиву решења

Са напред изнетог Скупштина општине Љубовија је донела Решење као у диспозитиву.

Правна поука: Против овог Решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од пријема Решења.

ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06 -255/23-03

ПРЕДСЕДНИК

Привременог органа

Милан Јовановић с.р.

На основу члана 86. Став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/07, 83/14-др.закон, 47/18-др.закон и 129/21-други закон), члана 116. и 117. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник Републике Србије“, број 88/17, 27/18-др закон, 10/2019, 6/20 и 119/21-други закон), члана 88. у вези са чланом 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број 3/19), члана 3 и 36. Пословника Привременог органа општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број 18:/23), Привремени орган општине Љубовија на седници одржаној дана 02., 11. 2023. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

О РАЗРЕШЕЊУ ЧЛАНА ШКОЛСКОГ ОДБОРА СРЕДЊЕ ШКОЛЕ „ВУК КАРАЦИЋ“ ЉУБОВИЈА

1. Рзрешава се члан Школског одбора Средње школе „Вук Караџић“ Љубовија, представник Локалне самоуправе и то :

- **Дамљановић Иван;**

2. Решење ступа на снагу даном доношења, а објавити у Сл. листу општине Љубовија.

3. Решење доставити: разрешеном члану Школског одбора, СШ „Вук Караџић“ Љубовија, и архиви.

Образложење

Законом о основама система образовања и васпитања, чланом 116. и 117. прописано је да орган управљања у школи има девет чланова - три представника локалне самоуправе, три представника запослених и три представника родитеља, које именује и разрешава Скупштина јединице локалне самоуправе.

Члан Школског одбора Средње школе „Вук Караџић“ Љубовија, Иван Дамљановић, преставник локалне самоуправе је поднео оставку .

Комисија за избор и именовања општине Љубовија разматрајући поднету оставку, је утврдила Предлог решења о разрешењу члана ШО Средње школе „Вук Караџић,, Љубовија Ивана Дамљановића, представника локалне самоуправе и предлаже да Скупштина општине исто усвоји као у материјалу.

Одлуком Владе Републике Србије којом се распушта Скупштина општине Љубовија (“Сл. гласник РС“, број 94/23) и Решењем о именовању Привременог органа општине Љубовија предвиђено је да Привремени орган општине Љубовија обавља текуће и неодложне послове из надлежности Скупштине општине и Извршних органа до конституисања нове Скупштине и избора Извршних органа у складу са чланом 80. став 4. Закона о локалној самоуправи..

Имајући у виду напред наведено, Привремени орган је руководећи се потребом за редовно функционисање Школског одбора Средње школе „Вук Караџић“ Љубовија и правилно доношење одлука од стране истог поступио као у диспозитиву решења.

Имајући у виду напред наведено донето је решење као у диспозитиву.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог Решења може се тужбом покренути управни спор у року од 30 дана од дана пријема Решења пред надлежним Управним судом.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06- 252/2023-03

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић с.р.**

На основу члана 86. Став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016-др.закон, 47/2018-др.закон и 111/21-други закон), члана 116. и 117. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник Републике Србије“, број 88/17, 27/18-др закон, 10/19-други закон, 6/20 и 119/21-други закон), члана 88. а у вези са чланом 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број 3/2019), и члана 3 и 36 Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број 18/23), Привремени орган општине Љубовија, на седници одржаној дана 02.11..2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНА ШКОЛСКОГ ОДБОРА СРЕДЊЕ ШКОЛЕ „ВУК КАРАЦИЋ“ ЉУБОВИЈА

У Школски одбор Средње школе „Вук Караџић“ Љубовија, именују се за члана:

1.Јовица Радовић, улица Крфска 3, Љубовија, представник локалне самоуправе.

2.Мандат новоименованог члана траје до истека мандата Школском одбору Средње школе „Вук Караџић“ Љубовија именованог решењем Скупштине општине Љубовија број 06-192/22-03 од 10.10.2022.године.

3. Решење ступа на снагу даном доношења.

4. Решење објавити у Сл. листу општине Љубовија.

Решење доставити: Радовић Јовици, Средњој школи „Вук Караџић“ Љубовија, архиви.

Образложење

Законом о основама система образовања и васпитања, чланом 116. и 117. прописано је да орган управљања у школи има девет чланова: три представника локалне самоуправе, три представника запослених и три представника родитеља, које именује и разрешава Скупштина јединице локалне самоуправе.

Овлашћени предлагач је поднео Предлог за именовање члана Школског одбора Средње школе „Вук Караџић“ у Љубовији - представника локалне самоуправе.

Комисија за избор и именовања општине Љубовија је на седници од 20.09.2023. године утврдила Предлог решења о именовању члана ШО Средње школе „Вук Караџић“, Љубовија Скупштина општине у даљу надлежност..

Одлуком Владе Републике Србије којом се распушта Скупштина општине Љубовија (“Сл. гласник РС“, број 94/23) и Решењем о именовању Привременог органа општине Љубовија предвиђено је да Привремени орган општине Љубовија обавља неодложне послове из надлежности Скупштине општине и Извршних органа до конституисања нове Скупштине и избора Извршних органа

Имајући у виду напред наведено, Привремени орган је руководећи се потребом за редовно функционисање Школског одбора Средње школе „Вук Караџић“ Љубовија и правилно доношење одлука од стране истог поступио као у диспозитиву решења.

Имајући у виду напред наведено донето је решење као у диспозитиву.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог Решења може се тужбом покренути управни спор у року од 30 дана од дана пријема Решења пред надлежним Управним судом.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06-192/2022-03

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић с.р**

На основу члана 123. Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС“, број: 24/2011), члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/07 и 83/2014 - др. закон.. 47/18 и и 111/21-други закон), члана 88.а у вези са чланом. 40. Статута општине Љубовија («Службени лист општине Љубовија», број:3/19), члана 3 и 36. Пословника о раду Привременог органа („Службени лист општине Љубовија“, број 18/23), Привремени орган општине Љубовија, на седници одржаној 02.11.2023. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

О РАЗРЕШЕЊУ ЧЛАНА УПРАВНОГ ОДБОРА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ЉУБОВИЈА“ ЉУБОВИЈА

1. Разрешава се дужности члана Управног одбора Центра за социјални рад „Љубовија“ Љубовија, и то
  - **Зорица Ђоковић из Љубовије, пред. запослених.**
2. Решење ступа на снагу даном доношења и објавиће се у „Службеном листу општине Љубовија“.
3. Решење је коначно.
4. Решење доставити: разрешеном члану Управног одбора, Центру за социјални рад „Љубовија“ Љубовија и архиви.

Образложење

Законом о социјалној заштити, чланом 123. предвиђено је да су органи Центра за социјални рад директор, управни одбор и надзорни одбор. Управни одбор, који у складу са Законом и Статутом именује и разрешава оснивач, има пет чланова, од којих су председник и два члана представници оснивача и два члана представници запослених у Центру за социјални рад Љубовија.

Комисија за избор и именовања општине Љубовија, на предлог овлашћеног предлагача је на седници од 20.09.2023. године утврдила предлог Решења о разрешењу Зорице Ђоковић, члана Управног одбора због престанка радног односа исте у Центру за социјални рад „Љубовија, Љубовија и предложила Скупштини општине да исти усвоји као у материјалу.

Одлуком Владе Републике Србије којом се распушта Скупштина општине Љубовија (“сл. гласник РС“, број 94/23) и Решењем о именовању Привременог органа општине Љубовија предвиђено је да Привремени орган општине Љубовија обавља неодложне послове из надлежности Скупштине општине и Извршних органа до конституисања нове Скупштине и избора Извршних органа у складу са чланом 80. став 4. Закона о локалној самоуправи..

Имајући у виду напред наведено, Привремени орган је руководећи се потребом за редовно функционисање Управног одбора Центра за социјални рад и правилно доношење одлука од стране истог поступио као у диспозитиву решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог Решења може се Тужбом покренути управни спор у року од 30 дана од дана уручења Решења пред надлежним Управним судом

Број: 06 - 248/2023-03

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

ПРЕДСЕДНИК

ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА

Милан Јовановић с.р.

На основу члана 123. Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС“, број: 24/2011), члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/07 и 83/2014 - др. закон.. 47/18 и и 111/21-други закон), члана 88.а у вези са чланом. 40. Статута општине Љубовија («Службени лист општине Љубовија», број:3/19), члана 3 и 36. Пословника о раду Привременог органа („Службени лист општине Љубовија“, број 18/23), Привремени орган општине Љубовија, на седници одржаној 02.11..2023. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е
О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНА УПРАВНОГ ОДБОРА
ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ЉУБОВИЈА“ ЉУБОВИЈА

1. У Управни одбор Центра за социјални рад „Љубовија“ Љубовија, именује се:
- **Лазих Мирјана. Ивана Васића 1,Љубовија, пред. запослених-члан**
2. Мандат новоименованог члана Управног одбора Центра за социјални рад „Љубовија,, Љубовија траје до истека мандата Управног одбора именованог Решењем Скупштине општине Љубовија број: 06-219/20-03 од 15.09.2020.
3. Решење ступа на снагу даном доношења и објавиће се у „Службеном листу општине Љубовија“.
4. Решење је коначно.
5. Решење доставити: именованом члану Управног одбора, Центру за социјални рад „Љубовија“ Љубовија и архиви.

Образложење

Законом о социјалној заштити, чланом 123. предвиђено је да су органи центра за социјални рад: директор, управни одбор и надзорни одбор. Управни одбор, који у складу са Законом и Статутом именује оснивач, има пет чланова (председник и четири члана), од којих су председник и два члана представници оснивача и два из реда запослених.

Центар за социјални рад „Љубовија,, је доставио предлог за именовање члана Управног одбора представника запослених, Скупштини општине Љубовија.

Комисија за избор и именовања општине Љубовија на својој седници је утврдила предлог Решења о именовању Лазих Мирјане из Љубовије за члана Управног одбора Центра за социјални рад „Љубовија“ Љубовија-представника запослених и предлаже Скупштини општине да исти усвоји као у материјалу.

Одлуком Владе Републике Србије о распуштању Скупштине општине Љубовија („Сл. гласник РС“; број 49/23) и Решења о именовању Привременог органа општине којим је предвиђено да Привремени орган обавља неодложне послове из надлежности Скупштине општине и Извршних органа у складу са чланом 80. став 4. Закона о локалној самоуправи.

Имајући у виду напред наведено, Привремени орган општине Љубовија је руководећи се потребом за редовно функционисање Управног одбора Центра за социјални рад и правилно доношење одлука од стране истог поступио као у диспозитиву решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог Решења може се Тужбом покренути управни спор у року од 30 дана од дана уручења Решења пред надлежним Управним судом

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА
Број: 06 -219/2020-03

ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић с.р.

На основу члана 121. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/17, 27/18-др закон, 10/19, 6/20-др.закон и 129/21), члана 3. став 4. Правилника о Општинском савету родитеља („Службени гласник РС“, бр. [72/18](#)), на основу члана 86.став 4. а у вези са чланом 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/07, 83/14-др.закон, 101/16-др.закон, 47/18 и 111/21-др.закон), члана 3 и 36 Пословника о раду Привременог органа општине Љубовија („Сл. лист општине Љубовија, број 18/23,) Привремени орган општине Љубовија на седници по одржаној дана 02.11.2023. године донела је следеће

РЕШЕЊЕ`
о именовану Општинског савета родитеља
општине Љубовија за школску 2023/2024
годину

Члан 1

У Општински савет родитеља општине Љубовија, за школску 2023/2024 годину, именују се:

1. Мирјана Полић из Љубовије, – као представник Савета родитеља Средње школе „Вук Караџић“ Љубовија;
2. Слађана Тешић из Љубовије, – као заменик представника Савета родитеља Средње школе „Вук Караџић“ Љубовија;
3. Никола Павловић из Љубовије из Љубовије - као представника Савета родитеља Основне школе „Петар Враголић“ Љубовија;
4. Милијана Петровић из Љубовије, заменик представника Савета родитеља Основне школе „Петар Враголић“ Љубовија;
5. Смиљана Андрић-Малетић, из Узовнице – као представник Савета родитеља Предшколске установе „Полетарац“ Љубовија;
6. Александар Којић из Љубовије, као заменик представника Савета родитеља Предшколске установе „Полетарац“ Љубовија.

Члан 2.

Општински савет родитеља:

1. Даје мишљење, иницира акције и предлаже мере за остваривање права детета, унапређивање образовања, васпитања и безбедности деце, односно ученика у општини.
2. Учествује у утврђивању општинских планова и програма који су од значаја за остваривање образовања, васпитања и безбедности деце.
3. Прати и разматра могућности за унапређивање једнаког приступа, доступности и могућности образовања и васпитања за децу, односно ученике; спречавања социјалне искључености деце односно ученика из угрожених и осетљивих група на територији општине.
4. Пружа подршку савету родитеља свих васпитно-образовних установа на територији општине у вези са питањима из њихове надлежности.

5. Заступа интересе деце и ученика општине у ситуацијама које су од значаја за унапређивање њиховог образовања, васпитања, безбедности и добробити на територији општине.

6. Сарађује са организацијама које делују у области образовања и васпитања, заштите здравља, социјалне заштите, културе, заштите и унапређења права детета и људских права.

7. обавља и друге послове у вези са образовањем и васпитањем на територији општине.

Члан 3.

Решење ступа на снагу даном доношења.

Члан 4.

Ово Решење објавиће се у „Службеном листу општине Љубовија“.

Члан 5.

Решење доставити именованим члановима, Установама образовања и васпитања са подручја општине Љубовија и архиви.

Образложење

Чланом 121. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања прописано је да Општински савет родитеља чине представници Савета родитеља свих образовно-васпитних установа са подручја општине Љубовије и да се представници Савета родитеља бирају сваке школске године.

Чланом 3. став 4. Правилника о општинском савету родитеља („Службени гласник РС“, бр. 72/18), прописано је да Скупштина општине по пријему одлука директора именује чланове Општинског савета.

Директори Установа образовања и васпитања са подручја општине Љубовија доставили су Одлуке у складу са чланом 3. став 3. Правилника о општинском савету родитеља.

Привремени орган је на основу предлога директора је донео Решење као у диспозитиву а а посебно руководећи се значаје рад Општинског савета родитеља општине Љубовија за школску 2023-/2024 годину.

УПУТСТВО ОПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог Решења може се поднети Тужба надлежном Управном суду у року од 30 дана од дана пријема.

Број: 06- 274/ 22-03

**ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА
ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Милан Јовановић с.р.**